

Országgyűlési Napló

Jakab István, dr. Latorcai János és Sneider Tamás
elnöklete alatt

Jegyzők: *Földi László, Hiszékeny Dezső, dr. Vinnai Győző*

Tárgyai	Hasáb
Az ülésnap megnyitása	10403
Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat általános vitájának folytatása és lezárása.....	10403
Időkeret ismertetése:	
Dr. Vinnai Győző jegyző.....	10403
Felszólalók:	
Dunai Mónika (Fidesz)	10403
Pintér Tamás (Jobbik)	10406
Dr. Vejkey Imre (KDNP)	10407
Tóbiás József (MSZP).....	10410
Banai Péter Benő pénzügyminisztériumi államtitkár	10416
Dr. Rétvári Bence , az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára	10421
Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz)	10422
Dr. Keresztes László Lóránt (LMP)	10425
Ritter Imre nemzetiségi képviselő	10431
Dr. Keresztes László Lóránt (LMP)	10436
Barcza Attila (Fidesz)	10437
Csányi Tamás (Jobbik).....	10441
Dr. Tapolczai Gergely (Fidesz)	10445
Hiszékeny Dezső (MSZP).....	10446
Volner János (független).....	10448
Potocskáné Kőrösi Anita (Jobbik).....	10450
Dr. Keresztes László Lóránt (LMP)	10450
Kósa Lajos (Fidesz).....	10451
Ander Balázs (Jobbik).....	10456
Balczó Zoltán európai parlamenti képviselő	10460
Csányi Tamás (Jobbik).....	10462
Tasó László (Fidesz)	10463
Csenger-Zalán Zsolt (Fidesz).....	10464
Dr. Keresztes László Lóránt (LMP)	10467
Kósa Lajos (Fidesz).....	10467
V. Németh Zsolt (Fidesz)	10468
Jakab István (Fidesz).....	10469
Herczeg Tamás (Fidesz)	10470
Banai Péter Benő pénzügyminisztériumi államtitkár előterjesztői válasza.....	10473
A közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig.....	10478
Bódis József , az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előterjesztője.....	10478
Felszólalók:	
Dr. Pósn László , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	10480
Ander Balázs , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	10483
Kunhalmi Ágnes , az MSZP képviselőcsoportja részéről	10487
Arató Gergely , a DK képviselőcsoportja részéről.....	10492
Ungár Péter , az LMP képviselőcsoportja részéről	10497
Tordai Bence , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről	10502
Dr. Szél Bernadett (független).....	10505
Dr. Rónayné Slaba Ewa Maria nemzetiségi szószóló	10511
Arató Gergely (DK).....	10514
Dr. Szél Bernadett (független).....	10515
Dr. Tapolczai Gergely (Fidesz)	10515
Szabó Szabolcs (független).....	10517
Ungár Péter (LMP)	10522
Dr. Tapolczai Gergely (Fidesz)	10523

Bósz Anett (független).....	10523
Ungár Péter (LMP).....	10526
Dr. Varga-Damm Andrea (Jobbik).....	10527
Dr. Pószán László (Fidesz).....	10532
Arató Gergely (DK).....	10535
Szabó Szabolcs (független).....	10536
Kunhalmi Ágnes (MSZP).....	10536
Dr. Szél Bernadett (független).....	10537
Bósz Anett (független).....	10538
Ander Balázs (Jobbik).....	10539
Bódis József , az Emberi Erőforrások Minisztérium államtitkáranak előterjesztői válasza.....	10540
Az ülés bezárása	10546

Az ülésen jelen voltak:

BÓDIS JÓZSEF, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, DR. RÉTVÁRI BENCE államtitkár, DR. KADERJÁK PÉTER innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, BANAI PÉTER BENŐ pénzügy-minisztériumi államtitkár.

Az Országgyűlés nyári rendkívüli ülésének
5. ülésnapja
2019. június 21-én, pénteken
(8.00. óra - Elnök: *Jakab István*)
Jegyzők: *dr. Vinnai Győző és Hiszékeny Dezső*)

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Az Országgyűlés nyári rendkívüli ülésének 5. **ülésnapját megnyitom.** Tisztelettel köszöntöm az államtitkár urat, képviselőtársaimat és kollégáimat. Tájékoztatom önöket, hogy az ülés vezetésében Vinnai Győző és Hiszékeny Dezső jegyző urak lesznek segítségemre.

Köszöntöm kedves vendégeinket és mindenkit, aki figyelemmel kíséri munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről** szóló törvényjavaslat általános vitájának folytatása és lezárása. A törvényjavaslat T/6322. számon, az Állami Számvevőszék véleménye pedig T/6322/4. számon az informatikai hálózaton elérhető és megismerhető. Tájékoztatom önöket, hogy az előterjesztést uniós és nemzetiségi napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Tisztelt Országgyűlés! Emlékeztetem önöket, hogy az Országgyűlés az előterjesztés 30 órás időkeretben történő tárgyalásáról döntött. A napirendi ajánlás függeléke tartalmazza az időkeretek felosztását. Felkérem Vinnai Győző jegyző urat, ismertesse a frakciók mai napon rendelkezésre álló időkeretének felosztását. Jegyző úr!

DR. VINNAI GYŐZŐ jegyző: Tisztelt Országgyűlés! A mai napi négyórás időkeret megoszlása a következő: a Fidesz képviselőcsoportjának 82 perc, a KDNP képviselőcsoportjának 38 perc, a Jobbik képviselőcsoportjának 32 perc, az MSZP képviselőcsoportjának 26 perc, a DK képviselőcsoportjának 19 perc, az LMP képviselőcsoportjának 18 perc, a Párbeszéd képviselőcsoportjának 17 perc, a független képviselőknek pedig 8 perc áll rendelkezésre.

ELNÖK: Köszönöm szépen, jegyző úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a képviselői felszólalásokra kerül sor, a mai napra rendelkezésre álló időkeretben. Tájékoztatom a tisztelt Országgyűlést, hogy először az írásban előre jelentkezett képviselőknek adom meg a szót.

Felszólalásra jelentkezett Dunai Mónika képviselő asszony, Fidesz-képviselőcsoport. Képviselő asszony, ön é a szó.

DUNAI MÓNIKA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Az immár harmadik napja tárgyalt 2020-as költségvetésnek a számaiból kiindulva azt láthatjuk, hogy minden egyes ágazatnak többletforrásokat biztosít. Igyekszünk a költségvetésben azt is megmutatni, hogy minden egyes ki-

emelt ágazat egyformán fontos, és ez nemcsak a céljainkban, hanem a számokban is tükröződik. Vagyis nemcsak beszélünk arról, hogy Magyarországon mindenkinek évről évre egyet kell előre lépnie, és ehhez nekünk az Országgyűlésben minden lehetőséget meg kell adnunk, hanem a pénzügyi fedezet is, amelyet a költségvetésben irányzunk elő, ezt támogatja és ezt támasztja alá.

Mégis összefoglalóan azt lehet mondani, hogy ennek a jövő évi költségvetésnek két legfontosabb pillére van. Az egyik az - és ez nagyon fontos minden ágazatra nézve -, hogy a magyar gazdaság eddigi eredményeit meg kell őriznünk, ezt meg kell őrizni hosszú távon, stabilizálni kell, és lehetőség szerint további gazdaságélénkítő intézkedéseket kell bevezetnünk. Ezt segíti az adótörvények módosítása is, amelyben örvendetes módon olyan adócsökkentéseket tudunk a gazdasági szférára és a magánjövedelmekre vonatkozóan bevezetni, amelyek szintén nagy segítséget tudnak ez ügyben is jelenteni, a gazdaság élénkítése tekintetében is. Természetesen az, hogy a gazdaság erős és stabil legyen, az azért fontos nekünk, mert akkor tudjuk Magyarország egészségét, az összes ágazatot fejleszteni.

Engedjék meg, hogy én ma a költségvetés másik legfontosabb pillérééről beszéljek, ez pedig a családtámogatási rendszer további bővítése. Tudjuk azt, hogy a családpolitikára költött összegeknek alapfeltétele, hogy a magyar gazdaság megtermelje azokat az összegeket, amelyekből aztán vissza tudunk juttatni minden egyes családnak évről évre többet és többet. A 2020-as költségvetés fókuszában tehát a családvédelmi akcióterv végrehajtása áll, így elmondhatjuk, hogy a 2020. évi is a családok támogatásának költségvetése lesz.

Összességében 2228 milliárd forintot fordítunk jövőre a gyermeket vállaló és gyermeket nevelő családok támogatására, ami 220 milliárd forinttal, 11 százalékkal magasabb még az ideai összegnél is és közel két és félszerese - két és félszerese! - a 2010. évi 260 milliárd forintnak. *(Sic!)* Ez az összeg a GDP közel 5 százalékát teszi ki, ami megegyezik az ideivel, vagyis a 2019-ben és 2020-ban egyaránt 4 százalékra várt gazdasági növekedésből, a magyar emberek többletmunkájának eredményéből a családok jövőre is maradéktalanul részesedhetnek.

Ki kell emelni, hogy a 223 milliárd forintos jövő évi többletforrás közel háromnegyede, 163 milliárd forint a családi akciótervnek köszönhető. A hétpontos akcióterv négy eleme: a babaváró támogatás, a CSOK-kölcsön kibővítése, a többgyermekesek jelzáloghiteltartozásainak csökkentése és a nagycsaládosok személygépkocsi-szerzési támogatása a falusi CSOK-kal együtt már idén elindul. A többi három pontot: a négy- vagy többgyermekes anyák személyijövedelemadó-mentességét, a bölcsődefejlesztési program kibővítését és a nagyszülői gyedet pedig jövőre, 2020-ban vezetjük be.

Fontos, hogy családpolitikánk továbbra is a felelős gyermekvállalás támogatására és a munkaalapú juttatások elsődlegességére épül. Az összes pénzbeli ellátásnak és adókedvezménynek már a 62 százaléka kötődik keresőtevékenységhez, ha összehasonlítjuk ezt a 2010-es adatokkal, akkor azt látjuk, hogy akkor még csak 24 százalék volt ez az arány.

A családokra fordított 2228 milliárd forintból jövőre 457 milliárd forintot fordítunk különböző, a családokat segítő szolgáltatásokra, még annál is többet 4 százalékkal, mint az idén, és két és félszeresét a 2010. évi összegnek. Kiemelendő ebből, hogy a bölcsődei ellátás finanszírozására a működés, a bérek és a férőhelybővítés kiadásával együtt közel 52 milliárd forintot fordítunk, harmadával többet, mint 2019-ben és több mint négy és félszeresét a 2010-es összegnek. Ingyenes gyermekétkeztetésre mindösszesen 90 milliárd forint van elkülönítve, 4 százalékkal több, mint idén, és 42 százalék nagyobb ez az összeg, mint 2010-ben. Ingyenes tankönyvellátásra jövőre immár a teljes iskolai oktatásban 14 milliárd forintot költünk az idei 11 milliárd forinthez és a 2010-es 7 milliárd forinthez képest, amely az utóbbinak közel kétszerese. Lakástámogatásra közel 300 milliárd forintot fordítunk, 22 százalékkal többet, mint idén, és a dupláját a 2010. évi forrásnak.

Tisztelt Képviselőtársaim! Célunk a fiatalok családalapításának ösztönzése. A családvédelmi akcióterv keretében a két lépcsőben, 2019-ben és 2020-ban bevezetendő intézkedések célja a gyermekvállalás minden eddiginél nagyobb mértékű ösztönzése, a fiatalok életkezdésének és otthonteremtésének támogatása, a nagycsaládosok erőfeszítéseinek elismerése, a családi élet és a munkavállalás közti egyensúly megerősítése, valamint a magyar kistéleplülések megerősítése és modernizálása.

(8.10)

A kormány célcsoportonként eltérő intézkedésekkel, a kockázatok részbeni átvállalásával támogatja a fiatalok családalapítási és gyermekvállalási döntését. Az első házások kedvezménye címén 2015-től bevezetett adóalapot csökkentő kedvezményrel a fiatalok házassági kedvét szeretnénk növelni. Ezen a jogcímen minden újonnan házasságot kötő pár két éven keresztül vehet igénybe adókedvezményt. A családi adókedvezmény mai formában létező rendszere a kormány egyik legemblematikusabb intézkedése, ami a gyermeket vállaló fiatal pároknak komoly segítséget jelent.

2019-től a két kiskorút nevelő szülők összesen 40 ezer forintot, három vagy több gyermek esetén továbbra is gyermekeként 33 ezer forintot vonhatnak le az adójukból. És akinek ezt nem teszi lehetővé a jövedelme, az ő részükre pedig ott áll a lehetőség a járulékokból való levonásra.

A fiatal családok gyermekvállalási támogatásának új formája a babaváró támogatás. Ez egy akár tízmillió forint összegű kamatmentes, szabad felhasználású kölcsön, amelyre minden olyan házaspár jogosult, ahol a feleség 18 és 40 év közötti. A kamatmentesség akkor érvényesül a teljes futamidő alatt, ha a házaspárnak a kölcsön felvétele után öt éven belül legalább egy gyermeke születik. 2020-ban 26 milliárd forintot fordít a kormány a babaváró támogatásra. Remélem, képviselőtársaim a költségvetésben ezt az újonnan bevezetendő intézkedést és komoly forrásokat igénylő támogatást is meg fogják szavazni.

2020-tól bevezetjük a nagyszülői gyedet. Ha a kisgyermekes szülők így döntenek, akkor helyettük a még aktív, munkaviszonnyal rendelkező nagyszülő maradhat otthon gyeden a két év alatti kisgyermekkel.

Tisztelt Képviselőtársaim! 2018 a családok éve volt. Akkor azt tűztük ki célul, hogy nem csak egy év, ez inkább egy indító évnek számított. Innentől kezdve, amíg a magyar Országgyűlésben a Fidesz és a KDNP alkothatja a többséget és a kormányt, addig biztosak lehetnek a magyar emberek abban, hogy minden egyes év a családok és a gyermekek éve lesz. Ebben a most tárgyalt költségvetésben is kiemelt helyen szerepel a szülők és a gyermekek támogatása, természetesen a nagyszülőket is beleértve.

Azt remélem, hogy ezeket a csupa jót és pozitívumot tartalmazó családpolitikai intézkedéseket is támogatni fogja az ellenzék majd a végszavazásnál. Köszönöm szépen a figyelmüket, a további tanácskozáshoz sok erőt kívánok mindenkinek. *(Taps a kormány pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik Pintér Tamás képviselő úr, Jobbik-képviselőcsoport. Öné a szó, képviselő úr.

PINTÉR TAMÁS (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Széchenyi István, az egyik legnagyobb magyar mondta egyszer, hogy merjünk nagyok lenni.

A Dunaújvárosban és a körzetemben élő emberek mernek nagyok lenni, mernek nagyot álmodni, ahogy azt a fenti mondás is tartja. Folyamatosan konzultálunk velük, együtt mérve fel az igényeiket, azt, hogy mire is van igazán szükségük. Ezek olyan valódi problémák, amelyeket már évekkkel ezelőtt meg kellett volna oldani. Természetesen én nem vagyok naiv ember, de mégis reménykedem abban, hogy az idén a dölyfösség és a céltalan akaratosság helyett meghallgatják az emberek kérését, és belátják azt, hogy első sorban az ő igényeiket kell kiszolgálni.

Ők nem stadionokra és látványberuházásokra vágnak. Remélem, hogy eljut végre önökhöz az az üzenet, hogy a dunaújvárosiak ezrei akarnak végre rendes, normális közvilágítást a sötétség helyett. Bízom abban is, hogy végre megszavazzák, hogy a Szent

Pantaleon Kórháznak rendezzük az adósságállományát, és kicseréltessük a nyolcvanas évekből ránk maradt nyílászáróit, hogy civilizált körülmények között gyógyulhassanak a betegek. Remélem, nem fog süket fülekre találni az a hétköznapi igény sem, hogy leszigeteljük és felújítsuk a városi iskolákat, hogy a diákoknak ne kabátban kelljen ülniük télen a tanítási órákon, illetve hogy Adonyban biztonságosan, zebrával ellátott útesteken mehessenek óvodába a kisgyermek.

Szeretném hinni, hogy önök szerint is megérdemlik a pusztaszabolcsi emberek, hogy évtizedes álmodunk, egy rendes vasúti aluljáró megépülhessen végre a városukban. Út- és járdafelújítások, kegyeleti emlékművek fejlesztése, közösségi terek kialakítása, kutyasétáltatók létrehozása, és még hosszasan sorolhatnám azokat az igényeket, amelyeket szeretnének a dunai városiak és a körzetemben élő emberek. Most arra kérem önöket, hogy legyenek belátóak, merjenek nagyvonalúak lenni, és hallgassák meg a valódi emberek valódi problémáit, és szavazzák majd meg azokat a módosító javaslatokat, amelyeket az emberekkel együtt dolgoztunk ki. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik Vejkey Imre képviselő úr, a KDNP képviselőcsoportjából. Öné a szó, képviselő úr.

DR. VEJKEY IMRE (KDNP): Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A Varga Mihály pénzügyminiszter úr által a kormány nevében T/6322. számon benyújtott 2020. évi központi költségvetés a családok költségvetése. A családok költségvetése, mert a jövő évi büdzsében több mint 2200 milliárd forint áll rendelkezésre a családok támogatására; a családok költségvetése, mert a 2020. évben a családok támogatása nő a legnagyobb mértékben. Ne feledkezzünk meg arról, hogy a Fidesz-KDNP a 2010. évben, nyolc évi szocialista-liberális kormányzás után honnan is indult, és hova is érkezett. Megállapíthatjuk, hogy csaknem egy évtized alatt az Orbán-kormány megduplázta a családtámogatásra fordított összeget, mely így Európában, ma hazánkban a legmagasabb.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Míg Nyugat-Európában stagnálásközeli helyzet tapasztalható a gazdaságokban, addig Magyarországon, a mi nemzetgazdaságunkban semmilyen jele nincs az európai és a globális növekedés lassulásának. De látva a trendeket, elfogadtunk egy gazdaságvédelmi akciótervet annak érdekében, hogy Magyarország gazdasági bővülése, egy esetlegesen tovább erősödő európai restriktív közepette is továbbra is hasonló mértékben fenntartható legyen.

Hazánk gazdasági bővülése továbbra is legalább 2 százalékkal meghaladja az európai uniós átlagot. Idén 4 százalék feletti növekedés várható úgy, hogy

közben tovább csökken az államadósság, az államháztartási hiányt pedig 1 százalékra tervezzük, és nem folytatunk közben privatizációs tevékenységet. Mindezek alapján objektíve megállapítható, hogy gazdasági növekedésünk bázisa szilárd.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A 2020-as költségvetésünk célja a családok fokozottabb támogatásán túl az elért gazdasági eredményeink megvédése, mert ezzel tudjuk hosszú távon fenntartani a családok támogatását. Mindezek mellett azon stratégiai célunk is kitapintható a költségvetésből, hogy az adókat tovább akarjuk csökkenteni, éppúgy, mint az államadósságot, a béreket pedig növelni akarjuk. Szintén növelni akarjuk a beruházásokat, amelyek következtében a munkahelyek száma tovább emelkedne, és még inkább közelednénk a teljes foglalkoztatottsághoz, melyre törekszünk.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Költségvetésünk célja egyértelmű: Magyarország családbarát hely legyen, mert nekünk továbbra is a gyermek az első. Költségvetésünkkel megállapítható az is, hogy jövőre az ideihez képest minden kiemelt terület, oktatás, egészségügy, nyugdíjrendszer, lényegesen több forrással fog tudni gazdálkodni, és az államháztartásban dolgozók jövedelme is jelentősen nőni fog. Továbbra is erőteljesen fellépünk az Európát fenyegető bevándorlással, az azzal járó terrorveszéllyel, illetve a közbiztonságot érintő hátrányos következményekkel szemben.

(8.20)

Ezért lényegesen több forrást szánunk a honvédelmi és rendészeti kiadásokra. Ez alatt természetesen értem azt is, hogy az ott dolgozó honfitársaink fokozottabb erkölcsi megbecsülés mellett fokozottabb anyagi megbecsülésre is számíthatnak.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Jövőre a dinamikus, 4 százalékos növekedés mellett mérsékelt, 2,8 százalékos inflációval számolunk úgy, hogy minden korábbinál alacsonyabb, 1 százalékos hiánycélt lőttünk be. A külső kockázatok kivédésére és kezelésére pedig a költségvetésben a GDP 1 százalékát kitevő biztonsági tartalékot tartjuk szükségesnek. Ha a hiánycélt és a biztonsági tartalékot összevetjük, akkor megállapíthatjuk, hogy lényegében nullszaldós költségvetési hiánnyal tervezzük. Mindez azt jelenti, hogy a családok fokozottabb támogatását nem a jövő feléléséből, hanem gazdaságunk versenyképessége alapján tudjuk Európában egyedülálló módon biztosítani. Azt is megállapíthatjuk, hogy uniós módszertan szerint az államadósság-mutatónk jövőre 66 százalékra fog csökkenni. Ez az arány 2010-ben 80 százalék volt.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! 2020-ban összesen 2200 milliárd forint áll majd rendelkezésre a családok támogatására, a családvédelmi akcióterv végrehajtására, és ezen felül 500 milliárd forint szolgálja majd a gazdaságvédelmi akcióterv keretében a vállalkozások

növekedésének ösztönzését. Ne feledjük azt sem, hogy ebben az évben már a családok támogatására 224 milliárd forinttal jutott magasabb összeg, az oktatásra 48 milliárd forinttal jutott magasabb összeg, az egészségügyre 184 milliárd forinttal jutott magasabb összeg, a nyugdíjakra 136 milliárd forinttal jutott magasabb összeg, az állami szférában dolgozók bérére 238 milliárddal, a védelmi rendkívüli kiadásokra pedig 174 milliárd forinttal jutott magasabb összeg, mint az előző évben.

A gazdaságvédelmi akcióterv elemei például a szociális hozzájárulási adó 2019. július 1-jei csökkentése, melynek következtében idén 144 milliárd forint, jövőre pedig további 156 milliárd forint marad a vállalkozásoknál beruházásra, béremelésre és fejlesztésre. Mérsékeljük a kisvállalkozási adót, megszüntetjük az egyszerűsített vállalkozási adót, felfüggesztjük a reklámadót, a kereskedelmi szálláshelyek pedig kedvezményes áfakulcs szerint fognak adózni. Idén ősztől már nemcsak az önkormányzatok, hanem a magántulajdonú vállalkozások is igénybe vehetnek munkásszállás-építési vagy -felújítási támogatást. Annak érdekében pedig, hogy minél több és eredményesebb kutatás-fejlesztés valósulhasson meg, jövőre 32 milliárd forinttal több forrás fogja ezt garantálni.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Mindezekből láthatjuk, hogy a jövő évi költségvetés fókuszában a családvédelmi akcióterv végrehajtása áll, mert az a célunk, hogy Magyarország családbarát hely legyen. Jövőre közel 224 milliárd forinttal magasabb összeg áll majd rendelkezésre a családok támogatására az idei összeghez képest. Meggyőződésünk, hogy a családok gyarapodásának előfeltétele nemcsak a családok anyagi segítése, hanem a biztonságuk is; a biztonság is, ezért a honvédelemmel és a közbiztonsággal kapcsolatos kérdéseket is kiemelten kezeljük továbbra is. Az Európát sújtó bevándorlást továbbra is a legfontosabb politikai kérdésnek tartjuk. A migráció számunkra nem lehetőséget, hanem kulturális, gazdasági és közbiztonsági kockázatot jelent.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Ne feledjük: mi már most is biztosítjuk a pénzügyi fedezetet a babaváró támogatásra, a CSOK kedvezményes hitel bővítésére, a gyermekes családok jelzáloghitelének átvállalására és a nagycsaládok autótvásárlási programjára, valamint a bölcsődeépítésekre. Kérem, azt se feledjük, hogy 2020. január 1-jétől lép hatályba a négygyermekes anyák személyijövedelemadó-mentessége, valamint a nagyszülői gyed is. Mindezeket túl a 2020/21-es tanévtől az ingyenestankönyv-ellátást teljes körűvé tesszük. A fenti intézkedések alapja a gazdasági stabilitás. A magyar gazdaság az egyik legdinamikusabban növekvő gazdaság egész Európában. A 2020-as költségvetéssel azt szeretnénk elérni, hogy Magyarország tovább erősödjön, és ezt minden magyar ember érezze is, érezze mindennapjaiban is.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Költségvetési politikánk célja a demográfiai stabilitás elérése a magyar gyermeket vállaló és nevelő családok megerősítésével,

a családbarát közgondolkodást erősítő szakmai programok és akciók végrehajtásával, a családok jólétének növelésével, a munka- és a családalapú társadalom kiépítésével. Ezért a költségvetésben kiemelt szerep jut a gyermekvállalás ösztönzésének, melynek során nagy hangsúlyt kap a határon kívül élő magyar honfitársaink gyermekvállalási szándékának támogatása is, mely egyidejűleg a nemzeti identitás, az anyaországhoz fűződő kapocs megerősítését is szolgálja.

A költségvetésünkben már ebben az évben is kiemelt prioritást élvez a közel egy hét múlva, 2019 júliusában induló családvédelmi akcióterv. A 2020-as költségvetés ezen családvédelmi intézkedései folytatásáról szól a négy- vagy többgyermekes anyák személyijövedelemadó-mentessége és a nagyszülői gyed jövő évi bevezetése. A családvédelmi akcióterv végrehajtásával a 2020. évi költségvetésben kiemelt hangsúlyt kap mind a bölcsődei ellátás további megerősítése, továbbfejlesztése, mind a finanszírozási helyzetük javítása. A családbarát Magyarország keretében létrehozott családvédelmi akciótervben bejelentett új intézkedésekkel minden eddiginél jelentősebb támogatásban részesülnek a családok. Központi költségvetési forrásból valósul meg Magyarország legnagyobb táboroztatási programja, az Erzsébet-táborok is.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A táborozási programban évről évre több mint százezer nehéz helyzetben lévő magyarországi és több mint kétezer Kárpát-medencei, Kárpátaljáról, Ukrajnából, Erdélyből, Felvidékről, Délvidékről, Szlovéniából, Szlavóniából érkező magyar gyermek számára nyújt pihenési, kikapcsolódási lehetőséget, így Magyarország Kormánya e program keretében a Kárpát-medence területén élő gyermekek egyre szélesebb köréről is gondoskodik.

Az ifjúságügy területén az ifjúsági korosztályok sikeres társadalmi integrációjához szükséges környezetfejlesztések, a fiatalok foglalkoztatási helyzetének javítása, munkaerőpiaci integrációja, a családi közösségeket, a fiatalok testi, lelki és erkölcsi fejlődését is áttételesen erősítő és elősegítő közösségfejlesztés, valamint a keresztény nemzettudat erősítése, az összmagyarság és a nemzeti integráció ügye, a Kárpát-medencei magyar közösségek erősítése, a magyar ifjúsági együttműködések fejlesztése: ezek a mi fő célkitűzéseink.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A kereszténydemokraták mindezek alapján támogatják a 2020. évi költségvetésről szóló törvényjavaslatot; kérem, támogassák önök is! Köszönöm a megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik Tóbiás József képviselő úr, az MSZP képviselőcsoportjából. Öné a szó, képviselő úr.

TÓBIÁS JÓZSEF (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az elmúlt közel harminc évben a költségvetési törvény és

az azt megalapozó törvények nagyon világos képet tudnak mutatni az adott kormány gazdaság- és társadalompolitikájáról.

Mivel előszeretettel 2010 és az azt követő közel most már kilenc év áll egymással viszonyban, ezért felszólalásomban arra vállalkoznék, hogy mind a gazdaság, mind pedig a társadalom elsősorban jövedelemalakulásában mutassam be, hogy hogyan és miképpen néz ki a valóság a számok tükrében, mindazokkal a szép politikai szólamokkal, amelyeket mind a kormányzati kommunikációban, mind a parlamenti vitában elmondunk.

(8.30)

Sikeres lenne-e az a gazdaságpolitika - föltehetjük a kérdést -, amely elértékteleníti a nemzeti forintunkat? 2010 májusában egy euróért 264 forintot kellett fizetni, ma ez 322 forint. Ez azt mutatja, hogy az euró vásárlóértéke, vagyis az euróövezet gazdaságainak anyagi javakra váltható teljesítménye 22 százalékkal jobb, és nagyobb ütemben emelkedett, mint a magyar nemzeti valutáé.

A kormány nagyon büszke arra, hogy egyensúlyban tartja a költségvetést immáron hét éve, hetedik éve. A kormánynak az nem számít - persze, nem kell róla beszélni, ez a dolga az ellenzéknek, de el kellene mondani -, hogy milyen árat fizetett ezért a magyar társadalom, hogy önök egyensúlyban tudják tartani. 3000 milliárd forintot vettek el a magánnyugdíjpénztári tagoktól úgy, hogy a mai napig nem néznek szembe azzal a maguk ígéretével, hogy ezeket a pénzeket az állampolgárok egyéni számláját megnyitva, akár hozam ígéretét is megjelenítve... - meg kell nézni a parlamenti jegyzőkönyveket, ezek eltűntek. 1200 milliárd forintot vontak ki az egészségügy, az oktatás és a szociálpolitika területéről. Amiről beszélek, ez az évekkel ezelőtti, 2014-es állapot, szeretném mondani, tisztelt képviselőtársaim.

Ez azért különösen problematikus, mert az egészségügyi közkiadások vonatkozásában, valamint az oktatási kiadások a bruttó hazai termék arányában kifejezve jelenleg az Európai Unió átlagának éppen a kétharmadát éri el. Egészségügyre a GDP 4,9 százalékát, oktatásra 3,6 százalékát fordítja a költségvetés, ugyanakkor a tagországok átlaga ennek éppen a másfélszerese. A hazai gazdaság tartós növekedése - büszkék lehetünk rá, hiszen önmagunkhoz képest igenis növekedésben vagyunk. Ha viszont megnézzük, és itt elhangzott, hogy a globalizált világ, a globalizált gazdaság arra kényszeríti a tagországokat, a nemzetállamokat, hogy a globális versenyben igenis nagyobb intenzitással vegyenek részt, akkor azt kell mondanom, hogy ha körülnézünk Magyarország határain túl Európában, akkor azt kell látni, hogy miközben a magyar gazdaság teljesítménye 2010 óta 23,1 százalékkal nőtt, az Európai Unió átlaga pusztán 12,2 százalék. Álljunk meg, tapsoljunk, nagyon jók vagyunk!

Sőt, ha megnézzük, hogy az eurózóna országai önmagukban csak 10,6 százalékat tudtak növekedni, ez egyértelműen a hazai gazdaság felzárkózását jelenti, vitathatatlan tény.

Ellenben, ha megnézzük, hogy a térségbeli országokhoz képest ez a folyamat nem fejlődést, hanem lemaradást eredményez, akkor azt kell mondjuk, hogy Észtországgal bruttó hazai terméke ugyanebben az időszakban 35,2 százalékkal, Romániáé 35,1 százalékkal, Lettországgal 33 százalékkal, Litvániáé 32,7 százalékkal, Lengyelországgal 31,8 százalékkal, Szlovákiáé 25,8 százalékkal emelkedett, míg 72,1 százalékkal bővült ebben az időszakban az ír és 57-tel a máltai gazdaság.

Különösen aggasztó ugyanennek a sikeres, gazdasági növekedésre alapuló politikának a jövedelemre való hatása. Hogyan alakult ugyanebben az időszakban Magyarországon a jövedelmi helyzet? Azt az állítást szeretném megfogalmazni, hogy az elmúlt kilenc évben sokkal többen lettek szegényebbek, mint 2010 előtt voltak. Elvesztették a reményt, és nem látják az esélyt ebben a költségvetésben sem, hogy az ő helyzetük érdemben változni fog. A kormányzati kommunikáció szerint az elmúlt három évben folyamatosan évi 10 százalékkal nőtt a keresetek vásárlóértéke, az egész évben egy átlagos alkalmazott havi bruttó keresete eléri a 350 ezer forintot.

A valóság ezzel szemben más. Azon túl, hogy a hivatalos statisztikai adatok a kormányzati kommunikációban jelzettel szemben '16-tól rendre 7,4, 10,3, 8,4 százalékos éves reálkereset-növekedést mutatnak, de ez az adat csak azoknak az alkalmazottnak a keresetváltozását reprezentálja, akik a közszférában vagy a legalább öt főt foglalkoztató cégekben dolgoznak. Ők összesen 3,2 millióan vannak, miközben a foglalkoztatotti szám 4,5 millió. 1 millió 300 ezer ember dolgozik ebben az országban, és az ő jövedelemváltozásukat nem vizsgálja a KSH, minden ígéret ellenére nem közlik a mediánjövedelmeket.

Ugyanis az 1 millió 300 ezer dolgozó átlagos bruttó keresete csupán a garantált bérminimummal azonos, azaz 195 ezer forint. Így az összes foglalkoztatottra jutó átlagos havi nettó kereset alig éri el a 200 ezer forintot. Ez az átlag ráadásul úgy jön ki, tisztelt képviselőtársaim, hogy a dolgozók több mint kétharmada az átlagos keresetnél kevesebbet vihet haza havonta, mert a jövedelmi rangsorba állított foglalkoztatotti kör 70 százalékánál van az átlag. Az az abszurdum van ma Magyarországon, hogy a jövedelmi átlag elérése a 70 százaléknál, a hetedik decilisben következik be először. Tessenek már végiggondolni, matematikailag azt tanuljuk, hogy az átlag valaminek a közepe, tehát valahol 50 százalék környékén kellene megjelennie az átlagnak! Ehhez képest ez 70 százaléknál jelenik meg.

A Pénzügyminisztériumnak változtatni kellene a KSH úgymond politikai irányításának azon részén, hogy ha a valóságot szeretnénk tudni, akkor igenis a mediánjövedelmek közlésére azon foglalkoztatotti kör beemelését, akik öt főnél kevesebbet foglalkoztatnak,

önfoglalkoztatottként dolgoznak ebben az országban, azoknak a jövedelemváltozását is az asztalra kellene ugyanúgy tenni, mint azokét, akik a közszférában vagy kis- és középvállalkozásokban dolgoznak.

Van egy különleges eleme ennek a bérhelyzetnek. A közszférában szégyenteljesen alacsonyok a nettó keresetek, a nemzetgazdasági átlaghoz viszonyítva összességében 6,5 százalékkal, az oktatási ágazatban 2,8 százalékkal, a szociális és humánegészségügyi ellátásban 13 százalékkal maradnak el a nemzetgazdasági átlagtól, azaz a pedagógusok, az egészségügyi dolgozók, a szociális munkások, valamint a köztisztviselők jelentős része szégyentelenül alacsony, többségük szinte éhbérért kénytelen dolgozni. A kormány kilenc éve következetesen - ez vitathatatlan - visszaél a közalkalmazottak, köztisztviselők, tanárok, tanítók, orvosok, kisegítő személyzet, egészségügyi szakdolgozók, szociális munkások hivatástudatával. Hosszan sorolhatnám ezt a sort, el lehetne menni nagyon-nagyon messzire, nem az a kulcskérdés, hogy mindenkit fölsorolunk-e, hanem hogy jelezzük a számok nyelvén, hogy az, amiről önök beszélnek, az a valóság tükrében úgy néz ki, hogy pont az a szféra, amelyről beszél a kormányzati politika, jelen pillanatban nemzetgazdasági átlag alatt kapja meg a bérét.

Többéves zuhanás után, el kell ismerni, az utóbbi négy évben érzékelhetően nőttek a reáljövedelmek, azok ugyanis éppenhogy meghaladják a 2008 előtti, válság előtti szintet. Emellett az emelkedés főként a magasabb jövedelemmel rendelkező rétegeket érintette, és jóval kisebb mértékben az egyébként is nehéz körülmények között élő családokat. Azaz a társadalmi különbségek nem csökkentek az elmúlt kilenc évben, hanem a magasabb jövedelműek javára elbillent, úgy mond eltorzult a társadalmi egyenlőség kérdésköre. Különösen szomorú számomra, hogy a legveszélyeztetettebbek változatlanul a gyermekek és a fiatalok.

Emellett továbbra is súlyosak a területi egyenlőtlenségek, és nagyon keveset beszél a vitában a kormánypárt arról, hogy Magyarországon a területi egyenlőtlenségek hogyan konzerválják és hogyan determinálják azt a jövőt, amelyben például az északalföldi régióban az átlagjövedelem mindössze 8,2 százalékkal magasabb a relatív jövedelmi szegénységi küszöbnél. 2017-ben az egy főre jutó éves bruttó jövedelem 1 millió 644 ezer forintot, a nettó jövedelem átlagosan 1 millió 300 ezer forintot tett ki. Az előbbi 9,3 százalékkal, az utóbbi 8,4 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbit.

(8.40)

2017-ben a fogyasztói árak 2,4 százalékkal emelkedtek. Így a reáljövedelmek jelentősen, 5,9 százalékkal nőttek. Ez a számottevő jövedelememelkedés egyben kompenzálta az előző évek komolyabb életszínvonal-zuhanását, így a 2017. évi átlagos nettó jövedelem

reálértékben 19,8 százalékkal, tehát érzékelhető mértékben meghaladta a 2010. évit.

Ha a jövedelmi különbségeket oly módon vizsgáljuk, hogy tíz egyenlő részre osztjuk mindazokat, akik ma a munka világában dolgoznak és a népességet tesz ki, akkor a képzett csoportok átlagos jövedelmét, a jövedelmi egyenlőtlenségek alakulását is meg tudjuk vizsgálni.

A legalacsonyabb egy főre jutó jövedelemmel rendelkező közel egymillióra tehető csoport átlagos jövedelme a fent említettek szerint nem érte el az országos átlag egyharmadát sem, annak csupán 29,2 százalékát. E társadalmi csoport átlagos jövedelme az országos átlaghoz képest még jelentősen mérséklődött is. 2010-ben 31,8 százalék volt, 2,6 százalékponttal esett vissza, ráadásul a hét évvel korábbihoz képest ebben a csoportban a reáljövedelem az átlag kevesebb, mint felével nőtt. Csak érzékeltetőül: eközben a legmagasabb jövedelmű egymillió főre tehető személy egy főre jutó nettó jövedelme az országos átlagnak csaknem két és félszeresével, 239,4 százalékkal, az egyetlen csoport, amelynek relatív jövedelemátlaga számottevően, 8,3 százalékponttal emelkedett a 2010. évhez képest.

A társadalomban, a társadalom szerkezetében drasztikus és - egy vélemény, állító mondat is egyben - végzetesnek tűnő jövedelemátrendeződés és jövedelemkülönbségek alakultak ki Magyarországon. A legmagasabb és legalacsonyabb jövedelmű egymillió fős arány úgy néz ki, hogy 2010-ben a felső decilisbe tartozók átlag bruttó jövedelme és az alsó decilisbe tartozók változása 8,1-szeres volt, 2017-ben ez már tízszeres volt. Azaz jelentősen, 1,9 százalékkal nőtt. A legtehetősebbek nettó jövedelme az alsó decilisbe tartozókénak 2010-ben 7,3-szerese volt, 2017-ben 8,2-szerese. Azaz csaknem 1 százalékponttal emelkedett, amely szintén számottevő jövedelemarány-átrendeződést tükröz az alacsonyabb jövedelmű rétegekbe tartozók hátrányára.

A torz jövedelemszerkezet kialakulását mutatja, hogy a nettó jövedelem országos átlagát csak a hetedik decilisbe tartozók érték el, tehát a társadalomnak csak kevesebb, mint egyharmada jutott el erre a jövedelmi szintre.

Ennél is nagyobb aránytalanságot tükröz az a tény, hogy míg a kilencedik decilisbe tartozók relatív átlagjövedelme sem nőtt hét év alatt az országos átlaghoz képest, kizárólag a legfelső decilisbe tartozók országos átlaghoz viszonyított jövedelme emelkedik 8,3 ponttal.

Tisztelt Képviselőtársaim! Nem sorolom tovább - ez mind KSH-adat - a 2010-től meglévő KSH-adatokat, sokkal inkább szeretnék még egy témára kitérni. Nevezetesen elhangzott tisztelt képviselőtársaim részéről, hogy a családok éve; és nem lehet olyan ember ebben az országban, aki felelősen bármely legkisebb településtől akár az Országgyűlés képviselőin át ne hinne abban, és ne akarná azt, hogy a magyar

családok helyzete évről évre javuljon. Ebben nem lehet vita.

Ellenben ha megnézzük, hogy hogyan is alakul a 2020-as költségvetésben ennek a politikának a lefordított, számszerűsített eszközrendszere, akkor azt látjuk, hogy a gyermekes családok egy főre jutó átlagos jövedelme 2017-ben 1 millió 42 ezer forintot tett ki, amely négyötöde, 80,2 százaléka volt az országos átlagnak. A gyermek nélküli családok egy főre jutó jövedelme 1 millió 549 ezer forint volt, az országos átlagot 19,2 százalékkal meghaladó módon. A különbség arra utal, hogy a családtámogatások a kommunikációban erőteljesebbek, mint a költségvetési gyakorlatban. Az eltelt hét évben a gyermekes családok egy főre jutó jövedelme 20,2 százalékkal, a gyermek nélküli családoké pedig 17 százalékkal emelkedett. Azaz a családi adókedvezmény javította ugyan a gyermekes családok jövedelmi pozícióját, de nem volt képes kompenzálni azt a veszteséget, amelyet egyéb családtámogatások, így például a családi pótlék tudatos elértéktelenítése okozott.

Különösen kedvezőtlenül érinti ez a családpolitika az egyszülős családokat, amelyekben a vizsgált hét évben az egy főre jutó jövedelem vásárlóértéke 3,4 százalékkal visszaesett. Megjegyzendő, hogy ebben a jelentős társadalmi problémában van jelentősége annak, hogy e családok száma 2016-ban 155 ezer, 2017-ben 174 ezer, míg az érintett gyermekek száma több mint negyedmillió, 254 ezer, illetve 265 ezer volt. E családokban 2017-ben az egy főre jutó nettó jövedelem mindössze 829 ezer forintot tett ki, azaz az országos átlagnak kevesebb, mint kétharmadát, 63,8 százalékát.

Az adatok szerint a kétszülős, három- és többgyermekes családoknak is csak részben segített a jelentős családi adókedvezmény, többségük legfeljebb részlegesen tudta igénybe venni azt, mivel a bruttó keresetük adó- és járuléktartalma alacsonyabb volt az adókedvezményénél. 2017-ben e családokban az egy főre jutó átlagos nettó jövedelem mindössze 855 ezer forint volt, az országos átlagnak nem egészen 65 százaléka.

A jövedelmi különbségek folyamatos növekedése egész rétegeket fog kritikus helyzetbe hozni. De sajnos ennél rosszabbat szeretnék mondani. Ha konzerválódik ez a jövedelemkülönbség területileg és jövedelem vonatkozásában Magyarországon, akkor Magyarországon az a siker, amit önök most a gazdaság teljesítőképességében látnak, meg fog torpanni. Nem a külső gazdasági környezettől, hanem azért, mert képtelen lesz a belső fogyasztásra generált gazdaságpolitika támaszt nyújtani, minőségi szakképzést adni, minőségi tudással, minőségi versenyképességgel hazai piacon boldogulni családoknak. Ez a politika annyiban szorul változtatásra, hogy a mellé a gazdasági teljesítőképesség mellé hozzá kell rendelni azt az eltorzult jövedelempolitikát, amit a kormányzat képvisel, hogy a társadalmi egyenlőtlenségnek minimum a mérséklését - de legyünk egy picit úgymond bátrak,

ahogy itt az előbb megfogalmaztam, merjünk nagyot álmodni -, az egyenlőséget próbáljuk meg elérni. Ez a költségvetés annyiban konzekvens, hogy az elmúlt kilenc évben a kormány ezen társadalompolitikáján nem volt hajlandó változtatni. Ennek a következményei viszont nem egy költségvetés megváltoztatásával, hanem hosszú távon határozza meg Magyarország egységes kulturális, értékalapú és élhető részét.

Végezetül szeretném mondani, hogy ne csak megszületni legyen érdemes ebben a hazában, hanem olyan politikát kell csinálni, ahol élni is érdemes. Köszönöm szépen. *(Dr. Keresztes László Lóránt tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Banai Péter Benő államtitkár úrnak, akit mindig soron kívül illet meg a szólás joga. Parancsoljon, államtitkár úr!

BANAI PÉTER BENŐ pénzügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tóbiás József képviselő úr úgy kezdte a hozzászólását, hogy érdemes megnézni, milyen is a valóság, hogy néz ki a valóság, mi a helyzet 2010-hez képest.

Tisztelettel emlékeztetném a képviselő urat is, illetve az Országgyűlés jelen lévő tagjait, hogy milyen helyzetben volt Magyarország 2010-ben. Minden összehasonlításnak, azt gondolom, az az alapja, hogy megnézzük, Magyarország más országokhoz képest hogyan élte át a gazdasági válság időszakát, hogyan tudott a 2008-09-es gazdasági válság folyamataiból talpra állni, és vajon hogyan reagáltak a gazdasági válságra azok az országok, akik összehasonlítható vagy sok esetben jobb helyzetben voltak, mint Magyarország.

Mindnyájan tudjuk, hogy az előző évtizedben volt hat év, amikor a államháztartás hiánya Európában a legnagyobb vagy a második legnagyobb volt. Magyarország volt az egyetlen ország, aki a csatlakozása óta folyamatos túlzottdeficit-eljárásban volt. Ez azt jelentette, hogy az államháztartási hiányunk európai rekordot jelentő, 9 százalék feletti szintet is elért 2010 előtt.

Ráadásul 2010-ben nemcsak az államháztartás volt katasztrofális helyzetben, az államadósságunk volt rendkívül magas szinten, hanem ezt az államadósságot gyakorlatilag senki nem finanszírozta. Emlékeztünk rá, hogy a 2010 előtti kormányzat IMF-hitelből a mostani kamatszinthez képest jóval magasabb szinten próbálta finanszírozni az államháztartást.

(8.50)

De azon túl, hogy az államháztartási adataink, tényyszerűen mondhatom, katasztrofálisak voltak, a reálgazdaság is csapnivaló helyzetben volt.

Milyen növekedési számaink voltak 2010 környékén, 2010 előtt? Az egyik legjelentősebb gazdasági

visszaesést érte el Magyarország. A munkaerőpiacot illetően az aktivitási ráta, vagyis azoknak a száma, akik dolgozni akartak, dolgozni voltak képesek, Európában: a legalacsonyabb kettő között volt Máltával, a legalacsonyabb kettő között volt. A munkanélküliségi rátánk 11 százalék fölött volt, és sorolhatnám még a reálgazdasági jellemzőket. A lényeges megállapítás az, hogy európai összehasonlításban 2010-ben mind az államháztartás mutatói, mind a reálgazdaság mutatói szempontjából sereghajtók voltunk, és ebből a helyzetből kellett valahogyan kijönni.

Tehát amikor összehasonlítást végzünk a 2010-hez képesti helyzettel, és összehasonlítjuk magunkat más országokkal, akkor képviselő úr figyelmébe is ajánlom, hogy mondjuk, hasonlítsa össze Magyarország teljesítményét Görögországgal, vagy hogy ne csak Görögországot említsem, hasonlítsuk össze, mondjuk, Spanyolországgal, azokkal a mediterrán országokkal, amelyeknek az államháztartási és reálgazdasági számai visszanevezve sokkal jobbak voltak. Ez az első dolog, amelyet említeni szerettem volna.

De ha ezen túlmegyünk, és nemcsak az említett mediterrán országokkal hasonlítjuk össze Magyarországot, hanem a térségbeli országokkal is, annak ellenére, hogy a magyar államháztartásnak, a magyar adófizetőknek jóval kevesebb adóterhet kellett fizetnie az adósságszolgálat után, annak ellenére, hogy náluk jóval szélesebb volt a foglalkoztatási bázis - emlékezzünk, Csehország hasonló méretű ország, egymillió fővel többen dolgoztak -, ehhez képest az államháztartás konszolidációja után az elmúlt években olyan növekedési számokat tudtunk elérni, amelyek megelőzték és meghaladták például Csehország vagy számos térségbeli ország számait.

Az Eurostat számai beszédesek. Emlékezzünk, hogy 2017-ben a magyar gazdaság 4,1 százalékkal bővült, 2018-ban 4,9 százalékkal, az idei évben a kormányzat 4 százalék körüli bővüléssel kalkulál azzal együtt is, hogy az első negyedévben 5 százalék felett volt a növekedés.

Ha már Csehországot említettem, ahol, tudjuk, most is Európában az egyik legalacsonyabb a munkanélküliségi ráta, az egyik legmagasabb a foglalkoztatottság, akkor hadd említsem a cseh növekedési adatokat: 2017-ben 4,4 százalék, 2018-ban 2,9 százalék, 2019-ben az Európai Bizottság előrejelzése szerint 2,6 százalékkal bővíthatnak. Ezzel együtt is Csehország, hasonlóan Magyarországhoz az Európai Unió átlagához képest érdemben magasabb szinten tud növekedni.

Az első állításom tehát az, hogy ha összehasonlítást végzünk, akkor nézzük meg a kiindulópontot. Ezen kiindulópontból szemlélve is, azt gondolom, vállalhatóak, sőt nemhogy vállalhatóak, hanem azt gondolom, nemzetközi szinten is elismerhetőek azok az eredmények, amelyeket a magyar gazdaság az elmúlt években elért.

Ezt követően akkor nézzük meg, hogy ezen eredmények mellett az államháztartás mutatói hogyan

alakultak, és azt a stabilitást, amit az elmúlt években láthattunk, és amire a jövő évi költségvetésjavaslat is épít, hogyan tudta elérni a kormányzat! Volt egy olyan állítás, hogy a közfeladatok, az egészségügy, az oktatás kiadásai csökkentek, amit, ha jól emlékszem, képviselő úr említett. Akkor tényszerűen szeretném rögzíteni, hogy egészségügyi célokra 2010-hez képest 770 milliárd forinttal több kiadás jut 2020-ban, amennyiben a törvényjavaslatot az Országgyűlés elfogadja. Az oktatás területén ez a többlet 633 milliárd forint. Ezek a nominális többletek egyúttal azt is jelentik, hogy reálértéken növekednek a területek kiadásai. Képviselő úr, kérem, hogy ellenőrizze a számokat! A kumulált infláció 24,2-24,3 százalék körül van, ez a kumulált infláció 2010-től. Ezek a növekmények érdemben az inflációs szint fölött vannak.

Ezenkívül azzal kalkulálunk, hogy számos területnek többletei vannak, mint ahogy arra Vejkey Imre képviselő úr, frakcióvezető-helyettes úr is egyértelműen a tények alapján rávilágított. Itt hadd említsem meg talán azt a technikainak tűnő megjegyzést, hogy amikor összeszámoljuk, hogy milyen kiadásokat kell egészségügyi, oktatási, kulturális, védelmi címszó alatt számba venni, akkor értelemszerűen az OECD-nómenklatúrából indul ki a kormányzat. Nemzetközi szinten összehasonlíthatóak azok az adatok, nemzetközi szinten is kiállják a próbát, amikor egy-egy terület kiadásainak a változását vetjük össze Magyarországon, illetőleg más országokban. Ezeket a többleteket értelemszerűen a gazdaság bővüléséből tudtuk elérni, és hozzáteszem, az adók csökkentésével.

A képviselő úr arra is utalt, hogy a magánnyugdíjpénztári rendszer átalakítása eredményezte a költségvetés stabilitását, az államadósság csökkentését. Én akkor azért felhívom mindnyájunk figyelmét arra, hogy milyen fehéredési intézkedéseket hozott a kormányzat, amelyekkel nemzetközi szinten sikerült csökkenteni az adóelkerülést. Mik voltak azok a lépések, amelyek százmilliárdokat hoztak a költségvetés számára? Online-pénztárgép-bekötés, cégek egymás közötti tranzakcióinak online rendszerré alakítása, a nemzeti adóhatósághoz történő bekötése. Maga az adórendszer átalakítása, ami elsődlegesen a munkára ösztönöz, azt eredményezte, hogy a foglalkoztatottak száma az ön által hivatkozott 2010-es számokhoz képest radikálisan, 800 ezerrel növekedett.

Tehát mind a fehérités területén, mind az adórendszer átalakításának területén, mind a kiadási oldalon strukturális intézkedésekkel sikerült elérni az államháztartás stabilitását úgy, hogy mellette az állami vagyon jelentősen bővült. Erről se feledkezzünk el, hiszen emlékszünk a magyar gazdaságtörténetből olyan időszakokra, amikor a költségvetési egyensúlyt, illetőleg az államadósság csökkentését az akkori kormányok az állami vagyon értékesítésével próbálták elérni; ennek aztán megláthattuk a börtjét. Ellenkező folyamatot láttunk 2010-től: számos közműszolgáltató cég került állami tulajdonba, és ez is hozzájárult

ahhoz, hogy a természetes monopóliumoknak minél szélesebb köre legyen köztulajdonban.

Ami pedig a gazdaság teljesítményén, az államháztartás helyzetén, az államháztartáson belüli területek kiadásán túl, azt gondolom, említésre méltó, az az, hogy vajon a társadalmi különbségek nőttek-e, illetőleg hogyan néz ki a társadalom kevésbé tehetős rétegének a felzárkózása.

A képviselő úr a társadalmi különbségek növelését említette, a szegényebb rétegek leszakadását. Ennek kapcsán engedjék meg, hogy néhány tényadatot említsek! Először is, azt gondolom, nemcsak az egyén felemelkedését jelenti az, ha segély helyett munkából tud élni, nemcsak az önbecsülését növeli, hanem nagyobb jövedelemre is lehetőséget ad. Tudjuk, hogy a segélyekhez képest a munkából, még ha ez a munka nem is az elsődleges munkaerőpiacon valósul meg, hanem a Start-munkaprogram keretében, nagyobb jövedelmet lehet elérni; ez az első fontos dolog. Ma jelentősen nagyobb azoknak a száma, akik munkából tudnak élni, mint akik valamilyen segélyjellegű ellátásra szorulnak. Természetesen célunk az, hogy mindenki, aki szeretne, tudjon dolgozni. Van még teendő e tekintetben is, de látni kell azt, ismétlem, hogy több mint 800 ezerrel dolgoznak ma többen, mint dolgoztak 2010-ben, és ez az egyének számára is a jövedelmek növekedését eredményezte.

Ezen túl, azoknál, akik korábban is dolgoztak és ma is dolgoznak, és mondjuk, a legalacsonyabb jövedelmet keresik, azt látjuk, hogy 2010-hez képest ezen alacsony jövedelmi kategóriáknál is érdemi reáljövedelem-növekedés valósult meg. A képviselő úr a 2010. évet említette, kvázi összehasonlítást tett a 2010 előtti nyolc év és a 2010 utáni most már kilenc év tekintetében. Engedjék meg, hogy a legalacsonyabb bérnél, a minimálbérnél én is ezt tegyem. A minimálbéresek nettó reálkeresete 2002 és 2010 között 5,8 százalékkal növekedett, ha az illető minimálbéresnek nem volt gyermeke. 2010 és 2019 között ez a szám 36,1. Tehát míg a 2002 és 2010 közötti nyolc évben 5,8 százalék volt a reálkereset-növekedés, ez 2010 után 36,1.

(9.00)

De a kormányzat társadalompolitikájának fókuszában a munka és a család együttesen szerepel, éppen ezért azok a személyek, akik gyermeket nevelnek, családi kedvezményt is érvényesíthetnek a tisztelt Országgyűlés döntése értelmében. Így tehát azon minimálbéresek, akiknek egy gyermekük volt, 2002-2010 között reáljövedelem-, reálkereset-veszteséget tapasztalhattak, 2 százalékkal csökkent a reálkeresetük. 2010-2019 között 49,8 százalékos növekedést tapasztaltak. A háromgyerekeseknél pedig abszolút szembe-tűnő a különbség, 2002-2010 között 7,6 százalékkal csökkent valakinek a reálkeresete, ha minimálbért keresett, 2010-2019 között ez a szám 99 százalék. Vagyis a minimálbéreseknek, az ön által kiemelt szegényebb

vagy alacsonyabb keresetű rétegeknek a nettó reálkeresete megduplázódott két év alatt.

Ha a képviselő úr által említett területi különbségekre is vetünk egy pillantást, akkor engedjék meg, hogy csak a munkanélküliségi rátát emeljem ki. 2010-ben Szabolcs megyében a munkanélküliségi ráta 17,8 százalék volt, most 8,7 százalék. Borsodban 16,7 százalék volt, most 5,2 százalék. Hajdú-Biharban 13,1 százalék volt, most 6,2 százalék; folytathatnám a sort. És természetesen e tekintetben is van még teendője a kormánynak. Én mindössze arra hívom fel a figyelmet, hogy területi különbségeket nézve is azokban a megyékben, amelyek Magyarország kevésbé fejlett megyéihez sorolhatóak, a munkanélküliség is jelentősen csökkent, és a keresetek is növekedtek. És itt is megemlítem a minimálbér és a garantált bérminimum emelését, hiszen ez az intézkedés a kevésbé fejlett megyékben, ahol jellemzően alacsonyabbak a bérek, nagyobb keresetnövekedést eredményezett átlagosan, mint más területeken.

És végül engedjék meg, hogy a Statisztikai Hivatal számaira reagáljak. Képviselő úr úgy fogalmazott, hogy a reálkeresetek növekedésénél látott számok félrevezetőek. Először is hadd mondjam el, hogy a KSH adatai alapján 2016-2018-ig a lezárt elmúlt három évben milyen számokat látunk, megismételve azt, amit képviselő úr mondott. A reál nettó keresetek nemzetgazdasági szinten 2016-ban 7,4 százalékkal bővültek, 2017-ben 10,3 százalékkal, 2018-ban 8,3 százalékkal. Ezen adatok nemzetközi, európai uniós előírások, módszertan szerint meghatározott adatok.

Hogyha nem ilyen bérnövekedés valósult meg, hanem valójában jóval kisebb a bérnövekedés, akkor felteszem a kérdést, hogy a kiskereskedelmi forgalom mitől bővül, a lakossági megtakarítások miből bővülnek. Mi a forrása, mondjuk, az új lakossági állampapír első hetes, közel 530 milliárd forintos jegyzésének? Miért látjuk az építőiparban a lakások keresleténél azt a keresletet, amit látunk? Tehát ha nincsen, nem valósult meg ilyen reálkereset-növekedés, akkor hogy láthatjuk akár a fogyasztás változásában, akár a beruházásoknál, akár a megtakarításoknál azokat a számokat, amiket az elmúlt időszakban láthattunk? Tehát azt gondolom, hogy igenis érdemi reálkereset-növekedésnek kellett megvalósulni ahhoz, hogy más gazdasági mutatók is kedvezően alakuljanak.

Elnézést, hogy sokat szoltam, de képviselő úr állításai kapcsán, azt gondolom, olyan tényeket érdemes említeni, amelyek az eddigi gazdaságpolitika eredményeit mutatják, és amelyek alapján 2020-ban is azzal számolhatunk, hogy az alacsony fizetési kategóriáknál a minimálbér, a garantált bérminimum emelése esetén érdemi reálkereset-növekedés valósulhat meg. Emlékeztetnék arra, hogy 8 százalékkal emelkedik a minimálbér és a garantált bérminimum.

Ez a béremelkedés a közszférában is tetten érhető lesz. Van egy 152 milliárd forintos keret a jövő évi költségvetésben, amely a közszférában foglalkoztatottak béremelését szolgálja, és abban bízunk, hogy

mindezen kiadásnövekedések a családi támogatások növekedése mellett úgy tudnak realizálódni, hogy megőrizzük az államháztartás stabilitását. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormányzó pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Szintén soron kívüli felszólalás lehetőségével kíván élni Rétvári Bence államtitkár úr. Államtitkár úr, öné a szó.

DR. RÉTVÁRI BENCE, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Nagyon röviden szólnék csak hozzá. Banai államtitkár úr tökéletesen elmondta pénzügyi szempontból, én pedig, engedje meg, hogy szociológiai szempontból cáfoljam azt, amit ön állított az elmúlt percekben, tisztelt képviselő úr. Hiszen szerencsére minden társadalmi csoportban, ha megnézzük a szegénység alakulását, a jövedelmek alakulását, a társadalmi kirekesztődöttségnek kitettek alakulását, akkor pozitív elmozdulás lenne. Nem ismertetném az összes adatot, csak amit ön mondott, az tényszerűen nem igaz, tisztelt képviselő úr, hogy az egyszülős családok számára a szegénység kockázata nőtt volna, hiszen az elmúlt években legalább 40 százalékkal csökkent a szegénység és a társadalmi kirekesztődés kockázata azok körében is, akik egyedül nevelik a gyereket vagy egyedül nevelik a gyermekeiket. Tehát itt is a kormány családbarát intézkedései csökkentették az egyszülős családok szegénységi kockázatát.

Az sem valós, tisztelt képviselő úr, amikor ön rendkívül komor képet fest le azzal kapcsolatban, hogy Magyarországon a társadalmi jövedelembeli különbségek hogyan alakulnak, hiszen hogy ha kinéz egy kicsit az ország határain kívülre, akkor azzal a meglepő dologgal, egyébként valóban meglepő dologgal találkozhat, hogy nálunk sokkal gazdagabb, nálunk sokkal jobb pénzügyi adottságokkal rendelkező országokban is, mint például Ausztria vagy Németország, a Világbank kimutatása szerint egy hajszályival magasabbak a társadalmi különbségek a társadalom alsó ötöde és felső ötöde között, mint Magyarországon. Én itt felmentem az önök által valószínűleg kétségbe nem vont Világbank honlapjára, ahol egy térképes kimutatásban ön is láthatja, hogy Magyarországon, pontosan azért, mert radikális minimálbér-emelést hajtottunk végre, mert rezsit csökkentettünk, éppen ezért a társadalmi különbségek jóval kisebbek, mint nálunk sokkal gazdagabb országokban. Tehát ezt is teljes mértékben szeretném cáfolni, amikor ön azt mondja, hogy Magyarországon ilyesfajta kettészakadást tapasztal.

Persze, az nem kizárt, sőt nagyon valószínű, hogy Ausztriában vagy Németországban az okozza a növekvő társadalmi különbségeket, hogy a korlátlanul beengedett bevándorlók révén az alsóbb társadalmi csoportok kiszélesednek, egyre több ember kerül valamelyest a társadalom peremére, adott esetben nincs

is legális jövedelme, csak segélyekből tartja el magát, és ez egy óriási társadalmi feszültséget okoz, hiszen a régebb óta ott lévő németek, osztrákok életszínvonalához képest ez egy sokkal alacsonyabb életszínvonal; de ebben az esetben önnek pedig a kormány bevándorlásellenes politikáját kellene támogatni.

Ami pedig az önök bizonyítványát illeti, tisztelt képviselő úr, a saját intézkedéseik kapcsán, engedje meg, hogy Ferge Zsuzsát idézzem önöknek, az önök házi szociológusát, az önök teljesítményéről, aki azt mondta: „2008-ban Magyarország volt az egyetlen válság érte állam,” - az önök kormánya - „amely semmit, egyáltalán semmit, egy gyufaszálat sem tett keresztsbe azért, hogy a válság nyilvánvaló veszteséivel valami történjen. Ilyen ország nem volt még egy. Mindenütt legalább a munkanélküli-ellátást vagy a segélyezést, vagy valami mást kiterjesztettek. Ennek következtében nálunk különösen nagy volt a szegényeket érintő veszély.”

Tehát míg a felszólalásom első részében arra kívántam rávilágítani, hogy azok a kritikák, amelyeket ön mond, nem valóságok, mert más országokhoz képest Magyarország ebben igenis jó teljesítményt nyújtott, itt pedig Ferge Zsuzsa állította ki a bizonyítványt, hogy önök viszont a szegényekkel, amikor lett volna lehetőségük kormányon, nem törődtek, és más országokhoz képest cserben hagyták azokat, akik vesztesei voltak annak az időszaknak. Köszönöm szépen. *(Taps a kormányzó pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik Turi-Kovács Béla képviselő úr, Fidesz-képviselőcsoport.

DR. TURI-KOVÁCS BÉLA (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Megvallom, minden évben várákózzal vagyok, amikor Varga Mihály pénzügyminiszter úr elmondja az expozéját. Ezek az előterjesztések ugyanis nem pusztán a számadatokat, hanem rendszerint a realitásokat igyekeznek felvázolni, és egy olyan jövőképet, amely megalapozott, és amely mögött ott vannak a lehetőségek és ott vannak a veszélyhelyzetek is. Így történt ez a mostani expozében is.

(9.10)

Én a számokkal nem kívánok foglalkozni, azokkal itt már sokan foglalkoztak bőszéggel. Én inkább csak arra szeretnék rámutatni, hogy az világosan kiderült a miniszteri előterjesztésből, hogy az a három alap, az a három pillér, amire szükség van és amire építkezni kell, egyfelől a 4 százalékos növekedés, másfelől a 4 százalékos alatti munkanélküliség, harmadrészt a csökkenő adósságállomány, ezek adóttak, ezeket megteremtettük, ezek biztosítottak a 2020. évben is, nagy valószínűséggel, tegyük hozzá, nagy valószínűséggel, de nem teljes bizonyossággal, és erre még szeretnék majd kitérni.

Tisztelt Ház! Az a helyzet azonban, hogy van egy negyedik pillér is, amire, javaslom, az eddiginél is erőteljesebben építkezzen a kormány, s ez a lakosság megtakarítási szándéka és lehetősége. Az elmúlt évek ugyanis azt bizonyítják, és ez érthető a lakosság, a népesség, a honfitársaim részéről, hogy érezve azt a gazdasági növekedést, amely most már minden társadalmi réteget, ha nem is egyenlő mértékben, de azért elért, érezve ezt, méltán gondolták, hogy jogosultak arra, hogy jobban, kedvezőbben éljenek, hogy használják azt a lehetőséget, amelyet ez a korszak biztosít számukra. Most eljutottunk oda, hogy egyre többen vannak, akik egy polgári jólét mellett igyekeznek megtakarítani és a megtakarításaikat hasznosítani. Ennek kell jól visszacsatornázódnia oda, ahova kell, azaz a nemzetgazdaság erősítésére. Erre az első lépések megtörténtek, de ezeket nem látom még teljesen kielégítőnek, nyilván továbbiakra van szükség.

Tisztelt Ház! Külön szeretnék rámutatni arra, hogy az természetes, hogy miközben minden ágazatban és a társadalom minden rétegénél az előző évhez képest növekedés mutatkozik, ezek nem egyformák. Vannak ágazatok, ahol ezek erőteljesebbek, vannak, ahol ezek kevésbé látványosak. Az azonban bizonyos, hogy ha jól értékeljük a családtámogatások mostani rendszerét, akkor ez több annál, mint egyszerűen csak a családok megtámogatása, emögött több is van. Mögötte van ugyanis az a küzdelem, amely meggyőződésem szerint az elkövetkezendő évtizedek vagy talán évszázad egyik legfontosabb problémája: a népességmegtartás lehetősége. Az ugyanis, hogy önmagában a családoknak több pénzt adunk, egy nagyszerű dolog. Van egy pénzbőség Európában, és valljuk meg, van egy pénzbőség Magyarországon is. Ilyen, meg kell mondanom, az én ismereteim szerint az 1880-as évek óta nem volt. Az azt megelőző válságot követően volt egyedül Magyarországon egy olyan helyzet, amikor valódi pénzbőség volt. Ma ez a helyzet.

Hogy ez a pénzbőség meddig tart, azt nem tudjuk, és hogy ennek a pénzbőségnek mikor és hogyan lesz vége, azt sem tudjuk, de hogy a családok megerősítésével tartós gazdasági lehetőséget biztosítunk az egész országnak, az bizonyos. Ezért az a 2220 milliárd forint, amely erre a célra megy - ezt az egy számot megjegyeztem és mondom -, az egyben azt is jelenti, hogy egy népességmegtartó erő következik. Önmagában a pénz ugyanis nem inspirálja a családokat feltétlenül arra, hogy további gyermekek szülessenek; nem pénzkérdés, hanem egy csomó lelki és egyéb tényező kérdése. Ebben a biztonság az egyik legnagyobb tényező; a biztonság, hogy tudom, a családom nem ma, hanem jövőre és a következőkben is biztonságban élhet és a gyermekemet fel tudom nevelni, ha nem is jólétben, de egy polgári lehetőség mentén. Úgy gondolom, hogy ennek a költségvetésnek ez az egyik fontos eleme.

A másik része, amire szeretnék rámutatni: azt is egyértelműen látnunk kell, és emellett nem mehetünk el, hogy vannak különbözőségek ebben az országban

térségeként, ezen folyt most egy vita. Ezek a különbözőségek nem tegnap keletkeztek, nem nyolc éve, nem kilenc éve, hanem adottságként jelentkeztek. Ez az adottság nem fog megszűnni néhány év alatt ezzel a költségvetéssel sem. Ezzel együtt kell élni még egy ideig, oly módon kell együtt élni, hogy folyamatosan, újra és újra igyekszünk közelíteni az egyes térségeket egymáshoz és a lehetőségeket biztosítani.

Szokás úgy felsorolni, ugye, hogy azt mondjuk, hogy van Észak-Magyarország, Kelet-Magyarország, van Dél-Dunántúl, van a Dél-Békés, nagyjából ezeket szokás emlegetni. Most idesorolnám azért a Tiszántúl középső részét, Szolnok megye bizonyos területeit; nem véletlenül, onnan származom, úgy gondolom, ennyire lehetek mégiscsak hazabeszélő. Az a meggyőződésem ugyanis, hogy ebben a térségben - és ceterum censeo ezt mindig elmondom - nem halasztható tovább a 4-es és 44-es út megépítése, mert ha nem nyitunk fel egy területet és nem kapcsoljuk be az ország vérkeringésébe, akkor hiábavaló erőfeszítések azok, amelyeket egy-egy ponton próbálunk - mert próbálunk - biztosítani. Ezért azt gondolom, hogy ez nem halasztható, ezt fel kell gyorsítani. Mit fel kell gyorsítani? - be kell fejezni!

Tisztelt Ház! Azt gondolom, hogy amikor vidékfejlesztésről beszélünk, kicsit többről is szólnunk kell. Szólnunk kell arról, hogy ezeknek a vidékeknek, amelyekről éppen az előbb szoltam, és amelyeket felsoroltam, mik a megtartó lehetőségei és erői. Egyfelől az a fajta ipar, lehetőség és kereskedelem, amit odaviszünk, mert hiszen ez kétségtelenül a kormány erőfeszítései folytán, különösen Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, BAZ megyében és az ország más térségeiben is, a korábban nehéz helyzetben és most sem könnyű helyzetben lévő térségeiben megjelent. Azonban ami biztosan ott van, és ami meg is fog maradni, az az a termőföld és mezőgazdasági terület, amelyre talán nem építettünk kellő módon az elmúlt időszakban. Nincs biztos és előre kiszámítható helyzet ma sem ezen a területen, ezt őszintén meg kell mondani.

Hiányoznak jogszabályok. Nem pénz kérdése az, hogy legyen szövetkezeti törvény. Némelyek most még talán az én oldalamon is azt mondják, hogy: á, vén számár, megint valami nosztalgizásba kezdett, mert hát ugye, a szövetkezés. Nem lehetséges megállítani a latifundiumok terjedését anélkül, hogy a szövetkezést központilag - és azt kell mondanom, központi erővel - ne próbáljuk meg elterjeszteni, megerősíteni. A kormány részéről megvan a szándék. Nagyon határozottan látom az új mezőgazdasági vezetés területén, hogy értik és tudják, hogy ezen a területen lépni kell.

Itt azonban meggyőződésem szerint tovább kell nézünk egy picit, mint amivel ma foglalkozunk, és ki kell tekintenünk arra is, hogy az európai uniós pénzek célzott megszerzése mekkora feladat. Ez a kormánynak egy elsődleges feladata, és nem csak a kormánynak, mindenkinek, akit ma megválasztottunk az európai uniós parlamentbe, mindenkinek elsődleges feladata,

hogy azok a pénzek, amelyek Magyarországnak, a magyar vidéknek a felemelkedését szolgálhatják, azok rendelkezésre álljanak.

Tisztelt Ház! Már szóltam a veszélyekről. Nagyon röviden szeretnék róla szólni. Amikor a 2008-2009-es válság már lecsengett, egyre több okos közgazdász jelent meg, akik rendkívüli nagy bölcsességet mondtak arról, hogy mennyire előrelátható volt ez, hogy tulajdonképpen mi is volt ezeknek az oka, és sorolták és mondták. Ófelsége II. Erzsébet egy ilyen kongresszus után egyetlen kérdést tett fel: ha ennyire ismerték, miért nem szóltak előre? Most azt lehet látni, tisztelt hölgyeim és uraim, tisztelt Ház, hogy mintha az történe, hogy még azok is szólnak előre és mondják, akik nem látnak még semmit a jövőbe. Nem tudni, hogy ez a veszély mekkora, de érzékelné lehet. Ezért a kormány részéről és a pénzügyi kormányzat részéről különösen rendkívüli nagy erénynek tartom, hogy beépítettek egy biztonsági fogózkodást ebbe a költségvetésbe. Szükség van rá. Meggyőződése, hogy az a kiszámíthatatlan külpolitika, amely a világban megjelen, az a fajta kereskedelmi politika, amely a világban egyre nagyobb zavarokat okoz, Magyarország számára is bizonytalanságokat jelent, és ezeket a bizonytalanságokat ki kell védeni.

Végül egy utolsó téma: Európában megerősödtek a zöldmozgalmak. Ezt látni kell, a baloldal meggyengült, a zöldek előrébb jöttek, nem sokkal, de előrébb jöttek, a hang megerősödött. Most egy olyan új helyzetet akarnak teremteni, amely új helyzetben Magyarországra is új kötelezettségek lennének róva. Az én meggyőződése szerint Magyarország azt vállalta, amit tud és amit bír. Ezért arra kérem a kormányt, óvatosan ezen a területen úgy, mint eddig, világosan a lehetséges teljesítéseket, amit tudunk teljesíteni, azokat lehet és kell vállalni, és azokat, amelyek nem teszik tönkre az ország gazdaságát.

A következő évek erről is szólnak és itt nagy küzdelem várható. Arra kérek mindenkit, hogy ebben legyünk egységesek, mindenütt és mindig nem különböző ideológiai célokat, hanem a nemzet céljait tekintésük elsődlegesnek. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik Keresztes László Lóránt képviselő úr, LMP-képviselőcsoport. Őné a szó.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Ez különösen praktikus, hogy két államtitkári felszólalás és Turi-Kovács Béla képviselő úr felszólalása után szólhatok, hiszen így lehetőség nyílik nyílt vitát folytatni. Egyébként a költségvetési vitának pont ez is lenne a lényege véleményem szerint, hogy megvitassuk, mi a különbség a kormányzati propaganda és a magyar valóság között, illetve mi a külön-

ség, mi az eltérés, az igen jelentős eltérés a kormánypárti szónoklatok, felszólalások és Orbán Viktor és a Fidesz valódi politikája között.

(9.20)

Ugye, minden évben a költségvetés benyújtását követően látjuk azt, hogy mi a valódi politikája a kormánynak, hogy ha ránézünk a költségvetés számaira, akkor láthatjuk, hogy ahhoz képest, amit mond a kormány, mit tesz vagy éppen mit nem tesz. Erről szeretnék beszélni, és államtitkár úrra reagálva én is tényadatokkal szeretném alátámasztani sok tekintetben a mi állásfoglalásunkat.

A mi legfontosabb megállapításunk a költségvetés kapcsán az, hogy ez a jövő felélésének a költségvetése. Engedjék meg, tekintettel arra, hogy egy vidéki nagyvárosban, de vidéken és egy leszakadó régióban élő képviselő vagyok, hogy ezt az állítást, hogy a kormány ezzel a költségvetéssel feléli a jövőt, azt alapvetően ilyen kérdések bemutatásán keresztül húzzam alá.

Mi azt látjuk sajnos, hogy számos olyan rendszerprobléma van, aminek még a létét is tagadja a kormány, és a költségvetés számaiból látható, hogy nem kíván szembenézni ezekkel a problémákkal, nem kívánja megoldani. Ez azért problémás és azért rendkívül súlyos, mert ha nem tesz a kormány ezen rendszerproblémák megoldása érdekében, akkor nem az a helyzet áll elő vagy sok esetben az a helyzet áll elő, hogy a későbbiekben sokkal nehezebb és sokkal drágább lesz a megoldásokat megtalálni, de lesz számos olyan eredménye ennek a kormányzati politikának, amit a későbbiekben már nem is lehet helyrehozni. Mire gondolok ilyenkor? Ha például az ivóvízhálózatra gondolunk, annak a rendkívül leromlott állapotára, akkor az az egészségkárosodás, amit ez okozhat, az a későbbiekben nyilván helyrehozhatatlan lesz, vagy éppen a szennyvízcsatorna kapcsán a környezetterhelés, vagy ha megnézzük a számokat a környezetvédelem kapcsán, a drasztikus visszaesést a jövő évi költségvetésben, ez olyan környezetkárosítást és olyan környezetterhelést jelent majd, amit a későbbiekben nem lehet helyrehozni.

Ha már a területi különbségekről beszélünk, a leszakadó vidéki régiókról vagy éppen az általában rendkívül rossz helyzetben lévő kistélepusokokról: ha a kormány nem tesz semmit a leszakadó vidéki térségek felzárkóztatásáért, a leszakadás megállításáért, akkor a későbbiekben ez már egy visszafordíthatatlan folyamat lesz, főleg az elvándorlás miatt és számos kistélepus elsoványodása miatt.

Az első megállapításom az, hogy a vidék kapcsán nagyon sokat beszél a kormány, Turi-Kovács Béla képviselő úr is beszélt arról, hogy mennyire fontos a leszakadó térségek helyzetének javítása. Itt vitám lesz képviselő úrral is, vitám lesz államtitkár urakkal is. Az egyértelmű, hogy sajnos az uniós csatlakozás óta nem

sikerült a leszakadó térségeink felzárkóztatását megoldani. Sajnos a csatlakozásunk időpontjában ugyanúgy elmondható volt, mint most, hogy négy magyarországi régió tartozik az Unió húsz legszegényebb térsége közé, nem sikerült a felzárkóztatást megoldani.

Ha megnézzük, hogy mi történik a régiókon belül és milyen adatokat láthatunk: az látszik - ezt az uniós szintű statisztikák vagy a regionális statisztikák nem mutatják ki -, hogy óriásiak a régióon belüli területi különbségek is, és teljesen egyértelmű, szerintem ebben nincs vita köztünk, hogy a legrosszabb helyzetben a kistelepülések vannak.

Abban viszont egyetérték képviselő úrral, hogy nem beszélhetünk érdemi gazdaságfejlesztésről, ha az nem jut el minden régióba, nem jut el minden településre. Az is világos, hogy vidékfejlesztés csak a propaganda szintjén létezik, ha a vidéki térségek, kistelepülések vannak olyan elzárt helyzetben, hogy egyszerűen ez a gazdaságfejlesztés nem tud oda eljutni, és nem tudnak bekapcsolódni a társadalmi-gazdasági vérkeringésbe.

Láthatjuk azt, hogy a kistelepüléseken élők legtöbbször már nem jutnak hozzá a legfontosabb közszolgáltatásokhoz sem, és az ott kialakult helyzet miatt egyszerűen nem tudnak munkahelyhez sem jutni úgy, hogy megtartsák a lakóhelyüket. Ezért is egészen brutális az elvándorlás a kistelepülésekről, de brutális a leszakadó régiókból.

Láthatjuk a költségvetésben, hogy a jövő évben a „Magyar falu” programra a kormány mindössze 150 milliárd forintot szán, és ezen belül 50 milliárdot szán az alsóbbrendű utak, vidéki mellékutak, összekötő utak, bekötőutak fejlesztésére. Ez alig több mint 400 kilométer vidéki út, mellékút felújítására lesz elegendő. Nézzük, ezzel szemben mi a magyar valóság: a közútkezelő hivatalos, évente közzétett statisztikái szerint a mellékúthálózat szakaszain belül a rossz és a nem megfelelő útszakaszok hossza összesen 17 ezer kilométer.

Tehát 17 ezer kilométernyi magyarországi mellékút várja az azonnali beavatkozást, ezzel szemben a jövő évben a kormány alig több mint 400 kilométer mellékút felújítására biztosít forrást. Ha megnézzük a korábbi statisztikákat, láthatjuk, hogy 2013-ban még „csak” - idézőjelben - a mellékutak 63 százaléka volt ilyen rendkívül rossz állapotban, mára ez az arány sajnos 71 százalék. Tehát látszik az, hogy évről évre növekszik a rendkívül rossz állapotú mellékutaknak a hossza és aránya. Tehát a kormány igazából nem tesz semmit a probléma megoldása érdekében, hiszen látjuk, hogy évente sokkal nagyobb azoknak az útszakaszoknak a hossza, amit a jövő évben a kormány fel kíván újítani. Egy kérdésem is lenne Bana államtitkár úrhoz, hogy mit fog eredményezni ez a helyzet az ön vélemény szerint. A szakemberek szerint már 50 százalékot meghaladja a magyar mellékúthálózaton belül azoknak az útszakaszoknak az aránya, ahol már javítást nem lehet végezni, teljes újjáépítést kell eszközölni.

Sajnos a helyzet nem sokkal jobb a főútvonalak tekintetében sem. Néhány nagyon fontos útfejlesztést hallhattunk Turi-Kovács képviselő úrtól, de én felhívnam a figyelmet például a 47-es útra. Én egészen döbbenetes helyzetet tapasztaltam, amikor legutóbb arra jöttem: egy másodrendű főúton gyakorlatilag olyan állapotok vannak, amelyek kizárják, amelyek össze nem egyeztethetők a biztonságos közlekedéssel, és egészen pepecselés szintű, csak ilyen látványfelújítások vannak. Ennek a másodrendű főútnak gyakorlatilag az egész szakasza döbbenetesen rossz állapotú, és nem látjuk a forrásokat.

Másik oldalról persze látjuk, hogy óriási összegeket fordít a kormány a gyorsforgalmi úthálózat bővítésére, ami fontos lehet, a gyorsforgalmi úthálózat fejlesztése néhány, még hiányzó befejező szakasz megépítése tekintetében, de összességében akkor, amikor ilyen döbbenetesen rossz állapotban van, és egyre rosszabb állapotba kerül a vidék legfontosabb infrastruktúrája, a közúthálózat, akkor talán nem a gyorsforgalmi úthálózat bővítésére kellene ezeket a forrásokat elkölteni.

Ha megnézzük a közösségi közlekedést mint rendkívül fontos közszolgáltatás helyzetét, itt is láthatjuk, hogy a kormányzati propaganda nagyon erőteljesen eltér a valóságtól. Sokszor beharangozták a nemzeti buszgyártás megvalósítását, ez nem valósult meg. Elmaradt az állami tulajdonú közlekedési cégek járműparkjának a fejlesztése, ennek következtében ezek a cégek egészen döbbenetes járműállománnyal rendelkeznek, és így lesznek kénytelenek szembenézni az uniós kötelezettség miatti piacnyitással, amit természetesen mi nem tartunk helyesnek, hogy az ilyen fontos, stratégiai jellegű közszolgáltatás kapcsán a piacnyitás bekövetkezzen, de e tekintetben uniós kötelezettségeket ró ránk a helyzet.

Láthatjuk, hogy alig-alig növekszik a közösségi közlekedés támogatására fordított összeg az idei évhez képest: a 349 milliárdról 383 milliárdra. Ez látszik, hogy csak tüneti kezelés, a rendszerproblémákkal a kormány semmilyen módon nem kíván szembenézni.

De ha megnézzük, hogy nemcsak a helyközi közlekedéssel, hanem a városban belüli közösségi közlekedéssel mi a helyzet, akkor láthatjuk, hogy ott sem jobb. Azt tudjuk, hogy ott rendkívül kaotikus a rendszer, tehát itt a központi forrásoknak és az árkiegészítéseknek a rendszere gyakorlatilag olyan, mint a kutya vacsorája, tehát utólagosan tudnak az ellátásért felelős önkormányzatok pályázni, ez kizárja a kiszámíthatóságot. És itt is az alulfinanszírozás a jellemző, és még a legnagyobb vidéki városok, legnagyobb regionális központok sem tudják önerőből megoldani a közösségi közlekedést. Hogy ennek milyen hatásai vannak a városokra nézve? A környezetterhelés, zajterhelés, a baleseti kockázat, s a többi, s a többi, ezek nyilván pénzben sem kifejezhető károkat okoznak. Ezt is kérdezném államtitkár úrtól, hogyan látja ezt a helyzetet, az így megjelenő károk, ha mondhatjuk úgy

szakszóval, az externális költségek milyen károkat okoznak a magyar nemzetgazdaság számára, hogy ilyen szinten alulfinanszírozottak ezek a közszolgáltatások.

Nézzünk egy rendkívül fontos kérdést, amit én már nagyon sokszor hoztam a Parlament falai közé, ez a víziközmű-rendszereknek a kérdése. Itt is a magyar valóság tényadataival tudjuk szembesíteni a kormányzati propagandát. És nagyon erőteljesen szeretném hangsúlyozni, hogy nem az ellenzék számairól beszélek, hanem a szakma számairól. A Víziközmű Szövetség szerint a következő 15 éves távlatban 1500 milliárd forint többletre lenne szükség a most látható forrásokon túl, hogy a legfontosabb közszolgáltatás, tehát az ivóvíz-szolgáltatás működjön. A Megyei Jogú Városok Szövetsége szerint ennél még nagyobb összegre, 3000 milliárd többletre lenne szükség, hiszen olyan állapotban van a magyar víziközmű, hogy a hálózati veszteség 25 százalék, tehát a megtermelt ivóvíz egynegyede már el sem jut a fogyasztókhoz a rendkívül rossz minőségű hálózat miatt. 20 százalék alá csökkent a megfelelő minőségű vízrendszerek aránya, és 2012 óta duplájára növekedett a meghibásodások száma.

Ehhez képest, láthatjuk, az idei évhez képest semmilyen módon nem növeli a kormány a központi rekonstrukciós alapot. Tehát az idei évben is 1,5 milliárd forintot szánnak erre a rekonstrukcióra és a jövő évben is 1,5 milliárdot, úgy - ismétlem -, hogy a legserényebb becslés is 1500 milliárdra teszi, igaz, 15 éves távlatban a pótlási költségekhez hiányzó többletforrások értékét.

Az teljesen egyértelmű, szerintem ezt önök is pontosan tudják, hogy olyan rendkívül rossz állapotban vannak a vízszolgáltató cégek, hogy alig-alig jut forrás még az alapműködésre sem, a karbantartásokra nem jut forrás.

Látunk egy tételt - kérdezném is erről kifejezetten államtitkár urat - a költségvetésben, hogy 20 milliárd forintot szán a kormány a regionális vízművek támogatására. Gondolom, itt azzal a helyzettel szembesül a kormány, hogy ezek a vízművek gyakorlatilag bedőlnek az olyan, kormánypárti képviselőtársaim által pozitív példaként említett intézkedések miatt, mint a rezsielőcsészés vagy éppen a közműadó bevezetése. A közműadó olyan helyzetet teremtett, hogy a köztulajdonban lévő vízszolgáltató cégek a szintén köztulajdonban lévő vezetékhálózat után fizetnek adót, és ez a legtöbb esetben gyakorlatilag veszteséggé teszi a működést.

(9.30)

Most látok egy tételt, a regionális vízműveknek ezt a 20 milliárdos támogatását. Kérdezem az államtitkár urat, hogy ez ezt a helyzetet próbálja-e kezelni. Csak nem értem, hogy ha egy ilyen tételt beraknak gyakorlatilag egy mentőövként, akkor miért nem fo-

gadták el a szakma jelzése alapján az LMP által be-terjesztett javaslatot, törvényjavaslatot a vízügyi ágazatban a közműadó kivezetéséről, hiszen az ennél több segítséget jelentett volna, és egy rendkívül logikus lépés lett volna - azt a kormány lesöpörte. Ehhez képest én úgy látom, hogy itt gyakorlatilag csak egy mentőövet kívánnak dobni a vízszolgáltató cégeknek.

Hogyha megnézzük az önkormányzatok, nemcsak a falvak, hanem a vidéki városok támogatását is, akkor láthatjuk, hogy itt sem néz szembe a kormány a meglévő rendszerproblémákkal, és ezek olyan rendszerproblémák, amelyek gyakorlatilag már a rendszerváltás óta megvannak. Mindig teljesen világos volt, hogy egyre kevesebb forrást kap a kötelező feladatai ellátására az önkormányzati szektor, és ez okozta többek között, többek között ez okozta azt a hatalmas mértékű eladósodást, amivel korábban egy ilyen állami adósságvállalás keretében, szintén egy ilyen tűzoltásjellegű intézkedés keretében kellett szembenézni, de láthatjuk, hogy az eladósodás ismét elindul. Ez ügyben már volt egy vitám az államtitkár úrral, de bizony én rengeteg olyan önkormányzatot látok, amelyek jellemzően a cégeiken keresztül bizony a kötelező feladatok ellátása miatt kénytelenek eladósodni. De az egyértelmű, hogy az önkormányzatok még nagyvárosok esetében is küzdenek azzal, hogy finanszírozni tudják a legfontosabb kötelező feladatokat - most nyilván olyan helyekről beszélek, ahol nincs megfelelő mértékű iparűzési adó, és itt egyértelműen a leszakadó régiókról beszélek.

Egyébként, hozzáteszem, ilyen szempontból talán szimbolikus az én otthonom, Pécs városa, amely 44 milliárdos adósságvállalás után most közel 20 milliárd forintos kiadásnál jár, és igazán ilyen virtuális valóságban dolgozik a város, a Dunántúl legnagyobb városának a vezetése - természetesen a saját hibáit, a fideszes városvezetés hibáit sem lehet kisebbiteni e tekintetben.

De hogyha megállapíthatjuk azt, hogy az önkormányzatoknak a kötelező feladataik ellátására sincs megfelelő forrás a központi költségvetésben biztosítva, akkor az olyan feladatok, mint a klímavédelem, a helyi gazdaság fejlesztése, a közösségi közlekedés biztosítása, szintén megoldhatatlan probléma az önkormányzatok számára.

Nos, nagy vonalakban ilyen módon szerettem volna bemutatni azt, hogy véleményünk szerint miért éli fel a kormány a jövőnk, mindannyiunk jövőjét ezzel a költségvetéssel, és miért okoz rendkívül súlyos károkat a magyar nemzetnek az, hogy elodázza a bizonyos problémákkal való szembenézést.

Az LMP a költségvetéshez bőven több mint száz módosító javaslatot nyújtott be, de természetesen alapvető problémánk van a költségvetés filozófiájával, azzal a gazdaság-, társadalom- és környezetpolitikával, amit ez a költségvetés tükröz, ezért ezt a költségvetést a Lehet Más a Politika képviselőcsoportja igen

határozottan el fogja utasítani. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik Ritter Imre úr, nemzetiségi képviselő. Őné a szó, képviselő úr.

RITTER IMRE nemzetiségi képviselő: Sehr geehrter Herr Vorsitzender! Sehr geehrtes Parlament! Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A Magyarországi nemzetiségek bizottsága részéről az elmúlt két napban, tegnapelőtt igyekeztem egy visszatekintést adni röviden arról, hogy öt-hat évvel ezelőtt milyen helyzetben voltak a magyarországi nemzetiségek, az elmúlt években milyen területeken milyen előrelépéseket értünk el, milyen céljaink vannak, milyen feladataink vannak, és ehhez milyen támogatásigényeink vannak. A tegnapi napon a 2020. évi költségvetési törvényhez benyújtandó nemzetiségi igények két súlyponti elemét igyekeztem részletezni, ennek az első pontja az egész nemzetiségi igény 56 százaléka, 4,6 milliárd forint felhalmozási támogatás, amely a nemzetiségi önkormányzatok és az általuk fenntartott intézmények épület- és építményállományának beruházási, felújítási és pályázati önrész-biztosítását szolgálja; a második a magyarországi nemzetiségek szempontjából kulcsfontosságú terület, a támogatási igények 16 százalékát kitevő 1 milliárd 315 millió forint pedig a nemzetiségipedagógus-program, ezen belül a nemzetiségipedagógus-pótlék, valamint a nemzetiségipedagógus-hallgatói ösztöndíjrendszernek a kibővítése és megerősítése.

Amiről a mai napon szólnék, az pedig az országos nemzetiségi önkormányzatok és média, valamint a fenntartott intézményeik működtetését támogató kiegészítésére, amely 734 millió forint, az összes igény 9 százaléka, a NEMZ-pályázati keretek nemzetiségi egyesületek, szervezetek, iskolák 600 millió bővítése, amely az igények 7 százaléka, végül a helyi nemzetiségi önkormányzatok működési támogatása, illetve a differenciált feladatalapú támogatása, amely 592 millió forint, és szintén 7 százalék.

Engedjék meg, hogy mielőtt ezekre rátérnék, kiegészítésként még hozzátégyek egy-két gondolatot a tegnapi súlyponti kérdésekhez. A tegnap délután az Oktatási Hivatallal, valamint a Pénzügyminisztériummal történt egyeztetés alapján a nemzetiségipedagógus-pótlékhoz a legfrissebb adat szerint 3093 nemzetiségi pedagógust érintene vagy érint a nemzetiségi pótlék tervezett 30 százalékról 40 százalékra történő emelése, és a nemzetiségi pótlékra való jogosultság felülvizsgálata és a kibővítése, hogy minden nemzetiségi pedagógus nem 40, hanem differenciáltan 10, illetve 20 százalék pótlékra jogosulttá váljon, aki a munkaidejének kevesebb mint 20 százalékát tölti nemzetiségi nyelvű oktatás-neveléssel, illetve munkaidejének 20 és 50 százalék közötti részét, itt körülbelül 3500 nemzetiségi pedagógusról beszélünk.

Itt nagyon fontos megjegyezni, hogy amiért ez kulcsfontosságú, és egy egészen konkrét és kicsit személyes példát is hadd mondjak hozzá, hogy három kisebb gyermekem az osztrák általános iskolába jár, az Europa Schuléba, Gergely most végzi a nyolcadikat, a héten vette át a német felsőfokú nyelvvizsgáját, a C1-es nyelvvizsgálattal azonos ÖSD német nyelvvizsgát, és mielőtt valaki arra gondolna, hogy itt büszkeségből dicsekszem, vagy hogy a fiam egy kivételes tehetség - természetesen büszke vagyok rá -, szeretném elmondani, hogy a 65 nyolcadikos végzett gyerekek több mint a 40 százaléka szerzett C1 típusú ÖSD felsőfokú német nyelvvizsgát, és az összes többi gyerek, egyetlen kivétellel, középfokú német nyelvvizsgát, középfokú nyelvvizsgát, hivatalos állami nyelvvizsgát tett le. Vagyis 65 gyerekből egyetlen volt, aki nyolcadikos korában nem szerzett legalább középfokú német nyelvvizsgát.

Erre lehet azt mondani, hogy igen, olyan képességű gyerekek mentek oda, már a felvételnél ilyen olyan szinten beszéltek németül, és ez a többségükre igaz is, de konkrétan olyan gyerekek is járnak az osztrák iskolába, akik, amikor felvették őket elsősként, nem tudtak németül, a szülei nem tudtak németül, és második év végére felhozták őket olyan szintre, hogy a többiekkel együtt képesek voltak németül tanulni a szaktárgyakat is, hiszen a magyar nyelv és irodalmon kívül minden más németül megy, és nyolcadik év végén középfokú vagy felsőfokú német nyelvvizsgát tettek. Ide szeretnék eljutni a magyarországi nemzetiségi intézményeinkkel is, ahol ma egy-két intézményt leszámítva - ami csak a szabályt erősíti - esélyünk sincsen, hogy ilyen nyelvvizsgát szerezzenek a gyerekek nyolcadik év végén, és ehhez még hozzá kell tegyem, hogy még a németbe sok mindent bele lehet magyarázni, de a gyerekek több mint fele egyidejűleg, nyolcadikos korában négy év angoltanulás után középfokú angol nyelvvizsgát tett, hivatalos középfokú magyar állami nyelvvizsgát. Azt gondolom, ez lenne a természetes.

Ha megnézzük azt, hogy Magyarországon több tízezer nem nyolcadikos, nem középiskolás, hanem egyemet végzett hallgató azért nem kapja meg a diplomáját, mert az egyetem végén nincs még középfokú nyelvvizsgája, akkor azt hiszem, hogy maximálisan indokolt az, hogy olyan nemzetiségi pedagógusaink legyenek, akik vagy anyanyelvűek, de legalábbis anyanyelvi szinten tudják a nemzetiségi oktatást-nevelést végezni. Ehhez kérem mindenkinek a támogatását. Azt gondolom, hogy teljesen természetes, hogy ahogy a határon túli magyar nemzetiségi intézményeknél nyilvánvaló, hogy magyar pedagógusok magyar anyanyelvi szinten kell hogy a gyerekeket tanítsák, ugyanezt kell elérnünk nekünk is Magyarországon.

(9.40)

Amit itt nagyon fontosnak tartok még megjegyezni, és pont a nemzetiségi pótlék és az ösztöndíj

kapcsán, hogy több olyan ország van - megint ha csak a német nyelvet veszem -, Ausztriában, Németországban nincs felsőfokú óvodapedagógus-képzés, hál' istennek, Magyarországon van, és ezt meg is kell erősíteni, viszont el kell érjünk azt, hogy képzett óvónőink itthon maradjanak. Ehhez nagyon fontos az ösztöndíjrendszer, hogy utána szerződés alapján magyarországi nemzetiségi intézményben nemzetiségi pedagógusként nemzetiségi nevelést, oktatást végezzenek, és Magyarországon maradjanak. Én azt gondolom, hogy az, amit elindítottunk a nemzetiségipedagógus-képzésben, az egy óriási előrelépés, és nemcsak a magyarországi nemzetiségek köznevelési intézményeinek a megfelelő nemzetiségipedagógus-ellátottságára, hanem az egész magyar oktatásnak jelentős segítséget nyújthat a pedagógushiány csökkentésével.

A ma kiemelt súlyponti kérdések közül az egyik az országos nemzetiségi önkormányzatok és a média támogatása. Itt is először egy elvi jelentőségű dolgot szeretnék kiemelni és kihangsúlyozni. Öt évvel ezelőtt, ha bármilyen támogatásemelés érkezett vagy jóváhagyásra került, akkor többé-kevésbé csukott szemmel bárhova lehetett rakni, mert mindenhol égetően szükséges volt. Hál' istennek, és ezt a tegnapi előadásomban is elmondtam, az országos nemzetiségi önkormányzatok és a média támogatásánál is a 2015., '17. és '19. évi emelések különböző mértékben a legégetőbb kérdések normális rendezésére elegendők voltak. Éppen ezért a további támogatásemeléseknél minden esetben gondos előkészítés, országos önkormányzatonkénti tételes elemzések és összevetések alapján nyújtottuk be az igényeinket.

Tehát például az országos önkormányzatok közgyűléseinek tételesen megvizsgáltuk az éves költségeit, mennyi az elnök bére, juttatása, költségtérítése, hány alelnök van, azoknak milyen juttatásai vannak, hány bizottság tag, hány bizottsági elnök van, mit kapnak, hány bizottsági tag van, mit kapnak, hány tanácsnok van, milyen juttatással, hány olyan közgyűlési tag van, aki nincs benne bizottságokban, egyéb külön munkában, neki milyen juttatása van, és ezt tételesen mind a 13 országos önkormányzat közgyűlésére kimutattuk. Természetesen óriási különbségek vannak.

Óriási különbségek vannak, mert a támogatás elmúlt vagy korábbi húsz éve nem egy egységes rendszer szerint és külön vizsgálatok alapján, hanem többé-kevésbé aszerint ment, hogy egy-egy nemzetiségnek éppen milyen vezetője volt, milyen politikai vagy egyéb kapcsolatai voltak, mennyire tudott sikeresen vagy eredményesen lobbizni és eljárni. Most a benyújtott igényeknél valamennyi nemzetiségre, akik a közgyűlési költségek terén vagy a támogatottság terén a legalacsonyabb szinten vannak, őket hoznánk föl egy olyan szintre, hogy éves szinten bruttó fedezetként 1 millió 200 ezer forintot biztosítanánk minden egyes közgyűlési tag után.

A másik ehhez kapcsolódó rész, hogy idén ősszel választás lesz három önkormányzatnál, a horvát, a

német és a szlovák önkormányzatnál, nyolc fővel nő majd a közgyűlési tagok száma, amelyet szintén szeretnénk költségtérítéssel fedezni. A harmadik nagyon jelentős pont pedig az önkormányzatoknál az, hogy tavaly június 30-ig átvételre kerültek a vagyongazdálkodási jogok a fenntartott intézményeknél, és mint vagyongazdálkodó, az intézmények biztosítási díja is átkerült az országos önkormányzatokhoz. Ez is minden egyes önkormányzatnál tételesen, intézményenként ki van mutatva, 11,5 millió forintot jelent. Ezek teszik ki annak a támogatásnak a gerincét, amit kértünk.

Ugyanígy az országos önkormányzatok által fenntartott intézményeknél tételesen minden önkormányzatnál intézményenként megnéztük, hogy a vagyongazdálkodási szerződések alapján milyen értékcsökkenési, felhalmozási kötelezettségeik vannak. Ez 202,5 millió forint éves szinten. Itt megint ki kell térni arra, hogy nem arról van szó, hogy a támogatásokat követően mindig többet, többet kívánnának a nemzetiségek maguknak, hanem hál' istennek, az elmúlt évek nagyon pozitív előrelépései után az oktatási, kulturális autonómia jogi feltételeinek biztosításával ma már ott tartunk, hogy a nemzetiségi önkormányzatok, a helyi és országos nemzetiségi önkormányzatok a nemzetiségi köznevelési intézmények több mint negyedrészt átvették, a fenntartói jogokat és a vagyongazdálkodási vagy éppen a tulajdonjogokat is. Nyilván ezek a fenntartási, beruházási, felújítási, illetve akár működési igények és költségek a korábbiakban az államnál jelentek meg, az önkormányzatoknál jelentek meg, a Klebelsbergnél jelentek meg, akik a korábbi fenntartók voltak a tulajdonosok és a vagyongazdálkodók. Tehát ezek az igények máshol nem jelennek meg a továbbiakban.

Mindezeket a kimutatásokat, számításokat felvállaltuk és fel fogjuk vállalni a későbbiekben is, hogy a 13 nemzetiség egymás között, ismervé egymás feladatait, a szervezeti felépítését, a történelmileg kialakult működési rendjét... - hiszen van olyan önkormányzat, amelyiknek 5-6 viszonylag 25-30 kilométeres körön belüli településen van a gerince, van olyan, mint a görög, ahol Beloianiszra és főleg Budapestre, van olyan, mint a szerb, amelyik 3 megyére széttagolva van, van olyan, mint a német, amelyik gyakorlatilag a 19-ből 16 megyében rendelkezik jelentős lélekszámmal. Teljesen más az intézményhálózat, van, ahol az országosok kezelik generálisan, és országos szinten vannak az intézményeik szervezve, van, ahol a helyi nemzetiségi önkormányzatok látják el egy sor feladatot. Tehát nem lehet az egyes nemzetiségi önkormányzatokat azonosan kezelni, mert mindegyiknek más a történelmileg kialakult hagyománya és szokásjoga, más a létszáma, más a területi elhelyezkedése, más az anyaországa, más a nyelve. Tehát mindig egy sor sajátos körülmény van, amit figyelembe kell venni.

Mi egymás között azt az egyeztetést és vitát, ha úgy tetszik, lefolytatjuk és felvállaljuk nyíltan, hogy mindezt kiteszünk az asztalra, és egymással leegyeztetjük,

amíg egyetértésre nem jutunk mind a 13-an, és mindent, ami ehhez tartozik, ezeket a részletes számításokat, adatokat is megküldtük valamennyi tárcának, megküldtük valamennyi frakciónak, megküldtük minden független képviselőnek. Tehát nem egy sötét lyukba kérünk támogatást, hanem pontos, tételes kimutatások alapján, meghatározott feladatokhoz és területekre kérjük a támogatásokat.

A harmadik súlyponti kérdés, ami a mai napra maradt, az a nemzetiségi pályázatok kerete. Itt korábban is elmondtam, tegnap is, hogy ahonnan indulunk, a 2014. évi 30 milliós támogatás, az 50 ezer nemzetiségi gyerekre vetítve 600 forint, ez két gombóc fagyalt. Egy ötnapos vagy egyhetes nemzetiségi, az esetek többségében, kívánatosan külföldi táborhoz... - és azt is elmondtam, hogy ez a 30 millió 400 millióra, tehát több mint 13-szorosára lett emelve az elmúlt öt évben, amit természetesen nagyon köszönünk, hiszen ez az egyik alapvető prioritás, hiszen ebből az általános iskolás gyerekek anyanyelvi tábort biztosítjuk.

Itt is hozzá kell tenni, hogy a nemzetiségi civil szervezeteknél 2019-ben a jogos, elfogadott pályázati igények 75,1 százaléka került támogatási szerződéssel kielégítésre; a nemzetiségi kulturális programok 50,2 százaléka, tehát mindössze a fele, és a nemzetiségi anyanyelvi diáktáborok 82,7 százaléka, átlagosan tehát a 65,4 százalék.

(9.50)

Itt ki kell hangsúlyozni, hogy ezek elvileg és a kiírás szerint is 100 százalékos támogatási intenzitású, tehát önrészt nem igénylő és előfinanszírozott pályázati kiírások.

A nemzetiségi diáktáborokhoz: pontosan ki lehet számolni, és pontosan meg lehet nézni azt, hogy hány nemzetiségi intézmény van, hány nemzetiségi osztály van. És ha azt akarjuk, hogy minden egyes nemzetiségi gyerek a nyolcéves általános iskola alatt csak egyszer jusson el anyanyelvi környezetbe, egy nemzetiségi diáktáborba, akkor pontosan, objektíven kiszámítható, hogy a jelenleg biztosított keret, a 13-szorosára emelt keret is a ténylegesen szükséges keretnek mindössze 25-30 százaléka. Amiért a kielégítettség 82,7 volt tavaly, sajnos elsősorban a Klebelsberg-fenntartású nemzetiségi intézményeknél minimális a pályázati jelentkezés. Ennek külön okai vannak, amin, remélem, hogy tudunk majd segíteni, amire nem szeretnék kitérni.

Mindezek alapján én tisztelettel kérem a képviselő urakat, a frakciókat és a parlamentet, hogy a magyarországi nemzetiségek 2020. évi támogatási igényeit, támogatásemeléseit támogassák. Azt tudom ígérni, hogy, mint ahogy eddig is, mi saját magunktól mindent világosan, egyértelműen kiteszünk az asztalra. Azt gondolom, azok a feladatok és célok, amikért küzdünk, és amit végre szeretnénk hajtani,

Magyarország érdekét szolgálják, és ezért kérem a támogatást.

Köszönöm a figyelmüket. Danke für Ihre Aufmerksamkeit. (*Taps a kormánypartok padsoraiból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Most kétperces felszólalásokra nyílik lehetőség. Elsőként megadom a szót Keresztes László Lóránt képviselő úrnak, LMP-képviselőcsoport.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Én azért kértem külön szót, mert szeretnék reagálni Vejkey képviselő úrnak, a KDNP frakcióvezető-helyettesének az egyik kijelentésére. Ugye, azt mondta frakcióvezető-helyettes úr, hogy a KDNP-s, nyilván kormánypartok az Európát érintő bevándorlást nagyon nagy kérdésnek tartják továbbra is.

Ezzel a kijelentéssel abszolút egyetértünk. Nekünk is az a véleményünk, hogy az, hogy fellépjünk a migrációs krízis ellen, az sorskérdés egész Európa, sorskérdés Magyarország számára is. Viszont azt is mondta Vejkey képviselő úr, hogy a kormánypartok fellépnek a bevándorlás ellen. No, hát ezt a kijelentést már nem tudom valósnak tekinteni. Ezzel nem értünk egyet.

Az LMP szerint az Európai Unió külső határait meg kell védeni, az illegális migrációt meg kell állítani, és valóban a bevándorláspolitikát nemzeti hatáskörben kell tartani. Ugyanakkor a tüneti kezelések e tekintetben már nem elegendőek, az okokat kell feltárni, és a migrációs kiváltó okokat kell tudni kezelni. És talán abban az Országgyűlés többségével sincs vitánk, hogy a migrációt kiváltó okok közül az egyik legfontosabb a globális éghajlatváltozás, a klímaváltozás.

Azt viszont szomorúan tapasztalhatjuk, vagy döbbenet tapasztalhatjuk, hogy a kormány egyes képviselői, kormányparti képviselők szinte tagadják ennek a problémának a meglétét, problémának a súlyát. De az egyértelműen kijelenthető, hogy a cselekvést viszont elmulasztja a kormány. De nem elég, hogy elmulasztják a klímaváltozás hatásainak kezelése érdekében, de vétőzzák azt, hogy az Európai Unió közösen fel tudjon lépni.

A tegnapi napon egészen döbbenetes körülmények között és döbbenetes módon Orbán Viktor vétőzte, Magyarország vétőzte a közös klímacélok elfogadását. Ezzel lehetetlenné tette, hogy az Európai Unió az egyik legfontosabb sorskérdéssel, egyik legfontosabb problémával szembesüljön. Ennek beláthatatlan következményei lesznek minden szempontból, de ha csak a migrációra tekintünk, akkor kijelenthetjük azt, hogy a Fidesz-KDNP, a magyar kormány, Magyarország Kormányja tevélegesen támogatja az Európát érintő bevándorlást, és tevélegesen hozzájárult a migrációt kiváltó okok kezelésének ellehetetlenítéséhez és a migrációs nyomás növeléséhez. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Mivel további kétperces felszólalásra senki nem jelentkezett, most folytatjuk a képviselői felszólalásokkal. Megadom a szót Barcza Attila képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport. Öné a szó, képviselő úr.

BARCZA ATTILA (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Magyarország közös szenvedélyünk, a turizmus a hazaszereget egyik formája. Engedjék meg, hogy felszólalásomban a 2020-as költségvetés turizmust érintő részéről szóljak, és ezzel kapcsolatosan fejtsem ki álláspontomat és véleményemet.

A magyar kormány stratégiai ágazatként tekint a turizmusra. A turizmus gazdaságunk egyik motorja, és egy versenyképes és fenntartható növekedésnek a fontos eleme. A turisztikai pozíciónk javítása, azt gondolom, hogy minden pártnak és az országnak a közös érdeke. De ahhoz, hogy turizmusfejlesztésről beszélni tudjunk, nagyon röviden meg kell néznünk azt, hogy milyen tényadatok állnak rendelkezésre, mik is a turizmusnak a számai Magyarországon.

Fontos azt elmondani, hogy 2010 óta folyamatosan nő a vendégek száma, Magyarországra érkező vendégek száma: több mint másfélszeresére nőtt ez az adat, a szálláshelyek bevétele pedig a duplájára nőtt. A 2018-as év egy rekordév is volt a turizmusban, a hazai szálláshelyeken, a kereskedelmi szálláshelyeken 31 millió vendégéjszakát töltöttek el a vendégek.

A turizmus és a vendéglátás adja a magyarországi GDP 11 százalékát, és a turizmus növekedése ennek országon belül a dupláját jelenti. *(Sic!)* Ha ezt az EU-átlaggal összehasonlítjuk, akkor pedig többszörös növekedésről beszélhetünk, és nem elhanyagolható az sem, hogy ez az ágazat 400 ezer embernek ad munkát.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ismert az a mondás, hogy a turizmus a béke iparága. Talán sokan azt gondolják, hogy ez egy olyan mondat, amit sokan hangoztatnak, de ez egy nem elhanyagolható dolog. Látunk számos nyugat-európai vagy akár észak-afrikai példát arra, hogy bizonyos sajnálatos nemzetközi konfliktusok vagy terrorcselekmények hogyan teszik tönkre egy pillanat alatt egy adott térségnek vagy országnak a turizmusát. Mondhatom itt Tunézia példáját, de megnézhetjük sok nyugat-európai világvárosnak azokat a számaikat, amik a turizmus visszaesését jelentik. Én azt gondolom, hogy Magyarország jó helyzetben van, hiszen tudjuk biztosítani azt a biztonságos és kiszámítható környezetet, ami a turizmus dinamikus növekedéséhez szükséges, és a magyar kormány mindent megtesz azért, hogy ez így is tudjon maradni.

(Az elnöki széket dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

A nemzeti turizmusfejlesztési stratégia elkészült, és 2030-ig határozza meg a célokat. Én azt gondolom,

hogy a 2020-as költségvetés tartalmazza azokat a sárokszámokat, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a stratégiában foglalt, 2030-ig kitűzött célokat a magyar kormány és az országunk el tudja érni.

A költségvetési vitában már elhangzott az, hogy a jövő évi költségvetésben minden területen magasabb költséggel kalkulálhatunk akár az oktatás, akár az egészségügy, így a turizmus területén is. És most térnék rá arra a legfontosabb elemre, ami, azt gondolom, hogy mindenképpen meghatározó a hazai turizmusban: a kormány egy meghatározó lépéssel 18 százalékról 5 százalékra mérsékli a kereskedelmi szálláshelyek áfakulcsát. Ez egy nagyon jelentős eredmény, és amennyiben a szálláshelyek ezt a megmaradt forrást visszaforgatják, azt gondolom, hogy a versenyképesség még dinamikusabban tud nőni.

Ha továbbmegyünk, akkor melyek is azok a fő területek, amelyek a költségvetésben a hazai dinamikus turizmusfejlesztést jelentik? Azt gondolom, az első ilyen terület a közlekedés fejlesztése. 1400 kilométerről 2000 kilométerre növekedik Magyarországon a gyorsforgalmi utaknak, autópályáknak a hossza, ami, azt gondolom, hogy nagyon fontos. Azért is nagyon fontos, mert a belföldi turizmusban ismert tényadat az, hogy elsősorban a belföldi turistánál az utazási döntés meghozatalakor a megközelíthetőség a legfontosabb szempont, még a látnivalókat és az árat is megelőzi, és ezáltal lehetőséget kap sok olyan magyarországi nagyon szép turisztikai régió, ami eddig nem volt bekötve a gyorsforgalmi úthálózatba, vagy olyan határmenti terület, hogy ez megtörténik, és ők is tudják majd növelni ezáltal a turizmusukat.

Fontos az, hogy a régióközpontok bekapcsolása megtörténik, és azáltal, hogy a jelentős határátkelőhelyek és a megyei jogú városok bekapcsolódnak a gyorsforgalmi úthálózatba, jelentős lépést teszünk arra, hogy a nemzetközi turisztikai körutaknak is az országunk egyre inkább célpontjává váljon.

(10.00)

Ha továbbmegyünk, hogy mi az a fő terület, amely a költségvetésben a turizmusfejlesztést jelenti, akkor nem mehetünk el a „Modern városok” program mellett. A megyei jogú városaink fejlesztésének számos eleme olyan fejlesztés, amely nemcsak a városlakók, az ott élők életét könnyíti meg, nemcsak nekik teremt szebb, élhetőbb környezetet, hanem olyan turisztikai fejlesztés is, ami az odaérkezők számára vonzó és nagy potenciált jelent. Ehhez kapcsolódik természetesen a „Magyar falu” program is, hiszen a vidéknek is számos eleme van, és ebben is valósulnak meg turisztikai fejlesztések.

Külön fontos azt elmondanom, hogy a magyar kormány álláspontja szerint, amely a költségvetésben is visszatükröződik, a turizmusban nem a pontszerű fejlesztéseket támogatja a kormány, hanem azt a desztináció szintű megközelítést, amely egy-egy turisztikai terület komplex fejlesztését jelenti. Nem

pontszerűen fejlesztünk valamit, hanem egy teljesen átfogó fejlesztési stratégiával egy-egy térséget. Erre még vissza fogok térni.

Mindenképpen kell beszélnünk a Magyar Turisztikai Ügynökség munkájáról is, melynek fő feladata a turizmusfejlesztés irányítása és a stratégia meghatározása. Nagyon fontos az, hogy hozzájuk tartozik a turisztikai országmárka fejlesztése és annak kommunikációja is és a teljes magyarországi arculat kidolgozása. Nagyon fontosnak tartom azt, hogy a Turisztikai Ügynökség támogatásával a költségvetés ezeket a forrásokat is tartalmazza. A Magyar Turisztikai Ügynökség és a kormány célja, hogy 2030-ra Magyarország Közép-Európa vezető turisztikai térsége legyen. Azt gondolom, hogy ehhez minden adottságunk megvan, és minden év költségvetésében hozzá kell tenni azokat a számokat, amelyek a turizmusfejlesztés dinamikus növekedését jelenteni tudják. A turizmusfejlesztési stratégia egyfajta zsinórmértékül szolgál számunkra, és látnunk kell azt, hogy a fő cél a GDP közel 11 százalékról a 16 százalékra való emelése 2030-ig, vendégéjszakaszámában pedig az 50 millió vendégéjszakának az elérése.

A kormány úgy döntött, hogy kiemelt turisztikai térségeket határoz meg. Ezek a kiemelt turisztikai térségek, azt gondolom, mindenki számára ismertek, és már az elmúlt két év fejlesztése alapján érezhető ezekben a térségekben az a desztináció szempontú fejlesztés, amiről az előbb beszéltem. Fontos azt elmondanom, hogy az ideai költségvetés is tartalmazza Magyarország legnagyobb szálláshelyfejlesztési programjának, a Kisfaludy szálláshelyfejlesztési programnak azokat a költségeit, amelyekkel a kereskedelmi szálláshelyek fejlesztése folytatódni tud. Ez egy nagyon jelentős dolog, hiszen a minőségi szálláshelyek, azt gondolom, hogy most már az új trendeknek megfelelően, alapvető szükségletként jelennek meg a turizmusban.

Fontos beszélnem arról, hogy folytatódik a strandfejlesztési program is. A tavalyi évben több mint 30 balatoni település 55 strandja fejlődött és fejlesztetett, ez folytatódni fog, ahogy az élményparkfejlesztések is folytatódnak országunkban, amelyeknek nem elhanyagolható célja az, hogy a szezonaritást tudja olyan mértékben erősíteni, hogy négyévszakos kínálatot tud adni.

Engedjék meg, hogy egy konkrét példával is szolgáljak arra, hogy a desztináció szintű megközelítés és a kormányzati támogatások hogy jelennek meg a költségvetésben, és rövid távon ennek milyen hatásai érzékelhetők. A választókerület, ahol a választók bizalmából én is képviselő lehetek, az Sopron és térsége. Azt gondolom, hogy Sopron és térsége a Fertő-parttal Magyarország egyik legélhetőbb és egyik legszebb helye. Jó turisztikai adottságaink vannak, jó logisztikai lehetőségeink vannak, mind a természetföldrajzi, mind az épített környezet kiemelkedő, akár ha csak arra gondolunk, hogy Nagycenk a Széchenyi-örökséggel, Fertőd az Esterházy-örökséggel, Sopron mint

műemlékváros, Sopron mint kultúrváros, mint a Pán-európai Piknik helyszíne, amiről szintén a 30. évforduló közeledtével kell beszélnünk. Ebben a térségben a magyar kormány elkötelezett a turizmus támogatása mellett.

Kezdem azzal, hogy közel 300 milliárd forintból építi meg a kormány az M85-ös utat, amely bekapcsolja ezt a térséget mind a nemzetközi, mind a hazai úthálózatba, kinyitva ezzel a térséget. De a „Modern városok” programnak megfelelően 60 milliárd forint fejlesztési forrás érkezik és érkezett a térségbe, amelyeknek sok része olyan turizmusfejlesztési program, aminek hatása már most érzékelhető. Hogy néhány példát mondjak, ebbe beletartozik a Sopron történelmi belvárosának a fejlesztése, utcák, terek megújítása, homlokzatok megújítása, villák felújítása, a Szent Mihály-templom megújítása. De itt van a Lőverek-program, amelynek keretében klimatikus gyógyhely, új uszoda és nemzeti konferenciaközpont épül. Tudjuk azt, hogy országos szinten a konferenciaturizmus egy fontos szempont, hiszen az üzleti turizmusban van a legmagasabb fajlagos költség. De idetartozik a Fertő-part fejlesztése, amely jelenleg Magyarország legnagyobb zajló turisztikai beruházása, és egy olyan vízi és ököcentrum jön létre, ami, azt gondolom, a Fertő tónál mind a magyar, mind az osztrák oldal legélhetőbb, legjobb és legtermészetközelibb szabadidőközpontja lesz. Azt gondolom, hogy a pontszerű fejlesztések helyett a desztináció szintű megközelítés már néhány éves távlatban is pozitívan érezhető.

Ha nagyon röviden visszatérünk még az országos turizmusra, a '20-as költségvetés is tartalmazza azokat a forrásokat - ahogy a '19-esben is volt ilyen -, hogy a magyarországi fesztiválturizmus támogatása. Azt gondolom, hogy ez nem elhanyagolható szempont, hiszen a fesztiválok nemzetközi ismertséget, pozitív élményt és imázst jelentenek egy ország számára. Hogy néhány példát mondjak, tavaly Magyarországon a jövő héten kezdődő soproni Volt Fesztiválon 152 ezren vettek részt, a Balaton Soundon 165 ezren, a Szigeten 565 ezren, számos országból, és azt gondolom, hogy ez Magyarország számára ezekkel a biztonságos, elismert és jó minőségű fesztiválokkal egy olyan szelete a turizmusnak, amelyre fontos figyelni.

Budapest jelentősége mindenképpen meghatározó Magyarország turizmusában, s a főváros fejlesztésének is számos olyan eleme van, amely a város dinamikus turizmusfejlesztéséhez hozzá tudott járulni. Azt gondolom, hogy Európa egyik legjobban fejlődő városa turisztikai szempontból Budapest, és nagyon népszerű. De népszerű a Balaton, Tokaj, Veszprém és számos olyan magyarországi város, ahol a turizmus fejlődik. Azt gondolom, hogy fontos arra figyelni a '20-as költségvetésben és később is, hogy a turisztikai trendek bizony megváltoztak, és most már nem megfelelőek azok a fejlesztések, amelyek talán húsz éve azok voltak.

Élményt kell adni, és nagyon fontos arra figyel-nünk, hogy ezekre az élményt adó fejlesztési elemekre országos szinten oda tudjunk figyelni. Megváltoztak ezek a helyzetek.

Azt gondolom, hogy a magyar kormány olyan szempontból is kiemelt figyelmet fordít a turizmusra, hogy a Gazdasági bizottságon belül létrejött a Turisztikai albizottság, amely ezekkel a témakörökkel foglalkozik. Azt gondolom, hogy a 2020-as költségvetés biztosítja azokat a feltételeket, amelyek a turizmus növekedéséhez szükségesek, ezért azt kérem önöktől, hogy ezt támogassák, támogassák ebben a magyar kormány elképzeléseit. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Szeretettel köszöntöm képviselőtársaimat, folytatjuk a vitát. A Jobbik képviselőcsoportjából Csányi Tamás képviselő úr felszólalása következik. Parancsoljon!

CSÁNYI TAMÁS (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársak! Engedjék meg ellenzéki képviselőként, hogy Barcza Attila képviselő úrhoz képest kissé földhözragadtabb legyek majd a hozzászólásomban. Szeretném tájékoztatni a tisztelt Házat arról, hogy a Jobbik elvégezte a házi feladatot, 554 módosító indítványt nyújtottunk be a költségvetéshez, jobbító szándékkal. Mivel a globális részét már megnéztük, és sokan elemezték sokféleképpen, ezért engedjék meg az, hogy én inkább ezekre a módosítókra koncentrálok, és hangozzék el a Házban az, hogy én magam mint országgyűlési képviselő miket tartottam fontosnak.

Felszólalásomban tehát azokról a módosító javaslatokról kívánok beszélni, amelyeket a költségvetéshez benyújtottam. Két részre tudom őket osztani. Az egyik egy általános jellegű módosítást célzó javaslatcsoport, a másik pedig a választókerületemet érintő, úgyhogy kérem, nézzék el ezt nekem, hogy itt most konkrétumokba fogok bocsátkozni.

A rendvédelmi szervekkel kapcsolatos módosító indítványokkal szeretném kezdeni, hiszen a közszolgálati és rendvédelmi illetményalap ősidők óta változatlan. Aki még nem szerelt le a rendőrségtől, az az emelés elmaradása miatt idén biztosan el fogja hagyni ezt a pályát. De ugyanígy a közszolgálatban és a kisebb emelés ellenére a honvédségben is állandó feszültséget okoz az alulfizettség. A kieső létszámot pedig a túlórákkal igyekeznek pótolni, mégpedig úgy, hogy a túlszolgálat megváltására jövőre nem tervezett beforrást a kormányzat.

A konkrét számok a következők. A 2011. évi közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény alapján még 2020-ban is 38 650 forint az illetményalap. A rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi törvény alapján 2020-ban 38 650 forint az illetményalap.

A honvédek jogállásáról szóló 2012. évi törvény szerint 2020-ban 44 600 forint az illetményalap.

A Jobbik Magyarországért Mozgalom úgy gondolja, hogy ahhoz, hogy a pályát vonzóbbá tehessek, 60 ezer forintra illik emelnünk ezt az illetményalapot.

(10.10)

A kafeéria évek óta változatlan összegét is ideje lenne emelni, mert az adóterhekkel együtt lassan alig lehet valamire költeni belőle a dolgozóknak, ezért a 200 ezer forintos kafeériát 400 ezer forintra szeretnénk módosítani.

És ha már a túlóráról esett szó, a rendőrségtől való elvándorlás iszonyatos méreteket ölt; mint ismerjük, a nem emelkedő illetményalap és a kafeéria, valamint a túlmunka pénzbeli megfizetésének elvétele mind a leszerelés felé tolja a hivatásos állományt, akik pedig élethivatásukként választották rendőri pályájukat. E káros folyamat megakadályozása érdekében szükséges a túlszolgálat ellentételezésére forrás biztosítása, hiszen az előttünk lévő költségvetésben, ahogyan említettük már, betervezett összeg nincs erre vonatkozóan; ilyen kirívó eset 2016-ban fordult elő utoljára. Ismerjük az érveket ezzel kapcsolatban, hogy a túlszolgálatot szabadságban lehet majd megváltani, azonban a gyakorlat - mint ahogyan ezt már egy korábbi parlamenti kérdésemben is megfogalmaztam - nem ezt támasztja alá, kedves képviselőtársak. Az állomány gyors apadása nem teszi lehetővé a szabadságok kivételét a munkavállalók számára. Úgy gondoljuk, hogy ennek a fedezete a rendkívüli kormányzati intézkedésekben megvalósítható lenne; 3 milliárd forint volt eddig tervezve a túlmunkákra, én azt gondolom, hogy ez most is vállalható.

Össességében elmondhatjuk ezzel kapcsolatban, hogy a tavalyi évhez képest az inflációt alig meghaladó emelést láthatunk, ami nem fogja megtartani a jelenlegi állományt, és vonzóbbá sem fogja tenni ezt a hivatást. Ha a kormányzat meg szeretné a rendvédelmi szerveket tartani, ha hosszú távon gondolkodik ezzel az ágazattal - szerintünk egyébként nem is tehet mást egy felelős kormányzat -, akkor azonnali drasztikus lépésekre van szükség, amelyek lehet, hogy fájdalmasak a költségvetés szempontjából, de elengedhetetlenek a nemzet, az ország szempontjából. A kérdés tehát adódik, kedves képviselőtársak, hogy mi a szándéka a kormányzatnak a rendőrséggel.

És ha már rendőrségről beszéltünk, akkor a határőrségről is essék röviden szó, hiszen a migrációs nyomás, úgy tűnik, enyhült, de a határt még mindig nagyszámú rendőr őrzi, ahogyan olvashatjuk a szakszervezet honlapján, Potemkin-védelem valósul itt meg, lehetetlen körülmények között. Ezeket a rendőröket elvonják feladatellátási helyükről, ott hiányoznak a rendvédelemből. A valódi és végleges megoldást a kerítés mellett az ország védelmére a határőrség felállítására jelentené, amelyet a Jobbik immár kilencedik éve szorgalmaz az Országgyűlésben. Úgy gondoljuk, hogy 20 milliárd forint elegendő a megalapozó és előkészítő feladatok elvégzésére, és onnantól kezdve a

határország felállításában lehet gondolkodni, a rendőrséget pedig tehermentesíteni lehet ez alól.

Még egy komfortérzetet javító intézkedésre hadd hívjam fel a figyelmet, a rendőrségi egyenruhák esetében, hiszen a hivatásos állományú tagok egyenruhája és annak minősége hatalmas kívánnivalót hagy maga után. A közelmúltban derült ki, hogy még a rendőrség gazdasági vezetésének sem felelt meg az a minőségű nyári egyenruhapóló, amelyet a rendőrség az állomány tagjai számára rendelt, így visszaküldték azt.

Haveri cégek megbízásokhoz juttatása helyett végre olyan piaci szereplőkkel kellene szerződnie, akik a megfelelő minőséget képesek biztosítani, hiszen a jelenlegi egyenruhák nem megfelelőek - télen fáznak benne, nyáron melegük van a rendőröknek, műszálás, nem szellőzik, a lábbelikről pedig jobb nem is beszélni, mivel a céljukra teljesen alkalmatlanok.

Ha nem is lehet olyan minőségű ruházattal ellátni mindenkit, mint amilyennel a TEK-eseket sikerült, az „egyszerű” rendőr is megérdemli véleményünk szerint, hogy kényelmes, funkciójának megfelelő ruházatban láthassa el a szolgálatát. Már jó minőségű termékek kaphatók, a TEK által rendelt ruházat árához képest lényegesen olcsóbban, de a mostaninál sokkal jobb minőségben. Ennek megvalósítása érdekében szükséges a dologi kiadások növelése is. Ezekkel az intézkedésekkel véleményünk szerint vonzóbbá lehetne tenni ezt a hivatást, és véleményünk szerint ez egy elengedhetetlen, múlhatatlan feladata a kormányzatnak.

Engedjék meg, hogy a választókerületi módosító javaslatokra térjek át. Jász-Nagykun-Szolnok megye 4. választókerületében élek, és örülök annak, hogy mind Turi-Kovács Béla jelen volt az előbb, ha jól látam, illetve az elnök úr is itt van, amikor ezeket elmondom, hiszen ők is ismerik ezeket a problémákat. Egyetértve Turi-Kovács Béla képviselőtársammal, a Jász-Nagykun-Szolnok megyei fejlődés nem tűr halasztást, és itt elsősorban az M4-es gyorsforgalmi út befejezésére szeretnék utalni, amely elodázhatatlan az említett okokból; én ezeket most nem ismételném meg.

A választókerületi központunk, Törökszentmiklós azonban szintén érdemel egy kis figyelmet. A városközpont rehabilitációját szeretnénk, ha meg tudnánk valósítani, hiszen Törökszentmiklós 2020-ban ünnepli újjáalapításának 300. évfordulóját. Frekvenciált helyen, a városközpontban csúfoskodik a Piramis néven elhíresült, félbehagyott épület, aminek a befejezéséhez az önkormányzatnak nem áll rendelkezésére megfelelő fedezet. Azt gondoljuk, hogy mivel európai uniós TOP-os támogatást nem nyert erre az önkormányzat, szükségessé válik egy kormányzati segítség, és a javaslat támogatása esetén Törökszentmiklós, az Alföld egyik legjelentősebb mezővárosa megújul, impozáns, torzóktól mentes városközponttal köszönhetően a jubileumi 300 éves évfordulót. A támogatást kérnénk szépen tehát a költségvetésből megvalósítani.

Szűkebb pátriámra, Mezőtúrra hadd koncentráljak néhány gondolat erejéig! A város szívében lévő Petőfi Sándor utca felújítása elengedhetetlen, mondhatni, elsődleges feladat kellene hogy legyen. Ez az utca köti össze ugyanis a városon áthaladó 46-os főutat a városközponttal. Az utcában található a rendőrkapitányság, a közjegyzői hivatal, a Mezőtúri Református Kollégium, Gimnázium az egyik, általános iskolája a másik oldalon, és ezért is örülök, hogy az elnök úr jelen van. Innen közelíthető meg a katolikus általános iskola, a katolikus templom, a belvárosi református nagytemplom, a Teleki Blanka Gimnázium és a Szabadság téri lakótelep autóval. Itt épült egy új lakópark, amely szintén növeli az utca forgalmát, ezért szükséges a felújítás. Mezőtúr belterületi útjainak 40 százaléka nem rendelkezik szilárd burkolattal, ezért a földutak rendbetétele, szilárd burkolattal való ellátása elengedhetetlen a XXI. században, azt gondolom, kedves képviselőtársak, a minimális komfortfokozatot megadva ezáltal Mezőtúr lakosságának.

A már említett Petőfi Sándor utca és a 46-os főút találkozásánál egy körforgalom megépítése elengedhetetlen a forgalom nagysága miatt, amely zökkenőmentesebbé tehetné a lakosságnak és az átmenő forgalomnak a közlekedését. Ugyanakkor a Hortobágy-Berettyó-főcsatorna is a városon keresztül folyik, és ennek a revitalizációja is elengedhetetlennek tűnik számunkra. Most halpusztulás sújtotta a területet, amelyről szeretnék majd a jövő héten is szólni, azonban most arról inkább, hogy egy revitalizációs eljárás elvégzése elengedhetetlenné válik, ezt a mindenkori városvezetés szeretne volna már megteremteni, azonban a forrás folyamatos hiányára utalva ez nem volt lehetséges.

Már meglévő pályázatok vannak erre nézvést, úgyhogy igazából azokat csak elő kellene venni, és a megfelelő forrást a költségvetésből hozzárendelni. A mezőtúri kórház esetében azt tapasztaltuk, hogy az Államkincstár legfrissebb adatai szerint 110 millió forint a hiánya, illetve az adósságállománya a kórháznak, ezzel a súlyos alulfinanszírozás gyakorlatilag szinte megoldhatatlan problémákat jelent, és ezáltal ide is szeretnénk átcsoportosítani néhány tételt, hogy ez megoldható legyen.

Kettő dologról szeretnék nagyon röviden még beszélni. Cserkeszőlő a választókerületem egyik kiemelt turisztikai központja, ahol is a Nagy-Fertő tó nevű tónak szintén a revitalizálása lenne elengedhetetlen feladat, illetve egy idősek otthonának a létesítése ezen a településen, amiket szintén a helyiekkel egyeztetve fontosnak tartanak az itt élők.

Mindezen módosító javaslatokat megítélésünk szerint előremutatással és a mindennapi élet könnyebbé tételével, élhetőbbé tételével nyújtottuk be, ezért kérném nem csak ezen javaslataink támogatását a tisztelt Háztól.

Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a Jobbik sorában.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő felszólaló a Fidesz képviselőcsoportjából Tapolczai Gergely képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, Ön a szó.

DR. TAPOLCZAI GERGELY (Fidesz): *(Hozzászólását jelnyelvi tolmács közreműködésével teszi meg.)* Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Magyarország egyik legfontosabb törvénye a költségvetési törvény. Magyarország, a magyar Országgyűlés legfontosabb vitája a költségvetési törvényről szóló vita.

(10.20)

Évek óta mindig vannak kiemelt célok, amelyeket kiemelten támogat a kormány, a parlament. Ezek között mindig szerepel a foglalkoztatás növelése, a munkanélküliek arányának csökkentése. Ehhez tartozik a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának támogatása is. 2019-ben 42 milliárd forinttal támogatta a kormány ezt a célt, 365 akkreditált foglalkoztató közel 31 ezer fő foglalkoztatását valósította meg. Erre az évre ez az összeg 120 milliárd forinttal fog emelkedni, ezzel elősegítve az ezen a területen dolgozó személyek, megváltozott munkaképességű személyek hatékony foglalkoztatását és az őket foglalkoztató cégeket.

Ugyanakkor vannak olyan fogyatékosokkal élő személyek is, akik nem alkalmasak, nem képesek és nem foglalkoztathatóak. Egy részük otthonápolásra, a családjuk támogatására szorul. Az otthonápolási díj, az otthongondozási díj összegéről most nem szeretnék beszélni, mindenki ismeri, hogy jelentős mértékben emeltük ennek a támogatását. Viszont amit én hangsúlyozni szeretnék, javasolom, érdemesnek tartom ezt az irányt is jobban támogatni.

Az otthonsegítő szolgáltatások támogatására gondolok itt. Ugyanis érdemes olyan szempontból is megközelíteni ezt a problémát, hogy hogyan tudunk segíteni azoknak a szülőknek, családtagoknak, hogy visszatérhessenek a munkaerőpiacra például, ezzel növelve a foglalkoztatási arányt is, illetve különböző szakemberek alkalmazásával, akik segíthetik az otthonápolás területét. Ezzel is nőne a munkavállalók aránya.

Vannak olyan személyek is, akiket intézetben látnak el. Ehhez kapcsolódik az autisták otthona is. Az értelmi sérült, halmozottan fogyatékos személyeket ellátó lakóotthonok támogatásáról van szó. Ez a támogatási összeg évek óta változatlan, viszont megnőtt az igény ezekre az intézményekre, párhuzamosan pedig csökkent az egy főre jutó támogatás. Látni kell azt is, hogy a kitagolás összetett folyamat. Egyes helyeken sokkal lassabban zajlik ez a folyamat, és ezért is javasolom, hogy az ezeket a személyeket ellátó lakóotthonokat erősítsük meg, amíg végig nem megy a teljes kitagolás folyamata.

Szeretném aláhúzni azt is, hogy a nem állami szociális fenntartók támogatása óriási mértékben megemelkedett 2020-ra. Ebben az évben 103,7 milliárd forint volt ennek a támogatása, a jövő évben pedig 120 milliárd forint lesz ez a támogatás, ezzel is elősegítve a minimálbér-emelést, a minimálbér-emelés által generált kiadásokat.

Emellett ott vannak azok az érdekvédelmi szervezetek is, akik ezeket a fogyatékos személyeket képviselik. 2010-hez képest 2019-re, illetve '20-ra ez a 13 nagyobb országos érdekvédelmi szervezet háromszor akkora támogatásból tud gazdálkodni: 1,1 milliárd forintos összegből. Ugyanakkor ezeket a szervezeteket is érinti a minimálbér-emelés hatása, következménye. Szeretném javasolni, hogy ezeknek a szervezeteknek is adjunk többletforrást ezen kiadások fedezésére, fedezetére.

Ugyanolyan fontos a jelnyelvitolmács-szolgáltatás, a vakok elemi rehabilitációjának támogatása. Az ezekhez kapcsolódó két nagy projekt a Kontakt jelnyelvitolmács-szolgáltatás, ez egy videoalapú tolmácsszolgáltatás, illetve a Távszem szolgáltatás, ami ugyanazon az elven működik, hogy a vakokat, látás-sérülteket segíti. Ezeknek a működésére, fenntartására is biztosítani kell megfelelő forrást, és erre szeretnék többletforrást is kérni módosító javaslatomban.

Nem utolsósorban szeretném érinteni a sport területét is. Láthatjuk a költségvetési törvény tervezetében, hogy ehhez az évhez képest közel 1 milliárd forinttal több támogatás jut az olimpia, illetve a versenysport támogatására, 2,12 milliárd helyett 3,11 milliárd forint, ami óriási előrelépés persze, viszont felmerül bennem az a kérdés, hogy jövő évben nemcsak olimpia, hanem paralimpia is lesz. A költségvetési tervezetből nem derül ki számomra, hogy a paralimpiára való felkészülés, az azon való részvétel melyik forrásból lesz fedezve. A fogyatékosok sportjának során 460 millió forint van, ugyanannyi, mint ebben az évben. Nem hiszem, hogy ebből támogatnánk a paralimpiai felkészülést, tehát többletforrást tartok szükségesnek ezen a területen is. Nem derül ki, hogy melyik sorról lehet ez megvalósítható, és ehhez adtam be módosító javaslatot, és kérem szépen, hogy erre többletforrást biztosítsanak, hogy ezzel is biztosítsuk a paralimpikonok részvételét az olimpián.

Ugyanolyan fontos a speciális világtétókra és a siketlimpiára való felkészülés és részvétel támogatása is. Erre szeretnék választ kérni, hogy többletforrás van-e erre, vagy melyik sorról támogatják ezeket a kérdéseket. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a kormány-pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő felszólaló az MSZP képviselőcsoportjából Hisszéky Dezső képviselő úr, az Országgyűlés jegyzője. Parancsoljon, jegyző úr, Ön a szó.

HISZÉKENY DEZSŐ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Államtitkár Úr!

Azt tapasztalom, hogy hagyományt teremtünk, hiszen idén ugyanaz a helyzet fordul elő, mint ami tavaly előfordult, hogy a költségvetés tárgyalása során tévyszámok ismeretének hiányában tervezzük meg ezt a költségvetést, ezért mertem mondani, hogy akkor gyakorlatilag egyfajta hagyományt teremtünk, bár remélem, hogy ez nem folytatódik.

Ebből adódik az is, hogy már most borítékolható, nagy összegű fogadást is mernék rá kötni, hogy az elkövetkezendő időszakban majd kormányhatározatok tucatjaival fogjuk ezt módosítani. Ezért is lenne egyébként jelentősége a tévyszámoknak, hiszen az ily módon módosított számok azért jelentős eltérést mutathatnának. Lényegesen jelentéktelenebb szervezeteket ismerek, akik nem mernek úgy tervezni, hogy a valós tévyszámok ismerete nélkül próbálják megtervezni a jövőt.

Azt tapasztalom, hogy ha bekapcsolom a televíziót, a rádiót vagy kinyitom az újságot, most már lassan a vízcsapot, akkor mindenhol az folyik, hogy micsoda nagyszerű eredményeket értünk el, és hogy hasít a magyar gazdaság. Azt gondolom, hogy ennél lényegesen árnyaltabb a kép. Fontos lenne, hogy mindent a helyén kezeljünk. Azt érzékelem, hogy minden nemzetközi egybevetés, európai uniós statisztika szerint hazánk nem felzárkózik, hanem lemarad a hozánk hasonlókhhoz viszonyítva: Szlovákia, Lengyelország vagy éppen Észtország. Románia esetében pedig pestiesen szólva azt lehet érzékelni, hogy ő pedig ezerrel felzárkózik ránk.

Azt gondolom, hogy nem helyes egy-egy adatot kiragadva érzékeltetni és egyfajta sikerpropagandát működtetni, más számokról, más eseményekről, tényekről pedig hallgatni. Ha hallgatunk valamiről, nyilván az azt jelenti, hogy azzal nem foglalkozunk, és nem is fogunk megoldást keresni arra, hogy azt valamilyen módon megoldjuk; hallgatni arról, hogy a forint 21 százalékkal ér kevesebbet most, mint 2010-ben. Érdeemes erről a tényről egy autentikus személy véleményét is meghallgatni.

(10.30)

Az úgy hangzik: „A gyengébb forint egyértelműen ellentétes az emberek érdekeivel, a gyengébb forint gyengébb államot jelent, és gyenge forintot csak gyenge emberek akarhatnak.” Nagy meglepetésre ezt Orbán Viktor mondta.

Nem látom jelét annak, hogy ezzel a kérdéssel foglalkoznának a költségvetésben. Az én érzékelésem szerint és a környezetem megítélése szerint tulajdonképpen ez azt jelenti, hogy kivesszük a pénzt az emberek zsebéből. Kár hallgatni arról, hogy az államadósság a 2010-es 20 000 milliárd forintról mára már 29 382 milliárd forintra nőtt. Ez döbbenetes szám, és nem beszélünk róla. Nem beszélünk róla, tenni sem nagyon akarunk majd valamit ezzel kapcsolatban. Vagy hallgatni arról, hogy a térségünkben a magyarok

érik a legkorruptabbnak a saját hazájukat: öt év alatt sikerült elérni, hogy az eddig legkorruptabbnak tartott Románia lakói is jobban érik magukat a saját helyzetükben, mint itt nálunk.

Egy költségvetés jó esetben az érdekek összhangja. A mi esetünkben ez maximum az érdekek rangsora lehet. Ilyenkor viszont nagyon sokat elmond az, hogy kik azok, akikről nem beszélünk, kik azok, akik következetesen kimaradnak. Azok, akik nem fontosak. Azt tapasztaltam, hogy akikről nem beszélünk és akik mindenből kimaradnak, azok a nyugdíjasok, akik évek óta küzdenek azért, hogy megőrizhessék méltóságukat, és megőrizhessék létbiztonságukat.

A költségvetés tárgyalása előtt elég sok nyugdíjasokat tömörítő szervezet véleményét lehetett olvasni a költségvetéssel kapcsolatban. Próbálták megjeleníteni a véleményüket. Ebből azt szűrtem le, hogy az, amit fontosnak tartanak, az az, hogy a befizetett szociális hozzájárulási adóból ne irányítsanak át más területekre. Az ő megfogalmazásuk szerint - nem tudom, mennyiben valós ez a szám, ha igaz, akkor az döbbenetes - ennek az átirányításnak a mértéke 70 százalék. Gondolják végig: ha ez a szám valós, akkor a befizetett szociális hozzájárulás 70 százalékát más célra használjuk fel. Ezt sérelmezik.

Sérelmezik azt, hogy ne tervezzék megint alul a fogyasztói árindexet. '19-ben ez 2,7 százalékra volt tervezve; ha jól tudom, jelenleg 3,9-nél tartunk. 2020-ra 2,8 százalék van tervezve. Erre is nagy összegű fogadást mernék kötni, hogy ez 4 százalék alatt nem áll meg. A lényege ennek: több figyelmet a nyugdíjasoknak! Azt hiszem, a ledolgozott éveik és a múltjuk alapján megérdemlik. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Most Volner János képviselő úr felszólalás következik. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

VOLNER JÁNOS (független): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Mivel rövid az időkeret, ami a független képviselőknek rendelkezésére áll, ezért sajnós nem tudom átfogni a költségvetést úgy, ahogy szerettem volna, viszont egy-két nagyon fontos dologról szeretnék szót ejteni.

A közgazdászok között világszerte konszenzus alakult ki azzal kapcsolatban, hogy érdemes egy-egy államnak anticiklikus gazdaságpolitikát folytatnia, azaz olyan gazdaságpolitikát, amely amikor jól megy a gazdaság és konjunktúra van, akkor felhalmoz, és amikor bekövetkezik a recesszió, bekövetkeznek a rendszerint visszatérő világgazdasági válságok, akkor pedig a felhalmozott tartalékokból - élénkítve a gazdaságot - enyhíti a kialakuló válság következményeit.

Ezt én 2010-től fogva az Országgyűlésen belül képviseltem. Rendszeresen elmondtam és felhívtam a figyelmet ennek a szükségességére. A kormány részére az ezzel kapcsolatos javaslatainkat eljuttattuk, de azt láttuk, hogy ez a gyakorlatban nem valósult meg.

Mindig bizakodással néztük azt, hogy százmilliárdos nagyságrendben a költségvetésen belül felbukkan tartalék, ami elvileg akár szolgálhatna erre a célra is. A gyakorlatban azonban úgy néztek ki ezek a tartalékok, hogy a kormány zsebpénzként bánt vele, és ezeket az összegeket nem kis részben saját szája íze, politikai céljai szerint elköltötte a költségvetés.

Arra szeretném fölhívni képviselőtársaim figyelmét, hogy már most beszélnek arról az elemzők, hogy az amerikai piacon kialakultak ingatlanbuborékok, kialakultak részvénypiaci buborékok. Ez eléggé átgyűrűzött Európába, már Magyarországon is a kezdődő buborékokról megjelentek az első elemzések. Lényeges felülárazottság van egyes részvények árfolyamában vagy éppen az ingatlanpiacon.

A piac ezt jellemzően úgy szokta korrigálni, hogy meglehetősen durván egy gyors reakció következik be, egy átmeneti visszaesés, amíg megtörténik ez a korrekció, és az átmeneti visszaesés idején a gazdaság növekedése nemhogy lelassul, de nagyon sokszor negatívba fordul, azaz gazdasági csökkenés következik be.

Ha az országnak nincs elegendő tartaléka arra, hogy ezt az időszakot élénkítéssel vészelje át, akkor komolyabb a válság következménye. Általában ez volt a nemzetközi tapasztalat gyakorlatilag mindenhol. Mivel látom azt, hogy egy szakállamtitkár ül itt, aki kifejezetten professzionális szaktudásról tett tanúbizonyságot az elmúlt években, ezért kérem államtitkár urat majd, hogy erre legyen kedves reagálni érdemben a vita során. Mindent, ami ezzel kapcsolatos, legyen kedves elmondani, hogy hogy látja a kormány ennek a szükségességét.

A másik kérdés, amire föl szeretném az önök figyelmét hívni, Magyarország külső kitettségének kérdése. Magyarország alapvetően három jelentős külső forrást vesz igénybe a gazdasága növekedéséhez. Az egyik maga egyébként a külföldön dolgozó magyar állampolgárok hazautalása, ami már átlépte az éves szinten ezermilliárd forintos nagyságrendet - tehát rendkívül nagy pénztömegről beszélünk -, a másik az európai uniós források, amelyeket gyakorlatilag igénybe veszünk; hála istennek, és nem szívességgént adja az Európai Unió ezt a pénzt. Harmadik ilyen forrásként pedig nevesíthetjük a külföldi cégek, elsősorban a járműipari vállalatok beruházásait.

Nagyon fontosnak tartom azonban felhívni arra a figyelmet, hogy nekünk önálló magyar márkákra van szükségünk, mert ha beállunk a termelési lánc alájára és csak arra leszünk képesek, hogy munkaerőt biztosítsunk az itt megtelepedett külföldi vállalkozások működéséhez, akkor csak munkabért tud a magyar nemzet gyakorlatilag realizálni meg az ország realizálni, de tőkejövedelmet nem fogunk tudni realizálni. Ettől el fogunk esni, mert ezek a tőketulajdonosokhoz fognak vándorolni.

Tehát kiemelten fontos lenne az, hogy a kormány célzottan élénkítse a gazdaságot, vegyen igénybe olyan eszközöket, amelyek révén sikeres magyar márkák először a magyar piacon tudnak megerősödni,

utána a külföldi piacokra továbblépve tudják emelni a potenciális növekedés lehetőségeit. Köszönöm szépen a megtisztelő figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Országgyűlés! Ezzel a második felszólalói kör végére értünk. Most van lehetőség kettőperces felszólalásokra. Elsőként megadom a szót a Jobbik képviselőcsoportjából Potocskáné Kőrösi Anita képviselő asszonynak. Parancsoljon!

POTOCSKÁNÉ KŐRÖSI ANITA (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Barcza Attila képviselő úr felszólalása sarkallott arra, hogy egy rövid, kétperces reakciót mondjak. Dicshimnuszokat zengett a Magyar Turisztikai Ügynökség Zrt. működéséről.

Nagyon hasznos, hogy igen, van most már turizmusfejlesztési stratégia. Csak arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy június 21-e van, és most zajlanak azok a beruházások, amelyek több déli parti város polgármesterénél gyakorlatilag kiverték a biztosítékot. Fonyód, Balatonfenyves településeket említeném meg. Ez azért is problémás, mert a nyaralók, a külföldiek az országmárka építése közben találkoznak azzal, hogy miközben már fürdőznének és jól éreznék magukat a Balaton partján, így markolóautókkal és különböző gépekkel találják szemben magukat.

Amiért ezt el kívántam mondani a 2020-as költségvetési vita során, az az, hogy nagyon reméljük, hogy jövőre is lesz majd lehetőség strandok fejlesztésére, és ugyan már többször kifogásoltuk, hogy ezek a költségvetési viták, a költségvetési törvény elfogadására a nyári ülésszakban kerül sor most már évek óta, azonban ez jó lehetőség arra, hogy időben a Magyar Turisztikai Ügynökség felkészüljön ezeknek a pályázatoknak a kiírására, és ne kerüljenek a 2020-as évben ezek az önkormányzatok ugyanebbe a slamasztikába, hogy ők magyarázkodnak, és ők érzik azt, hogy nem jól teszik a dolgukat, pedig látszik, hogy önhibájukon kívül estek ebbe a problémába, ami most a 2019-es nyári idegenforgalmi szezonnál nagyon-nagyon komoly probléma. Bízunk benne, hogy a 2020-as évben ilyen nem lesz.

(10.40)

Úgyhogy én ebben kérem az együttműködésüket, hogy tegyenek rendet a Magyar Turisztikai Ügynökség fejében. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik sorai-ban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Következő felszólaló az LMP képviselőcsoportjából Keresztes László Lóránt frakcióvezető úr. Parancsoljon!

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Beszéltem már a mai napon arról, hogy

véleményünk szerint ez miért a jövő felélésének a költségvetése, és elmondtam azt, hogy nem néz szembe a kormány bizonyos rendkívül súlyos rendszerproblémákkal. Tehát elmondtuk azt részletesen, hogy mire nem költ vagy nem költ eleget a magyar kormány, ugyanakkor röviden szeretnék szólni arról is, hogy van néhány olyan gigaprojektje a kormánynak, dédelget néhány olyan gigaprojektet, amely nemhogy a nemzeti érdekeinket szolgálná, de kifejezetten ellentétes a nemzeti érdekeinkkel.

Itt kiemelten kell megemlíteni a Paks II.-projektet, amely ugye több ezer milliárd forintos, ezt tudjuk mindannyian. Az is egyértelművé vált az elmúlt időszakban, hogy már konkrétan minden érv megdőlt, amely a projekt elindítása mellett szólt. Pályázat nélkül adta át a kormány az oroszoknak ezt a projektet, de az oroszok nem voltak képesek arra, hogy a magyar és az EU-s szabványoknak megfelelő terveket legyártsák, ezért már óriási csúszásban van a projekt. A kormány egyes tagjai nem tudják eldönteni egymás között, hogy most sikerült-e módosítani ezt a hitelszerződést vagy nem, de az teljesen világos, hogy még sehol nem lesznek az új blokkok, amikor már törleszteni kell ezt a hitelt. Az az érv is megbukott, hogy olcsó lenne az így megtermelt áram, hiszen csak egy tételt említek: nem számolták bele a leszerelési és a nagyaktivitású hulladékok elhelyezésének költségeit, amelyek több száz milliárdra rúgnak majd. És azt is el kell mondani, hogy a nagyaktivitású atomszemét, atomhulladékok kezelése kapcsán sem a technológia, sem a finanszírozás, sem a helyszín nem megoldott. Erre a projektre a jövő évi költségvetésben több mint 70 milliárd forintot szán a kormány.

Egy másik projekt, amelyről röviden szeretnék beszélni, a Budapest-Belgrád gigaprojekt, amely kamatokkal együtt megközelíti majd az 1000 milliárdot. Ez semmiféle hazai érdemi közlekedési és szállítási igényt nem jelez, egyedül arra jó, hogy a Mészáros Lőrinchez köthető cégeket, illetve a kínai vasúttársaság cégeit hizlalja több száz milliárddal. Erre a soha meg nem térülő projektre a kormány a jövő évben 60 milliárd forintot fog költeni. Erről beszéltünk már államtitkár úrral, csak ez az egy tétel meghaladja azt, amit a „Magyar falvak” program keretében a vidék rendkívül leromlott állapotban lévő úthálózat-fejlesztésére fordít a kormány. Ez gyalázat! Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, frakcióvezető úr. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy a kettőperces felszólalások keretében kíván-e valaki felszólalni. *(Jelzés nem érkezik.)* Jelentkezőt nem látok.

Áttérünk a harmadik felszólalói körre. Elsőnek megadom a szót a Fidesz képviselőcsoportjából Kósa Lajos képviselő úrnak. Parancsoljon, képviselő úr! Öné a szó.

KÓSA LAJOS (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Elnök Úr! Tisztelt Ház! Államtitkár Úr! A honvédelmi

minisztériumi fejezetről szeretnék néhány gondolatot elmondani, de engedjék meg, hogy néhány mondatban reflektáljak a vita általam követett menetében néhány felvetésre.

Hogy mindjárt Keresztes Lórántra reagáljak: rendkívül furcsa az az úgymond zöld- vagy környezetvédelmi álláspont, amely élesen ellenzi a bizonyíthatóan egyik legalacsonyabb emisszióval járó energia-termelési projektet, ez a Paks II. Nézzük már meg, mi történt azokban az országokban, ahol ez az egyébként meglehetősen furcsa álláspont érvényesült, például Németországban! Meghirdették a német atomerőművek bezárásának programját, és cserébe - miután áramra viszont szükség van, és világítani mégiscsak kell, mert azt még a zöldek se mondják, hogy mindenki ezentúl sötétben kuksoljon otthon, és állítsuk le azt az ipart, amely elektromos árammal megy - újra-indították a borzalmasan rossz emissziós adatú szenes erőműveiket a németek. Tehát ezzel sokkal többet ártottak egyébként a környezetnek és a felmelegedés kapcsán az emisszió csökkentésének, mint bármi mással. Ennél már az is okosabb lett volna, ha visszaállnak az örvénykamrás dízelmotorokra, mert azoknak is alacsonyabb az emissziója, mint egyébként a barnaszemes erőműveknek.

Itt világossá kell tenni Paks kapcsán, hogy az egyik legnagyobb, egyébként valóban emissziócsökkentő és a magas emissziójú energiatermelést kiváltani képes erőmű építéséről van szó. Szívesen építenénk nyilván hatalmas vizes erőműveket, de bizonyára ön is tudja, hogy ez Magyarországon a földrajzi adottságok miatt nem lehetséges. Szívesen építenénk árapályerőműveket, az se fog menni. Az atomerőmű a mostani ismeretek szerint a nem megújulóak közül a legalacsonyabb terhelést jelenti a környezet számára.

Ennek az ellenzése az a program, amelynek semmi értelme nincsen, mert vagy akkor most ellene teszünk az emisszióknak, és megpróbáljuk védeni a környezetünket, és a felmelegedés ellen valamit teszünk, vagy akkor nem teszünk, de a kettő nem fog menni, együtt a kettőt nem lehet képviselni, mert az az a program, hogy mindenki oltsa le a villanyt, lekapcsoljuk a szolgáltatást, és nézzük egymást a sötétben, ha látjuk, ennek pedig semmi értelme nincsen.

A másik, amit szeretnék mondani: őszintén szólva mehökkentem Hiszékeny képviselőtársam hozzászólásán, ugyanis évszám említése nélkül arról beszélt, hogy a 2020-as költségvetést tényadatok nélkül tervezzük meg. Na de miután a 2020-as költségvetésről van szó, és most 2019-et írunk, nemhogy a kormány, de senki az égegyadta világon nem ismeri a 2020-as adatokat. Ha viszont a 2019-es tényadatokra gondol - nyilván képtelenség, hogy valaki számonkéri a kormányon, hogy a 2020-as adatokat tényszerűen nem ismeri -, a 2019-es adatokra, amióta államháztartás van a demokráciában, 1990 óta minden esetben úgy terveztük meg és tárgyaltuk a következő évi költségvetést, hogy egyébként az előző évi zárszámadást a parlament nem tudta megtárgyalni. Ez azokban az

esetekben van közel egymáshoz, amikor ősszel tárgyaljuk a zárszámadást. Na de az egész gazdaságstatisztikai rendszer és tervezési rendszer szerint nemcsak mi, hanem mindenütt Európában a jövő évi költségvetést olyan becslések alapján tárgyaljuk, amelyek egyébként nem a tárgyév, tehát 2019 vagy 2018 tényezőszámaira tud támaszkodni, mert azok is mindig szükségszerűen becslések. Ezt az államháztartás belső logikája, bevételi oldalának az időbelisége magyarázza.

Lehetne azon gondolkodni, hogy ezen változtassunk, de csak egy példát mondok rá: teljesen nyilvánvaló, hogy nem minden államháztartási ágazat dolgozik ugyanabban a költségvetési időbeosztásban, amelyben a központi költségvetés. Például a központi költségvetés január 1. és december 31. logikában gondolkodik, a teljes oktatási rendszer pedig egy szeptember-júliusiban. Tehát ott a költségvetést ebből kifolyólag nem lehet megtervezni egy adott jövőre vonatkozóan a tárgyév tavaszán, mert nem tudjuk, az nem tény, hogy szeptemberben hány gyerek fog beiratkozni, mert azt nem lehet ilyenkor tudni.

Most arról nem beszélve, hogy akármennyire igyekszünk, azt senki nem tudja megmondani, hogy mondjuk, ha egy tárgyévet le is zárunk, azok a költségvetés számára nagyon jelentős tételek, amelyek egyébként szükségszerűen mozognak - mert a jelentkezés, az igény felmerülése kapcsán tervezhető meg. Egy példát mondok: a rendvédelmi szervezetek esetében a túlszolgálat kifizetésének az a szabálya van, hogy vagy szabadságban kéri az ott dolgozó, vagy pénzben, de azt nem tudjuk megmondani semmiképpen sem, hogy 2020-ban az esetleg elrendelt túlszolgálat kapcsán mit fognak mondani akkor az emberek, pénzben kéri vagy szabadságban, és ez nem kis tétel, de apróságoknak tűnik.

Mondok egy teljesen más, egyébként mindenki számára nyilvánvaló dolgot. Az egész gazdaság és az adózás egyébként a mérlegbeszámolót, amely a tényeket rögzíti, májusban készíti el, tehát igazából akkor lehet visszakorrigálni is. Tehát ilyen értelemben, amit Hiszékeny Dezső számonkér rajtunk, akkor nem vette észre, hogy 1990 óta így dolgozunk.

Még egy dolgot szeretnék mondani, amin Hiszékeny Dezső megdöbbent: valóban nominálisan emelkedett a külső államadósság, és most olyan 29 000 milliárd forintnál jár. Csak emlékeztetném Hiszékeny urat arra, hogy nyolc év szocialista kormányzás után, 2002-ben 6000 milliárddal vették át, 2010-ben 21 500 milliárddal adták át, tehát önök ezt megduplázták (*sic!*) úgy egyébként, hogy közben több évben a gazdasági teljesítmény csökkent.

(10.50)

Nem véletlen, hogy nem nominálisan számolják az államadósságot sehol a világon, ez nagyon egyszerűen követhető. Ha vesszük azt, hogy van két ember, mind a kettő egymillió forinttal tartozik a bankjának; nem teljesen mindegy, hogy Csányi Sándor tartozik

egymillió forinttal a bankjának, mert a havi jövedelme ennél magasabb, vagy egy átlagjövedelemmel rendelkező, mert neki nem egymillió forint a havi jövedelme. Tehát mindig valamilyen arányszámhoz nézzük az államadósságot, ez pedig értelemszerűen a GDP nagysága. Lehet azt is kifogásolni, hogy vajon a GDP nagyságához lehet-e ezt hasonlítani, hogy az mennyire megalapozott, mindenesetre mindenki ezt teszi a világon, és az egy érdekes elméleti vita, hogy megvitassuk, hogy vajon a GDP-hez, a GNI-hez vagy nem tudom, mihez kéne viszonyítani.

De egy kétségtelen, az önök kormányzása alatt az 50 százalékos arányról 80 százalékra növelték az államadósságot, mi pedig most folyamatosan csökkentjük, és reális célként lehet azt elérni, hogy az államadósság csökkenő tendenciáját ez a költségvetés is fenntartja. Lehetne azt mondani, hogy ezt nagyobb léptékben kellene, vagy nem elegendő az ütem, egy biztos, mi vagyunk, a Fidesz-KDNP az első kormányzat, amelyik egy olyan kétharmados törvényt fogadott el, ami saját magát is kötelezte arra, hogy minden évben csökkentse az államadósságot. Ilyenre az Egyesült Államokban volt egyébként példa, de ezt a kockázatot szinte semelyik kormányzat nem vállalta be, mi pedig pontosan azért, mert felelősséget érzünk a magyar emberek és a magyar állam iránt, ezt bevállaltuk.

Elnök Úr! Tisztelt Ház! A honvédelmi költségvetés kapcsán a következő tényeket szeretném elmondani. Nominálisan 2010-ben 300 milliárd forint alatt volt a honvédelmi költségvetés, most 616 milliárd forint a honvédelmi kiadások összege, tehát az a helyzet, hogy kilenc év alatt ezt megdupláztuk. Ha százalékosan a GDP-hez viszonyítjuk, akkor 2010-ben 1,1 százaléka volt a GDP-nek a teljes honvédelmi büdzsé, ez most az 1,5 százalékot fogja közelíteni 2020-ban.

Azt még tegyük hozzá, Hiszékeny úr pontosan tudja, mire utalok; költségvetési trükkök számai, amiről nektek nem kell tudni - mondta Gyurcsány Ferenc az ominózus őszi frakcióülésen. Ez a honvédelmi költségvetés kapcsán azt jelentette, hogy a honvédelmi költségvetés tartalmazta a korengedménnyel nyugdíjba ment katonák nyugdíjkifizetését, mert azt oda könyvelték el. Nem kell mondjam, hogy trükknek trükk, de egyébként egy ország védelmi képességét nem befolyásolja az, hogy a honvédelmi költségvetésből egyébként még - hogy jók legyenek a számok - nagy összegű nyugdíjakat is folyósítanak, mert egyébként azt kell nézni, hogy érdemben a honvédelmi kiadásokra mennyit fordítanak. Ha ezzel korrigáljuk a számokat, akkor 2002-ben a honvédelmi kiadásoknak a GDP-hez viszonyított aránya 1,9 százalék körül alakult, ami azt jelentette, hogy 1 százalék alatt.

2014-ben Magyarország kormánya vállalta azt a NATO-kötelezettséget, ami egyébként csak elvárás, és nem tartalmazza a NATO-szerződés az ominózus 2 százalékos kötelező arányszámot, nevezetesen, hogy a GDP arányában minden tagnak 2 százalékot kell védelmi költségvetésre fordítani, de miután ezt a többi NATO-tagállam is elhatározta, Magyarország

sem akarja kivonni magát ez alól, és vállaltuk is, hogy a Zrínyi haderőfejlesztési program keretében 2026-ra a 2 százalékot el fogjuk érni. Ez nominálisan egyébként nagyon jelentős emelkedés a korábbi időszakhoz képest. Ha azt vesszük, hogy eközben Magyarországon a modern, tehát mondjuk, a rendszerváltás óta eltelt gazdaságtörténeti időszakban példátlanul alacsony, és most már tendenciaszerűen alacsony az infláció, ennek a növekménynek egy jelentős része reálértéken is igen jelentős.

És azt kell mondjam, hogy a Magyar Honvédség ilyen értelmű fejlesztése alátámasztja azt, amit mi mondunk Magyarország biztonságáról, arról, hogy Magyarországot meg kell védeni, arról, hogy Magyarország számára a magyar honvédelem egy kiemelkedően fontos terület. Mert hiába ringatjuk magunkat abban az illúzióban, hogy egy igen hosszú békeperiódusban vagyunk, azt kell mondjam, hogy a rendszerváltás óta, tehát '90 óta, ha valaki megnézi, akkor több év telt el úgy, hogy Magyarország valamelyik szomszédos országában vagy háború dúlt, vagy polgárháború dúlt, mint amikor ilyen nem fordult elő. Kezdődött a délszláv válsággal, illetőleg a román polgárháborúval a rendszerváltáshoz kapcsolódóan, és egyébként most pedig az ukrán-országi vita, polgárháború, háború, befagyott konfliktus, mindegy, hogy hogy nevezük, az mégiscsak azt jelenti, hogy effektív ott, az egyik szomszédunk keleti határán háború dúl.

Magyarország ráadásul, hiába élvezünk itt látszólag békeperiódust, az összes nemzetközi kötelezettségének eleget tett, tehát amióta a NATO tagjai vagyunk, azóta veszünk részt, és nem is kis erőfeszítéssel az országnak, azokban a nemzetközi missziókban, amikre részben az ENSZ, részben az EU, részben pedig a NATO vállalása kapcsán ránk is jut felelősség és kötelezettség. Ebben a magyar katonák kitűnően helytálltak, és azt kell mondjam, hogy a Zrínyi haderőfejlesztési program a szolgáló katonák bérfelkészítési programjával együtt garantálja nem egyszerűen az ország védelmét, hanem az ország védelmi képességeinek a fokozását, a javítását, az erősítését. És mindezt úgy, hogy végre elkezdődött az is, amit ma rendszerváltás utáni rossz döntések kapcsán kell korrigálni, nevezetesen: Magyarország minden létező haditechnikai és fegyvergyártásáról lemondott, és ezt engedte, miközben ez rendkívül kiszolgáltatottá tesz egy országot. És ma Magyarországon igen, megindult egyelőre a kézifegyvergyártás, de természetesen számos területen szeretnénk a hadsereg fejlesztésében a magyar iparra is támaszkodni, illetőleg ezzel a politikával erősíteni a V4-es országok és a magyar gazdaság együttműködését.

Összességében én azt szeretném kérni a képviselőtársaktól, hogy támogassák a magyar kormány által benyújtott költségvetést. Ez a költségvetés alapvetően a családok költségvetése. Ez a költségvetés megalapozza azt a felzárkózó politikát, amiben Magyarország el szeretné érni az európai uniós országok fejlettségi

szintjének az átlagát. Összességében ez minden területre vonatkozik, és kiemelt fontosságot tulajdonítunk Magyarország védelmi képességeinek és a hadsereg fejlesztésének.

És végül szeretném azért megköszönni a magyar honvédek eddigi helytállását mind a déli határon, mind a nemzetközi missziókban. Amerre csak járunk, ellenzéki képviselőtársaim meg tudják erősíteni, ők is részt vettek ezeknek a misszióknak a meglátogatásában, mindenütt azt hallottuk vissza, hogy a magyar katonák helytállása példás és példaértékű. Köszönöm szépen. *(Taps a kormányzó pártok pad-soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Bejelentem, hogy a KDNP képviselőcsoportja arról tájékoztatott, hogy az időkeretüket átadják a Fidesz számára. Kérem, ezt a műszaki kollégáink vezessék át.

Most a Jobbik képviselőcsoportjából Ander Balázs következik. Parancsoljon, képviselő úr!

ANDER BALÁZS (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Felveszem akkor azt a fonalat, amit itt Kósa Lajos képviselőtársunk el ejtett. Az egyik ellenzéki felszólalással kapcsolatosan kritizálta, hogy az államadósságot nem lehet nominálisan vizsgálni, azt GDP-arányosan kellene nézni, és hogy milyen jól áll az ország.

Nos, akkor ezt vonatkoztassuk az oktatási kiadásokra is. Szerintem akkor ez, képviselőtársam, így lenne igazságos. És hogyha így cselekszünk, akkor azt látjuk, hogy a teljes költségvetési tortából a magyar oktatásügy 10,1 százalékkal részesedett tavaly, illetve ebben az évben. Ez a következő évre vonatkoztatott költségvetés kapcsán 9,7 százalékot mutat csupán, tehát visszalépés tapasztalható. A teljes kormányparti propagandasajtó attól harsogott, hogy a következő évre vonatkoztatva az oktatás területe 48 milliárd forinttal többet kap Magyarországon. Képviselőtársaim, ez a 48 milliárd forintot többet az inflációt sem fogja fedezni, erről van szó.

(11.00)

És hogyha tovább vizsgálódunk, akkor - ez önöknek nyilván nem fog tetszeni, de - azt mondom, hogy önök annyit szánnak jövőre pluszjuttatásként az oktatási területre, amennyit a Mészáros család a cégeiből extraprofit gyanánt kilapátol.

Hogyan lesz ebből sikeres ország? Hogyan lesz ebből fellendülés? És hogyan leszünk 2030-ra így Európa ötödik legélhetőbb országa? Megmondom: sehogyan. Ugyanis az az elgondolás, ami ebből a költségvetési tervetéből, legalábbis annak az oktatásüggyel kapcsolatos filozófiájából kibontakozik, az nem más, mint egy neoliberalis és társadalomellenes dogma. Ugyanis önök nem ismerték fel azt, hogy ezt az orszá-

got csak úgy lehetne valóban egy olyan növekedési pályára állítani, amely valóban tartós, hogyha sokkal több forrást juttatunk az oktatásügyre. GDP-arányosan ez a 4 százalék körüli összeg ehhez édeskevés. Egy nagyon bátor, nagyon határozott lépésre lenne ahhoz szükség, hogy ez a szint elérje azt a 6 százalékot, amivel valóban nagyot tudnának önkölni, és valóban érdemi elmozdulás lenne megfigyelhető.

Fel kellene fogni azt, hogy a legfőbb humántőkéképző rendszer Magyarországon az oktatásügy - az oktatásügy! -, és hogyha önkök itt elmondják, hogy mennyi beruházás történt, amit teljesen természetes módon mi támogatni tudunk, és hogyha nem nagyon lóg ki a lóláb, és nem valamelyik haveri cég végzi ezeket az iskolafelújításokat, a tanterem-felújításokat, az uszodaberuházásokat, és ha ezek az épületek már, mondjuk, az átadást követően a második napon nem áznak be, akkor azt mondjuk, hogy helyes, ezt is kell csinálni. De oda kellene figyelni arra a szereplőre is, amelyről bizony ez a költségvetési tervezet megfelelkezik, amely nem más, mint a pedagógusoknak a köre. Az ő személyi juttatásaikra - tessék megnézni a költségvetés tervezetét! - jövőre összesen 1 százalékkal több forrás van előirányozva, összesen, tehát 150 ezer pedagógusról beszélünk a közoktatás területére vonatkoztatva, összesen körülbelül 5 milliárd forintot többlettel, 1 százalékos többlettel számolnak a személyi juttatások terén. 5 milliárd forint 150 ezer pedagógusnak, 50 milliárd forint extraprofit a Mészáros családnak. Azt hiszem, hogy ennél szembetűnőbb, igazságtalanabb aránypárokot itt felállítani nem is lehetne.

Igenis fel kellene fogni azt, hogy a legfontosabb termelési tényező nem más, mint a nagy hozzáadott érték előállítására képes emberi tudás, ez pedig nem fog menni másként, mint hogy megbecsüljük azokat a dolgozókat, akik ezt a tudást megpróbálják átadni a jövő generációjának, amely jövő generáció valóban ennek az országnak az aranyfedezetét képezi. Nincsenek hatalmas olajmezőink, gyémántbányáink, és lehetne sorolni ezeket a természeti erőforrásokat, amelyeknek híján vagyunk, de lennének jó esetben kiművelt emberfőink, akik ezt az országos sikeressé tudnák tenni.

Önök oly sokszor hivatkoznak Klebelsberg nevére, nem véletlenül nevezték el róla azt az intézményfenntartó központot is. Klebelsberg mit mondott? Az új honvédelmi tárca, az az oktatásügy. Kósa Lajos képviselőtársam gyökeresen másról beszélt, egészen más koncepció bontakozott ki abból, amit ő képviselt, és amit néhány évtizeddel ezelőtt a trianoni katasztrófát követően, mondjuk, Klebelsberg megvalósított itt Magyarországon, és valóban egy olyan növekedési pályára állította a megcsonkított, agyonnyomorított és halálra ítélt kicsi csonkaországot, amely, azt hiszem, örök példát állított a mindenkori oktatásirányításnak, oktatáspolitikának Magyarországon.

Június 6-án, amikor Rétvári államtitkár úr a Fejér megyei Válon egy projektzáró rendezvényen elmondta azt, hogy megéri az oktatásba fektetni, én ennek roppant mód megörültem, ittam az ő bülbül szavait, és azt gondoltam, hogy itt valóban majd egy olyan markáns változás fog bekövetkezni, ami előremozdítja ezt a területet. Arra is gondolhattam volna, hogy ő megfogadta a pedagógia megújulás - tulajdonképpen - irányítását magára vállaló komplex alapprogramot irányító Révész Lászlónak a szavait, aki kifejtette bizony, hogy akkor lesz sikeres az oktatás, hogyha oda a legjobb diákok kerülnek majd be, öbelölük, a legjobb diákokból lesznek azok a tanárok, akik ezt át tudják adni, viszont őket anyagilag és erkölcsileg is meg kellene becsülni.

Azt gondoltam, hogy az államtitkár úr elolvasta, mondjuk, a Nemzeti Pedagógus Karnak a jelentését, és rádöbrent arra, hogy bajok vannak, amikor száz végzett pedagógusból negyven kezdi el ezt a gyönyörű pályát, aztán ebből a negyvenből villámgyorsan lemorzsolódik az egyharmaduk, mert a körülmények olyanok, mert nincsenek anyagilag és erkölcsileg megbecsülve.

Aztán azt is gondolhattam volna, hogy mondjuk, az államtitkár úr leporolta Ember János 1886-os munkáját, levette a polcra. Ember János írta A magyar néptanító anyagi helyzete című örökbecsű könyvet, amelyben hosszú-hosszú oldalakon azon kesergett, hogy egy kezdő falusi elemi iskolai tanító csupán a háromszorosát keresi egy mezőgazdasági munkás bérének, és ez a szorzó nyugdíj előtt állva is csak hat-szoros.

Nézzük akkor meg, hogy hogyan állunk most ebben a helyzetben! Vegyük, mondjuk, akkor a FEOR 9331-es besorolás szerint a sertésétejtőt vagy éppen a gyógynövénygyűjtőt, tehát egyfajta ilyen egyszerű mezőgazdasági munkást: ők - hála a minimálbér-növekedésnek - hellyel-közzel olyan 100 ezer forintot hazavisznek akkor havonta most ezért a munkáért. De egy kezdő tanár, tanító hazaviszi-e ennek a háromszorosát, tehát a nettó 300 ezer forintot? Vagy éppen nyugdíj előtt állva hazaviszi-e a 600 ezer forintot? Nyilvánvaló módon nem. A kezdő pedagógusokra jellemző, különösen órájuk igaz az, hogy éhbérért dolgoznak, és az a fizetés, amit kapnak, mondjuk, egy olyan helyen, ahol olyan lakhatási válság van, mint Budapesten, és az albérletárak messze elszálltak, semmire nem elegendő.

Szóval, gondolhattuk volna, hogy ezt a munkát fellapozta, és erre vonatkoztatva ígér nekünk itt a költségvetés kapcsán majd Rétvári államtitkár úr ilyesféle javulást. Vagy éppen olvasott egy kis Polónyi Istvánt, aki azt írja, hogy rosszul fizetett, alulmotivált, alacsony presztízsű tanárok vannak a pályán, és így nagy eredményt elérni igazándiból nem nagyon lehet. Vagy meghallotta a McKinsey-jelentést, amely már ugyan 2007-es, de ott is olyan alapigazságokat fektettek le, hogy az oktatás kulcstényezője a pedagógus, és

hogya ez a pedagógus nincsen becsülve, akkor itt érdemi előrelépésről nem beszélhetünk.

Ugyan Bódis államtitkár úr azt mondta, hogy akkor lesz majd itt kibontakozás és paradigmaváltás, hogya nem azok mennek a pedagógusi pályára, akik ezt elsősorban egyfajta kereseti forrásnak tekintik. Uramatyám! Szerintem ő maga sem gondolta át ezt a mondatot, mielőtt kiejtette a száján. Tehát tényleg azt képzele bárki, hogy azért megy ma valaki Magyarországon pedagógusnak, mert ezen a pályán olyan iszonyatosan jók a kereseti lehetőségek? Ez nagyon-nagyon távol van az igazságtól.

A szakszervezet, a Pedagógusok Szakszervezete nem véletlenül kezdett el működtetni egy úgynevezett bérnyomásmérőt, ami megmutatja, hogy a propagandaszólásokkal ellentétben évek óta hány forintot húztak ki itt a pedagógusoknak a zsebéből. Ez alapesetben, egy kezdő pedagógus esetén is havi szinten 50 ezer forint lehet, egy több évtizede a pályán lévő, minősített pedagógus esetén viszont már elérheti a 100 ezer forintot is, ugyanis a vetítési alapot rögzítették a 2014-es 101 500 forintos minimálbérhez, és azóta sem hajlandóak ezt növelni. Márpedig igenis növelni kellene a mindenkori minimálbér összegére ahhoz, hogy ez a pálya, a tanári, tanítói pálya meg legyen becsülve, és valóban a legjobbakat vonzzák arra a pályára, ahol ezek az emberek a szemünk fényével, a gyermekeinkkel foglalkoznak.

Aztán gondolhattuk azt is, amikor bejelentette ezt az államtitkár úr - aki most sajnos nincs itt -, hogy olvasott William Pettytől, aki már 1676-ban az emberi tőkéről értekezett, aztán hogy eszébe ötlöttek a tudományos paradigmává váló emberitőke-elméletek Schultz révén, de ebből semmi nem valósult meg, mert megint csak vissza kell kanyarodnunk a rideg számokhoz, amelyek azt mutatják, hogy a kormányzat nem értékeli súlyán ezt a területet, és nem érzi azt hogy itt igen-igen komoly bajok vannak. És az a nyugdíjbomba, ami itt ketyeg a magyar oktatásügy alatt, az fel fog robbanni, rengeteg pedagógus nyugdíjba vonul, és egészen egyszerűen nem lesz ott az utánpótlás, mert ilyen feltételek közepette ezek a fiatalok nem fogják a tanári pályát választani.

(11.10)

Gondolhattuk volna azt is, hogy a tavaly májusi MTA-közgyűlés kinyilatkoztatását magára vonatkoztatja államtitkár úr. Az MTA azt mondta, hogy a közoktatás területére fordított költségvetési források nem elegendőek, és a társadalmi elvárásoknak sem megfelelőek. Így viszont nem lesz minőségi oktatás, ha maradunk ezen az úton. Ugyan hatékonynak nevezhető az oktatásügy - és ez lehet, hogy sokaknak a fülét megüti -, a hatékonyság nem jelent egyértelmű eredményességet. Az oktatási hatékonysági indexek azt mutatják, hogy a negyedik vagyunk vagy voltunk a legutolsó felmérések szerint az OECD-országok között, te-

hát a pedagógusok, amit ebből a keretrendszerből ki lehet hozni, megteszik, tisztelt kormánypárti képviselőtársaim, tehát innét, a Jobbik-frakció soraiból is köszönetünket, hálánkat, tiszteletünket fejezzük ki azoknak a pedagógusoknak, tanároknak, tanítóknak, akik ezen a pályán mindent elkövetnek azért, hogy gyermekeinkből, a jövő reménységeiből valóban kincseket neveljenek ennek az országnak.

Így semmi nem fog azon változni, képviselőtársaim, hogy a magyar oktatásügy nem biztosítja az életbevágó fontosságú mobilitást ezeknek a gyermekeknek; semmi nem változik azon, hogy a családhátér-index determinálja tíz- és százezernyi fiatal magyarországi életsorsát. Ehhez föl kellene ismerni azt, hogy jobban oda kellene figyelni erre a területre, el kellene fogadni azokat a módosító indítványokat, amelyeket én magam is és a Jobbik frakciójának többi tagja ehhez a költségvetési javaslatához fűzött, el kellene legalább ezeket olvasni. Kiderült, hogy tavaly nem olvasták el, befuthatott a Költségvetési bizottság elé a pajkaszegi kakaósbriós-szobor felújítására vonatkozó tervezet is. Azóta egy kicsit talán most már ezen az állásponton módosítottak. Jakab Péter képviselőtársam Orbán-szobor felállítását célzó javaslatát Kövér László elutasította.

Én azt kérem önöktől, képviselőtársaim, hogy figyeljenek oda az összes többi módosítónkra is, és támogassák azokat; úgy lesz valami ebből az országból. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelettel köszöntöm Balczó Zoltán európai parlamenti képviselőnket, régi alelnöktársunkat, akinek a felszólalása most következik. Hét perc az időkeret.

BALCZÓ ZOLTÁN európai parlamenti képviselő: Elnök úr, köszönöm a szót és a baráti, kedves felvezető szavakat is.

Tisztelt Országgyűlés! A költségvetés tárgyalásakor mindig egy lényeges szempont a magyar költségvetésnek az uniós forrásokhoz való viszonya, annak felhasználása. Ebben a tekintetben, azt mondhatnám, folytonos vita van a parlamentben, hiszen többször került sor külön politikai vitanapra ennek a kérdésnek a megtárgyalására, amelyeken nekem is módomban volt részt venni. Itt elhangzanak statisztikai adatok, a forrásfelhasználás százalékos aránya, a lehívások gyorsasága, a hozzájárulása a GDP-hez. Ezek nem lényegtelenek. Azonban a Jobbik számára a legfontosabb szempont, amikor ezeket a forrásokat értékeli, annak a társadalmi hasznosulása, mindenekelőtt: milyen mértékben jönnek létre minőségi munkahelyek, a jövedelmek hogyan növekednek, vagyis hogyan állunk az életszínvonal tekintetében.

Nos, az Eurostat 2018-ban közölt utoljára adataikat. Az életszínvonal szempontjából legfontosabb paraméter, az egy főre jutó tényleges fogyasztás tekinte-

tében Magyarország 62 százalékát éri el az uniós átlagnak, és ez azt jelenti, hogy az életszínvonal tekintetében csak Bulgária áll mögöttünk. Vajon mi ennek az oka? A Jobbik megítélése szerint az orbáni gazdaságpolitika, mert ez a gazdaságpolitika arra törekszik, hogy a nagy cégeket, mindenekelőtt a nemzetközi cégeket kiszolgálja olcsó munkaerővel.

Hadd idézzek egy kijelentést, nem először teszem ebben a vitában, mert ez egy emblematikus kijelentés volt. Szaúd-Arábiában egy magyar küldöttség élén Orbán Viktor a következőt mondta: jöjjenek, fekteszenek be Magyarországon, mert Magyarországon a munkaerő, a magyar munkaerő képzettségéhez mérten meglepően olcsó, a munka törvénykönyve pedig nagyon rugalmas. Ez a törvénykönyv még rugalmasabb lett - nem magától, a kormány szándéka szerint -: éppen e nagy cégek kiszolgálása érdekében bevezette ezt a bizonyos „400 órás túlmunka” szabályt.

Az előbb elmondottakra a 2017-es vitában az államtitkár úr - nem a mostani, az akkor jelen lévő - ezt válaszolta: a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarában elmondott beszédében a miniszterelnök úr kijelentette, hogy Magyarországon véget ért az a korszak, amelynek a gazdasági növekedését az olcsó magyar munkaerőre lehetett alapozni, és amely mint kedvező tényező alkalmas arra, hogy külföldi működő tőkét hozzon az országba. Nos, annyiban kell korrigálnom, amit mondott, hogy itt most már nem olcsó magyar munkaerőről van szó, hanem csak magyarországi munkaerőről, azért, mert egy népességcsere zajlik, és tudjuk jól, hogy mi mindent tett meg a kormány annak érdekében, hogy olcsó ukrán munkaerővel szolgálja ki ezeket a nagy cégeket. Ők nem maguktól jöttek ide, el lehet olvasni, milyen százmilliókat költött toborzásra a kormány, és most már ott tartunk, hogy bizonyos területeken munkavállalási engedély nélkül is foglalkoztathatók.

S ha azt kérdik, mi lenne a megoldás - nem lehetett volna egy év alatt. Évtizedek óta, de az önök kormányzása alatt azt kellett volna tenni, hogy szisztematikusan, állandóan azokat a kis- és közepes vállalkozásokat erősíteni, amelyek alkalmasak a fejlődésre, a nagyobb hozzáadott érték megteremtésére, és ezáltal magasabb bérek fizetésére.

Ha már az előző vitákra visszatértem, hadd idézzem Lázár Jánost, aki azt mondta annak idején, hogy amit kapunk, az nem ajándék, azért kapjuk, mert jár nekünk. Nos, azt kell mondanom, járna, de kétséges, hogy kapjuk-e. Az Európai Parlamentben sok országot ostromoznak a korrupció miatt, de csak Magyarországról hangzott el az, hogy Európa legkorruptabb országa. Mi helyi ügyekben is sokszor tapasztalhatjuk egy kampány során járva, hogy mi minden irritálja a lakosságot, de ott Brüsszelben a nagy ügyeket ismerik, az olyan nagy ügyeket, mint az Elios, amelyben a miniszterelnök úr családilag érintett.

S milyen cinikus volt a megoldás: azt mondták, semmi gond nincs, mert ezt a projektet kivesszük a benyújtandó projektek közül, helyére mást teszünk, a

100 százalékos felhasználás megmarad. Magyarul az a válasz: tudjuk, hogy ezt nem lehet elfogadtatni, de fizessék a magyar adófizetők.

Erre azt mondják, hogy igen, támadnak minket a korrupció miatt - más országban is van -, mert a Soros-tervvel mi szállunk szembe. Más országokból néhány idézet. Bulgária: lemondott a mezőgazdasági miniszter az uniós forrásokkal való visszaélés gyanúja miatt; az ország csatlakozott az Európai Ügyészséghez. Csehország: megvonták a támogatást a kormányfő és a mezőgazdasági miniszter cégeitől; az ország csatlakozott az Európai Ügyészséghez. Románia: a legnagyobb kormánypárt vezetőjét három év börtönre ítélték, és folyik most bűnvádi eljárás EU-s pénzek sikkasztása miatt. A román kormány próbálta elmozdítani a legfőbb ügyészt, ő ezt perrel megakadályozta. Magyarországon a legfőbb ügyésznek nem kell tartania attól, hogy a kormány el akarja mozdítani.

Az EU megvonhatja most már a támogatást vagy annak egy részét azoktól, akik nem teljesítik az alapvető feltételeket, rosszul működtetnek pályázatással foglalkozó hivatalokat, ügyészei és nyomozói nem járnak el alaposan az EU-s pénzekkel kapcsolatos családok ügyeiben, nem garantálják a bíróságok függetlenségét, nem előzik meg, illetve nem büntetik a csalásokat és a korrupciót az EU-s pénzek gyanús elköltésénél, és nem működnek együtt az OLAF-fal vagy az EU ügyészségével.

Hogy világossá tudjam tenni: a Jobbiknak nem az a célja, és én sem azt képviseltem az Európai Parlamentben, hogy ettől az országtól megvonják a támogatásokat, mert úgy gondoljuk, hogy egy egész országot nem lehet büntetni egy kormány bűnei miatt. De azt ki kell jelentenem, hogy a Jobbiknak az a célja, és küzd minden szinten azért, hogy rákényszerítse a kormányt, rákényszerítse Orbán Viktort ezeknek a nyilvánvalóan alapvető, lényeges feltételeknek a teljesítésére.

(11.20)

Nem azért tesszük ezt és küzdünk ezért, mert egy ellenzéki pártnak szembe kell mennie a kormányzattal, hanem azért, mert ez a magyar emberek érdeke. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselőtársaim! Most van lehetőség kétperces felszólalásokra, de mielőtt a következő körre is megadnám a szót, jelzem, hogy nagyon sokan jelentkeztek még felszólalásra. Kérem, figyeljék a monitoron az időkeretüket, és legyenek egymásra figyelők is, hogy mindenki, aki jelentkezett, szólni is tudjon. Kétperces felszólalásra Csányi Tamás képviselő úr jelentkezett. Parancsoljon!

CSÁNYI TAMÁS (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Azért emelkedtem szólásra röviden, két perc erejéig, mert a pedagógusokat érintő

kérdésekben szeretnék megnyilatkozni úgy is, mint 20 évet gyakorló pedagógusként eltöltött középiskolai tanár.

A kormányzati szólalomokkal és a rózsaszín ködbe vesző arányszámokkal, százalékokkal nem nagyon tudunk azonosulni, ezt már említettem, és a hurráoptimizmusukat sem osztjuk. Azt látjuk ugyanis, hogy az önkormányzatok költségvetése a stratégiai ágazatokat szándékosan az ebek harmincadjára engedi hagyni, illetve legalábbis a vegetálás szintjén tartja.

Az előző hozzászólásomban a rendvédelmi szervek dolgozóiról már szóltam, és a béremelés nem kielégítő voltáról már megemlékeztünk; 3 százalékot láthatunk a költségvetésben. Ehhez képest az előbb Ander Balázs kollégámtól elhangzott, hogy a pedagógusokat arcpiritóan semmibe vevő 1 százalék már minden képzeletet alulmúlt. Azt gondolom, hogy ezen nagyon sürgősen változtatniuk kell azért, hogy vonzóvá tudják tenni ezeket a nagyon fontos és mindenki számára elengedhetetlenül fontos ágazatokat; rendőrség, az oktatásügy, amiről itt szót kell ejteni.

Hadd emlékeztessék Bodó Sándor pénzügyi államtitkár januárban tett kijelentésére, ahol 13 százalékos béremelésről beszélt az ágazaton belül. Én azt kérném tisztelettel számon, hogy hol jelenik meg ez a költségvetésben. Higgyék el, az oktatásban dolgozó pedagógusok rengeteget dolgoznak, rengeteg áldozatot hoznak, rengeteget foglalkoznak az önkormányzatok számára a kormányzati propagandában elsődlegessé tett gyermekekkel, nagyon sok időt töltenek velük. A jövő az ő kezükben van, kérem, hogy fizessék meg őket rendesen! Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő kétperces felszólaló a Fidesz képviselőcsoportjából Tasó László képviselő úr. Parancsoljon!

TASÓ LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Röviden szeretnék szólni arról, hogy a Hajdú-Bihar megyei 3. számú választókerület településeiben jártam az elmúlt hetekben és a költségvetésről beszélgettünk. Hadd mondjam örömmel, hogy értik, mit mond, mit üzen Magyarországnak a költségvetés. Értik a településen lakó emberek, a vidéki Magyarország lakói, hogy mit akarnak a költségvetés tervezői azzal, ha a családvédelmi programot kiterjesztik, mit akarnak azzal, ha a biztonságra és a védelemre több forrást fordítanak. Azzal is egyetértenek, hogy a családvédelmi terv mellett a gazdaságvédelmi program is egy óriási lehetőség arra, hogy a versenyképességünk továbbra is növekedjen.

Az is biztos, hogy attól függetlenül, hogy vannak bíráló szavak az ellenzék padsoraiból is, fontos tény a 4 százalékos gazdasági növekedés, a 2,8 százalékos infláció, az 1 százalékos államháztartási hiány és az, hogy a beruházási ráta 25 százalék feletti. Ezek sokatmondó és egészen fontos adatok, erre mindenképpen figyelni kell.

Az előttem szólók mondataira mégiscsak reagálnék azzal, hogy az oktatás területén lévő problémákról szóltak és a pedagógushiányról - vidéken van csak. Tehát, Ander képviselőtársam, Budapesten nem halottam arról, hogy pedagógushiány lenne, vidéken viszont tényleg van, valóban így van, és valóban még többet kell majd fordítani erre a területre. De attól függetlenül, hogy az oktatásra fordított források GDP-hez mért aránya kevesebb, attól még lehet több és több is egyébként nominálisan. Mivel növekedik a gazdaság, így magasabb a támogatás nominálértéke. Ezt is figyelembe kell venni.

A másik pedig az, hogy 1998 óta a Fidesz és a szövetségesei minden fontos területről mindig ugyanazt mondják. Állandó a véleményünk a családvédelmi tervekről és politikáról, a szociálpolitikáról, a társadalompolitikáról és a védelmi politikáról is. Ellenben az ellenzék padsoraiban ez mindig-mindig változik. Mi vagyunk egyedül azok, akik mindig ugyanazt mondjuk, ugyanazt valljuk, és remélem, hogy ezt majd önkormányzatok is át fogják venni. Végül mégiscsak egy vérből való vagyunk. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Rendes felszólalásra a Fidesz képviselőcsoportjából Csenger-Zalán Zsolt képviselő úr következik. Parancsoljon!

CSENGER-ZALÁN ZSOLT (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A költségvetés vitája minden évben lehetőséget ad arra, hogy a kormány következő évi céljairól és az azokhoz rendelt forrásokról eszmét cseréljünk. Ezt most a következő néhány percben a Külgazdasági és Külügyminisztérium költségvetése tekintetében szeretném megtenni.

Ez egy hálás feladat, hiszen a KKM költségvetése dinamikusan nő, akár csak egyébként a költségvetésben meglévő bármilyen fejezet. Jövőre sem lesz ez másként, hiszen az idei 287 milliárd helyett a tárca jövőre már 309 milliárdból gazdálkodhat. A minisztérium központi szervezetének működtetésére az ideinél közel egyharmaddal, 3,9 milliárd forinttal több forrás fordítható, amelynek nagyrésze személyi juttatásokra megy.

Minden évben öröm beszámolni a külképviseleti hálózattal kapcsolatos fejlesztésekről. Az idei, 2019-es év költségvetésében kiemelkedően jelentős forrás állt rendelkezésre erre a célra, de jövőre sem lesz ok a szegyenkezésre, a két legjelentősebb tétel a teheráni és a dublini magyar nagykövetség épületeinek felújítása, amelyre összesen 1,6 milliárd forintot tervezünk költeni.

Ehhez képest szerényebb ugyan a költségvetési vonzata, de szeretnék külön említést tenni Magyarországi jeruzsálemi külgazdasági irodájának megnyitására is. Ezt az irodát Szijjártó Péter magyar külügyminiszter és Benjamin Netanjahu izraeli miniszterelnök közösen nyitotta meg idén márciusban.

Természetesen jelentősége van a két ország közötti politikai kapcsolatok szempontjából is, hiszen egy jeruzsálemi nyitás mindenképpen szimbolikus, de a gazdasági szempontok sem elhanyagolhatók. Izrael ma azok közé az országok közé tartozik, amelyek a globális innováció központjai, hajtóerői. Cégei a legmodernebb technológiákat fejlesztik és használják, és a magyar vállalkozások számára ez a külgazdasági iroda jó lehetőséget kínál arra, hogy bekapcsolódjanak ezekbe a folyamatokba.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ami a KKM gazdaságfejlesztési, külgazdasági céljait illeti, ezek évek óta két egyforma fontos lábbon állnak. Az egyik a beruházás, a másik az exportösztönzés. A tárca költségvetése növekedésének legnagyobb része is a beruházásösztönzési célelőirányzat, amely 50-ről 80 milliárd forintba növekszik. Az ebből nyújtott támogatások célja mindekelőtt a működőtőke-beáramlás szempontjából meghatározó nemzetgazdasági jelentőségű nagyberuházások Magyarországon történő megvalósításának elősegítése és ezen keresztül a munkahelyteremtés ösztönzése. Ez a kormány stratégiai beruházáspolitikájának páratlanul sikeres eszköze. Az elmúlt öt év mindegyikében megdöntötte az előző év rekordját, és 2018-ban már 98 nagyberuházás érkezett az országba, összesen nem kevesebb, mint 1380 milliárd forint értékben.

Ráadásul ezek a beruházások most már igen komoly béreket is hoznak magukkal. Míg a 2017-ben Magyarországra érkezett nagyberuházások esetében az átlagos fizetés 300 ezer forint volt, addig egy évvel később, 2018-ban már 420 ezer forint, ez 40 százalékos növekedést jelent. Ez egyértelműen annak köszönhető, hogy most már zömében magas hozzáadott értéket képviselő, magas kutatás-fejlesztési aránnyal bíró beruházásokról beszélünk.

A magyar gazdasági környezet kifejezetten versenyképes, a beruházási környezet pedig kifejezetten vonzó. A 9 százalékos egykulcsos társasági adó lehetővé teszi a vállalkozások számára, hogy többet fordítsanak munkabérekre, ezáltal magasabb szaktudást, magasabb hozzáadott értéket képviselő munkavállalókat is meg tudnak fizetni.

(11.30)

Szintén a Külgazdasági és Külügyminisztérium költségvetésében jelenik meg, hogy az Eximbank jövőre 12,2 milliárd forint értékben nyújt kamattámogatást, illetve 7,3 milliárd forintnyi tőkeemelésre is sor kerül.

A KKM exportfejlesztési tevékenysége a beruházásösztönzéshez hasonlóan sikeres. Az elmúlt két évben a magyar kivitel értéke meghaladta a 100 milliárd, vagyis az egy főre eső 10 ezer eurót.

A kötött segélyhitelezés növekménye is jelentős, jövőre már 17,9 milliárd forint áll majd rendelkezésre erre a célra. Ebből a kedvezményes hitelből a támogatott országok magyar termékeket és szolgáltatásokat

vásárolhatnak. 2020-ban várhatóan, a tervek szerint hét ország kerül majd a kedvezményezetttek körébe: Vietnam, Mongólia, Koszovó, Srí Lanka, Ukrajna, a Zöld-foki Köztársaság és Kenya. Megjegyzem, hogy az afrikai térség legdinamikusabban növekvő és a fekete kontinens drasztikus népességrobbanásának fő motorja, Nigéria jelenleg nincs ebben a körben, javasolnám a kormánzatnak, hogy esetleg ezt az álláspontot is érdemes lenne megvizsgálni, illetve felülvizsgálni. Ezek a kötött segélyhitel-programok hozzájárulnak Magyarország láthatóságának, ismertségének, népszerűségének javításához, ami hosszú távon nemcsak a kétoldalú kapcsolatok fejlesztéséhez és hazánk érdekérvényesítő képességének növeléséhez járul hozzá, de a magyar vállalkozások térnyerését is segíti ezeken a piacokon.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az Európát sújtó bevándorlás 2020-ban is a legfontosabb külpolitikai kérdés marad. A migrációban mi nem lehetőséget, hanem kulturális, gazdasági és közbiztonsági kockázatot látunk, ezért fontosak azok a programok, amelyek hozzájárulnak a migráció kiváltó okainak helyben történő kezeléséhez. Ebbe a körbe tartozik többek között a nemzetközi fejlesztési együttműködés keretében Ugandának nyújtott 1,3 milliárd forintos támogatás. És itt utalnék ismét vissza Nigéria kérdésére.

Végezetül megemlítem, hogy a minisztérium költségvetésében olyan kisebb, de fontos tételek is szerepelnek, mint a mexikói földrengés okozta károk helyreállításának vagy a csángó-magyar együttműködési programnak a támogatása. Az első keretében Magyarország a mexikói partnerrel közösen felméri a földrengés következtében az egyes történelmi épületekben keletkezett károkat, és részt vesz azok helyreállításában. A két épület, amelyre az együttműködés kiterjed, Mexikóváros Juárez negyedében lévő Jézus Szíve templom és a tepoztlani kolostortemplom. A célra jövőre a kormány 1,1 milliárdot fordít.

Az elmúlt években hozzászokhattunk ahhoz, hogy a KKM fejezetében számos nemzetpolitikai cél is megjelenik, elég csak a határon túli magyarok által lakott területeken megvalósított gazdaságfejlesztési programokra gondolni. Ezek egészülnek most ki a csángó-magyar együttműködési programmal. A program célja, hogy a legnehezebben hozzáférhető nemzetrezs, Csángóföld is nagyobb figyelemben részesülhessen; gazdaságfejlesztési és oktatási programokat, ingatlanfejlesztést foglal magába, melynek koordinálását Járai Zsigmond miniszterelnöki megbízott végzi.

Összefoglalva, képviselőtársaim: a KKM költségvetési fejezetében számszerűsítve is tetten érhető az a töretlen fejlődési pálya, amelyen az ország majd' egy évtizede halad.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Most kétperces felszólalásokra

van lehetőség, amennyiben valaki jelentkezik. *(Jelzésre:)* Az LMP képviselőcsoportjából Keresztes László Lóránt frakcióvezető úr kér szót. Parancsoljon!

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Kósa képviselő úr sajnos elment... *(Kósa Lajos jelzésére:)* Megjött képviselő úr! Kiváló az időzítés. Nagyon kevés időm van, ezért röviden reagálok csak. Az atomenergia használatával kapcsolatban az LMP mindig azt mondja, hogy fokozatosan kell kivezetni az atomenergia felhasználását, és a megújulókat részarányát is fokozatosan kell növelni. Ugyanakkor szükség van az energiahatékonyság biztosítására, növelésére is. Ehhez persze szükség volna egy alapvető gazdaságpolitikai fordulatra, csak az a baj, hogy az önök már megbukott Paks II.-projektje a több ezer milliárd forinttal ezt a szemléletváltást teszi lehetetlenné, tehát esélyt se fog adni a következő időszakban.

Ezen túlmenően sajnos azt is el kell mondani, hogy az sem igaz, hogy az atomenergia felhasználása biztonságos, tudjuk, hogy súlyos kockázatokat hordoz magában. És sajnos erre példát biztosít elég sokat a paksi erőmű, négy nappal ezelőtt volt a legutolsó meghibásodás. Ezért mi azt mondjuk, hogy aki a nemzet érdekeit képviseli, az a Paks II.-szerződés azonnali felmondását követeli. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ugyancsak kettő percre Kósa Lajos képviselő úr kér szót. Parancsoljon!

KÓSA LAJOS (Fidesz): Köszönöm szépen. Nem szeretnék visszaélni a Ház türelmével, csak annyit bátorítok mondani, hogy Paks II. megépítésére többek között pont azért van szükség, mert a paksi erőmű, ami azért ma a magyar energiatermelés 40 százalékát adja megbízhatóan, már régen az eredetileg tervezett életkora fölött működik. Ezt nyilvánvalóan nem lehet tovább tolni. Tehát nem arról van szó, hogy két erőművet építünk, hanem a Paks II.-vel szeretnénk a Paks I.-et leváltani.

Azt is tudja nyilván a frakcióvezetőtársam, hogy az energiaellátási rendszerben szüksége van Magyarországnak egy nagykapacitású, állandó üzemű alaperőműre, és ezen felül lehet betervezni azokat az erőműveket, amelyek egyébként a pillanatnyi igényeket kiszolgálják. Ráadásul hiába beszélünk arról, hogy mi lenne a kívánatos energiafogyasztási rend vagy -struktúra, nem lehet nem észrevenni, hogy ma már nem a korábban hagyományos december 23-a a legnagyobb áramfogyasztási nap Magyarországon, mert mindenki otthon van, és fűtünk, hanem bizony a légkondicionálás általánossá válásával és elterjedésével a forró nyári napokon sajnos legalább annyi az energiafogyasztás, mint a téli napokon.

Az a helyzet, hogy nem szabad csak a termelés oldaláról foglalkozni az optimális szortimenttel, kellene foglalkozni - és mi foglalkozunk is - a felhasználás oldaláról, hiszen a magyar háztartások és a magyar ipar

energiahatékonysága nagyon nagyot javult, és nagyon jó úton vagyunk ahhoz egyébként, hogy ha végigviszük ezt a folyamatot, akkor hatékonyak leszünk a fogyasztásban is. Ezért Paks II.-re szükség van. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Rendes felszólalásra a Fidesz képviselőcsoportjából V. Németh Zsolt képviselő úr jelentkezett. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

V. NÉMETH ZSOLT (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A költségvetés mindig egy kormány társadalompolitikájának a lenyomata, értékválasztás, felvázol egy víziót, hogy milyen országban szeretnénk élni. Így az elkövetkező évben látványosan többet költünk biztonságunkra, a családokra, a gazdaság megerősítésére. Mindez együttesen sommásan azt célozza, hogy Magyarország magyar ország maradjon. Továbbra is többet kell költenünk arra, hogy ne váljunk bevándorlóországgyá, hogy megállítsuk a népességfogyást, hogy megerősítsük gazdasági szuverenitásunkat.

Ezek a lépések szükségesek, de természetesen nem elégséges feltételei annak, hogy nemzeti értékeink megmaradjanak, hiszen ellen kell állni a globális, multikulturális nyomásnak is. Sokszor mondtuk, hogy ez valamiféle korszellem terméke, de mi nem hiszünk a szellemekben, fontos, hogy azonosítsuk nemzeti karakterjegyeinket, értékeinket, amivel gazdagítottuk Európát, a világot, mindazon értékeinket, amelyek a termelési kultúránkhoz, az alkotótevékenységhez, hagyományhoz, természeti, épített örökségünkhöz tapadnak. Nemzeti sajátosságaink, ha úgy tetszik, nemzeti kódjaink azok, amelyekkel megfejthető és azonosítható nemzetünk, a magyar lélek. A magyar táj, őshonos állatok, növények, építészet, zene, tánc, kézművesség, viseleti kultúra, gasztronómia, tudósaink, sportolóink teljesítménye büszkeségre ad okot.

(11.40)

Az e területekre fordított figyelem és források örvendő módon a jövő évben is megjelennek a költségvetésben. A teljesség igénye nélkül: például a népi építészetre félmilliárd fordítható, a Csoóri-programra újabb 3 milliárd, amellyel népzenei együttesek, néptánc együttesek tudják bővíteni a viseleti leltárukat, fellépő ruháikat, hangszereiket, eszközeiket. A hungarikumok azonosítására, feltárására 500 millió áll rendelkezésre, több mint ezer települési értéktár tud erre a forrásra pályázni. A tanyaprogramra 1,7 milliárdot fordítunk, többet, mint az elmúlt esztendőben, hiszen maga a tanya nemcsak egy gazdálkodási örökség, nemcsak egy településszerkezeti emlék, hanem egy sajátos kultúrát közvetítő érték is, amelyet meg kívánunk őrizni. Vagy újabb 1 milliárddal javítható a zártkertek állapota a zártkerti programra szánt összeggel,

amely egyszerre génmegőrzési, tájfenntartó, vidékfejlesztési és közösségépítő program is.

Külön kiemelem a genetikai erőforrásaink védelmére fordított összegeket, hiszen gyakran beszélünk a vadon élő növények és állatok biológiai sokszínűségének összességéről, de ez a folyamat épp így megjelenik a kultúrnövényeink és az állatok tekintetében is, hiszen az elmúlt száz évben az élelmezési célú haszonnövényeinknek mintegy háromnegyedét elvesztettük, és élelmezésünk 75 százalékát mindössze négy növény, a rizs, a búza, a kukorica és a napraforgó adja. Magyarország a világon az elsők között ismerte fel a génmegőrzés fontosságát, ezáltal a kormányprogramban a genetikai erőforrások megőrzését is.

A génmegőrzésben az állami szerepvállalás növelésére irányuló kormányzati szándék megvalósítása érdekében még 2017-ben az agrártárca egy génmegőrzési stratégiát készített, erre az elkövetkező években több mint 12 milliárd forrást biztosít. Ez évben 705 millió forint áll rendelkezésre például a kiemelt mintaprogramok folytatására, így a magyar hidegvérű muraközi típusú ló mintaprogramra vagy például a kárpáti borzderes programra is. Létrejött a Nemzeti Biodiverzitás és Génmegőrző Központ, amelynél 180 millió forint szolgálja a fejlesztést az elkövetkező évben, és 2020-ban is sor kerülhet a kilenc magyar ebfajta tenyésztő szervezete tenyésztéshez kapcsolódó feladatainak támogatására.

Végezetül hadd emeljem ki, hogy a hazai forrásokon kívül - természetesen magyar társfinanszírozással - európai uniós programok, a KEOP és a VEKOP fejlesztései is szolgálják a génmegőrzési célokat. Például Tarnaszentmiklóson a magyar szürke szarvasmarha tartására kialakított új gazdálkodási központ létesül, Letenyén a magyar szürke szarvasmarhára szintén, Nagybjomban a rackajuhok állománya számára épít a Duna-Dráva Nemzeti Park hodályt, vagy az Őrségi Nemzeti Parkban a muraközi loállomány elhelyezésére készül egy beruházás.

Tisztelt Képviselőtársaim! Összegezve hadd állapítsuk meg, hogy a szakmai célok elérése mellett, a természetvédelmi hasznok mellett ezek a beruházások hozzájárulnak nemzeti értékeink megőrzéséhez, nemzeti identitásunk megerősítéséhez is, így ez a költségvetés, ha úgy tetszik, nemcsak jólétünkhöz, hanem a jólétünkhöz is hozzájárul. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Képviselő úr, most van lehetőség, mert most már ilyen rövidek a körök, kétperces felszólalásra. Meg is adom a szót a Fidesz képviselőcsoportjából Jakab István alelnök úrnak. Parancsoljon, alelnök úr!

JAKAB ISTVÁN (Fidesz): Köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Az időkeret szűkössége miatt csak két perc jutott. Három dolgot szeretnék kiemelni. Először: ez a költségvetés a jövőt megalapozó, hiteles adatokra, eredményekre épülő költségvetés.

Másodszor: szóba került több alkalommal a klímavédelem, több alkalommal szóba hozták azt, hogy komoly gondok vannak, még a migrációval is összekötötték. Szeretném jelezni, nem véletlen van a költségvetésben az évente 17 milliárd forint a vízgazdálkodásra, illetve az ár- és belvízvédelemmel összefüggésben további források azért, hogy a vízkormányzás végre megvalósuljon. Ez az alap ahhoz, hogy fehérje-program valósuljon meg, ez az alap, hogy a GMO-mentességet az állattenyésztésben is ugyanúgy meg tudjuk valósítani, tehát ez a jövő szempontjából egy meghatározó fejlődés. Nyilván az elkövetkező időszakban ugyanúgy még megvalósítható lesz az állattenyésztésben a fehérjeprogramon keresztül egyfajta olyan piaci pozíció, ami kedvezően hat, hisz a jövőben az Európai Unió tagállamaiban, illetve a nemzetközi piacokon is a GMO-mentes állati termékek piaca hirtelen és piacvédelmet is jelent.

A következő, amiről szeretnék szólni és reagálni, hogy szóba került több alkalommal, és megszólítottunk, petíciót indítottunk azért, hogy az uniós forrásokat ne csökkentsék. Az Európai Unió meghatározó tagállamaiban ez az elv érvényesült, érvényesül. Mi kiálltunk mellette, nem véletlen. Nem azért - a Jobbik frakciója felé jelezném -, nem azért, hogy a nemzeti támogatásokat csökkentsük, hanem azért, hogy őrizzük meg pozícióinkat, amihez legyen majd lehetőségünk nemzeti forrásokat tenni, mert az elkövetkező időszak programjának ez lesz az alapja.

Azt gondolom, képviselőtársaim, hogy ezen a téren viszont nemzeti összefogásra van szükség, hiszem, hogy végül belátják majd. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Kétperces felszólalásra nem jelentkeztek, visszatérhetünk a rendes felszólalási körökre. A Fidesz képviselőcsoportjából Herczeg Tamás képviselő úr következik. Parancsoljon, képviselő úr, ön a szó.

HERCZEG TAMÁS (Fidesz): Tisztelt elnök úr, köszönöm szépen a szót. Tisztelt Képviselőtársaim! Magyarország Alaptörvénye az ember elidegeníthetetlen jogaként rögzíti az egyesülés szabadságát. A klasszikus polgári szabadságjogok közé tartozó szólásszabadság, sajtószabadság, vallásszabadság, egyesülési jog, gyülekezési jog közül én most az egyesülési jogot segítő, támogató költségvetési lehetőségekről szeretnék beszélni. Ezt megelőzően az állami intézményvédelmi kötelezettségről megemlíteném, hogy ez a kötelezettség az állam részéről ezen alapvető emberi jog, mármint az egyesülési jog esetében akként merül fel, hogy köteles az állam e jogot védelemben részesíteni, továbbá annak zavartalan gyakorlását elősegíteni.

Ezen joggyakorlás elősegítését jelenti nagy részben az is, hogy megfelelő forrásokat biztosít az állam azoknak a szervezeteknek, amelyek a társadalom, illetve annak makro- vagy mezoszintjének érdekében

országos, regionális, megyei vagy helyi szinten tevékenykednek. A kormányzat partnerként kezeli ezeket a szervezeteket, hiszen a közös célok elérése mindannyiunk alapvető érdeke, ezért évről évre a központi költségvetés is tartalmaz olyan tételeket, amelyek ezen szervezetek részére biztosítanak anyagi juttatásokat.

Azért mondom, hogy a központi költségvetés, mert természetesen más finanszírozási lába is van a civil szervezeteknek. Békéscsabán például három önkormányzati szakbizottság, a szociális és egészségügyi, az oktatási, közművelődési, ifjúsági és sport-, valamint a nemzetiségi érdekegyeztetési, külkapcsolati bizottság is támogatja döntően az önkormányzati büdzsében létrehozott, évente rendszeresen kiírt pályázatokkal a civil közösségeket. Közművelődési megállapodást köt a kulturális élet szereplőivel, együttműködési megállapodást köt azokkal a nem állami szolgáltatókkal, konkrétan egyesületekkel, amelyek szociális alapszolgáltatást látnak el, vagy helyet, színteret biztosít a civil szervezetek működéséhez.

Még hozzátenném a 2019-es költségvetést érintő számok ismertetése előtt: kissé pontatlanul, de a gyakorlatnak, a valóságnak megfelelően sokan vannak, akik civil szervezetnek nevezik azokat az informális csoportokat is, amelyek ugyan jogi személyiséggel nem rendelkeznek, de közösségként működnek, és valamilyen területen a kisközösség vagy a település számára végeznek hasznos tevékenységeket. Az én korábbi munkahelyemen, a Csabagyöngye Kulturális Központban például több mint száz ilyen csoport működik.

(11.50)

Nemcsak intézmény segíti a közösségek önszolgáltató, szabadidős, jótékonyági vagy más egyéb munkáját, hanem például ernyőszervezetek, így Békéscsabán a civil szervezetek szövetsége, ami jelenleg közel száz szervezetnek biztosít valamilyen szolgáltatástámogatást.

Még annyit a csabai sajátosságokról, hogy csak a nemzetiségi érdekegyeztető és külkapcsolati bizottsághoz idén 87 pályázat érkezett, több tíz milliós forrást biztosít az önkormányzat a csoportoknak. A CLLD-pályázatunk megvalósítása során tucatnyi szervezet működik együtt, szóval színes, sokrétű és eredményes munkát végeznek a békési megyeszékhelyen a civil szervezetek.

Tisztelt Képviselőtársaim! Megvizsgálva most már a 2010 utáni országos költségvetésekben szereplő számokat, láthatjuk, hogy valóban kiemelt figyelmet szentel a kormány a társadalmi szervezetek munkájának.

Magyarországon a KSH 2017-es adatai szerint a nonprofit szervezetek száma 61 151, ebből a klasszikus civil szervezetek, tehát az alapítványok, egyesületek száma 53 613. Az alapítványok jelentős részének tevékenysége az oktatáshoz, a szociális ellátáshoz és a

kultúrához kötődik. Sorrendben 34, 16 és 15 százaléka végez az alapítványoknak ilyen típusú munkát.

A társas nonprofit szervezeteknél a szabadidős, a sportegyesületek és a kulturális szervezetek aránya a legnagyobb. Sorrendben 22, 20 illetve 15 százalékos az arányuk az összes társas nonprofit szervezet között.

Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy a civil szektor állami támogatásának bemutatásával folytassam a felszólalásomat. A klasszikus civil szektorba áramló állami támogatás mértéke 2010-17 között évi 144 milliárd forintról évi 284 milliárd forintra, azaz közel a kétszeresére növekedett. Ez is KSH-adat, amely megmutatja, hogy a kormány minden korábbinál nagyobb támogatást juttat a civil szférának.

Vannak szervezetek, amelyek az átláthatóság szabályainak nem akarnak megfelelni, de ez a törpe kisebbség, és a számok ugye nem hazudnak, és ebből világosan látszik, hogy a kormány elismeri és partnerként kezeli a társadalmi szervezeteket.

A klasszikus civil szervezetek állami támogatásának két speciális formája a Nemzeti Együttműködési Alap, a NEA, valamint a személyi jövedelemadó 1 százalékról való rendelkezés lehetősége.

A NEA a civil szervezetek működését és szakmai tevékenységét támogató finanszírozási forma, ahol a civil szervezetek nemcsak működési költségeik és szakmai programjaik támogatására pályázhatnak, hanem az általuk gyűjtött adományok után is jogosultak állami támogatás igénybevételére. A NEA keretösszege 2012-2019 között 75,4 százalékkal növekedett, azaz 3 milliárd 380 millió forintról 5 milliárd 928 millió forintra. 2020-ban tovább növekszik a NEA teljes keretösszege 7 milliárd 723 millió forintra. A NEA 2019. évi pályázataira 10 917 támogatási igény került benyújtásra a civil szervezetek részéről, és 4509 pályázat nyert el támogatást. Az érvényesen benyújtott pályázatoknak 43,5 százaléka volt sikeres.

2019-től az összevont támogatás bevezetésével a kormány megteremtette annak a lehetőségét, hogy a Nemzeti Együttműködési Alap pályázataiban esetében nem kerül sor külön szakmai és külön működési célú pályázati kiírásra, hanem egy teljes eljárás keretében, egy pályázatban minden civil szervezetnek lehetősége nyílik programokra, rendezvényekre és működési célokra pályázni. *(Az elnök csengetéssel jelzi az idő letelét.)* Ezzel jelentősen csökken az az idő, amit a szervezetek esetében az adminisztrációra kell fordítani, és ugye sokszor ez szűk keresztmetszet a civil szervezetek számára.

Annyit még gyorsan elmondanék, látom, hogy...

ELNÖK: Ne mondjon már el semmi többet, képviselő úr, mert már az átadott időkeretük is lejárt...

HERCZEG TAMÁS (Fidesz): ...2019-től 10 százalékos támogatásra nyújthatnak be támogatást.

Mindezekre való tekintettel kérem a 2020-as költségvetés támogatását. Köszönöm szépen a szót. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e még valaki a vitában felszólalni. *(Jelzésre:)* Jelentkező lenne, de időkeret hiányában erre nincs lehetőség. Az általános vitát lezárom.

Megkérdezem államtitkár urat, hogy kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. Parancsoljon! Bana Péter Benő államtitkár úré a szó.

BANAI PÉTER BENŐ pénzügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! A háromnapos vita végén engedjék meg, hogy első helyen köszönetet mondjak mindenkinek, aki hozzászólott a 2020. évi költségvetésjavaslat vitájához. Azt gondolom, hogy ezek a hozzászólások segítettek annak értelmezésében, hogy az a gazdaságpolitika, amelyet a kormányzat 2010 óta követ, és amely meghatározza a 2020-as költségvetést is, milyen eredményeket ért el.

Azt gondolom, sikerült tisztázni, hogy nemcsak az államháztartás hiányát tudtuk a maastrichti szint alá szorítani, és az államadósságot egy érdemi, csökkenő pályára állítani, hanem azt is, hogy mindezt az ország úgy érte el, hogy a munkahelyek száma és a keresetek jelentősen növekedtek. Emlékeztetnék arra, hogy több mint 800 ezer fővel növekedett a foglalkoztatottak száma, és a reáljüvedelmek az elmúlt években kimagasló mértékben növekedtek.

E tekintetben engedjék meg, hogy reagáljak Balczó képviselő úr hozzászólására, mely szerint a fogyasztási adatok tekintetében csak Bulgária áll rosszabbul. Ugye, tényszerűen el kell mondani, hogy a lakosság jövedelme *(Néhány képviselő a sorok között beszélget. - Az elnök csenget.)*, a lakosság jelentősen növekvő jövedelme egyrésztől többletfogyasztást indukál, de másrésztől a megtakarítások növekedését eredményezi, lásd: az új lakossági állampapír sikere, és harmadrészt többletberuházásokat indukál, lásd: a családi otthonteremtési kedvezménynek is köszönhető lakásépítési felfutás. Ezért célszerű az, és köszönöm az észrevételeket, hogy megnézzük, milyen reálbér-növekedés valósult meg, és hogyan lehet ezt 2020-ban továbbvinni.

Ezen gazdaságpolitika eredményének tartom azt, hogy nemcsak az államháztartási mutatók alakultak jól, a foglalkoztatási mutatók alakultak jól, hanem értelemszerűen ezekkel összefüggésben egy érdemi gazdasági növekedést tudtunk elérni, és bízom abban, hogy az elmúlt napokban azt is tisztáztuk, hogy ez az érdemi gazdasági növekedés a versenytársakhoz, a régiós országokhoz képest is jelentős volt, és az Európai Unió centrumországaihoz való fölzárkózást eredményezte.

Ez az a gazdaságpolitika, ami tehát meghatározza a 2020-as költségvetést, ez az a gazdaságpolitika, ami a tényszámok alapján, és nem különböző

kommunikációs szlogenek alapján azt mutatja, hogy az eddigi erőfeszítéseink sikeresek voltak.

Mi van ezen gazdaságpolitika fókuszában, ami tehát a 2020-as költségvetésben is tetten érhető? Három szóval ha jellemezhetem a gazdaságpolitikát értékrendjét illetően: munka, család, biztonság.

Munka. Említettem, hogy milyen többletfoglalkoztatási, illetőleg kereseti adatokat láthatunk. A 2020-as költségvetés azzal számol, hogy nemzetgazdasági szinten a nettó átlagkeresetek 8 százalék fölött növekedhetnek. Ez a keresetnövekedés a lakosság, a családok széles rétegeit érintheti. Egyértelműen vissza kell utasítsam azt, hogy a múltban, illetőleg a 2020-as költségvetésben a társadalmi szétszakadás lenne tetten érhető. Emlékeztetnék arra, hogy a 2020-as évtől a minimálbér és a garantált bérminimum 8 százalékkal emelkedik. Akárhogy is alakul az infláció - voltak olyan vélemények, melyek szerint 3 százaléknál nagyobb is lehet az infláció -, tehát akárhogy is alakul az infláció, a legalacsonyabb kereseti kategóriákban is érdemi reálnövekedést várhatunk 2020-ban, hasonlóan az előző évekhez.

Ezen bérnövekedés egyik forrása lehet a szociális hozzájárulási adó kulcsának csökkentése, amely a gazdaságvédelmi akcióterv részét is képezi, és amely eredményeként 2020-ban, amennyiben a tisztelt Országgyűlés elfogadja a kormány javaslatát, mintegy 310 milliárd forintnyi forrás marad a munkáltatóknál, ami fedezetét jelentheti részben a béremelkedéseknek.

Nemcsak a versenyszférában számolunk béremeléssel, hanem a közszférában is. Az államháztartásban dolgozók bérére a benyújtott költségvetésjavaslat értelmében 238 milliárd forint többlet juthat. Megemlíteném ezen többletek között az ápolók béremelését, ahol már konkrét döntés van: 2020 januárjától 14 százalékkal emelkedik az ápolók fizetése, novemberben pedig újabb 20 százalékos béremelkedés valósulhat meg.

(12.00)

Ezenkívül számos területen kerülhet sor még béremelésre. Az összes, 238 milliárd forintos béremelési tételben belül van egy mintegy 152 milliárd forintos olyan tétel, amely később eldöntendő béremelések fedezetét képezheti.

Ha a második alapértéket kell kiemeljem az irányból, a gazdaságpolitikából, az értelemszerűen a család kell legyen. Nem véletlen, hogy a jövő évi költségvetésjavaslatot a családok támogatásának növelésével jellemezzük a legtöbb alkalommal. A 228 milliárd forintot közelíti meg az az összeg, amelyet összességében a családok támogatására javasol a kormány 2020-ban fordítani. 2019-hez képest a növekmény 224 milliárd forint. Akkora összegekről, akkora tételekről beszélünk, amelyeket szinte nehéz értelmezni. Engedjék meg, hogy ezen nagy számból három tételt emeljek ki.

Először is a családi kedvezmények összege, amelyek 2011 utáni szabályváltozások eredményeképp érhetőek el a gyermeket nevelő családok számára, 2020-ban már 360 milliárd forintot tehetnek ki. A második tétel, ami egy új elem az eddigi költségvetések sorában, a négygyermekes anyák szja-mentesége, hiszen a családvédelmi akcióterv részeként 2020. január 1-jétől a négy gyermeket nevelő anyák munkavállalás esetén nem kell hogy személyi jövedelemadót fizessenek, ez 20 milliárd forintot meghaladó összeget hagy a négygyermekes anyáknál. Harmadiként pedig a 2228 milliárd forintos családtámogatásból a lakástámogatások összegét említeném meg. Itt is jelentős növekménnyel számolhatunk, közel 300 milliárd forintot tehet ki a lakástámogatások összege, ezen belül új, 2019 júliusától érvényesülő, 2020 egészében hatását kifejítő elemként jelenik meg például a falusi CSOK.

Harmadik elemként a gazdaságpolitika értékei közül a biztonságot említettem. Azt gondolom, hogy nem kell hangsúlyozni a biztonság fontosságát, nemcsak az egyének, nemcsak a családok szempontjából, hanem a gazdaságok szempontjából sem, hiszen egy-egy beruházási döntés meghozatalakor a vállalkozások is mérlegelnek a tekintetben, hogy mely országok, mely régiók tekinthetők biztonságosnak, és melyek azok a térségek, ahol bizony jelentősebb biztonsági kockázatokkal kell kalkulálni. E tekintetben is előre lépést, illetőleg a biztonság megőrzését szavatolja a 2020-as költségvetésitörvény-javaslat, hiszen 174 milliárd forinttal növeli a biztonsági jellegű kiadások összegét a 2019-es szinthez képest.

A három kiemelt területen túl jövő évben számos fontos területen számolhatunk még többletekkel. Így amennyiben az Országgyűlés elfogadja a kormányzat javaslatát, egészségügyi célokra 184 milliárd forinttal, oktatási célokra 48 milliárd forinttal, kulturális célokra 42 milliárd forinttal, kutatás-fejlesztési célokra 32 milliárd forinttal több állhat rendelkezésre 2020-ban, mint 2019-ben.

Természetesen ezeken a területeken vannak még feladataink. Ilyen értelemben az ellenzéki hozzászólások azon részét tudom értelmezni, amelyek arról szólnak, hogy a versenyképesség növelése érdekében, az egészséges lakosság arányának növelése érdekében akár az egészségügy, akár az oktatás területén van feladatunk, azokat az állításokat viszont egyértelműen vissza kell utasítsam, amelyek arról szóltak, hogy az államháztartás stabilitását vagy a családok támogatásának növelését egyes területek finanszírozásának kárára érte volna el a kormányzat. Azok a növekmények, amelyeket az említett területeken említettem, 2010-hez képest nemcsak nominális, hanem reálértelemben is növekvő kiadásokat mutatnak, akár az oktatás, akár az egészségügy, akár a kultúra, akár a többi említett terület számaival vizsgáljuk.

A növekmények tekintetében engedjék meg, hogy a nyugdíjakra is reagáljak, hiszen a vitában so-

kan arról szóltak, hogy a nyugdíjasok mintegy vesztesei lehetnek a jövő évi költségvetési javaslatnak. Az egyik ilyen érv ahhoz kapcsolódott, mely szerint az infláció nagyobb lehet a kormány által kalkulált mértéknél. Először is engedjék meg, hogy rögzítsem, a tényszámok alapján 2010 után a nyugdíjak reálértéke több mint 10 százalékkal növekedett, hiszen voltak olyan évek, amikor a tervezett inflációt és a ténylegesen megvalósult nyugdíjemelést alulmúló tényinfláció valósult meg. Mindez tehát a nyugdíjak reálértékének növekedését eredményezte, ezen reálérték megőrzésére fókuszál a jövő évi költségvetésitörvény-javaslat, és a reálérték megőrzésén túl számolunk azzal, hogy a 3,5 százalékot meghaladó gazdasági növekedésnek köszönhetően nyugdíjprémium kifizetésére nyílhat lehetőség.

Összességében tehát nyugdíjakra 2020-ban 136 milliárd forinttal többlet különít el a költségvetésitörvény-javaslat, mint 2019-ben. Ezen többleteket, illetve említett adócsökkentéseket akkor tudjuk elérni, ha a gazdasági növekedésünk 2020-ban is az Európai Unió átlaga felett tud maradni. A betervezett törvényjavaslat 4 százalékos gazdasági növekedéssel kalkulál. Természetesen látjuk azokat a veszélyeket, amelyek a világgazdaságból érhetik el Magyarországot, természetesen a magyar gazdaság nyitott jellegét illetően tudjuk azt, hogy a világgazdasági, európai uniós gazdasági folyamatok törvényszerűen hatnak a magyar gazdaságra, épp ezért a jövő évi többletek, a jövő évi adócsökkentések biztosítása érdekében egy olyan gazdaságvédelmi akciótervet fogadott el a kormányzat, amelynek számaival a jövő évi költségvetésitörvény-javaslatba beépítettük. Ez tehát az egyik fontos elem annak érdekében, hogy az említett többletkiadásokat, többlet-adókedvezményeket tudjuk érvényesíteni. Ez a gazdaságvédelmi akcióterv mintegy 500 milliárd forintos hatásával azt hivatott szolgálni, hogy a gazdaság bővülése az európai uniós átlagot mintegy 2 százalékponttal meghaladja.

A második fontos biztonsági elem a tervezett többletek és adókedvezmények elérése szempontjából az, hogy a jövő évi költségvetésitörvény-javaslat 1 százalékos hiánnyal és a GDP 1 százalékát kitevő tartalékokkal számol. Vagyis, ha kedvezőtlen forgatókönyv adódna, az említett világgazdasági kockázatok - úgy is, mint kereskedelmi háború, brexit és egyéb folyamatok - alacsonyabb növekedést eredményeznének, akkor is van egy olyan tartalék, amely az esetleges bevételi csökkenéseket ellensúlyozni tudja. Azt gondolom, hogy a jövő évi költségvetésitörvény-javaslatnak ez is egy fontos előnyét képezi.

A tartalékok megemelt összege 2020-ban a 2019-es és az azt megelőző számokhoz képest is, ahogy említettem, jelentős. Ugyanakkor a tartalékok megemelt szintje, a tartalékolás rendszere 2020-ban is meg egyezik azzal a gyakorlattal, amely értelmében a költségvetés biztonságát, a költségvetés stabilitását nemcsak a tartalékok, hanem a költségvetés korai elfoga-

dása is biztosítja. Éppen ezért immár ötödik alkalommal terjesztette a kormányzat a tisztelt Országgyűlés elé a következő évi költségvetésitörvény-javaslatot.

A vitában kritikaként hangzott el az, hogy a tisztelt Országgyűlés nem ismeri a 2018-as tényszámokat. Ismét el kell mondjam, hogy a 2018-as államháztartási és reálgazdasági adatok akár a kormányzati szervek, akár a KSH, akár az Európai Unió hivatalos szerveinek honlapján elérhetőek, nyilvánosak. Ezen 2018-as tényszámok alapján és a '19-es eddig ismert adatok alapján terjesztette be a kormányzat az Országgyűlés részére a költségvetésitörvény-javaslatot.

Tényszerűen el kell mondjam, megcáfolva a vitában elhangzottakat, hogy ezen korai költségvetés-elfogadás nem eredményezte később a költségvetés instabilitását. A 2018-as költségvetési törvényt például az Országgyűlés egyetlen alkalommal sem módosította, mégis a már ismert tényszámokból láthatjuk, hogy az a makrogazdasági pálya, amellyel a kormányzat anno számolt, teljesült, sőt a növekedésünk meghaladta az előzetesen kalkulált értéket, és az államháztartási egyensúlyt is meg tudtuk őrizni úgy, hogy a 2018-ban garantált többletkiadások teljesültek, és az adócsökkentések is realizálódnak tudtak.

(12.10)

E tekintetben tehát, azt gondolom, az Országgyűlés által elfogadandó költségvetésitörvény-javaslat, adótörvény-javaslat nem eredményezi azt, hogy ezek a törvények instabilak lennének, hiszen az esetleges kockázatokat a már említett tartalékok abszolút ellensúlyozni tudják. Ugyanakkor az említett törvényjavaslatok 2010 előtti vagy a 2010-es évek elejéhez képesti korábbi elfogadása azt eredményezi, hogy a tervezett adóváltozásokra, a tervezett költségvetés-politikai változásokra minden érintett szereplő, minden érintett vállalkozás, család kellő időben, mintegy fél évvel korábban a törvények hatálybalépése előtt fel tud készülni.

A költségvetési számok stabilitását, a kormányzat által tervezett többletkiadások, adócsökkentések elérhetőségét a kormányzattól független két szervezet, az Állami Számvevőszék és a Költségvetési Tanács is ellenőrizte, és a kormányzati számításokat hitelesnek találta. Most is engedjék meg, hogy megköszönjem Kovács Árpád elnök úrnak és Domokos elnök úrnak, illetőleg az általuk vezetett testületeknek, hogy ezt a vizsgálatot elvégezték és a kormányzati számítások megalapozottságát megerősítették.

Mindezek birtokában jó szívvel merem ajánlani a tisztelt Országgyűlésnek, hogy az esetleges módosításokkal együtt a törvényjavaslatot a bizottságokban megvitatni szíveskedjenek, majd ezt követően fogadják el.

Meggyőződésem, hogy az a gazdaságpolitika, amely a számítások alapján eddig sikeres volt, és amely a magyar családok számára előrelépést jelen-

tett, 2020-ban is az említett törvényjavaslat elfogadása esetén folytatódhat. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Mint az köztudott volt, a tegnapi nap 16 óráig volt lehetőség a módosító javaslatok benyújtására, és a benyújtott módosító javaslatok megtárgyalására pedig a jövő héten kerül sor.

Engedjék meg, hogy külön megköszönjem Banai Péter Benő államtitkár úrnak a háromnapos vitában való jelenlétét és aktív részvételét. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti köznevelés tankönyveléséről szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/6457. számon a Ház informatikai hálózatán mindenki számára elérhető.

Tájékoztatom önöket, hogy az előterjesztést nemzetiségi napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Tisztelt Ház! Elsőként megadom a szót Bódis József professzor úrnak, az Emberi Erőforrások Minisztériuma államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Tisztelt Államtitkár Úr! 30 perces az időkeze. Parancsoljon, államtitkár úr, öné a szó.

BÓDIS JÓZSEF, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Azzal kezdem az exozemat, hogy a köznevelési törvény és a kapcsolódó egyéb törvények módosítása nem hoz jelentős változásokat a köznevelési rendszer szabályozásában.

A kormány továbbra is elkötelezett a minőségi oktatás megteremtésében. A módosítások célja, hogy a köznevelés még inkább képes legyen betölteni rendeltetését, általános műveltség és versenyképes tudás birtokában lévő fiatalokat képezzen.

A minőségi oktatás megteremtésének kulcsfontosságú szereplői az intézményvezetők. Az ő motiváltságuk nagymértékben határozza meg a nevelőtestületek munkáját és ezzel együtt a köznevelési intézményekben folyó nevelő-oktató munka minőségét, eredményességét. Mindezek okán a kormány nagyobb figyelmet kíván szentelni az intézményvezetői életpályára, még vonzóbbá kívánja azt tenni, és még inkább el szeretné ismerni anyagi szempontból is azt az oktatásszervező munkát, amit ők végeznek.

A törvényjavaslat ezért tartalmazza, hogy az intézményvezetőknél az intézménylétszámtól függő pótlék kerülhessen megállapításra, továbbá ösztönzési keresetkiegészítés meghatározására is lehetőséget biztosít a tervezet. Ez utóbbi esetben célunk, hogy a nevelés-oktatás eredményességét mérő objektív tel-

jesítménykritériumok alapján részesülhessen az igazgató további anyagi elismerésben. Ennek érdekében a kormányrendelet alkotására szóló felhatalmazást teremt meg a törvényjavaslat. A felhatalmazás birtokában a részletek kidolgozása kormányrendeletben történik majd. Meg kell említeni, hogy a pedagógusok esetében pluszfeladatért adható céljuttatás lehetővé tétele is szerepel a törvényjavaslatban.

Fontos összetársadalmi érdeknek tekinti a kormány és az érintett gyermekek, tanulók érdeke is, hogy azonos elvek mentén férhessenek hozzá a közneveléshez, végezhesék tanulmányaikat. Az óvodai nevelés során megszerzendő készségeket, majd az iskolai nevelésben az ismeretanyagot akkor kezdjük el elsajátítani, amikor arra érettségükönél fogva készen állnak. Ennek kiemelten fontos szerepe az óvoda, ez az intézmény készíti fel az iskolára, ezért kiemelten fontosnak tartjuk, hogy csak a legindokoltabb esetekben lehessen felmentést kapni az óvodába járás kötelezettsége alól. Ez az egyik garanciája annak, hogy hatéves korukra a gyermekek elérjék az iskolaérettséget.

Kiemelendő az is, hogy a magántanulói jogviszonyt az egyéni munkarend váltja fel, továbbá hogy ennek engedélyezése egy hatósághoz kerül, ami az egységes jogalkalmazást biztosítja. Itt lényegében egyrésről fogalomváltásról van szó, ami magában hordozza a tanuló érdekének előtérbe helyezését. Eddig az engedélyezés intézményi szinten történt, és az egyes köznevelési intézmények országsszerte ebben rendkívül eltérő gyakorlatot folytattak. Volt, ahol ténylegesen igazolt esetben sem adták meg a magántanulói jogviszonyt, a másik szélsőség pedig az, amikor nehezen kezelhető gyermekek szüleit az intézményvezető kérte a magántanulói státusz kérelmezésére. Ezen egységesnek semmiképpen nem nevezhető gyakorlatot szeretnénk egységesíteni az egyéni munkarend bevezetésével, amely átláthatóbbá és egyszerűbbé teszi a folyamatot. A cél az, hogy a tankötelezettség iskolába járástól eltérő módon való teljesítésére, amelyre adott esetben továbbra is lesz lehetőség, akkor kerüljön sor, ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete azt valóban indokolja, és ez fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából a legelőnyösebb.

A sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók iskolába járása is megszervezhető, körülményei biztosíthatók. Meglátásunk szerint társadalmi érdek ugyanis az, hogy a gyermekek, tanulók megfelelő szocializációs környezetben, a köznevelés szabályozottan működő rendszerében részesüljenek nevelésben, oktatásban, tankötelezettségüket - amennyiben ennek nincs objektív akadálya - iskolába járással teljesítsék. Álláspontunk szerint a tanuló érdekét elsődlegesen az szolgálja, ha nevelésére, oktatására a köznevelési szabályok és intézményrendszer biztosította garanciák mellett kerül sor.

Tisztelt Országgyűlés! 2017-ben fogadtuk el a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel

küzdő gyermekekkel, tanulókkal kapcsolatos törvénymódosítást. Ellenzéki képviselők egy csoportja az Alkotmánybírósághoz fordult, kérve a törvénymódosítás eltörlését. Az Alkotmánybíróság azonban nekünk adott igazat, és a kezdeményezést elutasította, jelezte azonban a kormány részére, hogy az ügyben további jogi garanciák megfogalmazása szükséges - ezt is ebben a törvényjavaslatban tesszük meg. Tudjuk természetesen, hogy az érintett tanulók fejlesztése nem csak jogi előírásokon múlik, éppen ezért fejlesztettük az utóbbi években a gyógypedagógiai szakszolgálati tevékenységek körét, ennek köszönhetően ma csaknem tízezer gyógypedagógiai végzettséggel rendelkező személy dolgozik a magyar köznevelésben, ellentétben a 2010-ben foglalkoztatott 5700 fővel.

(12.20)

Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Az állami tankönyvellátás keretében eddig az 1.-től a 9. évfolyamig, továbbá nemzetiségi nevelésben, oktatásban és a gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban biztosítottuk ingyenesen a tankönyveket. 2020 szeptemberétől ez a teljes köznevelésre kiterjed, tehát a 1.-től a 12. évfolyamig, beleértve a szakképzést is. Ezzel is célunk, hogy a gyermeket nevelő családok terhein enyhítsünk. Mindehhez kapcsolódik, hogy a tankönyvellátás szabályai is a köznevelési törvényben kerülnek elhelyezésre, a 2013-ban elfogadott önálló tankönyvtörvényre már nincs szükség, funkcióját betöltötte, ezt tehát hatályon kívül helyezzük.

Tisztelt Képviselőtársak! Végezetül tájékoztatom önöket, hogy a javaslat az előbb említett legfontosabb kérdések mellett több pontosító, gyakorlati, problémamegoldó szabályt is tartalmaz. Ha egyetérteneink célkitűzéseinkkel, kérem, hogy támogassák a törvényjavaslatot. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Pósan László képviselő úr. Parancsoljon, öné a szó.

DR. PÓSAN LÁSZLÓ, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm, elnök úr. Az előttünk fekvő jogszabály, ahogyan államtitkár is mondta, lényegében sok izgalmat azért nem fog kiváltani, vagy legalábbis azt hiszem, de mégiscsak számos helyen pontosít, illetve olyan módosításokat tartalmaz, amely vagy egyszerűsít eljárásmeneteket, vagy éppen bírósági, alkotmánybírósági döntésből következő jogszabályi változtatásokat vagy pontosításokat igényel.

Azt gondolom, hogy az a kérdéskör, ami a hároméves, illetve hatéves kortól kezdődő óvodába, illetve iskolába járást érinti, abból a szempontból mégiscsak megfontolandó, hogy az elmúlt időszak kellőképpen bizonyította azt, hogy az óvoda egy nagyon komoly

szocializációs helyszín, és az onnan kikerülő gyerekek esetében jóval kisebb a lemorzsolódás veszélye, a majdani iskolai lemorzsolódás veszélye, mint azon gyerekeknél, akik ezt kevésbé teljesítik. Ebből a szempontból viszont azért nem megnyugtató az a statisztikai adat, hogy a hároméves gyerekek mintegy 10 százaléka nem kezdi meg az óvodát, és ilyen értelemben a későbbiekben jelentős hátrányokkal kell szembenéznie.

Az iskolaérettség szempontjából is azt gondolom, hogy helyes az, ha a hatéves kort egy fontos bemeneti időszaknak tekintjük. Annál is inkább, mert sok középiskolában általános és elterjedt gyakorlat az úgynevezett nyelvi előkészítő évfolyam, ilyen értelemben tehát a négyosztályos gimnáziumok igazából ötosztályos gimnáziumok, és ebből következően az érettségi tényleges megszerzése is értelemszerűen kitolódik. Ha ez párosul azzal, hogy az iskolába lépés időkerete vagy időpontja is tolódik, akkor egész egyszerűen a tényleges középiskolai befejezések lehetősége életkori szempontból jelentősen kinyúlik, elnyúlik, illetve arról nem is beszélve, hogy tinédzserkorban meg elég komoly elkülönülés következik be a tekintetben, hogy valaki, mondjuk, éppen 14 vagy 12 éves, de lehet, hogy egy osztályba is járnak. Ez sok szempontból, különösen bizonyos készségtárgyaknál eltérő hozzáállást és viszonylag sok konfliktust is tud okozni.

A magántanulói jogviszony kérdésében, azt gondolom, szintén szükséges pontosításokat tenni, hiszen az az egységes szabályozás, amit szeretnénk elérni, pontosan azért van, ahogy államtitkár úr is említette, mert jelenleg hihetetlenül széles skálán mozognak az egyes intézmények ilyen típusú döntései. Maguk az iskolák döntenek per pillanat arról, hogy kinek engedélyezik, kinek nem engedélyezik. *(Arató Gergely közbeszólására:)* Majd nyilvánvalóan Arató képviselő úr is fog szót kapni. Ebből a szempontból viszont valóban az van, hogy sok esetben olyan esetben sem kapják meg a gyerekek, ahol indokolt lenne, más esetben pedig úgy kapják meg, hogy semmilyen különösebb indok nem szól emellett. Jó, ha azt megjegyezzük, hogy valamikor a magántanulás lehetősége eredetileg az élsportolók, a tehetséges művészi képességgel bíró gyermekek vagy tartósan beteg gyermekek számára lett kitalálva. Mára emellett vagy inkább ehelyett, ez nézőpont kérdése, jelentősen megnőtt azoknak az aránya, akik vagy külföldi tartózkodás okán - ez nyilván kellően méltánylandó -, családi okokból magántanulók, vagy nem egy esetben előfordul az is, hogy az iskolák a problémás gyerekeket ilyen értelemben próbálják kivezetni a rendszerből.

Tehát az eredeti szándékhoz képest jelentősen átalakult, és azt gondolom, hogy e tekintetben mégiscsak érdemes lenne valami egységesebb szabályozást alkalmazni. Arról nem is beszélve, hogy a gyerekek szocializációja szempontjából szintén fontos, hogy a saját korosztályuk körében legyenek, ott nevelkedjenek, az együttélés számos írott és íratlan normáját megismerjék, megtanulják.

A magántanulói jogviszony ebből a szempontból sok szempontból nehézséget okoz. Itt nem egyszerűen arról van szó, hogy megszüntetnénk a magántanulói státuszt, hanem egyszerűen arról van szó, hogy ennek az engedélyezése, elbírálása más módon történik, mint eddig volt, és a magántanulói jogviszony elnevezést az egyéni munkarend váltaná fel.

Azt hiszem, az is egy helyes törekvés, hogy abban az esetben, ha a tanulók alaptörvénybeli jogának sérelmével járó tájékoztató tevékenység történik iskolában, és ezzel kapcsolatosan az iskolák vezetői meg nem lépnének fel vagy nem teszik meg azt a szükséges intézkedést, amit egyébként a hatályos jogszabályok is előírnak, akkor e tekintetben lesz mód és lehetőség, hogy ilyen esetben az intézményvezető felelősségét világosan és egyértelműen meg lehessen állapítani, és ezzel kapcsolatban lépéseket is lehessen tenni.

Államtitkár úr beszélt arról, hogy a beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő gyerekek, tanulók ellátásával kapcsolatban milyen pontosításokat írt elő az Alkotmánybíróság, milyen további garanciális elemeket, ezek mind most bekerülnek a törvénytervezetbe.

Az intézményvezetői kinevezéssel kapcsolatban kifejezetten helyesnek tartom azt, hogy csökkentjük a bürokrácia lehetőségét. Ugyanis egyszerűen arról van szó, hogy most per pillanat... *(Tordai Bence közbeszólására:)* Azonnal, most elmondom, ha képviselő úr figyel, akkor meg fogja tudni. Per pillanat az iskolai szabályozásban az az előírás van, hogy a pályázatokat véleményezi a tantestület és véleményezi a foglalkoztatottak közössége. Ez utóbbi a tantestületet is magában foglalja, plusz magában foglalja természetesen azokat az iskolai dolgozókat is, akik viszont nem pedagógus-munkakörben vannak. Tehát lényegében egy intézmény esetében kétszer kell az eljárást lefolytatni. Itt lényegében egyszerűen csak annyit teszünk, hogy a foglalkoztatotti kör, amely magában foglalja, még egyszer mondom, a tantestületet is, az véleményez, és nem kell kétszer megismételni ezt az eljárási procedúrát.

Helyes az, hogy az egyéb kategóriák között szerepel az, hogy az óraadók heti óraszámja 10 helyett 14 órát is tartalmazhat. Számos olyan tantárgy van az iskolák esetében, amely ezt igényli, tehát óraadók jelenlétét, úgyhogy ebből a szempontból ez az iskolák, oktatási intézmények stabilabb és kiszámíthatóbb működését tudja garantálni. S természetesen azt is jegyezzük meg, ami eddig nem szerepelt jogszabályban, de most igen, ez a bizonyos bér garancia-törvény módosítása: abban az esetben, ha magániskolánál valamilyen probléma történne a foglalkoztatás szempontjából, az egzisztenciális biztonságot az állam garantálja az ottani pedagógusok és dolgozók számára.

Összességében azt gondolom, hogy a törvény jó lépéseket tartalmaz, jó irányokat jelöl ki. Tisztelettel kérem majd a képviselő urak és hölgyek támogatását. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka Ander Balázs képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr!

ANDER BALÁZS, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Államtitkár Úr! Elnök Úr! Képviselőtársaim! Vidéki középiskolai tanárember vagyok magam is, három gyermek édesapja. Kisfiaim 4, 8 és 13 évesek. A legnagyobbik, Botond éppen ma ünnepli születésnapját, úgyhogy innét is szia, kicsim. *(Ungár Péter közbeszólására:)* Köszönöm szépen. *(Derűltség és szórványos taps.)* Szóval, ha valakit érint ez a kérdés, akkor személy szerint én is ilyen vagyok.

(12.30)

Hogyan alakul a közoktatás helyzete Magyarországon? Milyen útirányt választ itt a kétharmad birtokában a tisztelt Ház?

Képviselőtársam az előbb azt mondta, hogy nem számít arra, hogy nagy érzelmeket váltana ki ez a törvénymódosítás. Hát, tévedett, képviselőtársam, bizony-bizony ezeket az érzelmeket már kiváltotta, negatív érzelmeket. A leginkább érintett közösségek egyöntetűen elutasítják ezt a salátacsomagot, amit ideraktak elénk, hozzáteszem: egyébként úgy, hogy jó szokásukhoz híven megint csak nem egyeztettek senkivel, tehát azért azt illő lenne akkor itt kifejteniük, hogy miért nem került sor ezekre a szakmai, társadalmi egyeztetésekre. Én elhiszem, hogy önöknek kétharmaduk van, elhiszem, hogy ennek birtokában tulajdonképpen bármit meg tudnak tenni, de azért 2019-ben, Európa kellős közepén nem így kellene hogy működjön a magyar politika.

Fel kell tenni azt a kérdést, hogy ezek a változások elősegítik-e azt, hogy minőségibb legyen Magyarországon az oktatás, növelik-e az eredményességet, növelik-e a hatékonyságot, és növelik-e a méltányosságot, amivel kapcsolatosan bizony komoly gondok vannak Magyarországon. Az eredményességet most nem keverném ide, erről, mondjuk, a PISA-felmérések eléggé plasztikusan tanúskodnak.

A hatékonyság tekintetében - az előbb, éppen a költségvetési vita során elmondtam - a magyar pedagógustársadalom nem szerepel olyan rosszul, ugyanis az oktatáshatékonysági index szerint, ami mondjuk, már néhány évvel ezelőtti, de azért mégiscsak egy átfogó képet ad arról, hogy mit hoznak ki ebből a rendszerből azok a pedagógusok, akik minden tisztelet megérdemelve tényleg vért izzadnak azért, hogy a közoktatás rendszere még működőképes legyen Magyarországon, szóval, e szerint az index szerint a negyedik vagyunk az OECD-országok sorában, az első Finnország, aztán jön Dél-Korea, Csehország, és Magyarország a negyedik - Németország ott kullog a 28. helyen. Tehát nagyon kevés forrásból, amit önök erre

a területre szánnak, viszonylag nagyot alkotnak a magyar pedagógusok.

A méltányosság tekintetében viszont már nagyon-nagyon rosszul állunk. Ha megnézzük, hogy milyen a reziliens diákoknak az aránya, akik a rossz családi háttérük ellenére, a rossz szocioökonómiai státusz ellenére mégiscsak megküzdnek, megbirkóznak ezekkel a feladatokkal, és jól teljesítenek az iskolában, akkor azt kell látnunk, hogy az ő arányuk messze elmarad az OECD-átlagtól. Javítja-e ez az intézkedéscsomag azt, hogy ők jobban tudjanak teljesíteni? Mi azt mondjuk, hogy nem. Ugyanis lehet itt nagyon szép szavakat pufogatni, új fogalmakat bedobni, viszont ha nem látjuk a konkrét szabályozást, ha nem látjuk azt, hogy honnét lenne forrás, honnét lenne pluszszakember ahhoz, hogy ezeket a problémákat kezelje, akkor ezek a bajok, ezek a gondok továbbra is ott maradnak, és egy tapodtat sem mozdulunk előre.

Tehát csak az, hogy önök itt egy új törvényt, illetve törvénymódosítást áterőszakolnak a parlamenten, nem fogja megoldani ezeket a kérdéseket. Ugyanaz lesz jövőre is, meg azután is, meg azután is a probléma, például akkor, hogyha a méltányosság kérdésénél maradunk, akkor az, hogy ott maradsz, ahonnan jössz, nincsen mobilitás, nem biztosítja a megfelelő mobilitást ez a közoktatási rendszer. A szakképzést tulajdonképpen egy pedagógiai elfekvővé alakították, azok a szelekciós mechanizmusok, amelyek brutális erővel hatnak Magyarországon, csak e miatt a módosító csomag miatt nem fognak megváltozni.

Önök működtetnek - mondjuk úgy - egy fapados oktatást a köznép számára, és hogyha valakiknek megvan hozzá a megfelelő anyagi erőforrásuk, akkor azok a továbbiakban is ki tudják majd menteni a gyermekeiket ebből a közoktatásból, elviszik őket, mondjuk, majd abba a debreceni magániskolába, ahol óvodától az érettségiig 45 millió forintba fog kerülni a tandíj, vagy úgy cselekszenek, ahogy tette azt Szabó államtitkár asszony, aki a SEK-be vitte őket, ami egyébként nyilván szíve joga, hogy oda írassa a gyermekeit, ahova akarja.

Csak az a helyzet, hogy nem kellene másokat megfosztani ettől a joggal, mert képzeljék el, tisztelt kormánypárti képviselőtársaim, hogy nagyon-nagyon sok olyan szülő van, aki valóban a legjobbat szeretné a gyermekének, és úgy látja, hogy a közoktatás mai lepusztított állapotai közepette ezt nem tudják biztosítani az ő csemetéi számára. Szóval, van egy elit, a kiválasztottak számára működtetett fizetős elitoktatás a magániskolák révén, önök viszont most ezzel a törvénymódosítással bezárnának olyan kapukat, amelyek a középosztály azon tagjainak szólnak, akik szintén nincsenek megelégedve az állami oktatással, és valami jobbat szeretnének a gyermekeiknek, amiről úgy gondolják, hogy sokkal inkább megfelelő az ott kapott tudás, kompetenciák halmaza a XXI. század kihívásainak.

Kérdezem én, hogy ha valóban komolyan gondolják azt, hogy össztársadalmi érdek az, hogy a gyermekek, a fiatalok, a diákok minél tovább iskolába járjanak, akkor mi a helyzet például azzal, hogy 18-ról 16 évre csökkentették a tankötelezettségi korhatárt Magyarországon. Mi a helyzet azzal, hogy ha megnézzük - amiről itt többször volt szó, nagyon helyesen egyébként, a korai szocializációnak a fontosságáról -, akkor olyan lényegi területekre alig jut költségvetési forrás, mint például a „Biztos kezdet” gyerekházaknak a programja. Miért van az, hogy a tanodaprogram kétségek közt leledzik, és nem tudni, hogy mi lesz velük. Önök 2,5 milliárd forintot szántak egyébként erre a programra a jövő évi költségvetésben, mi ezt megdupláznánk, ugyanis ha tényleg komolyan gondolják azt, amit itt az előbb Pósnán képviselőtársam is elmondott, hogy a korai szocializáció fontos dolog, hogy fontos dolog az, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok ne essenek ki a közoktatás világából, akkor ezekre a területekre is fokozottan kellene koncentrálni.

Mi úgy látjuk, hogy a közoktatás keretei között ez most így nem fog megvalósulni, már csak azért sem, mert - többször elhangzott, de újra és újra elő kell venni - egy Heckman nevezetű Nobel-díjas közgazdász világosan kimutatta, hogy az oktatási ráfordítások megtérülési rátája az idő előrehaladtával csökken, a halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi rétegek esetében ez a csökkenés pedig sokkal meredekebb, és önök ezt teljesen figyelmen kívül hagyják. Nem én mondom ezt, hanem az a költségvetési tervezet, amelyet itt tárgyaltunk a napokban. Szóval, ez semmit nem fog javítani a most fennálló helyzeten. Az, hogy önök az iskolaigazgatókból kvázi helytartókat csinálnak, az, hogy a véleményezési jogot ennyire beszűkítik, az nem fogja javítani az oktatás állapotait Magyarországon.

Mi azt mondjuk, hogy a leginkább érdekelteknek, valóban a tantestületnek, a szülőknek és a diákönkormányzatoknak érdemi beleszólása kellene hogy legyen abba, ami a leginkább érinti őket. Én elhiszem azt, hogy az önök számára ott a kormánypárti padosorokban sok esetben nagyon kínos volt az az egymást követő botránysorozat, amely mondjuk, a kérdéses intézményvezetői kinevezések miatt kirobbant Magyarországon, amikor egy-egy tantestület túlnyomó többsége, 95-100 százaléka támogatott egy igazgatójelöltet, amikor mellette voltak a szülők, mellette volt a diákönkormányzat, és önök, mondjuk, e helyett az igazgató helyett, aki adott esetben már 16 éve regnált intézménye élén, egy fideszes pártkomisszárt állítottak oda, egy fideszes önkormányzati képviselőt, nyilván pedagógiai végzettséggel, de mégiscsak kilóg a lóláb. És elhiszem azt, hogy ezek a botránysorozatok az önök számára kényelmetlenek voltak, viszont Orbán Viktor tavaly azt mondta az Európai Parlamentben, hogy soha nem vetemednének arra, hogy elhallgattassák azokat, akik ellenvéle-

ményt fogalmaznak meg. Most nem is kell őket elhallgattatni, mert ez az ellenvélemény tulajdonképpen meg sem születhet majd. Nem egy elegáns lépés, azt kell hogy mondjuk.

Az iskolákat centralizált, bürokratikus és adminisztratív rendszerré züllesztették, ahol bizony nagyon erős a konkrét politikai beavatkozás és a kontroll lehetősége ilyen formában. A erőforrásokat és a folyamatokat sztenderdizálták, ahelyett egyébként, hogy visszaadnák az intézményeknek azt a szakmai, személyi és költségvetési autonómiát, amit véleményünk szerint meg kell hogy kapjanak ahhoz, hogy Magyarországon a közoktatás állapotai javulhassanak.

Lehetne itt sorolni a törvényjavaslatból az újabb és újabb pontokat, ilyen például akkor a tankönyveknek a kérdése, és nem véletlenül nyilatkoznak úgy, hogy ez tulajdonképpen az utolsó ütés, amit a szabad tankönyvválasztásnak bevisznek, és ezzel kivégzik ezt a dolgot.

(12.40)

Mi azt mondjuk, hogy megrendelőket informáló és valóban független tankönyvértékelési rendszerre lenne szükség Magyarországon, mert az az egyenrendszer, az az uniformizált valami, amit önök rákényszerítenek a magyar közoktatásra, az eredményt vagy javuló eredményeket nem fog szülni.

Hivatkoznak arra, hogy deregulációs irányvonal miatt volt szükség ezekre a módosításokra, ami azt jelenti, hogy a megkötéseket kell megszüntetni. De akkor milyen megkötéseket szüntetnek meg? Azokat a megkötéseket, amelyek a Fidesz-KDNP kezét kötik meg, azokat a demokratikus megkötéseket szüntetik meg és hajtják a papírkosárba, amelyekre véleményünk szerint ennek a társadalomnak, a szülőknek, a tantestületeknek és a diákoknak igenis szükségük lenne.

Vannak itt pozitív elemei a javaslatnak is, nem azt mondjuk, hogy mindegyik elvetendő. Például a céljuttatások rendszere, ha azt méltóztattak volna érdemben kifejteni, hogy miről szól a dolog, akkor talán támogatható lenne, de olyan formában, hogy iszonyatos pluszterheket rakjanak a pedagógusok vállára, nem tudva egyébként azt, hogy hogyan fogják őket honorálni - így is alulfizetett a pedagógustársadalom, és egyáltalán nincsenek erkölcsi és anyagi értelemben olyan szinten megbecsülve, mint ahogy azt meg kellene tenni -, szóval, ha önök csak újabb terheket pakolnak normális honorárium nélkül az ő vállukra, akkor ez csak további tanárhiányt fog eredményezni. Azt fogja eredményezni, hogy ez a pálya még kevésbé lesz vonzó, hiszen ha megnézzük a Nemzeti Pedagógus Kar jelentését, akkor 100 végzett pedagógusból 40 kezdi el ezt a csodálatos hivatást, és az ő egyharmaduk néhány éven belül nagyon gyorsan lemorzsolódik, hiszen messze nem érzik azt a gondoskodást, amiről

önök oly szépen szoktak beszélni, és amit meg is érdemelnének.

Nem tudni pontosan, hogy mi lesz akkor ezzel a 8 ezer magántanulóval. Nem tudni, hogy ez az új rendszer, ez az egyéni munkarend pontosan mit takar, államtitkár úr. Tehát nagyon-nagyon szépen kérem, hogy fejtse ki ezt itt részleteiben, mert ködös ígérvényekre, valamiféle biankó csekkre mi igent nem tudunk mondani.

Aztán beszélni kell arról is, hogy valóban, az Alkotmánybíróság kimondta, hogy mulasztásos alap-törvény-ellenesség esete forog fenn Magyarországon; a Taigetosz-törvény kapcsán mondták ezt ki. Mi lesz azokkal a diákokkal, akikkel valóban foglalkozni kellene? Akikről olyan formában szó van itt a módosító javaslatban, hogy a fejlesztőpedagógiai ellátás majd megilleti őket, a tantárgyi felzárkóztatás és a készségfejlesztés, de semmi, semmi nincsen arról, hogy ez a gyakorlatban hogyan fog majd kinézni.

Nem tudjuk azt, hogy mi lesz a tanulócsoporthoz. Nem tudjuk azt, hogy mondjuk, az 55. §, amire valami csodaszerként hivatkoznak itt többen, hány diákot érint pontosan. Államtitkár úr, szeretnék erre vonatkoztatva is egy választ kapni, hogy az 55. § hány diákot érint Magyarországon. A külföldön élő diákokat is kérem, hogy vonja ide be, illetve azokat, akiket csak a tanórák látogatása alól mentettek föl, de mégis itt vannak kvázi magántanulóként, de mégsem magántanulóként elkönnyelve ebben az egész rendszerben.

Szóval, óriási hiányosságai vannak ennek a törvényjavaslatnak. Egy homályos katyvasznak is nevezhetnénk az egészet ebben a formában, és ne haragudjon meg, ne vegye sértésnek, de mi, okulva egyébként a kormányzat eddigi lépéseiből, bizalmat nem tudunk önöknek szavazni ennek kapcsán. Azt mondjuk - még egyszer, nagyon hangsúlyosan -, hogy ez a mostani módosítás ebben a formájában csakis zavart és további káoszt, további gondokat fog generálni.

Nagyon szeretném, ha államtitkár úr fölhasználva itt a lehetőséget megnyugtatná a szülőket, pedagógusokat és az ellenzéki politikusokat is, valamint a diákokat annak kapcsán, hogy mégis, amit mi itt előtártunk, csupán rosszindulatú jóslat (*Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.*), szó sincs arról, amit prognosztizálunk. Köszönöm szépen. (*Taps a Jobbik padsoraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Az MSZP képviselőcsoportjának vezérszónoka Kunhalmi Ágnes képviselő asszony. Parancsoljon, öné a szó.

KUNHALMI ÁGNES, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Nagyon szépen köszönöm, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Ott folytatnám, ahol Ander képviselőtársam befejezte. Nemhogy megnyugtatni nem fognak bennünket, a szakmát, a civileket, a szülőket (*Karját széttárva:*) politikusokat, hanem konkrétan úgy fogják lenyomni az országnak, a szülőknél, a gyerekeknek és a szakmának, a pedagógusoknak is

a torkán, mint ahogy minden mást a nemzeti együttműködés rendszerében, amibe lassan belefutadunk, és lassan belefutad az egész oktatási rendszer is.

Nem fogjuk tudni támogatni. Azért nem fogjuk tudni, mert lényegében folytatódik az a rossz irány, amit önök az elmúlt években elkezdtek. Toldozgatják-foldozgatják ezt az egész rendszert, de továbbgörgetik azokat a hibákat - államosítás, központosítás, ideológiai túlfűtöttség -, továbbra sem fogja szegény gyerekeket az iskolában bent tartani. Minden lehetőség megvan most is, a módosítás ellenére, hogy kitakarítsák a rossz családi körülmények között született gyerekeket.

Százezer olyan, százezer olyan gyerek esett ki a magyar közoktatásból 2011 óta, akik nemcsak hogy szakmai, hanem általános iskolai végzettség nélkül pottyantak ki a magyar közoktatásból. Hogy lesznek ezekből polgárok, adófizetők, nyugdíjárulék-fizetők, egészségügyijárulék-fizetők?! Egyáltalán a polgár szó önöknek mond még valamit, vagy most már csak üres lözveg, amiben még sokan együtt hittünk egyébként, jobb- és baloldali demokraták. Tovább korlátozzák az iskoláknak, a pedagógusoknak, az intézményvezetőknek az autonómiáját, senkivel sem egyeztetnek, nem érdekli őket, hogy mi történik valójában a magyar valóságban, valahogy politikailag adminisztratív módon elbábozni ezt az egészet, aztán lesz, ami lesz, majd tűzoltunk valahogy.

Csakhogy egyre nagyobbak a bajok. Tele van ez a módosító csomag látszatintézkedésekkel, melynek egy része beismerő vallomás, hogy óriási például a pedagógushiány, amire Rétvári Bence, akárhányan megkérdeztük, mindig csak azt mondta, hogy egyedi ügy, helyi ügy. Nem lehet úgy felmenni bármelyik álláshirdetésre, hogy ne azt dobna ki legelőször, hogy matektanárt, plusz minden képesítéssel keresünk már tanárt. Másrészt pedig indokolatlan szigorításokat is tartalmaz, ami szerintem sok helyen fölösleges, és bizony alkotmányos aggályokat is felvet. Felveti például a szülők jogát, ugyanis nem lehet a szülőktől elvenni azt a jogot, hogy eldöntse azt, hogy milyen módon teljesíti a saját gyermekének a tankötelezettséget. Ez bizony a középosztály ellen nagyon súlyos merénylet: a szabad iskolaválasztást korlátozza. Nagyon félt a politikai elit ehhez bármikor hozzányúlni, csodálkozom, hogy a Fidesz ilyen bátor, és akkora hatalmat érez magában, hogy ehhez hozzányúl. És bizony nem látok elég jogi garanciát arra, hogy ne csorbítanak a szülőknél ezt a jogát, de majd részletesebben ki fogok rá még térni.

És van még egy alkotmányos aggályunk annál a pontnál, ahol is megengedik, hogy minden más szakmával szemben szerintem diszkriminatív, hogy a pedagógusokat azontúl, hogy ezzel elismerik, hogy mekkora a tanárhiány, de akinek nincs meg a nyelvvizsgálója, de befejezte lényegében az iskolát, az elkezdhesen teljen értékű módon, anyagilag is teljes értékű módon tanítani - ez szerintem nagyon súlyosan diszkriminál más szakmákat. Alkotmányos jog a törvény

előtti egyenlőség ugyanis. Tehát én ezt szintén problémásnak tartom.

Továbbmenve még itt az általános mondandóm-nál: a költségvetésre - előtte vitáztunk a költségvetés-ről - ha ránézünk, a 2020-as költségvetés szerint a '19. évihez képest az oktatás egészére - tehát a köz- és a felsőoktatást is bele vesszük - a pénzügyminiszter állítása szerint 48 milliárddal jut több a tervezett infláció alapján, azonban az állam eme feladatára reálértéken 15 milliárd forinttal jut majd kevesebb. Amíg a 2019. évi költségvetésben a közoktatásra fordított összeg a kiadások 10,1 százalékát tette ki, a 2020-as tervezetben ez az arány már csak 9,8 százalék, azaz tovább csökken. Azt sem éri el, képviselőtársaim, mely az önök saját alultervezett inflációjuk szerint járna az közoktatásnak.

Én úgy látom személy szerint, hogy a köznevelési törvény szerinti „előremutató” módosításokra sem fog jutni a 2020-as költségvetésben. Egyszerűen akárhogy osztok-szorok, próbáltam megkeresni, se-hogy sem találtam.

(12.50)

Az időm hátralévő részében a teljesség igénye nélkül három területre, általam a legfontosabbnak tartott vagy közérdeklődésre kiemelkedően is számot tartó területekre térnék ki.

A magántanulói rendszer úgymond átalakítása gyakorlatilag két tanulócsoportot érint. Van egyrészt az, amit már említettem, hogy a középosztályban mintegy kilencezer olyan gyermek van, akiknek felelősen gondoskodó szülei, felismerve és megismerve a saját bőrükön a magyar oktatás siralmas teljesítményét, megszervezték a minőségi oktatás körülményeit, és akik eddig is maradéktalanul eleget tettek a kötelező beszámolóik során az iskola által előírt követelményeknek.

Ezektől a szülőktől most önök el akarják venni az Alaptörvényben is rögzített jogot, hogy maguk döntsenek arról, hogy gyermekük milyen módon tesz eleget a tankötelezettségnek, ugyanis önök nem képesek elviselni azt, ebből is látszik, hogy ezen családok és gyerekek és szülők fölött a NER rendszere nem gyakorolhat ellenőrzést. Kimenekítették a középosztálybeli családok a lepusztított, lebutított, központosított állami iskolarendszerekből a gyerekeket. Nagyon sok olyan középosztálybeli család van, amelyik nem akarja egyházi iskolába vinni a gyerekét, de látja, hogy ma a közoktatásban nem kapja meg azt a megfelelő mennyiségű és minőségű tudást, skilleket, képzést, amire egyébként szüksége lenne a XXI. században a gyerekeknek. Ez véleményem szerint nagyon nagy mértékben korlátozza a szabad iskolaválasztás jogát.

Ha ezeket a gyerekeket visszakényszerítik a közoktatás rendszerébe, akkor vagy nagyobb csoportlétszámokkal kell majd számolni, ez is egyfajta következmény, vagy még tovább dolgoztatják az egyébként is

túlterhelt, leterhelt, agyondolgoztatott, rabszolga módjára tartott, ki merem mondani, pedagógustársadalmat. Álljanak el ettől! Se politikailag, se szakmailag énszerintem ez nem helyes döntés. Hagyjanak legalább arra kiskaput, hogy ezek a gyerekek normális módon tudjanak eleget tenni a tankötelezettségnek, ne szorítsák be őket abba a rendszerbe, amelyet kialakítottak!

A másik gyerekcsoport esetében valóban kívánatos lenne, jó lenne, ha azokat a főleg rossz családi háttérű gyerekeket, akiket az iskola főként tanár- és szakemberhiány miatt eltanácsol a magántanulói státuszba - tehát magántanulói státuszba kényszerítik sokszor ezeket a szegény családokból jött, problémásnak minősített gyerekeket -, visszavezetnék az iskola közösségébe, hogy újra közösségbe járhassanak ezek a gyerekek. Ennek azonban nem az a módja, hogy a törvénymódosításban közelebről meg nem határozott, újonnan létrehozott állami intézmény, hivatal döntson a magántanulói státuszról, ezek a hátrányos helyzetű gyerekek ugyanis az iskola inspirálására továbbra is otthon élvezhetik az egyéni tanrendből fakadó kötelezettségeket, és nem fognak megismerkedni a közösség inspiráló erejével.

Tehát pontosan a szegény gyerekeknek kellene valamilyen módon olyan iskolát csinálni Magyarországon, hogy megtalálják a helyüket, fel kellene készíteni az intézményeket, a pedagógusokat, sokkal több tanárra lenne szükség, gyógypedagógusokra, sorolhatnám, de ez pont rajtuk megint nem fog segíteni, és attól félek, hogy tovább fog növekedni, most már százezer fölött is lesz azon gyerekek száma, akik a tankötelezettség korhatára miatt és az iskola nem megtartó ereje miatt ki fognak hullani a közoktatásból.

A másik a nyelvvizsga. Nagyszerű dolog, hogy a kormány végre beismeri, hogy egyre csak fogy a szükséges pedagóguslétszám. Csak megemlítem, hogy tavaly 6000 pedagógus szerzett teljes értékű diplomát, de közülük mindösszesen 2300 tanár, azaz alig valamivel több mint a végzetek egyharmada kezdett dolgozni valóban a magyar oktatásban. És a másik fele ennek az, ugye, azt is tudjuk, hogy a korfa pedig egyre inkább eltolódik, előrepszik. Hát, mondhatom maguknak, hogy 2016-os adatok szerint a pedagógusok 45 százaléka, majdnem fele 50 évnél idősebb, ami azt jelenti, hogy a körülbelül 150 ezer fős pedagóguslétszámból több mint 67 ezren a következő 15 évben nyugdíjba mennek.

Pótlásukhoz évente legalább 4500 pályakezdő pedagógusra lenne szükség, de jelentős részük elvégzi az iskolát, és menekül a közoktatás rendszeréből, elmegy egy multicéghez dolgozni, vagy elmegy külföldre bébiszitternek, az óvodapedagógusaink jelentős része diplomával kint sokkal többet tud keresni. Tehát ez megint egy olyan dolog, amivel nem fogunk tudni mit kezdeni.

Ezért egyébként értjük, én is értem, és a kollégáim is értik, hogy a gyakornoki idő alatt a nyelvvizsgával még nem rendelkező, de végzett pedagógusokat

bérüket és státuszukat tekintve teljes jogú pedagógusként akarják kezelni, de van ugye egy kis bökkendő, amit már mondtam: azokban a nyelvvizsga nélküli diplomásokban, akik más szakterületeken szereztek diplomát, felmerül, hogy ők alsóbb rendű állampolgárok, mert nekik viszont ezt a kezdeményt nem fogják megadni, és amint említettem, a törvény előtti egyenlőség és a diszkrimináció tilalma még az Alaptörvénybe is bele van foglalva. Egyébként ezért mi ismét azt javasoljuk, hogy adjunk egy észszerű határidőt a nyelvvizsga megszerzésére minden magyar diplomásnak, hátha ezzel előrébb tudnánk jutni, de ne diszkrimináljanak külön egy csoportot. Máshogyan kellene elősegíteni azt, hogy a pedagógusok a pályán maradjanak.

Ezért ismét fel kívánom hívni a figyelmet arra, hogy a korábbi kvázi 50 százalékos béremelés - aminek azért nagyon fontos megtartóereje lenne a pedagógusokat tekintve -, amit még több évre elapróztak, a végét már oda se adták rendesen, és nem számít bele az alpbérükbe, egyáltalán nem tette vonzóvá a pedagóguspályát, mert a számokat látjuk. 2014 óta a pedagógusbérek vetítési alapja még mindig csak 101 500 forint, miközben a legalacsonyabb garantált bérminimum is már 149 ezer forint, és ez középfokú végzettség esetén már 195 ezer forint. Gondolják, hogy a jelenlegi pedagógusbérek felveszik a versenyt, mondjuk, egy SPAR-pénztáros bérével, vagy mondjuk, egy aldiséval?

A költségvetési törvényben nyilvánvalóan erre teszünk javaslatot, és azt javasoljuk, hogy a pedagógusok vetítési alapja a mindenkori minimálbérhez legyen kötve. Ez lenne az első igazán radikális lépés, amely csökkentené a pályaelhagyást, és sokaknak vonzóvá tenné a pedagóguspályát.

Mindjárt elfogy az időm, az utolsó tehát: az iskola dolgozóinak és felhasználói közösségének, a szülői szervezeteknek, diákönkormányzatoknak elveszik a jogát, eddig legalább látszatlehetőséget adtak arra, hogy véleményt nyilvánítsanak egy új igazgató, intézményvezető személyéről és szakmai motivációjáról. Igaz ugyan, hogy az eltelt évek alatt ezeket a véleményeket egyre kevésbé vették figyelembe, és egyre több és nagyobb botrány kísérte országosan is a párthű iskolaigazgatók erőszakos kinevezését, de legalább volt nyilvánosság, tehát legalább megvolt az a lehetőség, hogy tényleg ne egy pártkatona legyen, aki nem ért hozzá, nincs meg a szakmai kvalitása, nem bírja az iskola közösségének, se a szülőknek, se a diákoknak, se a pedagógusközösségnek a támogatását, akkor valamilyen módon egy kényszert lehetett beiktatni a nyilvánosság erejével legalább, hogy elmondhatták a véleményüket. Hát, most önök ezt is elveszik!

Önök ezt a problémát nem azzal akarják megoldani, hogy a szakmai hozzáértés alapján konszenzussal választnak iskolaigazgatókat és iskolavezetőket, ami garanciája lehetne még ebben a buta rendszerben is, amit csináltak, a minőségibb oktatásnak és a jobb

iskolai légkörnek. Nem, önök még ezt a csekély jogosítványt is megvonják az érdekeltektől.

Kérem, vegyék tudomásul, hogy az iskola nem az önöké, és nem a NER rendszeréért van a magyar állami iskolarendszer. Lehet, hogy egy állampártot építettek, lehet, hogy önök azt hiszik, bármit megcsinálhatnak, de vegyék tudomásul, hogy a magyar adófizetők azért tartják fenn az iskolát, hogy a gyerekeknek jobb jövőt biztosítsanak. Nincs joguk elvenni egy egész generációtól a jövőt, nincs joguk gyerekek százezreinek az életét taccsra tenni. Nem lehet olyan aljas a politika, hogy ne figyeljen arra oda a jelenben, hogy mi lesz a következménye annak az oktatási rendszernek, amelyet önök létrehozta.

Nem fogjuk támogatni, az egészet úgy kellene kivágni, ahogy van! Elnök úr, köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki padsorokban.)*

(13.00)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! A DK képviselőcsoportjának vezérszónoka Arató Gergely képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

ARATÓ GERGELY, a DK képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Mint ezt Pósnán képviselő úr bizonyára tudja igazolni, számos alkalommal vettem már részt oktatási jogszabályok vitájában, számos alkalommal ültem államtitkár úr helyén is, és tudom, hogy néha nagyon kellemetlen tud lenni ez a szék, úgyhogy minden együttérzésem az öné, de ettől függetlenül azt kell mondanom, hogy ilyet azért még nem láttam.

Tehát olyan jogszabályt, ahol például van olyan rendelkezés, ahol egy pontra kétfajta szabályozás van a törvényben, mert nem sikerült a jogalkotónak összeegyeztetni a saját jogszabálytervezetében - ez a 8. § (2a) bekezdés, ha jól emlékszem -, hogy mit szeretne tulajdonképpen, ilyet még nem láttam.

Erre a törvényjavaslatra kettő dolog jellemző, egyrészt az, hogy tulajdonképpen arról szól, amiről a klasszikus viccet átírva azt mondhatnánk, hogy mindig az államnak van igaza, de ha egyszer véletlenül nem, akkor az első paragrafus vagy első pont lép érvénybe. Ez a javaslat arról szól, hogy a kormány mindent jobban tud; a kormány mindenkinél okosabb; a kormány mindent jobban tud szabályozni; okosabb, mint az iskolák; okosabb, mint a szülők; okosabb, mint a pedagógusok. Az állam, a kormány az, aki itt mindenkinek az életéről döntéseket tud hozni.

A második jellemzője pedig az, amit itt említettem már az imént, hogy eközben ez egy vasvillával összehányt jogszabály, aminek semmilyen koherenciája nincsen; nem stimmelnek benne a hivatkozások; nem stimmel benne egyébként az sem, hogy pontosan mik a szabályozási célok. Nem világos tehát az, hogy

miből indulnak ki, és arról pedig, hogy milyen szakmai hatásokat vált ki a törvényjavaslat egyik vagy másik intézkedése, arról az indoklás alapján fogalmuk sincs.

Jól látható módon ez a javaslat úgy készült, hogy kormánypárti politikustársaink, a minisztérium vezetői időnként belefutottak olyan esetekbe, amikor ők gondoltak valamit a világról, vagy gondoltak valamit arról, hogy hogyan kéne működtetni az oktatási rendszert, és erről kiderült, hogy ez törvénytelen, ez jogszabálysértő, ez sérti a diákok jogait, sérti az oktatás működését vagy sérti az alapvető logikát. Erre azonban az önök válasza nem az, hogy elgondolkoznak a kérdésen, nem az, hogy megnézik, hogy hogyan lehetne mégis megoldani ezeket a problémákat, hanem az, hogy akkor annál rosszabb a valóságnak. Ha ütközik egymással a törvény és a valóság, akkor még jobban beleírjuk a törvénybe, hátha akkor működni fog. Mondok erre mindjárt néhány példát.

Az első kérdés éppen az óvodába lépés szabályozása. Ezt említettem már, hogy egyébként jogszabályszerkesztéssel sem sikerült ez a dolog. Izgatottan várom, hogy a Törvényalkotási bizottságban fideszes képviselőtársaink remélhetőleg, várhatóan megvilágosodnak majd, és ki fog derülni, hogy mi a kormány szándéka - mindenesetre mindegy is, mert mind a két szabályozási mód rossz. Ugyanis hogyan működik ma ez a rendszer, mi a logikája ennek a rendszernek? El kell mondanom önöknek, hogy én a kötelező óvodába járás kiterjesztésének híve vagyok. Azt gondolom, hogy ez egy helyes lépés.

Ez egy olyan lehetőség, ami esélyegyenlőségi szempontból és oktatási szempontból is jó, hogy így van. Ámde, teljesen logikus módon, miután az oktatásban gyerekekkel foglalkozunk, sok-sok különféle helyzettel, nem pedig kis fakockákat tolunk be a futószalagra, hogy különböző színűre - gondolom, most éppen nemzeti színűre vagy narancssárgára - fessék őket, ennek következtében teljesen logikusan biztosítania kell a jogszabálynak azt is, hogy egyéni mérlegelés alapján, a család élethelyzete, a gyerek szükségletei alapján mód legyen arra, hogy egyébként más megoldást is lehessen választani.

Önök mondhatnák azt, hogyha végeztek volna bármilyen felmérést, és tudnák ezt tényekkel igazolni, hogy mondjuk, ezzel a felmentési lehetőséggel nem mindig szakszerűen éltek, mondjuk, a szegényebb gyerekek kiszorítására használták fel ezt. De erre önöknek nincsen bizonyítéka! Én nem ismerek ilyen kutatást, önök nem mellékeltek a törvényhez ilyen indoklást.

Persze az, hogy hatásvizsgálatot törvényekhez nem mellékelnek, nem meglepetés most már, de hogy semmifajta szakmai vagy egyéb előkészítése nincs ennek a törvénynek, azért az teljesen nyilvánvaló, és a szakmai vitában sem tárták fel egyébként ezt a vitát, hiszen nem volt szakmai vita. Tehát mivel nem kérdeztek meg senkit, így nem is tudhatják azt, hogy ezzel a rendelkezéssel vannak-e problémák.

Mi most a megoldás? Nem érdekes! Úgy oldjuk meg ezt a dolgot, hogy akkor most már négyéves korig lehet csak felmentést adni, nem ötéves korig, akkor biztos majd többen fognak óvodába járni. Nem az a megoldás, hogy például létrehozunk olyan típusú befogadó óvodai környezetet, ahova a szülők akkor is szívesen elhozzák a gyerekeiket, ha egyébként otthon megoldott a gyerek felügyelete. Nem az a megoldás egyébként, hogy rugalmasabb formákat hozunk létre a hagyományos, hadd mondjam így, megszokott, 8-tól 4-ig vagy 8-tól 5-ig - óvodája válogatja - vagy 7-től 5-ig forma helyett; megnézzük azt, hogy hogyan lehet egyébként olyan módon megszervezni az óvodai életet, hogy ez a család számára nagyobb rugalmasságot, választási lehetőséget adjon. Nem, mert önök ebben a fakockagyártó, poroszos logikában tudnak csak gondolkodni, hogy ami jó, az legyen kötelező, és akkor megoldottunk mindent. Azt persze, hogy mi a jó, önök döntenek el, nem a család, nem a szakma, nem az óvoda, ezt majd a kormány sokkal jobban fogja tudni.

Van ez fordítva is, ellenkezőleg: óvoda vége - mikor menjen a gyerek iskolába? Ezt már az előző körben is kétszer szigorították. Volt ennek egyébként egy teljesen normálisan működő rendszere, ahol szakmai érvek, a pedagógus és a szülő döntése döntötte ezt el, egy nem elég jól szabályozott, de mégiscsak tisztességes, normális rendszerben. Már korábban bevezették azt, hogy ebbe a szülő ne nagyon beszéljen bele, meg a szakma, az óvoda ne nagyon beszéljen bele, de mostanra eljutottunk oda, hogy majd a magasságos kormányhivatal eldönti, merthogy ő olyan okos, ő tudja. Ő aztán tényleg tudja azt, hogy hogyan kell ezekkel a gyerekekkel bánni. Igaz, hogy onnan is elmenekülnek a köztisztviselők, de majd biztos lesz, aki ott dönt helyettük.

Van egyébként ennek, hozzáteszem, jogi problémája is, hiszen nyilván egy ilyen döntés ellen nemigen nyílik mód arra, hogy jogorvoslat legyen. Egyébként az egész törvényjavaslatra jellemző az, hogy mindenütt kiveszi a jogorvoslati lehetőségeket vagy gyengíti ezeket. Tehát azt a lehetőséget, hogy ha egy, a szülő szerint a gyerekre hátrányos döntés születik, akkor ez ellen megfelelő jogorvoslati lehetősége legyen, ezt mindenütt kiveszik, de említettem, az államnak úgyszólván mindig igaza van vagy a kormánynak, miért kellene itt még jogorvoslattal is elvenni az időt, vagy ahogy mondta Pósnak képviselő úr egy más ügyben, hogy micsoda fölösleges bürokráciát jelent ez. Tényleg, valóban, micsoda felesleges bürokrácia! Tulajdonképpen egyébként elég lenne visszaállítani a tanácsok oktatási osztályát és mellettük a pártbizottságot, azok el tudnának mindent dönteni.

Hasonló szemléletet látunk a magántanulók esetében is. A magántanulói rendszernek vannak problémái. Én ezzel egyetértek. Ebben szerintem Pósnak képviselő úr jogosan hivatkozik arra, hogy a magántanulói rendszert nemcsak arra használják, amire való, hogy az egyébként élethelyzetük alapján speciális helyzetben lévő diákok számára tudjanak ilyen-olyan

mértékű felmentést adni, hanem arra is használják ma időnként - erre viszont vannak kutatások -, hogy kizorítsanak szegény vagy problémásnak tekintett gyerekeket az iskolából.

Na de, erre mi a megoldás? Kellenének erősebb garanciák a magántanulói státusz mellett. Kellene védelem az ellen, hogy a szülőt ne lehessen finom erőszakkal kényszeríteni a magántanulói státuszra. Mi az önök megoldása? Megszüntetjük, az a biztos. Legyen ott a gyerek, aztán majd lesz valami egyedi tanrend - az nem tudjuk, hogy micsoda, eddig ilyenről csak egyetlen hallottam, de biztos be fogjuk vezetni majd alsó tagozaton is -, és innen kezdve pedig akkor majd kontroll lesz a dolog fölött. Persze tudjuk, hogy az, akiről önök azt gondolják, hogy meg kell kapni, annak majd olyan lesz az egyéni tanrendje, amit önök gondolnak, de jogi garancia nincsen mögötte. Aki kellően jó kijáró képességgel rendelkezik, az majd kap a gyerekének kedvezményt, ha úgy gondolja, de az átlagembert ez nem illeti meg, jogi garancia ismét nincsen.

Mi a helyzet a sajátos nevelési igényű gyerekekkel? Államtitkár úr itt boldogan számolt be arról, hogy egyrészt az Alkotmánybíróság jóváhagyta, ahogy önök ezt szabályozták, másrészt azért most még jobbá tették. Most az a helyzet, hogy ebből egyik sem igaz. Az Alkotmánybíróság úgy döntött, hogy ahogy korábban szabályozták ebben az úgynevezett Taigetosz-törvényben a sajátos nevelési igényű és különös pedagógiai szükségletű diákoknak a felmentését, és azt, hogy milyen kedvezményeket kell nekik adni, arról az Alkotmánybíróság azt mondta, hogy nem jól van szabályozva, ez benne van az Alkotmánybíróság ítéletében. Egyértelműen megállapítja a 82. pontjában, hogy ez nem megfelelő, hogy nem alkotta meg a szükséges szabályozást maradéktalanul a jogalkotó, hogy mindez egyébként alkotmányos alapjogokat sért - tehát ezért hozták ide, drága államtitkár úr!

(13.10)

Nem olyanok önök, hogy benyújtsanak egy módosítást a saját, teljesen megvédett törvényükhöz, ha nem kötelezi önöket az Alkotmánybíróság - még akkor sem nagyon szokták benyújtani, ha kötelezi -, ezért azt pozitívan értékelem, hogy legalább megpróbálnak megfelelni az alkotmánybírósági határozatnak. Sajnálatos módon azonban ez nem sikerült, hiszen az alkotmánybírósági határozat lényege az, hogy ezeknek a tanulóknak a differenciált helyzetéhez differenciált szabályozásra van szükség és differenciált megoldásokra, ezt pedig a jelenlegi törvényi szabályozás sem biztosítja.

Az osztályozás ügyét nem hozom ide részletesen, ez egy nagyon-nagyon régóta zajló vita. Továbbra is azt kell mondanom önöknek, hogy önök alábecsülik mind a szülőket, mind az iskolákat, mind a pedagógusok fantáziáját, ha azt hiszik, hogy egyébként az iskola

meg a szülő kizárólag 1-től 5-ig tartó számokban tud egymással kommunikálni. Ez egy nyilvánvaló félreértés. Az én gyerekeim olyan iskolába jár, ahol csak szöveges értékelést kap, én teljesen meg vagyok vele elégedve, én ki tudom belőle találni, és bennem nincs olyan vágy, hogy feltétlenül tudjam, hogy a gyerek egyébként négyes, négyötöd vagy háromnegyed.

De elfogadom azt, hogy van, akinek meg van erre igénye, sok szülő ezt elvárja, nincs ezzel semmi probléma; mondhatom azt is, hogy azokban a vitákban, amelyeket mondjuk, tíz vagy tizenvalahány éve folytatunk, valószínűleg azoknak volt igazuk, akik túlzásnak gondolták az osztályozás betiltását, nincs ezzel probléma, ez egy kialakult társadalmi kódrendszer. Na de minek erőltetni? Mert ha a gyerekek el kell mennie, ilyen szabályt lehet hozni. Tudom, mindig az az érv, hogy ha majd átmegy másik iskolába; hát, ha átmegy majd másik iskolába, nyilván arra az esetre az iskola pedagógiai programjában rögzíteni kell, hogy milyen módon kap osztályzatot. Hozzáteszem, ebben az ügyben a mostani szabályozás enyhít. Csak ha már hozzányúlnak, akkor miért nem lehet egy normális szabályozást csinálni, miért nem lehet rábízni a pedagógusokra, az iskolai közösségekre azt, hogy eldöntésük, hogy hogyan akarják az értékelést megoldani?

A tankönyvek esetében csodálatos dolgok vannak, nem jövök most ezzel hosszasan elő. Ugyanaz a helyzet, mint amit korábban is elmondtam. Mi a helyzet? Önök megsértik a tankönyvtörvényt évek óta. Nem engedik piacon maradni az alternatív tankönyveket, úgy alakították ki a tankönyvtámogatás szabályait, hogy ezek kizárólag az állambácsi által fejlesztett tankönyvekre vonatkozzanak, kivéve persze az egyháziakat, mert az egyházi iskolák mindig kivételek, az egyházak talán még néha a kormánynál is jobban tudnak mindent, de ezenkívül aztán semmilyen más, csak ezek az egyentankönyvek lehetnek. A legszebb, tényleg, mondhatnám azt - nem akarok történelmi korszakokra utalni -, mondjuk úgy, hogy a XX. század kevésbé vidám korszakaira jellemző módon egyentankönyv legyen, a kis fakockát így tudjuk megfelelőképpen narancssárgára színezni; abból csak baj van, ha a gyerek olyan tankönyvből is tanulhat, amelyben, mondjuk, nincs benne Orbán Viktor képe. Ezt értjük.

Ezért most mit csinálnak? Most akkor megszüntetik a tankönyvekről szóló - hadd mondjam egyszerűen így - törvényt, néhány paragrafusát beemelik ide, egyébként teljesen fölöslegesen, mert ugyanúgy nem fognak semmit változtatni ebből a szempontból, ugyanúgy az önök központi izécskéje fogja gyártani a tankönyveket, továbbra is ugyanolyan silány szakmai minőségben, ahogy eddig, és továbbra is megpróbálják majd rákényszeríteni az iskolákra, amelyek közül persze, amelyiknek van egy csöppnyi ép esze, meg van rá lehetősége, megkerüli ezeket a jogszabályokat. De hát az oktatási rendben, tudjuk, ez az állapot - mint említettem - főnállt már az ötvenes-hatvanas-hetvenes években is így-úgy-amúgy, én értem. Izgatottan

várom, hogy mikor jönnek a narancssárga nyakkendőbe öltöztetett úttörők meg kisdobosok.

A lényeg mégiscsak az, hogy teljesen fölösleges emiatt a tankönyvtörvényt módosítani. A koncepció rossz. Az a koncepció rossz, hogy az állam tud gyártani csak jó tankönyvet, mindenki más pedig egyébként alkalmatlan. Egy sor jól működő szakmai műhelyt semmisítenek meg, ami rengeteget adott hozzá a magyar oktatásügyhöz; még csak azt sem lehet mondani, hogy ezek mind bármilyen módon kötődtek volna, mondjuk, a liberálisabb vagy korszerűbb oktatási elképzelésekhez, van köztük egy csomó olyan, ami teljesen konzervatív szemléletű tankönyveket adott ki, és így van ez jól egyébként, merthogy el lehet dönteni, hogy mit szeretne egy iskolai közösség.

Nagyon röviden szeretnék még beszélni az intézményvezetők ügyéről. Azért tényleg csodálatos volt az az indoklás, amit itt Pósan képviselő úr mondott, hogy micsoda szörnyű bürokrácia az, hogy külön meg kell kérdezni a tantestületet meg a dolgozókat, és emiatt kell megszüntetni a véleményezést. Hogy fogalmazzak finoman? Ez azért az abszurditásnak már egy olyan foka, ami bizonyos mértékben még ebben a Házban is meglepőnek számít. *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.)*

Röviden tehát azt tudom mondani, hogy ezt a törvényjavaslatot sem részleteiben, sem egészében nem tudjuk támogatni. Tessék visszavonni! Mindenki jobban jár, főleg a gyerekek és az iskolák.

Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselőtársam. Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy feljutott hozzám a hír, hogy hűvös van a teremben. Intézkedtem, 22 fokok levegőt fújnak be. Remélem, hogy senkinek nem lesz problémája. *(Közbeszólások: Köszönjük.)* Köszönöm szépen.

Az LMP képviselőcsoportjának vezérszónoka Ungár Péter képviselő úr. Parancsoljon!

UNGÁR PÉTER, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Először is szeretném megindokolni azt - részleteibe nem belemelve -, hogy miért nem támogatjuk ezt a törvényjavaslatot.

Az ellenzéki elhajlással elég kevésbé vádolható Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetségének az álláspontjából idéznék pár mondatot. A MEOSZ nem látja biztosítottak, hogy a tervezett változások valóban az érintett tanulók érdekeit szolgálják, ráadásul a fogyatékos tanulók esetében a magántanulói státusz kényszer, és nem a választható alternatívák egyike. A MEOSZ azt kéri, hogy halasszák el a törvényt módosítás parlamenti vitáját.

Továbbmegyek. A MEOSZ sérelmezi, hogy nem volt társadalmi egyeztetés ennél a törvénytől, ezért azt kéri, hogy az Országos Fogyatékosügyi Tanács tagjaival vitassák meg a törvényt, és utána terjesszék be újra, tehát már a törvény betervezésének

a módja sem engedi azt, hogy azok az emberek, akik komolyan gondolják a társadalmi részvételt, támogassák ezt a törvényt.

Mire is gondol itt a MEOSZ, amikor azt mondja, hogy a fogyatékos gyermekeknél a magántanulói státusz kényszer és nem egy választható alternatíva? Szeretném erre két konkrét, Magyarországon valóban létező embernek - a propagandán túl, akik valóban manifeszt léteznek Magyarországon - elmondani a gyermekükkel kapcsolatos történetét.

Az egyik Vas megyében egy 13 éves autista kisfiút nevelő hölgy története. Azt mondja, hogy miután megkapta az autizmusdiagnózisát a gyermeknek - valószínűleg ez is egy komplexebb procedúra, mint ahogy ezt szeretnék -, befogadó iskolába irányították. A megyeszékhelyen van ilyen általában, a legtöbb megyében egy. 32 fős osztályban helyzeték el. Nem kell részletesen kifejteni, hogy egy autizmus spektrumzavarral diagnosztizált gyereknél egy ekkora osztálylétszám pontosan mit jelent. Ő egy nagyon jó értelmi képességekkel bíró gyermek, de a befogadó iskolában csekélyebb értelmi képességekkel bíró gyermekekkel volt együtt. Ez azt jelentette, hogy nem tudott speciálisan fejlődni, ezért magántanulói státuszt ajánlottak fel ennek a gyermeknek, így heti egy alkalommal megy iskolába, emellett pedig fejlesztéseket oldanak meg, nagyon nehezen, nagyon drágán.

Most azt nem is fogom kifejteni, hogy a szülők semmilyen szakmai támogatást nem kaptak, meg hogy milyen hihetetlen adminisztratív hókamóka volt, míg ezt el lehetett intézni. Az a helyzet, hogy egy ilyen gyermeknél lehet, hogy az egyéni tanrend egy jó dolog lenne, de ahhoz, hogy egyéni tanrendben ne heti egyszer, hanem többször legyen az iskolában, biztosítani kellene gyógypedagógiai szakasszisztentst - nem tudom, hogy vidéken, Budapesten kívül hol tudtak ilyet biztosítani, alig -, biztosítani kéne a fejlesztést, a specifikus fejlesztést - nem tudom, hogy a jelenlegi infrastruktúrával hol gondolják Magyarországon a maga valóságában, hogy biztosítani tudják -, és biztosítani kéne azt, hogy legyen egy olyan terem abban az iskolában, ahová el tud vonulni nyugodtan, mondjuk, fél órára, ezt sem tudják biztosítani. Tehát ezek nincsenek meg a maguk valóságában. Tehát hiába írja le egy törvényben, ha a törvényben alapvetően elvártakat sem tudják a legtöbb helyen betartani.

Gyógypedagógus rettentő kevés van. Hiába vették be az utazó gyógypedagógus rendszerét, egyszerűen a legtöbb olyan magyar településen, amely nem megyei jogú város, nem tudnak hozzáférni az érintett szülők a gyógypedagógiai fejlesztésekhez; egyszerűen nem tudnak.

A másik, amit mondanék, egy fővárosi példa, itt az EGYMI-be jár a gyermek. Azt mondta, hogy olyan szakemberhiány van, hogy az ápolásin lévő szülőket megkérték, hogy 13 órákor el kell vinni a gyermeket, ugyanis délelőtt kettő, de délután egyetlen fejlesztőpedagógust tudnak biztosítani.

Amikor a valóságban ezeknek a szülőknek ilyen nehéz a gyermekük oktatását megoldani, akkor a magántanulói státusz folyamatosan egy kényszer, amivel valamilyen módon meg tudják oldani, hogy a gyermeküket oktassák.

(13.20)

Mi ez az egyéni tanrend? Lehet arról egy szakmai vitát folytatni, és meg lehetne hagyni a magántanulói státuszt, és lehetne külön egy ilyen státuszt létrehozni. De hogy ez konkrétan mi, azt senki nem tudja, mert egy rendeletben fogják szabályozni, az érintett szervezeteknek nem volt elmondva, mi a rendelet, még - hogy mondjam - az EMMI-vel elég közeli viszonyt ápoló AOSZ is kifogásolta, nem lehet tudni, mi lesz ebben a rendeletben. Tehát nem lehet tudni, hogy mi ez. Pedig eleve az, hogy ennyi SNI-s diák van magántanulói rendszerben, már önmagában az oktatási rendszer hiányosságait és azt mutatja, hogy a költségvetésben milyen kevés pénzt adnak erre, de ezt nem fogják tudni itt törvényileg megváltoztatni. Ezt forrással tudnák megváltoztatni.

Amíg ilyen a szociális bértábla, amíg 15 százalék a gyogyepedagógiai pótlék, addig hozhatnak bármilyen törvényt, lehet hívni ezt egyéni tanrendnek, át lehet bárminek nevezni, de az lesz a probléma, hogy a vidéki Magyarországon diagnosztizálni nem tudja a gyermekét, fejleszteni nem tudja a gyermekét, illetve nem tudja, mondjuk, egy 32 fős létszám alatt elvinni. Ha már valamivel akarnának foglalkozni, ami ezeknek a gyermekeknek segít, ajánlom azt, hogy szabályozzuk például, ha valaki beírja, hogy autizmus spektrumzavarral lévő diákokat oktathat, mondjuk, egy iskolában, mert benne van az alapító okiratban, hogy mi alapján írhatja ezt be, szabályozzuk mint törvényhozás ennek a feltételeit. Az egy megoldás lenne erre a helyzetre és utána erre megadni a kellő pénzt. De ez nem oldja meg azok helyzetét, akik kényszerből magántanulói státuszba adják a gyermekeiket, mert egyszerűen nem tudnak mást csinálni.

Azt mondta Pószán képviselő úr, és államtitkár úr is utalt erre, hogy a magántanulói státusz nem jó, mert szocializálni kell ezeket a gyermekeket is. Igen, valóban az a szakmai konszenzus, hogy egy jelentős részüket szocializálni kell, mert ez mindenkinek jót tesz meg felkészít az iskola utáni életre. De 32 fővel egy autizmus spektrumzavarban lévő gyermeket nem tud az ember szocializálni. Az nem a neki megfelelő szocializáció. Ilyen osztálylétszámokkal, ilyen pedagógushiánnyal nem tud szocializálni. Akkor tudna egy akár tizenvalahány fős létszámban szocializálni egy autizmus spektrumzavarral diagnosztizált gyermeket, ha ott van mellette a gyogyepedagógiai szakasszisztens, aki ezzel foglalkozik és semmi más dolga nincs. Lehet, hogy ez benne van a törvényben, de a magyar valóságban ez nincs, tehát jobb lenne, ha ezzel foglalkoznának.

Még a törvény SNI-s részéhez azt mindenképpen elmondanám, hogy önmagában az, hogy a kimeneti követelményeket emiatt megváltoztatják, vagy a kimeneti követelményekben egy flexibilitást helyeznek el, az nem lenne egy rossz dolog. De ahhoz, hogy ezt meg tudják tenni, ismételten, ahhoz az ellátórendszer kéne megerősíteni. Tehát akármilyen törvényt hoznak, ameddig nem adnak erre több pénzt, addig lényegtelen, hogy mit írnak bele a törvénybe, mert mindenki a személyes boldogulását fogja keresni azon a rendszeren kívül, amiben adófizető magyar emberek nem tudnak amúgy részt venni.

Még egy dolgot mondanék, mert Arató képviselőtársammal nagyjából egyetértek, de egyvalami szerintem fájóan kimaradt. Pószán képviselő úr említette, hogy milyen szörnyű, hogy az iskolákban dolgozó nem pedagógusoknak van beleszólásuk, mondjuk, egy igazgatói kinevezésbe. *(Dr. Pószán László: Nem mondtam!)* De említette az iskolában dolgozó nem pedagógusokat. Ők jelenleg a garantált bérminimumot szinte nem haladják meg a fizetésükkel, az a helyzet. Úgyhogy, ha már róluk beszélünk és véleményezzük, hogy nekik milyen beleszólásuk van az iskola jövőjébe vagy az iskola vezetésébe, akkor el lehetne mondani, hogy ezek az emberek nem kaptak az elmúlt kilenc évben semmilyen béremelést. Ők azok, akik kimaradtak az életpályamodellből, ők azok, akik a garantált bérminimum emelkedésén kívül nem kaptak béremelést. Ha már hozzányúlnak ehhez a bérezéshez, akkor ezeknek az oktatási rendszerben nagyon becsületesen dolgozó, több ezer nem pedagógus embernek a bérezését is javítani kellene.

Az, hogy ismét enyhítettek a képzettségi felvételeken *(sic!)* a pedagógushiány miatt, mutatja, hogy nagyon alacsonyak a pedagógusbérek. Ez ezt mutatja, mert különben ezt nem kellene megtenni. Az szintén egy érdemleges vita lehet, hogy mondjuk, a brit rendszerhez hasonlóan a természettudományos tantárgyaknál az alapdiploma járjon egy pedagógusvégzettséggel is, mint például az én esetemben Skóciában ez így történt, ez egy érdekes vita, ezt le lehet folytatni, de az a helyzet, hogy ezzel nem fogják megoldani azt, hogy hányan jelentkeznek egy évben kémiatanár mesterszakra vagy földrajztanár mesterszakra. Ez az egyik legalulfizetettebb szakma ma Magyarországon.

Tehát amíg ilyen alacsonyak a fizetések, addig tulajdonképpen lehet folyamatosan csökkenteni a bemeneti követelményeket, meg igazából lehetne azt csinálni, hogy kicsit flexibilisebb legyen a munkaerőpiac, hogy nem feltétlenül kell külön mesterszakra menni azért, hogy az ember tudjon tanítani, de ez még mindig nem oldja meg, hogy ilyen kezdő pedagógusfizetéssel nem fognak menni olyan emberek tanárnak, akiket szeretnénk, hogy az önök gyermekeit tanítsa - nem az enyémet.

Az, hogy önmagában a tankönyv - és ez egy filozófiai kérdés - ingyenes, az rendben van. Az, hogy van egy alaptanterv, amit valamennyire be kell tartani, ez is rendben, ez mindig így volt.

De például történelemtankönyv területén vagy mondjuk, magyar irodalom tankönyv területén miért nem adják meg a választási lehetőséget? Ez nem egy konzervatív gondolat a világról. Azt gondolni, hogy maguk itt kétharmados többségben jobban tudják, mi kell, mint egy családban az anyuka vagy az apuka, vagy mit akar a gyermekének tanítani, és hogy az államnak nagyobb beleszólása van a gyermek ideológiai nevelésébe, mint a gyermek szüleinek, ez nem egy konzervatív gondolat. Sok jelzót lehet használni, hogy ez milyen gondolat, de kétségtelenül nem konzervatív. Ugyanis, ha már a család a magyar társadalom alkotóeleme, ahogy ezt önök körülbelül kéthetente el szokták itt mondani, akkor a családban a szülők azok, akik elsősorban felelnek a gyermek életéért. Nem önök! Nem azért választották meg önöket, hogy Pósn Lászlótól az államtitkár úrig felneveljék az összes magyar gyermeket, erre megvannak a szülei. Ők vannak erre!

Az a helyzet, hogy ezért nem értem, a választást folyamatosan miért csökkentik. A tankönyvek választása ráadásul nem feltétlenül egy társadalmi egyenlőtlenségre vonatkozó kérdés, mint például a szabad iskolaválasztás kérdése, amit ebből a szempontból meg lehet nézni, vagy ezer másik oktatással kapcsolatos kérdést. A tankönyv arról szól, hogy valaki szeretné, hogy a gyermeke ugyanazt gondolja a világról, mint ő - ez legtöbbször nem sikerül -, de ha valaki ezt szeretné, akkor próbálja meg nyugodtan, járjon konzervatív iskolába. Ha már az egyházi iskolákba ilyen sok pénzt adnak, és ennyi plusztámogatást kapnak, hogy ott ugyanúgy ideológiai szempontból másként neveljék a gyermekeket, akkor ezt engedjék meg a nem egyházi iskolákban is.

Még ehhez kapcsolódik nagyon az igazgatóválasztás. Arról, hogy egy tantestületet ki tud vezetni, a legtöbbször azok tudnak valószínűleg, akik a tantestületben vannak. Mert mi innen nem fogjuk megmondani Szombathelytől Nyíregyházáig, hogy ki a legalkalmasabb. Hacsak nem az van, amit Arató képviselőtársam mond, hogy az a legalkalmasabb, aki mondjuk, a fideszes választókerületi elnököt a legjobban ismeri, vagy járt vele sörözni, vagy nem tudom, miket csinálnak ezek az emberek. De az a helyzet, hogy alapvetően nagyon kevés európai példa van arra, hogy ez így lenne. Ahol van, az amúgy rossz. Például Ausztriában ilyen van, ahol nagyon nagy a párttagság aránya is az iskolaigazgatóknál, de ez nem egy követendő példa. Tehát erre azt tudnám mondani, hogy attól, mert valaki nyugatabbra van és önök az SZDSZ ifjúsági tagozata voltak, attól még nem kell minden nyugati példát mindig követni; bár ez a nyugati példák között is kisebbségben van.

Úgyhogy összességében azt szeretném mondani, hogy ez a törvény már a benyújtásának módja miatt sem elfogadható, hiszen az elején felolvastam a MEOSZ állásfoglalását arról, hogy velük ez nem volt részletesen egyeztetve. Tartalmilag nem tartom helyesnek, filozófiailag pedig sem nem kereszténydemokrata,

sem nem konzervatív, hanem arról szól, hogy önök a besserwisserek, akik mindenkinél jobban tudnak mindent, minden családban el tudják dönteni, ki milyen tankönyvből tanuljon, milyen iskolába járjon, és mit gondoljon a világról.

Szerintem ez nem a polgári értékrend alapján van. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Párbeszéd képviselőcsoportjának vezérszónoka Tordai Bence képviselő úr. Parancsoljon, öné a szó.

*(A jegyzői székben dr. Vinnai Győzőt
Földi László váltja fel.)*

TORDAI BENCE, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Kedves Polgártársak! Államtitkár Úr! Elnök Úr! Önök azzal nyitottak, hogy ez a módosító csomag tulajdonképpen apró technikai módosításokat tartalmaz csupán, és hogy nem is számítanak arra, hogy különösebb érzelmeket váltana ki az érintettekben.

(13.30)

Akkor csak soroljuk fel azokat a szervezeteket, amelyek önöknek is, nekünk is, minden országgyűlési képviselőnek levelet írtak. Egy-két idézetet azért ki is ragadnék. Ilyen volt például a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete; ők úgy fogalmaztak a levelükben, hogy több pontja elfogadhatatlan, más javaslatok pedig elsősorban az érintettekkel való egyeztetés elmaradása miatt olyan szinten kidolgozatlanok, hogy jelenlegi formájukban több kárt okozhatnak az oktatás-nevelés területén, mint amennyit használnának.

Írt levelet nyolc iskola diákönkormányzata. Én nagyon nagyra értékelem, hogy a fiatalok is vették maguknak a fáradságot, hogy tiltakozzanak, ők elsősorban az ellen a módosítás ellen, ami kizárná a diákokat az iskolaigazgatók kinevezésének folyamata során a véleményezés lehetőségéből. A következő diákönkormányzatok tiltakoznak: az ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium és Kollégium diákönkormányzata, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Bartók Béla Zeneművészeti és Hangszerészképző Gyakorló Szakgimnázium diákönkormányzata, a budapesti Eötvös József Gimnázium diákönkormányzata, az ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Általános Iskola és Gyakorló Gimnázium diákönkormányzata, a II. Rákóczi Ferenc Gimnázium diákönkormányzata, az SZTE Gyakorló Gimnázium diákönkormányzata, az ELTE Trefort Ágoston Gyakorlóiskola diákönkormányzata és a Veres Pálné Gimnázium diákönkormányzata. Tiltakozott egyebek között a Magyar Waldorf Szövetség is.

És ha egy óra múlva kimennek ide a Kossuth térre, akkor elmondom, hogy kikkel fognak a civil szervezetek közül találkozni. Kapaszkodjanak, vagy vegyék be a türelembogyót, 32 civil szervezet áll ki az önköznevelésitörvény-módosító csomagja ellen. Ezek a következők: Agóra Oktatási Kerekasztal, Akadémiai Dolgozók Fóruma, Alapítványi és Magániskolák Egyesülete, Amnesty International Magyarország, Civil Közoktatási Platform, CSEVE Csoport, Dunakanyar Oktatási Műhely Alapítvány, Főnix Mozgalom, Hálózat a Tanszabadságért, Haver Alapítvány, Hívtalanul Hálózat, Igazgyöngy Alapítvány, Közösségépítő Mozgalom, Magyar Anyák, Magyar Pedagógiai Társaság, Magyartanárok Egyesülete, Másállapotot a szülésetben! mozgalom, Oktatási Vezetők Szakszervezete, Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete, Pedagógusok Szakszervezete, ReSuli Alapítvány, STEP - Szegedi Tanárok Együttműködési Platformja, Szikra Tehetség gondozó Egyesület, Szülői Hang Közösség, Szülői Összefogás Gyermekünk Jövőjéért, Tanítanék Mozgalom, Tankönyvesek Országos Szövetsége, TASZ, Tehetséges gyerekek és szüleik - Átütő fejlődésű gyerekek és szüleik, Természetes Élet és Gyermeknevelés Alapítvány, Történelemtanárok Egylete és a Válaszkész Szülők Egyesülete.

Tehát ezek azok, akik az ellenzéki pártokon kívül az eddigiek során kifejezték vagy a nagyon közeli jövőben kifejezik az ellenérzéseiket. És az is viszonylag ritka, hogy világnézettől függően (*sic!*) ilyen egyetértés van a Jobbik, az LMP, a DK, az MSZP, a Párbeszéd és a függetlenek képviselői között. Tehát lehet, hogy mégis, talán, talán van valami ezekben a kifogásokban. (*Csenger-Zalán Zsolt: Miben nem értetek egyet?*) Még egyszer! (*Csenger-Zalán Zsolt: Miben nem értetek egyet? - Az elnök csenget.*) Érttem. Szóval, ha szembejön mindenki az autópályán, akkor tényleg lehet, hogy önök mennek rossz irányba.

Nekem, miután arra kevés esélyem szokott lenni, hogy meggyőzzem önöket az igazunkról és a magyar társadalom valódi érdekeiről, ezért az elmúlt években az a hobbim alakult ki, hogy megpróbálom megérteni legalább, hogy önök mit miért tesznek. Egy nagyon egyszerű rendezőelv eddig mindig működni látszott: hogyha a Fidesz valamihez hozzányúl és valamin módosít, akkor az általában a gazdasági vagy a politikai hatalmuk növelése érdekében történik, leszámítva a kisebb jelentőségű dolgokat. Na most, akárhogy nézem, ebben a módosító csomagban olyan dolgok vannak, amik sehogy nem férnek bele ebbe a keretbe. Egy-egy dolgot értek, és tudom, hogy azt nem is fogják elengedni.

Például azt, hogy az iskolaigazgatókat zsarolják azzal, hogy tulajdonképpen bármikor bármiért ki lehet rúgni őket, ott a korbács, a másik oldalon meg ott egy mézesmadzag, hogy ha viszont jól viselkednek, akkor itt a törvényben vagy bárhol máshol - egyelőre meg nem határozott szempontok szerint - premizálni lehet majd ezeket az iskolaigazgatókat. Ez viszonylag tiszta sor, tehát önök ki akarják terjeszteni

a hatalmukat ennyire direkt, ennyire közvetlen módszerekkel a közoktatás intézményeire is. Ezt legalább értem, de vannak olyan intézkedések, amiket tényleg nagyon nehéz hova tenni.

És akkor most hadd nyissak itt egy személyes részt! Én is szülő vagyok, négygyerekes apuka, éppen a bizonyítványosztásról jövök. Érdekes módon, akik valamennyire konyítanak az oktatáshoz, azok jellemzően olyan iskolákba íratják a gyerekeiket, amik kívül vannak a közoktatás önköz által szabályozott rendszerén. Én is egy ilyen iskolába íratam a gyerekeimet, és az ő bizonyítványuk, amit most kézhez kaptak - elsős és harmadikos lányaim vannak -, úgy nézett ki, hogy a tanítójuk rajzolt nekik egyet, és írt hozzá verset, és ezt a verset el fogják mondani a következő évben minden héten, és ezzel tereli és irányítja őket némiképp a tanítójuk, hogy rátaláljanak a saját útjukra. Mi persze kapunk egy hosszú szöveges értékelést, kapunk egyet a tanítótól, és kapunk minden szaktanártól.

És ehhez képest önök azt írják itt a 18. §-nak az indoklásában, ami arról szól, hogy kötelező érdemjegyeket adni, hogy akkor egyértelművé válik a gyermek teljesítményéről adott visszajelzés. Egyrészt egy első osztályos gyerek ne teljesítsen, de egy harmadikos se teljesítsen, fejlődjenek, és érezzék jól magukat közben, ami a közoktatási rendszerben, kényszerbeigúzsba kötött iskolákban egyre nehezebb. Szóval, hogy fejlődniük kellene, és erről az a visszajelzés értékes, ami személyes beszélgetésekben, szöveges értékelésekben mutatkozik meg; az a visszajelzés egyértelmű számomra, hogy megkapom a füzetét, együtt végignézzük, és látom, hogy rajzol és nem az, hogy rajzból négyest kap. Mit jelent az, hogy rajzból kap egy négyest vagy magatartásból egy ötöst? Most komolyan, tényleg, ezzel bármit bármin segítenek? Eddig is az alternatív iskolákban az volt a helyzet, ha valaki iskolát akart váltani, megkapta az érdemjegyet, ha valaki felvételezni készült, akkor kapott év végi érdemjegyet a felsőbb évfolyamokon, de ez az erőszakos akarnokság, a mindenáron mindenkit kényszerítsünk bele olyan keretekbe, amit mi itt a jól klimatizált budapesti irodákban megfelelőnek vélünk, ez teljes tévút.

És egyébként jelzem, hogy azokkal a jól látható mozgatórugókkal, ami az önök politikáját, a Fidesz politikáját általában jól magyarázza, tehát a pénz és a hatalom növelésével teljes ellentétben vannak. Tehát amikor ilyen fölösleges konfliktusokat vállalnak, amikor tényleg magukra haragítják a szülőket, az iskolaközösségeket, a pedagógusokat és a más iskolában dolgozó szakembereket, tényleg komplett helyi közösségeket, hiszen az egyik legfontosabb közösség-szervező erő az iskola a legtöbb településen, városrészben, szóval, ha fölösleges dolgokban húzzák magukra az emberek haragját, az bizony önöknek sem jó.

Gondolkozzanak el egy kicsit azon, hogy legalább azokat a módosításokat, amiket gyakorlatilag itt mind felsoroltunk, hogy miért problémásak, és amiket fel fognak még sorolni a 32 említett civil szervezet és az

ellenzéki pártok képviselői a sajtó nyilvánossága előtt is, ezek közül tényleg legalább azokat, amik az önök hatalmának bebetonozását nem segítik, engedjék el. Mi lenne akkor, ha kivételesen, nem mondom, hogy nagyvonalúak lennének, de a bornírt butaságokat, amivel önmaguk ellenségeivé válnak, legalább kivennék ebből a módosító csomagból?

Én azt gondolom, hogy önöknek is van ebben érdeke, tényleg látszott, hogy ez a törvényjavaslat teljesen előkészítetlen, senki nem fog megharagudni, ha a részletes vita, a bizottsági vita után módosításokat fogadnak el, és kivesznek legalább néhány nagyon problémás pontot ebből a törvényjavaslatból. Sőt higgyék el, hogy nemcsak mi, ellenzékiek, nemcsak az oktatásban érintett, gyakorlatilag összes oldal képviselői, nemcsak a civil szervezetek, hanem a saját szavazóik is hálásak lesznek önöknek.

Kérem, fontolják meg. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most az elsőként szólásra jelentkező független képviselői felszólalás következik. Megadom a szót Szél Bernadett képviselő asszonynak. Parancsoljon, képviselő asszony!

DR. SZÉL BERNADETT (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Itt azzal kell kezdenem, hogy ez a törvényjavaslat maga a botrány. Teljesen elképesztőnek tartom azt a közleményt, amit az Emberi Erőforrások Minisztériuma egy héttel korábban kiadott, és amit hét percben itt az államtitkár úr lényegében felolvasott itt, a magyar parlamentben, és amivel ezt az egész vitát elkezdte, gyakorlatilag bagatellizálja azt, hogy milyen atombombákat pakoltak bele ebbe a salátatörvénybe.

És az időzítés teljesen perverz: vakációra mennek ezek a gyerekek, akiről beszélünk, de a tanáraik is. A szülők is totál fáradtan várták azt, hogy a nyár elkezdődjön, és ott is fárasztó dolgokat kelljen szülőként tenni. De mindenesetre vakációra készült az ország. Hát komolyan, államtitkár úr, önök ezt a pillanatot tartották a legmegfelelőbbnek arra, hogy ezt az egészet odadobják a gyermekek nyakába?!

És hol van Semjén Zsolt? Ezen a törvényjavaslaton az szerepel, hogy ő a benyújtó. Az előadó dr. Kásler Miklós. Itt meg Bódis államtitkár úr ül. Hát, hogy van ez?! Ennyire bagatell a dolog, hogy már a miniszter urak be se jönnek a munkahelyükre?

(13.40)

Jöjjenek el és érveljenek, vitázzunk erről az egészről! De az, hogy ön felolvas itt egy minisztériumi közleményt, az nekem nem vita, főleg nem egy ilyen témában. És péntek van, péntek 13 óra 41 perc. Ennek a törvényjavaslatnak kedden lett volna az ideje, önök

a hét utolsó napirendi pontjává silányították és dugták ezt a fontos törvényjavaslatot. Miért? Ön ekkor ért rá, vagy ez a három fideszes, aki itt ül, most ér rá, vagy mi az indokolás? Kedden délután sokkal nagyobb politikai figyelem van azon, ami ebben az országban zajlik. Direkt tették önök péntek délutánra, hogy az emberek, amikor már hétvégére készülődnek, egy nyári hétvégére, ne figyeljenek arra, ami itt történik. De mi gondoskodtunk arról, hogy figyeljenek, ugyanis itt vannak most is a páholyban azoknak a szervezeteknek a képviselői, közülük többen, akik támadják ezt a törvényjavaslatot. Én magam is támadni fogom mind a 15 percben, és utána valószínűleg egy életen keresztül, ha önök ezt nem vonják vissza.

Szeretném elmondani, hogy ilyen nincs. Tehát ilyen nincs, hogy önök senkivel nem egyeztetnek, és azt mondják, hogy bagatell ez a történet, vagy kicsi, vagy apróságokról van szó. Itt vannak a szakszervezetek, a PDSZ, a PSZ, senkivel nem egyeztettek. Ne mondják azt, az, hogy a benyújtás előtt megküldik, és akkor fél óra alatt olvassa el az egyik szervezet, az bármifajta egyeztetés kategóriáját kimeríti, mert nem meríti ki. Állítólag volt javaslat a PSZ részéről, és nem vették figyelembe, ezt az újságban olvastam. Ja, hogy miért az újságban olvastam? Azért, mert Semjén Zsolt bár benyújtotta ezt a törvényjavaslatot, ez azt jelenti, hogy nem került bizottsági szakaszba. A választópolgároknak mondom, hogy úgy tárgyaljuk tulajdonképpen ezt a törvényjavaslatot, hogy nem volt előtte bizottsági vita, ez az első találkozásunk itt hatosban, nem tudom, hányan vagyunk, mármint itt az ellenzék oldaláról vannak többen, de önök alig vannak itt a teremben. Most akkor ezt így fogjuk megvitatni?

És ott vannak a többiek: Szülői Hang, Magyar Pedagógiai Társaság, Alapítványi és Magániskolák Egyesülete, a magántanulók szülei és tanárai, ez a ReSuli Alapítvány, a MEOSZ, a Magyar Waldorf Szövetségtől elkezdve diákok tömege. Kilenc szervezet írt nekünk levelet *(Leveleket mutat fel:)*, én összegyűjtöttem önnek egy csomót, tisztelt államtitkár úr, hátha nem olvasta ezeket. Oda fogom önnek adni, miután a felszólalásomat befejeztem. Szeretném, ha tudná, hogy mekkora ordas nagy hazugság az, hogy itt nem váltott ki ez nagy indulatokat. Egy csomó ember a Kossuth téren most gyülekezik, azért, mert véleményük van a törvényjavaslatról, és egyáltalán nem pozitív, és ez egy csomó civil szervezet. Fel vagyunk háborodva!

Akkor beszéljünk még egy kicsit arról is, az, hogy ennyire különböző javaslatokat összeraknak egybe, ez gyakorlatilag azt is jelenti, hogy ha belemelegyünk a részletekbe, akkor egy ilyen vitában nem tudjuk bemutatni azt a kellő megalapozottsággal, hogy milyen fordulat következik be ismét itt az oktatási törvény kapcsán, ezért ezzel kezdem, nehogy elfogyjon az időm. Itt arról van szó, tisztelt államtitkár úr, kérem, mondja meg a miniszter uraknak, hogy a világ megy egy irányba, és önök tendenciózusan másik irányba mennek. Na, ez így van az oktatással is. Egyre inkább

arról beszélnek szakemberek, tehát nem ellenzéki aktivisták, hanem szakemberek, hogy az egyéni képességeket, készségeket figyelembe kell venni, hogy a diákok különbözőek, hogy nem uniformizálni kell, nem centralizálni kell, hanem segíteni kell a gyermekeket abban, hogy a lehető legtöbb segítséget megkapják ahhoz, hogy boldog felnőttekké tudjanak válni. Az oktatási rendszernek ebben kulcsfontosságú szerepe van, hiszen önök pontosan tudják, hogy nagyon sok esetben a tanárok több időt töltenek hétköznap a gyerekekkel, mint a saját szüleik, nagyon nem mindegy, hogy milyen oktatást kapnak ezek a gyerekek. Ehhez képest ez egy újabb irány, nagyon komoly fordulat abba az irányba, hogy gyakorlatilag minden jogától megfosztják a diákokat és a szülőket, ha arról van szó, hogy a választás szabadsága, szegény tanárokról ne is beszéljek - majd fogok róluk beszélni -, de ez teljesen ellentétes irány azzal, amerre a világ megy, és amerre logikus lenne menni.

A másik ez a totális bizalmatlanság. Önök nem bíznak senkiben, se a gyerekekben, se a tanárban, se a szülőben, senkiben nem bíznak, önök az Emberi Erőforrások Minisztériumában bíznak, mert önök ott ülnek, és gyakorlatilag ebben csupa olyan módosítás van, amivel a saját hatalmukat koncentrálni akarják, a szülőket, az igazgatókat, a diákokat pedig elnyomják. Ennek a törvényjavaslatnak az lehetne a címe, hogy a gyerek az utolsó a Fidesz-KDNP-nek. Önök az ellenkezőjét írják ki közpénzen az ország utcáira, de gyakorlatilag ez egy merénylet a gyermekek ellen. Erről beszélünk itt és most, péntek délután, kint 40 fok van, itt nem tudom, mennyi, de a lényeg az, hogy vakációra időzíteni egy ilyen törvényt, az is mutatja, hogy azt akarják, hogy nyáron elüljenek a törvény által felkorbácsolt indulatok, és majd akkor összesel mindenki úgy csinál, mintha nem történt volna semmi. De éppen itt és most történik valami, figyeljen ide az ország, mert itt és most történik valami!

Mi a helyzet az igazgatókkal? - hogy egy kicsit akkor nézzük meg ezeket az úgymond apróságokat, amiről önök beszélnek. Röviden és tömören: ha valakinek az illetékes igazgatóval kapcsolatban ellenvéleménye van, az most nem fog látszani, ezt tudja ez a törvényjavaslat-csomag. Gyakorlatilag megvonják a tantestület, a szülői közösség és a diákönkormányzat véleménynyilvánítási jogát. Ez is, tisztelt képviselőtársaim, fölösleges adminisztráció a Fidesz meg a KDNP szerint? Hogy van ez?! Nem fog látszani az ellenvélemény. S akkor ott van az igazgató. Ha úgy viselkedik, ahogy a párt javasolja, majd kap pénzt. Hogy milyen objektív kritériumok? - ön beszélt valami objektív kritériumokból, amiket majd rendeletben fognak szabályozni. Mik ezek pontosan? Mert szerintem a lojalitás például, buksisimogatás, ismeri, államtitkár úr! Ha meg nem úgy csinál, ahogy kellene, akkor majd jól kirúgják, itt van benne a könnyített kirúgás. Akkor most miről van itt szó? Fegyelmezik az iskolaigazgatókat, mondjuk ki, nevezzük a dolgokat úgy, ahogy vannak!

Ingyenes tankönyvek. Nincsenek ingyenes tankönyvek. Ingyen használható kölcsöntankönyvek vannak, vissza kell őket adni. Legyünk már egy kicsit precízebbek! Egyébként cserébe, a fél ország utálja ezeket a tankönyveket, sőt van egy kutatás, 70 százaléka a szülőknél a rendszert utálja, 80 százaléka meg a gyenge minőséget utasítja el. De tudja mit? Igen, én egy ellenzéki képviselő vagyok, de itt van a franciátanárok friss állásfoglalása. Idézem: az immár negyedszázados, szakmailag túlhaladott, a diákok érdeklődésének fölkelésére, motivációjuk fenntartására alig-alig alkalmas tankönyvet - idéztem - nem akarják használni, tisztelt államtitkár úr. Idézet tovább: öncsonkításnak, a színvonalas szakmai munka legfőbb akadályának tartják a rendszert. Újraszabályozást követelnek, és azt, hogy két jobban használható tankönyvsorozatot használhassanak annak érdekében, hogy a diákok jobban meg tudjanak franciául tanulni. Ez valami nemzetellenes cselekedet, a franciatudás?

Jó, nézzük tovább az angolt! Idézem a tanárt: a következő tanévre nem tudjuk megrendelni a leginkább használt angoltankönyvet - gimiseknek Solutions -, mert levették a Kellóról. Azt mondják, rendeljük a New English File-t, de az felnőtteknek készült. Ma bő tíz perc ment el az egyik órából azzal, hogy anyanyelvi videót akartam mutatni az egyik csoportnak, készítettem hozzá feladatlapot, de lefagyott a számítógép, mint mindig - és itt folytathatnám tovább.

A tanárok tehát azért állnak ki, hogy nincsenek megfelelő tankönyvek, és jó tankönyveket szeretnének, és ezért most itt két dolgot meg szeretnék jegyezni. Önök azok, akik kötelezővé akarják azt tenni, hogy nyelvvizsgával lehessen felsőoktatásba menni. Tisztelt Hölgyek és Urak! Nem lenne érdemes esetleg a diákoknak használható tankönyveket biztosítani ahhoz, hogy utána ez a nyelvvizsga sikeres legyen? Nem lenne ez egy alapvető szükséglet? És ugyanitt van egyébként, ebben a törvényjavaslatban, hogy diplomás beosztásban dolgozhat úgy pedagógus, hogy nincsen diplomája, mert nincsen nyelvvizsgálója. Ez egy dolgról árulkodik számomra, arról, hogy önök pontosan tudják, hogy milyen helyzetben van a nyelvvizsga a mostani iskolarendszerben, és hogy az egyetem végére sem tudják letenni sokan azt a nyelvvizsgát, nemhogy az elejére. Akkor most miért kötelező nyelvvizsgát írni elő, és miért nem segítenek például a franciátanároknak, az angoltanároknak és az összes többi tanárnak, hogy használható tankönyvekből tanulhassanak?

Államtitkár úr, nem volt lehetőségünk a bizottságban beszélgetni, mert az itt nem lévő Semjén Zsolt benyújtotta ezt így, ezt a törvényjavaslatot, válaszoljon, legyen kedves, a franciátanároknak, válaszoljon az angoltanároknak, és válaszoljon mindenkinek, mert nem magamat képviselem, hanem ezeket az embereket.

S menjünk tovább! Igen, salátatörvény. Kis ug-rás, Taigetosz-törvény, a Taigetosz-törvénynek az

úgynevezett korrekciója. A komplett ellenzék az Alkotmánybírósághoz fordult, és azért, mert nagyon nem szerettük azt a javaslatot, és nem tartottuk helyesnek, hogy tanulási nehézségekkel küzdő gyermekeket például mindenből osztályozni kelljen, és azt sem tartottuk helyesnek, hogy a szakemberhiány által motiválva, szakképesítés nélküli pedagógusok foglalkozhassanak például enyhén fogyatékos gyermekekkel is. Ez a Taigetosz-törvény a lemorzsolódástól elkezdve egy csomó negatív hatással volt a gyerekekre.

Szeretném hangsúlyozni, hogy az Alkotmánybíróság egy csomó ideig ült ezen a válaszon, de aztán kijött azzal az állásfoglalással, ami miatt önök beleírták ebbe a salátatörvénybe - június 30-ig volt idejük - azt, hogy fejlesztőpedagógiai ellátást, tantárgyi felzárkóztatást és készségfejlesztést fognak biztosítani az érintett gyermekeknek. Konkrétan az Alkotmánybíróság kimondta, hogy felelőtlenség volt átlépni a tanulási nehézségekkel küszködő gyermekeken, ezért kerültek önök lépés-kényszerbe. Én azért szeretem a dolgokat egyben látni, még ha salátatörvény is. Ugyanebben a törvényben, tehát önök kijelölték, hogy szakember és nem szakember együtt foglalkozzon ezekkel az érintett gyermekekkel, és ugyanebben a törvényben szerepel ez a bizonyos célfeladat, egy újfajta túlóra, amit én már ismerek a közigazgatásból, ó, hallottam róla mindenféle történeteket. Gyakorlatilag arról van szó, hogy önök az agyonterhelt pedagógustársadalomra most még célfeladatokat fognak róni. Igaz, ezért jár bérezés, de mikor fogják ezt ők megcsinálni, és önök honnan fognak szakembert szerezni ahhoz, hogy a Taigetosz-törvény által okozott problémát kiküszöböljék?

(13.50)

Hát, valószínűleg az lesz itt, hogy a nem szakképesítésű tanárok célfeladatban meg fogják kapni azt, hogy ezekkel az érintett gyermekekkel foglalkozzanak pluszban az amúgy is egyébként telepakolt munkaidejükön felül.

És egyébként meg egy kicsit beszélni kell a tanárhiányról is. Önök az égvilágon mindent megtesznek azért, hogy csak ne kelljen bért emelni. Itt van diploma nélküli tanárok bevetése, óraadók óraszámának növelése, egyik helyen valaki közalkalmazott, másik helyen megbízási szerződés, itt van ez a célfeladat, esetleg még a magántanároknak a betételése a rendszerbe, gyakorlatilag ezt mind azért csinálják önök, hogy megpróbálják valahogy ezt a bizonyos béremelést, amire nagy szükség lenne, kibekkelni. Nem fog sikerülni! És ez biztos, hogy nem az a megoldás, amire az Alkotmánybíróság gondolt, de semmiképpen nem az a megoldás, amire például én gondolok. Idézek egy édesanyát, háromgyermekes anyuka, fia súlyosan diszlexiás és diszgráfiás. Önök bevezették ennek a gyermeknek azt, hogy matekból őt osztályozni kelljen. Ezek önök, itt, a Fidesz meg a KDNP! Édesanya írja: „Az önbizalmán hatalmas a csorba, és ez már most,

tízévesen is látszik rajta. Amit egyik nap felépítettem, azt a következő nap a földdel teszik egyenlővé egy-egy dolgozat kapcsán.” Államtitkár úr! Ezt önök hogy képzelik?! Minek szenvedtetik a gyerekeket? Önöknek a gyerek az első? Nem! Itt van, az édesanya írja! Hát, ha ön nem tudna számolni, de minden másból jó lenne, és önt folyamatosan azzal kínoznák, hogy matekdolgozatot kell írnia, ön mit érezne?

És ott van a magántanulói státusz megszüntetése, igen. Szóval, tisztázzák, hogy itt most pontosan miről van szó! Ön mondott egy kulcsfontosságú dolgot, amelyben gyakorlatilag a köznevelési rendszert minden másfajta rendszer fölé helyezi. Gyakorlatilag önök a szülők jogát csorbítani fogják, ez világosan látszik ebben a javaslatban. De én egyvalamire szeretném felhívni a figyelmüket. Egyrészt arra, hogy itt megint a gyermek lesz az, aki rosszul fog járni, ha önök ezt megcsinálják, és tényleg komolyan kérdezem: számít ez önöknek még valamit? Itt nagyon sok élethelyzetben lévő gyerekről beszélünk; nem tudom, sportolótól elkezdve művészeten át, közlekedési helyzetből, diplomatagyermek, szóval, nagyon sokféle gyermek van, aki jelenleg most magántanuló.

Mondja meg nekem, államtitkár úr, hogy mi lesz abban a bizonyos rendeletben, amit majd önök kihoznak, mit fog csinálni pontosan ez a hatóság! Nem értjük ugyanis. Nagyon zavaró tényező ezzel a törvényjavaslattal kapcsolatban az, hogy fogják magukat, és rendeletben fognak meghozni csomó mindent, amire aztán semmi ráhatása nem lesz senkinek, és amiről most éppen semmit nem tudunk. Az, hogy objektív kritérium, az mi? Kik ezek az emberek? Kik ülnek majd ott a hatóságban? Hogy fog ez kinézni? Mire készüljenek a szülők, és legfőképpen mire készüljenek a gyerekek? És miért kellett ezt most ilyen sürgősen, itt a nyár küszöbén benyomni úgy, hogy majd a rendeletek később jönnek? Mi zajlik itt a minisztériumban, tisztelt államtitkár úr?

Ha az a cél, hogy a hátrányos helyzetű térségben lévő gyermekek ne tudjanak az iskolából kikerülni úgy, hogy igazából nem is önként, de a szülőket beleviszik egyes tanárok abba, hogy magántanuló legyen a gyerekük, akkor viszont forgassák most föl a világot! Itt a költségvetés, látni szeretném a pénzeket, a forrásokat, a különböző lehetőségeket azoknak az embereknek, akik majd elmennek oda tanítani, hogy segítsék ezeket a gyerekeket, hogy benn tudjanak maradni az iskolában. L. Ritók Nórárt szeretném idézni, ő is azt mondta, és teljesen igaza van, hogy szakemberekre van szükség, a szakemberi ellátottságot kell növelni. Fejlesztőpedagógusok, iskolapszichológusok, szociális munkások kellene, mert - és ezt hozzáteszem, államtitkár úr - nem elég a gyerekeket visszatenni az osztályba, gondoskodni kell róla, hogy ott is tudjanak maradni és eredményeik legyenek, úgy, hogy a tanárok haladni tudjanak ezekkel a gyerekekkel.

Szeretném látni, hogy ez ebben a törvényjavaslatban hol van benne, mit fognak önök tenni ezért. Úgyhogy azt tudom mondani önöknek, hogy ez így, ebben

az állapotban egy botrány, és gondoskodni fogunk róla, hogy ez a botrány fenn tudjon maradni, és megoldást találjunk a gyermekek védelmében, ugyanis minket tényleg érdekelnek a gyerekek, láthatóan és sajnos önökkel szemben. *(Taps az ellenzék soraiból.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Most a nemzetiiségeket képviselő bizottság által felkért nemzetiiségi szószóló felszólalása következik. Megadom a szót Rónayné Slaba Ewa Maria lengyel nemzetiiségi szószólónak, aki anyanyelvén ismerteti felszólalásának első mondatait, majd azokat lefordítva magyarul fogja folytatni. Parancsoljon, szószóló asszony, ön a szó.

DR. RÓNAYNÉ SLABA EWA MARIA nemzetiiségi szószóló: Szanowny Panie Marszałku, szanowni posłowie, szanowni rzecznicy, witam wszystkich bardzo serdecznie. Panie Marszałku, dziękuję za udzielenie mi głosu. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Szószóló Asszony! Szeretettel üdvözlök mindenkit. Elnök úr, köszönöm a szót.

A nemzetiiségek bizottsága a közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről szóló T/6457. számú törvényjavaslat tekintetében, a benne megfogalmazottak kapcsán érintettséget érez. Ezzel összefüggésben köszönöm a Házbizottságnak a törvényjavaslat nemzetiiségi napirenddé történő nyilvánítását, illetve, hogy már az előterjesztő is javasolta akként történő tárgyalását.

A nemzetiiségek bizottsága a törvényjavaslatot a 2019. június 13-i ülésén napirendre tűzte, lefolytatta a javaslat vitáját, és megfogalmazta a bizottsági véleményt. 12 igen szavazattal, tartózkodás és ellenszavazat nélkül, egyhangúlag döntött arról, hogy a törvényjavaslattal kapcsolatban részletes vitát kíván lefolytatni a házszabályi rendelkezések 32. § (2) bekezdése alapján a törvényjavaslat egészére.

A felszólalásomban hat témát kívánok érinteni, részben a tervezett törvénymódosítás szövegéhez fűzött észrevételek formájában, részben ettől függetlenül, a magyarországi nemzetiiségek számára már korábban is fennálló köznevelési problémák mihamarabbi megoldását szorgalmazva.

1. A véleményezési, illetve egyetértési jog esetleges módosítása. A törvényjavaslat 23. és 24. §-a a köznevelési törvény. 83. és 84. §-ával foglalkozik. Itt lényegében arról van szó, hogy a nemzetiiségi nevelés-oktatásban részt vevő intézménnyel kapcsolatos lényegi fenntartói döntésekkel, például igazgatói kinevezésekkel kapcsolatban az érintett nemzetiiségi önkormányzatok eddigi egyetértési joga helyébe csupán véleményezési jog lép. Ez a nemzetiiségek szempontjából érthetetlen és rendkívül aggályos javaslat, amelynek a megszavazása valójában megteremtene az egyes nemzetiiségek kulturális autonómiájába történő beavatkozás lehetőségét. Nem gondolom, hogy

akaratlagosan ez lett volna a jogalkotó szándéka. Biztosan ragaszkodik az előterjesztő ehhez a módosításhoz? Mi azt kérjük, hogy a nemzetiiségek egyetértési és véleményezési jogaival kapcsolatos passzusok változatlanok maradjanak.

2. A kötelezően előírt infrastruktúra pazarló mi voltának mérséklése. A törvényjavaslat 9. §-a a köznevelési törvény 9. § (9) bekezdésének módosítását célozza. A változtatás tartósan kis létszámú nemzetiiségi köznevelési intézmények esetében a fenntartóra háruló aránytalan anyagi tehertételt és a költségvetési pénzek felesleges elköltését lenne hivatott visszaszorítani. Ezzel egyetértünk, támogatjuk a szándékot, hiszen nem életszerű, hogy egy osztályonként, évfolyamonként 8-10 tanulóval működő nemzetiiségi iskola esetében a szükséges 12-20 négyzetméter helyett a jelenlegi szabvány szerint 52 négyzetméteres tantermet kelljen kialakítani.

Szintén pazarlónak tűnik, hogy egy legfeljebb nyolc osztállyal működő nemzetiiségi iskolának, amely maximálisan 80-100 tanulóval nyújt köznevelési szolgáltatást, a jelenlegi szabályozás alapján több mint 30 különböző rendeltetésű teremmel - tanterem, csoportszoba, szaktanterem, egyéni fejlesztőszoba, logopédiai foglalkoztató, általános szertár, szaktanterem szertárai, általános raktár és a többi - kell rendelkeznie, melyek összesített alapterülete meghaladja az ezer négyzetmétert. Ráadásul ezen ingatlanok fenntartása - fűtés, takarítás, állagmegóvás, karbantartás - is jelentős anyagi terheket ró a fenntartó nemzetiiségi közösségre.

(14.00)

A T/6457. számú törvényjavaslat idézett részlete ezt a problémát igyekszik orvosolni, de az általa kínált megoldás véleményünk szerint továbbra sem eléggé takarékos, mert még mindig nem kellő módon veszi figyelembe a nemzetiiségi köznevelés átlagostól eltérő, sajátos helyzetét. A nemzetiiségi törvény lehetővé teszi a tényleg kis létszámú, minimum 8 fős csoportok, osztályok létrehozását. Ez jóval alacsonyabb a köznevelési alapesetben szereplő minimumlétszámhoz képest - utóbbi óvodákban 13 fő, általános iskolákban 14 fő, gimnáziumban 26 fő. Mellékesen megjegyzem, ez jól példázza a nemzetiiségek fennmaradásához elengedhetetlen pozitív diszkriminációt.

(Az elnöki széket Sneider Tamás, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Azt javasoljuk, hogy a törvényjavaslat vegye figyelembe a nemzetiiségi köznevelési intézmények esetében a lefelé lényegesen eltérő csoport-, illetve osztálylétszám-minimumokat: 8 fő és átlagokat: 10-12 fő, és ezekhez igazítsa az előírásokat.

3. Nemzetiségi előkészítő évfolyam bevezetésének ügye. A helyzet megértéséhez szükséges elmondanom, hogy a nagy létszámú nemzetiségeknél a nemzetiségi óvodai ellátás a hét minden napján nem kiegészítő jelleggel zajlik, ahol a gyerekek külön program alapján nyelvi foglalkozásokat is igénybe vesznek. Egészen más a helyzet a kis létszámú nemzetiségeknél, különösen azoknál, amelyek kiegészítő nemzetiségi nyelvoktató iskolákat működtetnek, és nincs lehetőségük létrehozni nemzetiségi óvodát. Ezen esetekben nagy különbségeket tapasztalunk a nemzetiségi nyelv ismeretében azon gyerekek között, akik elkezdi a nemzetiségi kiegészítő iskola első osztályát.

E probléma megoldását jelenthetné a kiegészítő nemzetiségi iskolák előkészítő évfolyamának létrehozása. Az itt tartandó foglalkozások egyedüli célja az esélyegyenlőség biztosítása, a beilleszkedési és a nyelvi felzárkóztatás lenne, és csak azok a gyerekek vennének részt rajta, akik a következő tanévben megkezdhenék tanulmányaikat a kiegészítő nemzetiségi iskolában. Nem teljesen precedens nélküli lenne mindez, mert hasonló előkészítő évfolyamok már léteznek a köznevelési rendszerben ott, ahol valamely idegen, például angol nyelven is zajlik a tantárgyak oktatása. Nekünk, nemzetiségieknek ezért nagyon fontos, hogy a köznevelési törvénybe bekerüljön az általános iskolai kiegészítő nemzetiségi iskolák első évfolyamát megelőző előkészítő évfolyam indításának lehetősége.

4. A nemzetiségi hitoktatás helyzete. A törvényjavaslat 12. §-a a köznevelési törvény 35/B. § (3) bekezdésére vonatkozik, amely a hit- és erkölcsoktatásban közreműködő személyek által teljesítendő feltételekkel foglalkozik. Ezzel kapcsolatban két kiegészítést vagy módosítást javasolunk. Egyrészt célszerű lenne, ha a nemzetiségi hitoktatást a 35. §, a 35/A. §, a 35/B. §-hoz kapcsolódva külön alpontban szabályoznák, amiből kiderülne, hogy a nemzetiségi hitoktatás nemzetiségi nyelven történik. Fontos körülmény továbbá - aminek a lehetősége be kellene épüljön a törvényjavaslat szövegébe -, hogy a nemzetiségi köznevelési intézményekben az adott nemzetiséghez tartozó olyan egyházi személyek, papok és apácák is végzhessenek hit- és erkölcsoktatást, akik nem magyar állampolgárok és/vagy nem rendelkeznek az ehhez szükséges magyar végzettséggel.

5. A nemzetiségitanterv-ellátás helyzete. A vitára bocsátott törvényjavaslat az eddigi különálló, a tankönyvellátásról szóló törvény rendelkezéseit beépíti a köznevelési törvénybe, amely így a nemzetiségi iskolák tankönyvellátását is szabályozni fogja. Ezzel összefüggésben két módosításra tennénk javaslatot. Egyrészt javasoljuk, hogy a köznevelési törvénybe kerüljön be a nemzetiségi tankönyv fogalma. Ez azért fontos, mert például a nemzetiségi népismeret tantárgy tankönyve nem a Nemzeti alaptantervhez tartozó közismereti tankönyv. Másrészt szeretném felhívni a figyelmet arra a tényre, hogy azon nemzetiségek esetében, ahol a nemzetiségi oktatás kiegészítő

jelleggel zajlik, ott nagyon kevés megfelelő tankönyv áll rendelkezésre, amin sürgősen változtatni kellene.

Az első kiegészítő nemzetiségi iskola 2004-ben jött létre. A kiegészítő nemzetiségi oktatásban korábban, illetve gyakran még jelenleg is használt tankönyvek általában az adott nemzetiség anyaországából származnak. Öt évvel ezelőtt nyílt lehetőség TÁMOP-pályázat keretében saját nemzetiségi tankönyvek készítésére. Akkor a viszonylag újonnan létesített kiegészítő nemzetiségi iskolák 12 évfolyama és 4 témaköre: nemzetiségi nyelv, irodalom, történelem és földrajz számára összesen 8 tankönyvet írhattunk, ami nyilván - *(Leesik a mikrofonja.)* elnézést - nem jó dolog, de átmeneti megoldásként jobb volt a semminél. Sajnos, az első tankönyvek kiadása óta eltelt öt évben a helyzet semmit nem változott, nem nyílt lehetőség új tankönyvek készítésére. Erre való tekintettel szükségesnek tartunk valamiféle garanciát arra nézve, hogy a - *(Hordozható mikrofonba:)* köszönöm - a gyakorlatban élni lehessen a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló törvényben nevesített tankönyvfejlesztési pályázati lehetőséggel, amit a mostani törvényjavaslat beépíteni javasol a köznevelési törvénybe.

6. A költségvetési támogatás megállapításának értelmezési nehézségei. A köznevelési törvény 88. §-a a köznevelési rendszer finanszírozásáról, az ellátott gyermekek után igényelhető fajlagos támogatásról rendelkezik. A nemzetiségi köznevelési ellátásban részesített gyermekek jogcímén magasabb, nagyjából kétszeres mértékű fajlagos költségvetési támogatást igényelhetnek az intézmények. A jogszabály egyértelmű módon történő értelmezése azonban néha gondot okoz. Így fordulhatott elő, hogy a jogszabálysöveget másképpen értelmezte az egyik nemzetiségi köznevelési intézmény, és másképpen az Államkincstár. Ennek következtében a szóban forgó vegyes óvodában egy egész csoportnyi gyerek után sem alapszintű, sem nemzetiségi emelt szintű fajlagos támogatást nem folyósítottak. A konkrét példa tükrében szükséges lenne megvizsgálni, hogy a jogszabály szövegezése hozzájárulhat-e a kétséges jogértelmezés bekövetkedéséhez. Ha igen, akkor kérjük a szövegezés egyértelművé tételét. *(Az elnök csenget.)*

Köszönöm, hogy meghallgattak. Dziekuje za uwagel. *(Taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

(14.10)

ELNÖK: Köszönjük szépen. Én is köszöntöm a képviselőtársaimat. Most kétperces hozzászólásra van lehetőség. Arató Gergely képviselő úrnak adom meg a szót.

ARATÓ GERGELY (DK): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Még annyival szeretném kiegészíteni az imént elmondottakat anélkül, hogy nagyon hosszúra nyújtanám - már csak azért is, mert nem teszi lehetővé az időkeret -, hogy arra felhívom a figyelmet,

hogyan teljesen nyilvánvalóan mutatja ez a törvényjavaslat a kormány pedagóguspolitikájának a csődjét.

Miről van szó? Egyrészt azt mondja a javaslat, hogy persze, tulajdonképpen jöjjenek azok a pedagógusok, akik nem tudták letenni a nyelvvizsgát. Arra a képviselő asszony már felhívta a figyelmet, hogy milyen mértékig mond ez ellent annak, amit egyébként más oldalról csinálnak a nyelvoktatásnál; most szólnak: az lesz a következmény, hogy még kevesebben lesznek a pedagógusképzésben e miatt a felsőoktatási szigorítás miatt. Más oldalról pedig ugyanakkor azt is mondja a törvényjavaslat, hogy viszont emeljük meg az óraadóknak az óraszámát.

Magyarán szólva, teljesen jól látható módon nem képesek biztosítani a rendszer önfenntartását sem, azt sem képesek biztosítani, hogy annyi pedagógus legyen, aki normális munkaviszony keretében belép az iskolákba és ellátja ezeket a feladatokat. Az óraadói óraszámok növelésével igazából az önkiszákmányolást vagy a kizákmányolást növelik; nagyon sok esetben itt arról van szó, hogy a pedagógusok több helyen is óraadóként dolgoznak, nyilván meg lehet keresni egy kicsit jobb fizetést, mint amit a normál bérrendszerben önként adnak, de hosszú távon ez egy fenntartatlan modell.

Ja, és hát persze nincs pedagógushiány, mint ezt Rétvári államtitkár úr minden alkalommal elmondja itt a parlamentben, csak gyakorlatilag éppen csak nem az utcáról szedik össze az embereket, akik képesek bemenni megtartani az órákat. *(Ungár Péter tapsol.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Szél Bernadett képviselő asszony jelentkezett be két percre. Öné a szó.

DR. SZÉL BERNADETT (független): Én egy olyan kéréssel fordulnék az államtitkár úrhoz, hogy ha lehet, akkor ne csak a végén reagáljon az elhangzottakra, hanem már most is, hogy élő vita tudjon a parlamentben kialakulni. Köszönöm. *(Taps az ellenzék soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő asszony. Most visszatérünk a normál felszólalók sorrendjéhez. Tapolczai Gergely képviselő úrnak adom meg a szót.

DR. TAPOLCZAI GERGELY (Fidesz): *(Hozzászólását jelnyelvi tolmács közreműködésével teszi meg.)* Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! A magántanulók számával kapcsolatban: a 2014. évi statisztikai adatok szerint 7-8 ezer körül van a magántanulóknak a száma, és azóta biztos, hogy ez bővült, és most beszélhetünk körülbelül 9 ezer magántanulóról, a statisztika szerint ebből 1200 speciális nevelési igényű gyermek van. Ugyanolyan fontos része az oktatásnak, sőt kiemelt figyelmet igényel ez a csoport, ahány fogyatékosági típus,

annyiféle igény, szaksegítség szükséges számukra, tehát nagyon széles a paletta.

Vannak olyan gyermekek, akik alkalmasak lennének az integrációra vagy az integrált vagy inkluzív oktatásra, de vannak olyanok, akiknél az iskola alapító okirata ezt nem teszi lehetővé. Vagy a könnyebbik megoldást választják - ezt idézőjelben mondom -, és inkább magántanulói státuszba kerülnek ezek a fogyatékosággal élő gyerekek. Van olyan szituáció, amikor nem alkalmas a gyermek az integrált vagy az inkluzív oktatásban való részvételre, nekik sokkal jobb a magántanulói jogviszony. Ilyen az autista gyermekek egy része vagy a különböző fokban értelmi sérült gyermekek. Vannak olyan esetek, amikor az iskola befogadó lenne, de nem állnak rendelkezésre a személyi vagy tárgyi feltételek, emiatt folytatják a magántanulói jogviszonyt.

Többben is említették az egyéni példákat, engedjék meg, hogy én is felhozzak egyet-kettőt. Jómagam négy hallássérült gyermeket nevelék feleségemmel, és amikor iskolát kerestünk a legnagyobb lányunknak, akkor értelemszerűen olyan iskolát kerestünk, ahol az alapító okiratban benne van, hogy hallássérült gyermekeket fogadnak, nevelnek, oktatnak, tanítanak. Több iskolát végigjártunk, volt, amelyik nem volt szimpatikus, volt olyan, amelyik fölvette volna az iskoláskorú gyermeket, de az óvodáskorú gyerekeket nem - egymás mellett volt az óvoda és az iskola -, csak azért, mert nehezen kommunikálnak, és volt olyan, ahol a kommunikáció készsége nem volt olyan szinten.

Amikor találtunk egy iskolát, amelyik az alapító okirata szerint köteles volt hallássérült gyermeket fogadni, kérdés nélkül befogadták az összes gyermeket. Abba az óvodai csoportba járt egy autista kisfiú - nagyon súlyos esetek voltak -, és pár év múlva kiderült, hogy olyan erős gyógyszert szedett ez a gyermek, amelyik még a személyiségét is nagyon súlyosan befolyásolta, a gyógyszerek elhagyásával teljesen rendbe jött, és ma is hasít az iskolában.

Tehát ezzel csak azt akarom mondani, hogy nem minden a jogszabály; nagyon sok minden múlik az igazgatón, a tanári testületen, a hozzáállásukon és a szakértői bizottságok szakvéleményén is.

Említették a szervezeteket. Szeretném elmondani, hogy természetesen ez a módosító csomag több kérdést is felvet a fogyatékosággal élő gyermekeket, személyeket érintő érdekvédelmi szervezetekkel kapcsolatban, és köszönöm a szociális ügyekért felelős államtitkárnak, Fülöp Attilának, hogy időben összehívta az Országos Fogyatékosügyi Tanácsot. Ezen sajnos nem vett részt vagy nem tudott eljönni a MEOSZ-nak a képviselője, de az összes többi szervezet ott volt, jelen volt, jelen volt az oktatási ügyekért felelős államtitkár, és megvitatták a felmerülő kérdéseket.

A magántanuló fogalmának a megváltoztatásáról beszélünk, és senki nem látott ebben azért olyan nagy problémát, hiszen a rendszer továbbra is ugyanúgy működik, talán még jobban is kifejezi a diáknak a státuszát, az iskolához való tartozását, mint

a magántanulói fogalom használata. Tehát ezt gyorsan tisztáztuk ott, hogy a speciális nevelési igényű gyerekeket képviselő szervezetek végül is nem látnak az elnevezésben problémát.

Nagyon fontos kérdés volt a pedagógiai szakszolgálatokkal együttműködő szakértői szolgálatok kérdése, az együttműködésük. Tisztázták azt is, hogy ez a rendszer nem fog változni, tehát ugyanúgy marad az eljárásrend, az új hatóságnak figyelembe kell venni a szakértő bizottságnak a szakvéleményét. Az is nagyon fontos, hogy akinek korábban már megállapították a speciális nevelési igényre való jogosultságát, annál nem fogják az új eljárásban ezt kérni, csak az újabb eseteknél, újabb kérelem esetén kérhetik a szakértői vizsgálatot.

Tehát a szakértői bizottság kompetenciája megmarad, a jogosultak köre megmarad a hatósággal szemben, tehát továbbra is figyelembe kell venni a szakértői bizottságok szakvéleményét.

Végül nagyon fontos elmondanom, és szeretném hangsúlyozni is, hogy a szervezetek részéről érkezett néhány hangsúlyos kérdés és javaslat közül az egyik, amikor kidolgozásra kerülnek az eljárási szabályok, hogy akkor vonják be őket is az érdekvédelmi szervezetekbe és ebbe a munkába, különös tekintettel a speciális nevelési igényű gyerekek esetében.

A másik valóban nagyon fontos kérdés, illetve probléma a szakemberképzés. Valóban szükség van egyre több és több szakemberre, és ebben is segítséget kértek az érdekvédelmi szervezetek, hogy mindent tegyünk meg ennek érdekében, minél több magasan kvalifikált szakembert képezzünk az oktatás számára.

Összefoglalva: ez a szabályozás, ez a módosító csomag a speciális nevelési igényű gyerekek szempontjából nem nagyon befolyásolja, marad a szakértői bizottság kompetenciája, marad a hatáskör, az eddigi eljárásrend. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Szórványos taps.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most megadom a szót Szabó Szabolcs képviselő úrnak.

(14.20)

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm a szót. Még mielőtt rátérnék arra, amit összeírtam magamnak, megosztanám önökkel, hogy egy picit csodálkoztam a vitát hallgatva; bár, ugye, érdemi vita eddig azért nem alakult ki, remélem, majd lesz. Először államtitkár úr mondta, úgy indította az egészet az expozéjában, hogy nem is annyira különleges, meg valószínűleg sok érdeklődést nem is fog kiváltani. Valószínűleg rosszul dolgoznak azok a kollégái, akik összerakják a sajtószemlét, mert egyébként önmagában csak egy sajtószemléből valószínűleg már lehetett volna érzékelni, hogy azért ez a törvénymódosítás, ha nem is hívott százazekket az utcára, de a szakmán belül érzékelhető módon kisebb felzúdulást eredményezett.

Másrészt azon is csodálkoztam, amikor rektor úr, bocsánat, államtitkár úr azt mondta, hogy önöknek adott igazat - mármint nyilván az elődeinek, mert nem ön volt akkor az államtitkár - az Alkotmánybíróság. Én azért ezen egy picit csodálkoznék, mert ez egy leegyszerűsítése vagy leegyszerűsített értelmezése, és akkor finoman fogalmaztam, az Alkotmánybíróság döntésének. Mert az kétségtelen, hogy az Alkotmánybíróság azt mondta, hogy önmagában - itt a Tájékoztató-törvényről van szó, aki a teremben ül, gondolom, mindenki tudja - az, hogy egy felmentést vagy mentességet megvon a törvényhozó, nem alkotmányellenes. Viszont azt is hozzátette az Alkotmánybíróság, hogy az eljárás módja ennek a kedvezmény megvonásnak, illetve az, hogy nem gondoskodtak arról, hogy a gyerekek egyedi, speciális helyzetére megoldást adó választ tudjanak adni, az nincs rendben.

Ezért született meg ez a bizonyos június 30-ai határidő, amit itt többen említettek, hogy nyilván azért van most itt ez a törvénymódosítás, mert az Alkotmánybíróság azt mondta, hogy június 30-áig legyenek szívesek ezt rendezni. Mondjuk, az összes többi részére nem mondta az Alkotmánybíróság, azt maguk tették hozzá, de ez egy másik kérdés. Szóval, ez azért, hogy önöknek adott igazat az Alkotmánybíróság, nem teljesen igaz. Bizonyos értelemben ezt mondta az Alkotmánybíróság, bizonyos értelemben meg feladatokat szabott, mert azt mondta, hogy rosszul csinálták, és nem jó a törvény. Ez a pontos értelmezése az Alkotmánybíróság döntésének.

Harmadrészt meg azon csodálkoztam, amit Pócsán László mondott. Valamennyire ismerem a köznevelési törvényt, meg ismerem ezt a módosítást. Azt mondta Pócsán László, hogy ez csak egy ilyen adminisztratív egyszerűsítés az igazgatóválasztásnál, hogy ki hogy s mint véleményezhet. Például a köznevelési törvényből alaptól kikerül a 70. § (2) j) pontja, hogy a nevelőtestület véleményezi az igazgatóválasztást. Aláírom, hogy ha csak ez kerülne ki, akkor igaza is lehetne Pócsán Lászlónak, csak éppen a 68. § (1) bekezdése is módul. Ott van egy félmondat, ami kikerül. Ez a félmondat - igazgatóválasztásról van szó - úgy szól, hogy az igazgatóválasztás kapcsán „az e törvényben foglalt szervezetek, közösségek, személyek és a fenntartó véleményének kikérésével” valósul meg az igazgató kinevezése. Tehát kikerül a törvényből az, hogy a törvényben foglalt szervezetek, közösségek, személyek, fenntartó véleményt mondanak. Ez - paing! - így kikerül a törvényből, nem marad, aki véleményezzen. Sem az iskolaszék, sem az iskolatanács, sem a szülői munkaközösség és a többi esetében a most érvényben lévő törvényben én nem találok olyat, ami taxatív felsorolja, hogy az igazgatóválasztásnál véleményt mond. Tehát ilyen értelemben ez nem egy adminisztratív módosítás.

Na, de akkor térjünk vissza magára a törvénymódosításra, mert valóban egy nagyon összetett javaslat-csomag, sok-sok-sok törvényt módosít. Ebben egyébként vannak pozitívumok is, itt néhány elhangzott

kormányoldalról is, ellenzéki oldalról is, de mondok én is akkor néhányat, közte egy-kettőt, ami még nem hangzott el, pedig szerintem pozitívum. Például az, hogy 2021-től bekerül a természettudományos eszközhasználat, eszköztudás mérése. Én mint geográfus ennek aztán végképp örülök, de úgy általában, mivel sokszor beszélünk arról, hogy a természettudományos képzést javítani kell, az nagyon fontos visszajelzés a közoktatásban, hogy hogyan is áll pontosan a természettudományos eszköztudás meg úgy általában a természettudományos ismeretek helyzete.

Szóba került itt már az igazgatók, intézményvezetők bérezése meg bizonyos pluszfeladatok elvégzéséhez kapcsolható pluszbérek rendezése. Ez önmagában rendben van, hiszen tudjuk nagyon jól, hogy a pedagógusok bére eléggé alacsony. Most ebbe nem mennék bele, mert messzire vezetne, hogy lefolytassuk állandóan ezt a vitát, meg kell nézni a konkrét számokat, hogy a nemzetgazdasági átlagkeresethez képest hogyan alakul - alacsony a pedagógusok bére. De ennyi erővel már egyrészt a helyettesítéshez kapcsolt pluszfeladatokat is belevehették volna ebbe a körbe, illetve voltaképpen akkor már ezzel a lendülettel az illetményalapot a minimálbérhez vissza lehetett volna kötni, és akkor még sokkal jobb lenne a helyzet. Tehát itt inkább hiányérzetem van, nem önmagában az, hogy itt néhány ponton belenyúlnak a fizetésekbe.

Bizonyos értelemben akár pozitívumnak is tekinthető, ahogy a tanárihiányra, a pedagógushiányra reagálnak. Nem először fordul elő - annak ellenére, hogy egyébként mindig megkapjuk, főleg Rétvári Bencétől, hogy természetesen Magyarországon pedagógushiány nincs -, hogy egyébként a törvényt folyamatosan úgy reszelgetik, hogy a meglévő pedagógushiányt valamilyen módon tudják kezelni. Korábban már volt olyan törvénymódosítás, ami át is ment a Házon, hogy bizonyos tárgyak esetében nem kell szaktanári pedagógus végzettséggel rendelkezni, hogy oktasson valaki, vagy a gyógypedagógus végzettséget kihúzták sok helyről mint kötelezettséget; mondjuk, azzal nem értettünk egyet, de ez egy másik kérdés. Most például egy olyan megoldást is beletettek, ami voltaképpen akár el is fogadható és megoldásnak tekinthető rövid távon. Ez a megoldás, amit itt már emlegettek képviselőtársaim, hogy olyan pedagógus esetében, aki egyébként mindent elvégzett már az egyetemen, csak a nyelvvizsgálója nincs meg, hogy a diplomáját ki lehessen állítani, ő kezdhesse el tanítani. Nyilván neki aztán majd a nyelvvizsgát meg kell szerezni.

Ezt akár pozitívumnak is lehetne tekinteni. Bár ez nyilván hosszú távon nem oldja meg a problémát, mert a probléma az, hogy sokkal többen mennek el a pályáról, mint ahányan bekerülnek a rendszerbe. Főleg azért is ráadásul, mert öregszik el a szakma. Tudjuk nagyon jól, hogy a következő 10-15 évben olyan mennyiségű pedagógus, tehát a rendszerben most bent lévő pedagógus fog nyugdíjba menni, amit biz-

tos, hogy nem tud pótolni a magyar felsőoktatás. Tehát ezek a számok még akkor sem nagyon stimmelnek, ha minden végzős, pedagógusszakon végzős el megy automatikusan tanítani, és tudjuk, hogy nagyon nem ez a helyzet, mert a tanárszakon végzettek egy igen jelentős része nem pedagógusként kezd el dolgozni.

Itt visszaérünk megint a fizetésekhez. Miért nem megy oda? Ad 1: azért, mert egy kezdő tanári fizetéssel semmire nem megy az ember, a McDonald'sban is kétszer annyit lehet keresni és kevesebb munkával. Ezt csak azért tudom mondani, mert tanítottam is, meg gyorsétteremben is dolgoztam, és elhíheti nekem mindenki, hogy az oktatás egy nagyobb leterheltséget igénylő feladat. Másrészt meg azért, mert egy huszoneves fiatalnak viszonylag nehéz elmondani, hogy egy ilyen központosított, centralizált, utasításokra épülő rendszerbe menjen be, és élvezze a tanítást.

Egyébként az a baj, hogy ez a mostani törvénycsomag még inkább tetézi, most már gyakorlatilag visszamegyünk az 1978-as állapotokhoz jóformán, amikor mindent a központból akarnak megmondani. Itt már hosszasan volt szó a tankönyvellátásról és a többi, tehát tényleg eddig legalább még úgy nagyjából meg lehetett azt oldani, hogy ha a pedagógus úgy gondolta, és a szülők ezzel egyetértettek, akkor az ő pedagógiai elképzeléséhez passzoló tankönyvet használtak. Megvették, azt használták.

A jövőben nagyon úgy néz ki, hogy jórészt ennek a módosításnak köszönhetően ennek a lehetősége el megy, és kénytelenek lesznek a központi tankönyvet használni. Főleg úgy, hogy bizonyos értelemben még mondhatnánk azt is, hogy egy kicsit meg is fenyegetik az iskolaigazgatót, aki ezt engedi a pedagógusnak - mert általában ez csak ott működik, ahol az igazgató azt mondja, hogy csináld, ahogy akarod, nem foglalkozunk a központi tankönyvvel -, merthogy beletesznek egy ilyen passzust, hogy „ha az óvoda kivételével állami szerv vagy felsőoktatási intézmény által fenntartott nevelési, oktatási intézményben olyan nevelési, oktatási vagy tájékoztató tevékenység folytatására kerül sor, amely a köznevelési jogszabályok súlyos megsértése révén a gyerek, tanuló Alaptörvényben foglalt jogainak megsértését eredményezheti”, és így folytatják, akkor ki lehet rúgni az igazgatót.

(14.30)

Az engem nagyon érdekelne, hogy mi az az olyan nevelési-oktatási vagy tájékoztató tevékenység. Tehát ez vonatkozik a - hogy szokták mondani a Mi Hazánk Mozgalomban? - a melegpropagandára vagy nem tudom, mire. Ez ez akarna lenni vagy a Soros úrra vonatkozik, vagy migránsokra? (*Arató Gergely: Szabadság, egyenlőség, testvériség!*) Szóval, mi az a nevelési-oktatási vagy tájékoztató tevékenység, ami alapján gyakorlatilag bármikor ki lehet rúgni majd

egy igazgatót? (Dr. Varga-Damm Andrea: Igen, ez ilyen.)

Szóval, ez tényleg érdekelne, hogy ez hogy valósul meg, mert szerintem ez így, ebben a formában nincs rendben. Ezért sem mennek az egyetemi hallgatók sokszor pedagógusnak, mert megmondják neki, hogy konkrétan mit tanítson, melyik órán mit mondjon, melyik oldalról mit vetítsen ki, plusz még ha véletlenül van benne ambíció, és intézményvezető lesz, akkor meg szembesül egy ilyen törvénnyel, ami azt mondja, hogy ja, ha bal lábbal kel föl az ő kinevezője, akkor gyakorlatilag azonnal kirúgható. Persze, hogy inkább elmegy a magánszférába dolgozni, hiába lenne meg benne egyébként az elkötelezettség.

Visszatérve még a pedagógushiányra, önmagában azt is el lehet fogadni, és egy ilyen pótmegoldásként lehet, hogy én is ugyanezt csinálnám, sőt elég valószínű, hogy az óraadók heti óraszámát megemelik 10-ről 14 órára, hosszú távon ez sem ideális megoldás. Persze, pontosan tudjuk, de egy ilyen átmeneti időszakra biztosan jó, csak lassan szeretnénk látni, hogy mi a végső megoldás. Hogy fogják azt kezelni, hogy pedagógushiány van, és a jövőben még nagyobb lesz, ha ugyanígy alakulnak a számok a felsőoktatásban?

Aztán itt sokan beszéltek már a magántanulói státuszról. Zárójelben: én tudok konkrét számokat mondani, mert vagy egy hónapja kértük ki közérdekű adatigényléssel a magántanulók státuszát, mert persze hallottuk, hogy probléma van, és készül valami. Kikértük, meg beszéltünk néhány emberrel. Tavaly nyolcezer-háromszáz-valamennyi magántanuló volt. A teljes, pontos számra nem emlékszem, de nyolcezer-háromszáz-valamennyi magántanulói státuszban lévő gyerek volt a közoktatásban. És ahogy itt el is hangzott, ez egy valóban nagyon összetett csoport.

Vannak olyanok, akiket voltaképpen az iskola egyes pedagógusok közreműködésével próbál eltüntetni az iskolából, mert úgymond csak zavarná az oktatást; ez viszonylag gyakori érv mostanában a közoktatásban, hogy bizonyos gyerekeket így kiraknak, belőlük is van. Van az a csoport, amit Tapolczai Gergely említett. Vannak azok a gyerekek, akik beleesnek valamilyen trükközésbe. Van egy-két olyan intézmény, amely trükközik a magántanulói státuszokkal. Mondjuk, erre a hivatal szokott figyelni, és akkor ezeket vagy megbünteti, vagy be is zárhatja, ilyenre is volt példa. És persze van egy olyan része ezeknek a gyerekeknek, valószínűleg talán ez lehet a legnagyobb ezek közül a csoportok közül, akik azért magántanulók, mert a szülő hisz abban, hogy ő tud jobbat nyújtani, mint a magyar közoktatás.

De teljesen mindegy, hogy melyik csoportot nézzük, 8300 gyerekről beszélünk. Ez a közoktatásban bent lévő gyerekek minimális része. Tényleg nem is százalék, hanem töredék, hogy a Felmegek a miniszterhez című filmet idézzem, amiben Páger Antalt így hajtják el, hogy nem lép be a szövetkezetbe, és mond-

ják, hogy nem számít, úgymint 100 százalék a szövetkezet így is, ha nem lép be, mert az nem is százalék, hanem csak töredék.

Igazából emiatt egy magántanulói jogviszonyrendszer, ami azért kidolgozott, kialakult és jogilag úgy nagyjából körbehatárolt, nem biztos, hogy ki kell dobni. Itt-ott egy picit jobban lehet ellenőrizni, itt-ott egy picit keményebben föl lehet lépni a trükközők ellen, de ezért kidobni az egészet biztos, hogy nem éri meg, főleg azért, mert a társadalom nyilván nem meghatározó része, de egy olyan része most ideges, aki tudja, hogy ő jobbat tud a gyerekeknek adni, mint amit a magyar közoktatás.

Én csak azt tudom kérni, hogy néhány dolgot azért gondoljanak meg ennek a törvénymódosításnak a kapcsán, elsősorban az igazgatóválasztás véleményezését és a magántanulói státuszok fenntartása esetében. Köszönöm szépen. (Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most kétperces hozzászólásra van lehetőség. Ungár Péter képviselő úrnak adom meg a szót.

UNGÁR PÉTER (LMP): Köszönöm szépen. Én Tapolczai képviselő úrra reagálnék. Az egyik a szakértői bizottság kapcsán, amit említett. Tehát a szakértői bizottság - és említette az autizmus-specifikus dolgot - a legtöbb helyen nem tud felállni, nincs hozzá megfelelő szakember, és alapvetően a szakértői bizottságok rendszere egyáltalán nem működik megfelelően. Tehát mintha... - ezt elmondani mint a megoldását ennek a kérdésnek meg ennek a törvénynek az SNI-tanulók specifikus részében, szerintem nem jelent valódi megoldást. Ráadásul szakértői bizottságban szintén van egy nagyon fővároscentrikus dolog, tehát vidéken tulajdonképpen ezek jelentős része elérhetetlen. Én amúgy értékelem a képviselő úr igyekezetét, hogy megpróbálta neutrálisra hozni, hogy nem lesz tőle rosszabb.

Amikor tehát egy törvény indoklásában a Fidesznek az az érve, oda sikerült hozni, hogy annyival nem lesz rosszabb, akkor tudjuk, hogy valószínűleg nagyon sokkal rosszabb lesz, mert ez a kommunikációs maximuma ennek a szinuszgörbének.

Én csak annyit ajánlanék föl az EMMI-nek nagy szívesen, hogy nekem megvan Kovács Ágnes, a MEOSZ elnökének telefonszáma, bármikor átadom önöknek. Feltételezem és az ápolási díjban lévő... - MEOSZ-megszólalásoknál úgy éreztem, hogy önöknek gyakrabban van meg az ő telefonszáma, és többet egyeztettek az elnök asszonnyal. De az elnök asszony amúgy azt is írja, hogy halasszák el a törvénymódosítás parlamenti vitáját, az egyéni munkarend részletszabályainak kidolgozásába pedig vonják be az Országos Fogyatékosügyi Tanács tagjait, és hogy ez nem történt meg korábban.

Tehát itt valakik félrebeszélnek. A MEOSZ azt állítja, hogy nem volt kellő egyeztetés a szakmai szervezetekkel, ön azt állítja, hogy volt, lehet, hogy tényleg csak a MEOSZ nem tudott arra az időpontra valakit küldeni, vagy lehetséges az, hogy igazából azokkal a szervezetekkel kívántak csupán egyeztetni, akik tudták, hogy nem fognak kritikát megfogalmazni.

Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Visszatérünk a normál időkeretes hozzászólásokhoz, illetve engedjék meg, hogy megadjam a szót Tapolczai Gergelynek, mert éppen ebben a pillanatban bejelentkezett kétpercesre. Öné a szó, Tapolczai Gergely képviselő úr.

DR. TAPOLCZAI GERGELY (Fidesz): *(Hozzászólását jelnyelvi tolmács közreműködésével teszi meg.)* Köszönöm szépen a szót. Szeretnék reagálni Ungár Péter képviselőtársam hozzászólására. Kizárt dolog, hogy csak azokat a szervezeteket hívták volna meg, akik nem nagy kritikusok vagy nem kritizálnának.

Minden szervezetet meghívtak. A tegnapi napon zajlott le ez a tárgyalás. Én magam is jelen voltam, tehát csak megerősíteni tudom az állításokat, és megerősítem, hogy ki vett részt és ki nem vett részt. Kizárt dolog, hogy szelektív alapon történt volna a meghívás. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most már jöhet a normál hozzászólás. Bósz Anett képviselő aszszonynak adom meg a szót.

BÓSZ ANETT (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Én merem azt állítani, hogy az előttünk fekvő törvénymódosító javaslat minden értelemben maga a gyalázat.

Három pontot emelnék ki, mert nagyon sok mindentről beszéltek itt szigorúan szakmai alapon és elvi alapon az ellenzéki képviselőtársak. A magántanulói státusz megszüntetése, az iskolaigazgató-választás módjának megváltoztatása és a bevett egyházak tankegyházi privilégiumának létrehozása egyszerűen elfogadhatatlan.

Tisztelt kormánypárti Képviselőtársaim! Önöktől szeretném megkérdezni, hogy vajon mi a tervük ezzel az egészszel, amit az oktatási rendszerben művelnek. Mert ha az, hogy a XXI. századi kihívásokra felkészülni képtelen újabb generációkat neveljenek föl, akkor minden bizonnyal a legjobb úton járnak. Amennyiben szeretnének létrehozni egy olyan oktatási rendszert, amiben hazánk versenyképessége a jövőben biztosított lesz és amiben a gyerekek nem pusztán a magolás képességét tanulják meg, hanem a gondolkodás, a kritikai gondolkodás képességét és azt a képességet, hogy felelős polgárokká váljanak, akkor bizony az önök oktatási rendszerének korrekciójára talán egy parlamenti ciklus is kevés.

Azt gondolom, hogy ez önmagában dráma, de az előttünk fekvő törvénymódosító javaslat részleteibe belenézve már gyakorlatilag a múlt század diktatúráira hajaz az, amit önök létrehozna az oktatási rendszeren belül.

(14.40)

Az, hogy az iskolaigazgatók választásának új módjában már az iskolapolgárok véleményezési jogát is elvitatják, számomra azt jelenti, államtitkár úr, hogy önök már a látszatra sem adnak. Azt eddig is láttuk, hogy nagyon sok iskolának az élére erőltettek olyan pozicionáriusokat, akikkel szembeszegült a komplett iskolapolgárság, és ezzel önök nem törődve egyszerűen mentek tovább ezen az úton. Ezt eddig is tudtuk, de hogy törvénybe merik iktatni azt, hogy sem a szülők, sem a pedagógusok, sem pedig a diákok nem szólhatnak bele, már véleményezni sem véleményezhetik a leendő iskolaigazgató személyét, azt gondolom, ez nem fér bele egy európai uniós tagállam oktatási rendszerébe.

Meg kell érteni, hogy az iskola az iskolapolgároké, azoké, akik ott szeretnének tanulni, azoké, akik ott szeretnének tanítani, azoké, akik oda íratják a gyerekeiket, és azoké is, akik szeretnék elvezetni ezeket az intézményeket menedzserként, egyébként megjegyzem, hogy a helyi önkormányzati vezetőkkel egyeztetve. Ugye, az erőszakosan centralizált oktatási rendszerben ez jelen pillanatban teljesen fölösleges, mi azonban nagyon régóta mondjuk a decentralizáció fontosságát is. Ez azonban nem képezi tárgyát a jelen törvénymódosító javaslatnak, csak azt gondolom, mégiscsak fontos volna róla beszélni.

A magántanulói státusz megszüntetését kezdeményezik. Értem azt, hogy önök nem látják be a saját hibáikat, és azt is, hogy az elmúlt időszak nagyon nagy tömegű magántanulói státusz-kérvényezése annak köszönhetően indult el, hogy sokan szerették volna kimenteni az önök oktatási rendszeréből a gyermeküket, csak szemben a társadalmi és gazdasági elittel ők nem tudták létrehozni azt az anyagi helyzetet, amelyben egyébként alapítványi és magániskolába írathatják a gyerekeket. Tehát a magántanulói státusz gyakorlatilag a középosztály egyfajta tiltakozása az ellen, ahogyan önök létrehozták a jelen iskolarendszert.

A másik típusú magántanuló esetében, aki viszont a társadalom legaljáról indul, sajnos nagyon sok esetben - amiről beszéltek már ellenzéki kollégák is - kifejezetten intézményi nyomásra történik az eltávolítás. Nagyon helyesnek tartom, ha ez ellen fellép a kormány, ugyanakkor a magántanulói státusz megszüntetése nem jó eszköze ennek. Amennyiben azt látják, hogy a rendszer visszaélésekre ad lehetőséget, akkor ezek kiszűrésére kell játszani, olyan törvénymódosító javaslatot kell benyújtani, amelyben segítséget kaphatnak ezek a hátrányos helyzetű gyerekek, nem pedig olyat, amelyben a jelenlegi segítségi mechanizmusokat is elvitatják tőlük.

Döntő többségében annak köszönhetjük ezeknek a gyerekeknek a magántanulóvá válását, hogy a pedagógiai szakszolgálatok messze elégtelen létszámmal működnek, és ezért főleg vidéken nagyon kevés az az iskola, ahol egyébként a hátrányos helyzetű családokból jövő gyerekek valamifajta olyan segítséget kapnak, amellyel már tudnak haladni a társaikkal együtt, vagy némi segítséggel akár az iskolarendszeren belül maradván is tudnak képesítést szerezni és továbbtanulni.

Tisztelt Államtitkár Úr! Önök nem törekedtek arra, hogy helyrehozzák azokat a károkat, amelyeket okoztak az elmúlt két kormányzati ciklusban, sőt most kifejezetten mélyítik ezeket. Az, amit önök a tankönyvpiaccal műveltek, tisztelt kormánypárti képviselőtársaim - és tényleg nagyon sajnálom, hogy Kásler Miklós, aki elméletileg előterjesztője lenne ennek a törvénymódosító javaslatnak, nem jött el, hogy képviselje a kormányt ebben a vitában, és Semjén Zsoltot sem látjuk, aki benyújtotta ezt a törvénymódosító javaslatot; nem tudom, hogy ezt minek köszönhetjük. Az mindenestre nagyon fontos - és tényleg sajnálom, hogy államtitkár úr az, aki végigüli ezt a vitát, ön, aki egyébként nemrégén érkezett ebbe a kormányba, és az előző időszak gyalázatos átalakítási munkálataiban nem vett részt.

De azt el kell mondani, hogy a tankönyvpiac államosítása, az, hogy több tankönyvíró csoporttól veszik el a jogot akár magánkiadásban is arra, hogy fejlesszék a tankönyveket, és kiadjanak tankönyveket akkor, amikor láthatóan a teljes oktatási rendszer tiltakozik az ellen, hogy ilyen csekély a választék jelen pillanatban a tankönyvpiacra, és most egy 6,5 milliárdos keretösszeget elkülönítenek a bevett egyházak számára annak érdekében, hogy kiadhassanak tankönyveket, azt gondolom, ez maga a gyalázat. Tehát megint létrehozzák azokat a privilegizált csoportokat, amelyek bármit megtehetnek, amelyekre egyébként semmilyen szabály nem vonatkozik, adott esetben nem kell nekik tankönyvírói vagy tankönyvfejlesztői tapasztalattal rendelkezni, ugyanakkor azok, akik évtizedes tapasztalattal rendelkeznek, már nagyon régen elveszítették a jogosultságukat, hogy működjenek ezen a piacon.

Azt gondolom, tisztelt képviselőtársaim és tisztelt államtitkár úr, hogy ha önök valóban szeretnének tenni azért, hogy végre egy európai Magyarországon élhessünk, ahol egyébként a jövő generációi jól tudnak válaszolni a XXI. századi kihívásokra, akkor liberalizálni kell a tankönyvpiacot, figyelni kell arra, hogy a helyi közösség, amelyé az iskola, mit szeretne, merre szeretné vezetni az iskoláját, nem pedig rájuk ültetni valakit, aki letöri az ő akaratukat, és úgy vezeti az iskolát, ahogyan az önöknek tetszik vagy az éppen aktuális tankerületi felügyeletnek. Ez nem jó iskolarendszer! Tudjuk azt, hogy ha a szubszidiaritás elve nem érvényesül az oktatási rendszerben, akkor bizony elvitatjuk a jelen diákságától azt, hogy valóban fejlődni tudjon.

És akkor most még nem beszéltünk arról, hogy a tanterveik hogyan alakulnak, és hogyan alakulnak a készségfejlesztő tárgyak szerepei, hiszen ez nem képezi tárgyát a jelen törvénymódosító javaslatnak.

Én értem vagy érteni vélem, hogy az önök célja az, hogy a Fidesz barátainak és üzletfeleinek gyerekein kívül véletlenül se jusson senkinek a gyereke minőségi oktatáshoz, és egyébként tudjuk, hogy több kormánytag nagyon eredményesen mentette ki a jelenlegi állami oktatási rendszerből a gyermekét. Önök legalább azt tegyék meg, hogy a középosztály, akinek erre nem elegendő a pénze, a magántanulói státuszt választhassa, mert ebben az esetben nem okoz akkora sérüléseket az oktatási rendszer a gyermekeinknek, mint amit egyébként kimutatunk folytatólagosan, a szakemberek is, a pedagógusok, a szülők. Hadd idézzem ide az Alapítványi és Magániskolák Egyesületének vezetőjét, aki azt mondja, hogy az iskola már akkor is jó, ha nem ront a gyereken.

Tisztelt Államtitkár Úr! A mai magyar iskolába megérkeznek csillogó szemű, nemrég még óvodába járt hatévesek, és decemberre már nem szeretik az iskolát nagyon nagy arányban - szerintem ez a legnagyobb bizonyítvány, amit kiállíthatunk a jelenlegi oktatási rendszerről. Hogyan tudjuk azt kérni ezektől a gyerekektől, hogy az élethosszig tartó tanulás értéke az övék maradjon, amikor fél év alatt megutáltatják velük az iskolát és a tanulást?

Kérem, ezt is gondolják át akkor, amikor a jelenlegihez hasonló törvénymódosító javaslatokat nyújtanak be.

Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps az ellenzéki padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő asszony. Kétperces hozzászólásra van lehetőség. Ungár Péter képviselő úrnak adom meg a szót.

UNGÁR PÉTER (LMP): Köszönöm szépen. Én ezt nem akarom nagyon hosszúra nyújtani, de Tapolczai képviselő úr szavaiból adódik, hogy tegnap volt ez a tanácskozás. Na most, ha még kritikát fogalmaztak volna meg, egy nap alatt mennyire tudták volna önök azt a törvénybe valamilyen módon belerakni? Illetve azt hiszem, arra választ kaptunk, amit Szél Bernadett képviselőtársam vetett fel, hogy akkor miért halasztották el a törvény vitáját. Azért, hogy a 24 órás hosszan tartó társadalmi egyeztetést legyen idejük lefolytatni a fogyatékos embereket képviselő szervezetek egy részével.

Azt gondolom, talán egy ilyen fajsúlyú törvény többet érdemelt volna, mint 24 óra. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Ezzel az előre bejelentett felszólalások végére értünk.

Most további felszólalásokra van lehetőség. Elsőként megadom a szót Varga-Damm Andrea képviselő asszonynak.

DR. VARGA-DAMM ANDREA (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az iskolában szünet van, és a gyerekek reményeim szerint nyaralnak, és nem fognak tankönyvet elővenni szeptember 1-jéig. A szülőknek végre vége az a kilenc hónapos küzdelem, amit a gyerekekkel kell végigküzdeniük ahhoz, hogy a gyerekek ne menjen el az iskolától a kedve. Péntek délután lévén remélem, a nyaralóhelyekre mennek mindannyian, és még véletlenül sem a parlament közvetítését nézik, viszont nem tudják emiatt, hogy mi zajlik a Parlament falai között az ő jövőbeni életükről.

(14.50)

Azt le kell szögezmem, hogy meggyőződésem, a teremben lévő fideszes képviselők és kormánypárti tagok lelkéhez ez a törvényjavaslat semmilyen módon nem illeszkedik. Meggyőződésem, hogy egyikük sem támogatja ezt a törvényjavaslatot, mert ismerem annyira őket, hogy a jövő generációért érzett felelősségük sokkal-sokkal több és sokkal jobb, mint ami ebből a javaslatból kitűnik.

Megmondom őszintén, rendkívüli módon sajnálom, hogy államtitkár úrnak kell képviselni ezt a törvénymódosító csomagot, tekintve, hogy az ön szakmai előmenetele eléggé ismert az ország társadalma, legalábbis az értelmiség előtt, és sem a munkája, sem az előmenetele nem hasonló minőségről tanúskodik. S vélhetően az sem véletlen, hogy sem Semjén Zsolt, sem Kásler miniszter úr nincs itt - amit már több ellenzéki képviselőtársam hiányolt -, mert nem tudnák megvédeni ezt a törvényjavaslatot.

Amikor az általános indoklást elolvastam, amelyet, ha megengedik, fölolvastam; tehát amikor ezt valaki elolvassa, akkor elkezd hurraóptimizmusban kitörni, hogy hú, ez milyen jó javaslat lesz, merthogy ebben az van írva, hogy „hazánk versenyképességének alapvető garanciája az állandóan változó társadalmi, gazdasági, technikai körülményeknek megfelelni képes fiatalokat képző köznevelés, melynek alapfeltétele a magas színvonalú pedagógusi munka. Ez a pedagógushivatás anyagi és társadalmi megbecsültségének növelése, a pedagóguspálya vonzóvá tétele, a pedagógusok folyamatos szakmai fejlődésének elősegítése által biztosítható”. Amikor ezt elolvastam, két dolog jutott eszembe. Egy: biztos benne van, hogy visszamegy 20 órára a kötelező óraszám. Nem? Ez volt az első gondolatom, mert ahhoz, hogy a pedagógusok szakmai fejlődése töretlen legyen, és a gyermekeket oktató pedagógusok szakmai felkészültsége megfelelő legyen, ahhoz 20 óra kell. Megmondom miért: mert 20 óra tanításhoz minimum 20 óra felkészülés kell. Na, így jön össze a 40 óra.

Aztán azt hittem, hogy a versenyképesség gondolatához majd például az is hozzá fog tartozni, hogy végre 16 éves korról fölemelik - számomra a 20 éve lenne optimális -, visszaemelik az iskolakötelességi

korhatárt, merthogy egy versenyképes társadalomhoz, versenyképes jövő generációhoz minimum az kell, hogy ne essen ki 7,2 százaléknyi gyermek az iskolapadból, ami évente - azóta, hogy ez a gyalázatos törvény hatályba lépett - megtörténik. Tehát mindjárt azt gondoltam, hogy hú, itt valami jó dolog történik.

Aztán azt is gondoltam, hogy ha már az általános indokolásban a pedagógusok szakmai fejlődéséről, fejlesztéséről írnak, akkor lesznek benne majd olyan kényelmi és progresszív új szabályok, amelyek ezt szolgálják. Végigolvastam a törvényt, és az az apró probléma van, hogy az általános indokolásnak a törvény egyetlen mondata sem felel meg, mert ez a törvény biztosan nem szól a pedagógusokról; szól viszont rengeteg hátrányos helyzetű gyerekekről és jövőbeni gyerekekről mindenféle irdatlan szigorú, terrortípusú új szabályrendszerrel, tehát a jövő generáció terrorjáról szól, de a pedagógusokról ebben a törvényben egyetlen progresszív rendelkezés nincs. Nem is értem egyébként, hogy akik megírják ezekhez a javaslatokhoz ezeket a tetszetős bekezdéseket, azok mit gondolnak. Azt, hogy utána nem fogja senki elolvasni a jogszabályt? Vagy ez a sajtónak készül? Elolvassák az általános indokolást, és azt mondják, hogy olyan törvény ment be a parlamentbe, mert micsoda célt szolgál? Csak egy apró probléma van: a törvény szövege nem szolgálja ezt a célt.

De menjünk bele a részletekbe! Elfogadhatatlan, ami az 5. §-ban van. Jogászember vagyok. Olyan nincs, hogy ilyen általános megállapítások vannak, amit fölolvastam Szabó Szabolcs képviselőtársam is. Ki fogja meghatározni, hogy az Alaptörvény szellemiségének mely fejezete vagy mely témája az, amit sért, mondjuk, egy igazgató? Ki fogja eldönteni, hogy amit ott valaki tapasztal, mondjuk, egy tankerületi vezető, az most tényleg az ő személyes ízlésének nem felel meg, vagy az általános társadalmi elvárásnak nem felel meg?

Szeretnék önöknek valamit elmondani. Én 1980 és '84 között jártam Kaposváron gimnáziumba. Egy szocialista rendszer volt, diktatúra volt. Elmondom önöknek, hogy az én történelemtanárom minden történelemórát úgy kezdett - ez pár baloldali képviselőtársamnak nem fog tetszeni -, hogy bejött az osztályba, fölugrott az asztal tetejére, és ez azt jelentette, hogy az összes irredenta verset és dalt a történelemóra elején elskandáltuk, elénekeltük. Ezzel kezdődött minden történelemóra. Szükség volt rá, mert abban a társadalomban az emberek 90 százaléka azt sem tudta, hogy a határon túl magyar emberek élnek, és azt sem tudta, hogy volt Trianon. Csak azt akarom mondani, hogy az akkori alkotmányos rendszernek az én történelemtanárom minden egyes történelemórán ellene tett. Minden egyes történelemórán.

Most akkor ma, amikor épp 2020-ra a nemzeti összetartozás évét szavaztuk meg, vajon melyik történelemtanár milyen jellegű viselkedése lehetne például, ami ellentmond a mostani Alaptörvény szelle-

miségének, és akkor akár egy tankerületi vezető kezdeményezheti az igazgató elzavarását? Ugye, milyen relatív a történelem?

De mondok még valamit. Magyarország mostani miniszterelnöke '90-91-ben azt mondta, hogy hogy mer bárki olyat mondani, hogy a szocialista rendszer alatt hozott bármely törvény jogsértő lenne. Ezt mondta a mai miniszterelnökünk. Majd mit mondott a 2012-ben hatályba lépett Alaptörvényben? Hogy '44. március 19-e után minden törvénytelen volt, diktatúra volt, ami törvényeket akkor ott hoztak, az semmiképpen sem alkotmányos, tehát gyakorlatilag pont az ellenkezőjét mondta. Ha csak az ő változásából indulok ki, az ő személyének a változásából, akkor mondja meg már valaki, hogy ma hogy fog tudni megfelelni az Alaptörvény szellemiségének bármely intézmény bármely vezetője vagy tanára, ha így változnak az értékrendek! Ez egy olyan szabály, ami tudják, mit szolgál? A végleges félelemkeltést szolgálja. Le fognak bénulni a tanárok, különösen például a történelem- és a magyartanárok, mert ők tanítanak olyan adottságú vagy olyan szellemiségű tantárgyat, amiben akár egy mondattal is oda lehet csapni a mostani rendszernek, egyébként pedig már éppen eléggé öncenzúrázva vannak a magyar pedagógusok, a túlterhelt óraszám miatt gyakorlatilag fáradtak, felkészülési idejük nincs, gondolkodási idejük nincs. Tudják, mi lesz? Egy iszonyatos önkontroll, egy iszonyatos visszatartása annak, hogy a gyerekeket gondolkodó gyerekké neveljék, mert mi azt várjuk el tőlük. Mi otthon gondolkodó gyerekké neveljük a gyerekeinket, de oly sok időt töltenek az iskolában, hogy az iskola simán leronthatja egy jó szellemiségű család gyereknevelését. Mi lesz ezután? Az lesz, kérem szépen, hogy párttagok, pártfegyelem, állampárti igazodás, és ezt senki nem szeretné 30 évvel a rendszerváltás után.

Jogászember vagyok, eltöltöttem 30 évet a tárgyalóteremben. Az az ember, aki azt a kérdést, hogy háromévesen vagy négyévesen menjen egy gyerek óvodába, eltereli a bíróság rendszerébe, az egyszerűen megöli a jövő nemzedéket. Igaza van abban Arató Gergely képviselőtársamnak, hogy ha nem engedik, akkor nyerjenek jogorvoslatot. De azt nem gondolja komolyan senki, hogy egy ilyen kérdést, hogy egy gyerek háromévesen vagy négyévesen menjen óvodába, és ott esetleg nem a szülő vagy nem a gyermek érdeke szerint dönt egyvalaki, akkor bíróságra tereljük. Hát ne mondja nekem azt senki, hogy ebben az iszonyú nagy intézményrendszerben nem lehet három egymástól független szakembert bizottságba terelni a jogszabállyal, és ők el fogják dönteni, hogy engedik, hogy az a gyerek ne három-, hanem négyévesen menjen óvodába. Hát álljon már meg a menet! Egy gyerek sorsa!

Még el sem váltak a szülei, még komoly jogi probléma a családban nem volt, de mondjuk, négyévesen szeretnék beküldeni, mert a gyerek fejlődése, a szülőhöz való viszonya még nem engedi, hogy elváljon a szülőtől, és majd ezt egy bíróság fogja eldönteni, aki

egyébként totálisan nem ért ahhoz, hogy a gyerek nevelésében milyen szempontok az elsődlegesek.

Én is örülök annak, hogy igyekszünk a gyerekeket minél előbb közösségbe vinni, de aki valaha életében legalább három, egymástól független családba vagy akár ugyanabba a családba született három, teljesen más személyiségű gyereket látott, tudja, hogy az egyiket másfél évesen le lehet választani, mert olyan talentuma van, hogy pillanatok alatt adaptálódik - például az én gyerekem ilyen volt -, a másik gyerek még öt éves korában sem tud elválni a szülőtől, és még öt éves korában is minden reggel az óvónők fél óráig vigasztalják a gyereket, mert elment anyuka vagy apuka. Tessenek már gondolkodni azon, hogy a gyermekek fejlődésében, egymáshoz viszonyított fejlődésében olyan óriási ellentétek vannak, hogy csuda!

Tudják, mikor kezdenek a gyerekek aránylag ugyanolyan ritmusban fejlődni? Tudják, mikor kezdődik az? Elmondom. 16 éves korban. 16 éves kor az, ahol már aránylag azt lehet mondani, hogy igyekeznek, nem a gyerekek maguk, hanem a természet; elkezdődik az aránylag azonos szellemi, érzelmi, érzelmi intelligencia, világlátás, igazodás s a többi. 16 éves kor előtt annyira, de annyira különböző a gyerekek egymáshoz viszonyítható fejlődési ritmusa minden szempontból, hogy illet csinálni, hogy beterelem a gyerek sorsát, az óvodás sorsát a bírósági világba! Egyszerűen el nem tudom fogadni.

Könyörögve kérek mindenkit, akinek ehhez joga van, hogy ezt terelje valami más rendszerbe! Igenis a gyermekjóléti rendszerben lehet három olyan embert találni egy bizottságban, megjelölni, hogy honnan való, aki ebben a kérdésben dönteni tud, és mindenki meglegedettségére fog szolgálni.

(15.00)

A következő: azt mondta egyik képviselőtársam, hogy maguk még a gyerekek nevelését is el akarják venni a szülőtől, a pedagógusoktól. Hát, igen! Azért egy dolgot már hadd kérdezzek! Itt ez a CSOK, itt van mindenféle olyan pénz, ami akkor jár, ha bizonyos számú gyerek van, igaz? Naponta elhangzik ebben a Házban a kormánypárti padosorokból, hogy gyereket kell szülni, néha nagyon arrogáns és izléstelen stílusban. Tehát azt elvárják, hogy szüljenek, szüljenek, még pénzt is adnak érte. Majd mi történik? Na, de azért ti nem nevelhetitek ám akárhogy azokat a gyerekeket! Hát, szülni szülhetitek, na de utána! Beterelem én őket olyan fegyelmezett katonás rendszerbe, hogy abból nektek mozgásteretek nincsen! Hát, hogy képzelet ezt valaki? Szüljünk, szüljünk? De a gyerek sorsáról nem gondoljátok, hogy ti fogtok dönteni! Nem. Majd mi szépen bele fogjuk terelni ilyen rendszerekbe.

A másik: összekeverik az esélyegyenlőséget az uniformizálódással. Igen, az Alaptörvény esélyegyenlőséget biztosít minden egyes ember számára, ami abban a demokratikus országban számára elérhető, az

mindenkinek egyenlően jusson. Ez az esélyegyenlőség. Az uniformizálás nem esélyegyenlőség! Az uniformizálás az, hogy egyengyerekeket akarok, egyenlőket akarok, egyenpedagógusokat akarok, egyeniskolákat akarok. Na, ezzel egyetlen apró probléma van: a Jóisten által létrehozott természetnek teljesen ellene mond. Az emberek 80 százalékát nem lehet rendszerbe beterelni. Akit mégis sikerül a saját természete ellenére, azokból lesznek a deviáns emberek, akikre ugyan nagyon-nagyon nincs szükségünk, mert azok általában a büntetés-végrehajtási intézetekben szokták végezni, ami nekünk nagyon sokba kerül.

A következő még, amiről szeretnék beszélni, az az, hogy ki választhatja ki a vezetőt. Ha rajtam múlna valaha - vélhetően soha nem fog -, akkor minden állami, önkormányzati szervezetben az lenne az alapvető, hogy a szakmai közösség választja a vezetőjét. A szakmai előírást, azt, hogy minek kell megfelelni, én is azt gondolom, meg kell határozni, de hogy az ki legyen, azt az tudja eldönteni, akiknek a vezetője lesz. Hogy képzelik azt, hogy egy tantestület, tele egyetemmel, főiskolát végzett emberekkel, nem tudja eldönteni, hogy ki lenne a számára a legalkalmasabb vezető? Hát akkor, bocsánatot kérek, tanítani miért engedjük őket?

Arra alkalmas, hogy tanítson 400-500 gyereket évente, de arra nem alkalmas, hogy a saját vezetőjét testületileg kiválassza? Én már azt sem értettem, hogy például - egy orvos ül itt velem szemben államtitkárként - miért ne tudná egy osztály eldönteni, hogy az osztályvezető főorvos ki legyen. Miért ne tudná? Operálni operálhat, emberéleteket menthet? De azt nem tudja eldönteni egy szakmai közösség, hogy a szakmai vezetője ki legyen? Az egész állami és önkormányzati rendszerben követelem, hogy ez a szellemiség érvényesüljön!

Na, hát, a nyelvvizsga nélküli tanár és a 2020. január 1-je! Hát, ez aztán...! Ennél farizeusabb dolog a Földön nem létezik. Tehát nem kap diplomát a pedagógus, mert nem tudja letenni a nyelvvizsgát - de bemehet tanítani! Tehát a hatéves kisgyereket, aki egyébként még totál éretlen az oktatásra, bemehet tanítani, de közben 2020. január 1-jétől meg egyetemre sem, tehát még a tanári első lépésre sem mehet be a következő generáció fiatalja, ha nincs nyelvvizsgálója! Hát, ez óriási! Akkor ezek szerint lehet, hogy a következő hónapban az lesz a törvényjavaslat, ha túl kevés lesz a pedagógus vidéken, hogy már a gimnazista is taníthat az érettségi után, aki nem jutott be az egyetemre? Mert, ugye, nincs nyelvvizsgálója, azért nem tud bejutni az egyetemre. De hát, ha nyelvvizsga nélkül tanárok lehetnek! Tessenek már ezen egy kicsit elgondolkodni!

Egy olyan professzor ül velem szemben, aki az életében csak értéket teremtett. Mondja már meg ennek a kormánynak, hogy ilyen farizeus szabályokat nem lehet hozni!

Köszönöm a figyelmüket. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő asszony. Pósan László képviselő úr jelentkezett hozzászólásra. Öné a szó.

DR. PÓSAN LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen. Azért kértem szót, mert számos dolog elhangzott, amire, azt gondolom, illene reagálni, és a két perc ahhoz viszont kevés.

Tisztelt Képviselőtársaim! Nekem az az érzésem, elhallgatván az előttem szólókat, hogy igaz az az állítás, miszerint a tények toladó közelsége megzavarja a nagy ívű koncepcióalkotást. Itt nagy ívű koncepciók és felvetések voltak, viszonylag pontatlan vagy akár teljes mértékben hiányzó tényismeret nélkül. Engedjék meg, hogy mondjak néhány konkrét példát!

Az egyik ilyen témakör, hogy hány éves kortól és hogy menjenek a gyerekek az óvodába és az iskolába. Itt már nagyon sokan egész egyszerűen kriminalizálják ezt a felvetést. Elő kellene venni a szöveget és elolvasni! A szövegben világosan ott van, hogy a szülő kérelmére történik, ha halasztást kérnek, lehet halasztást kérni. Szülő kérelmére, óvodavezető, védőnő egyetértésével, a gyermek jogos érdekeit szem előtt tartva meg lehet hosszabbítani, felmentést lehet adni. Tehát nem is értem, hogy miért kell ezt ilyen értelemben kriminalizálni. Jó néhány egyéb példát is lehet hozni, csak elő kellene venni tényleg a szöveget, és ragaszkodni ahhoz, hogy a tényekről beszéljünk, nem pedig mindenféle légből kapott dologról.

Számos kérdés felvetődött, amit megint nem tudok hova tenni. Az egyik ez a bizonyos magántanulói jogviszony. Meg kellene nézni itt is a szöveget! Magántanulói jogviszony helyett egyéni munkarend engedélyezéséről beszél, és konkrétan azt is nevesíti, hogy a tankötelezettség iskolába járással történő teljesítése alóli mentesítés, ahogyan eddig is. Egész egyszerűen az a helyzet, hogy itt egy olyan típusú szabályozást szeretnénk behozni, amit már említettem az elején is, hogy annak a lehetősége szűnjön meg, hogy iskoláktól függően hihetetlenül eltérő eljárási és érvelési logika mentén történjen ennek a megadása, hanem legyen ebben valamiféle konzekvens egység.

Ha már itt tartunk, nem tudom szó nélkül hagyni, amit Bósz Anett mondott, hogy a magántanulói státusz segítségével, ami eddig volt, menekítette ki - valahogy így fogalmazott ön - a középosztály tiltakozásképpen a gyermekeit az iskolarendszerből. Bizony, ha ön így értelmezi, persze ez szíve joga, csak szeretném elmondani, hogy a '18-19-es tanévben a statisztika szerint 1 millió 140 ezer diákból 8046 volt magántanuló, ez 0,7 százalék. Nyilvánvalóan nem azt mondom, hogy ez kevés, de azért erre azt mondani, hogy a középosztály en bloc egy ilyen nagy kimenekítést csinál, azt gondolom, ez a számoknak elég érdekes értelmezése. De természetesen mindenkinek szíve joga a különböző számokat úgy értelmezni, ahogy akarja, csak nem kell feltétlenül megkérdőjelezhetetlen igazságként elmondani.

Azt mondta Varga-Damm Andrea, hogy egyetlen progresszív intézkedés a pedagógusokra vonatkozóan nincs. Nem tudom, ki mit ért progresszivitás alatt, de azért azt ne hallgassuk el, hogy például ez a törvény megváltoztatja a köznevelési törvény 62. §-ának (6) bekezdését, ez az óraszámok csökkentését tartalmazza egyébként, ha megnézi. Ugyancsak a pedagógusasszisztensek kapnak pedagógusigazolványt, ami eddig nem volt, és pár ilyen dolgot azért még össze lehetne gereblyézni ebből, csak el kellene hozzá olvasni a törvényt.

Előjött problémaként, felvetésként az osztályozás, szöveges értékelés kérdése. Nyilvánvalóan ez komoly pedagógiai, mondjuk így, nézetek, hitek, nézőpontok kérdése, ahogy Arató képviselő úr szerintem helyesen mondta, ez régóta ütköző kérdés nemcsak szakpolitikai téren, hanem a különböző szakmai szervezetek és szakértők szintjén is. Én egy dolgot szeretnék csak ezzel kapcsolatban felvetni. Most is van arra egyfajta protokoll azon iskolákban, akik szöveges értékelést végeznek, hogy iskolaváltás esetén hogyan és mint kell a gyerekek számára az ottani értékelést átültetni az osztályozás kategóriájába, hogy az iskolaváltás ilyen értelemben megtörténhessen. Hogy ez most mennyire problematikus vagy nem problematikus, ebbe nem kívánok belemenni, mert itt is rengeteg példát találunk pró és kontra. De ha van erre eljárás és protokoll most, akkor csak kérdezem, hogy miért okoz ez gondot, miért lenne ez problémás, hogy ezt nem egyszer alkalmazzuk egy iskolaváltás esetén, hanem akár oly módon is, hogy alternatív, a szöveges értékelés mellett van még egy ilyen is. Miért lenne ez ördögtől való? Miért kellene azt feltételezni, hogy attól a szülők, vagy nem is tudom, ki mindenki borzasztóan rosszul fogja érezni magát, hiszen ugyanúgy megkaphatja azt a szöveges értékelést, amit eddig megkapott? Én nem látok ebben világrengető problémát, ami miatt - nem is tudom - kardot kellene ragadni egymás ellen.

(15.10)

A tankönyvvel kapcsolatban. Itt nagyon sokan azt próbálják sulykolni, hogy a tankönyvpiacról mindenki ki van szorítva, és gyakorlatilag egyentankönyv van, és nincs is más. Tisztelt Képviselőtársaim! Kétségkívül igaz az, hogy van ingyenesen járó tankönyv immár az egész közoktatásra, minden évfolyamra kivetítve. Az is kétségtelenül igaz, hogy ennek van minden tantárgyra vonatkozóan egy adott tankönyvi része. De azt mondani, hogy más tankönyv ne lehetne, ez nem igaz, mert Magyarországon vannak egyéb tankönyvek is. Bárki írhat tankönyvet most is, az is igaz, hogy ezeket persze akkreditálni kell. Az pedig az iskoláknak a pedagógiai programján múlik, hogy milyen tankönyvet kívánnak igénybe venni, milyen tankönyvből kívánnak tanítani. Meg kell kérdezni a szülőket, és ha a szülő azt mondja, hogy ő szívesen kifizeti

a nem tudom, melyik tankönyvet, akkor nyilván az iskola be tudja vezetni azt is. Az a keret van, amit ilyenkor szem előtt kell tartani, amit úgy hívunk, hogy Nemzeti alaptanterv és a hozzá kapcsolódó kerettantervek. Tehát ez ebből szempontból nyilvánvalóan nem igaz. Azt kell mondanom, hogy mindenki, aki ezt újra és újra előveszi, az szándékosan csúsztat, vagy ha még rosszabb hiszemű vagyok, akkor azt mondom, hogy kifejezetten a korábbi magán-tankönyvkiadók ágenseként jelenik meg e tekintetben.

Elhangzott a gyakornokoknak a témája is, hogy nyelvvizsga nélkül lehet tanítaniuk. Szeretném felhívni arra a figyelmet, hogy ez a gyakornoki státuszra vonatkozik csak és kizárólag. Úgy szól a hatályos törvény, hogy az a pedagógusjelölt - mert az még csak jelölt -, aki gyakornokként nem tudja megállni a helyét és a gyakornoki idő végére nem tudja a tanári minősítést teljesíteni, tehát nem tud pedagógus I. fokozatba kerülni, az nem folytathatja tovább ott a munkáját. Tehát ehhez igazodik az egész, és nem pedig máshoz. És a gyakornok óraszámja nem ugyanaz, mint a ped. I.-gyel kezdődő pedagógusok óraszámja. Úgyhogy kéretik nem összemosni ezeket a kategóriákat, mert különböző dolgokról beszélünk, nem pedig arról, hogy most akkor a nyelv és a diploma és az egyéb ilyen összekapcsolódások hogy és mint mennek. Az, aki gyakornok, ha diplomája van, nyelvet tud, de nem tudja teljesíteni, akkor sem lesz tanár, tehát megszerezni a pedagógusi minősítést, mint ahogy fordítva is igaz. Úgyhogy nem árt, ha ezt szem előtt tartjuk.

Az igazgatóválasztás kérdése is többször előjött. A jelenlegi szabályozás azt mondja ki, hogy meg kell kérdezni a tantestületet, és meg kell kérdezni az adott iskola alkalmazotti közösségét en bloc. Az alkalmazotti közösségnek ugyanúgy része a tantestület is, mint ha külön megkérdezzük tőlük. *(Kunhalmi Ágnes: És a diákok?)* A tantestület külön megkérdezése és az alkalmazotti közösség külön megkérdezése, ez kétszeres eljárás a jelen helyzetben. Arról van szó, hogy miért kell ezt kétszer lebonyolítani. Elég egyszer lebonyolítani. Ez ugyanaz a kör, kiegészülve pedagógiai asszisztensekkel, és így tovább. Tehát nem is igazán értem, hogy ezzel kapcsolatban mi a probléma. *(Dr. Szél Bernadett: Elmagyarázom!)*

Én szeretném azt is jelezni a magántanulói kérdéshez kapcsolódóan... *(Tordai Bence közbeszól.)* Képviselő úr, én meghallgattam önt, legyen kedves, hallgasson meg engem! *(Tordai Bence: Szülők, diákok...)* De most nem párbeszédet folytatunk! Tehát a magántanulói státusz apropóján azt is elmondta Kunhalmi képviselő asszony, többen mások, hogy ez a szabad iskolaválasztás korlátozása. Ezt nem is értem! Miért korlátozná a szabad iskolaválasztást, hiszen pontosan arról szól a jelenleg magántanulói, a törvény által változtatni kívánt egyéni munkarend engedélyezése is, hogy itt lényegében az iskolába járáson kívül teljesíti a tankötelezettségét a gyermek. Nem igazán értem, hogy ez a szabad iskolaválasztás ügyéhez hogyan kapcsolódik, mert ennek így sok értelme

nincsen. Értem persze, hogy tisztelt képviselőtársaim politikai támadásokat szeretnek mindig a kormánnyal és a kormánypártokkal szemben előhozni, de azért egy szaktörvény esetén mégiscsak ildomos lenne több precizitással megnézni a szövegeket, megnézni, hogy pontosan mi mire vonatkozik, és ennek megfelelően váltani egymással szót, nem pedig olyan bombasztikus kifejezésekkel élni, hogy atombombákkal van tele a törvénytervezet, ahogy Szél Bernadett fogalmaz, meg ilyen hasonló egyebekkel. Lehet természetesen persze, vehemencia kérdése, hogy ki milyen szóhasználatot alkalmaz, csakhogy az nem párbeszédet és nem előreívó dolgot eredményez, az biztos. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Kétperces hozzászólásokra van most lehetőség. Arató Gergely képviselő úrnak adom meg a szót elsőként.

ARATÓ GERGELY (DK): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Pósnán képviselő úr rögtön átvette az államtitkár úr szerepét, és zárszót mondott. De ez nekünk nagy lehetőséget jelent, hiszen legalább tudunk válaszolni rá. Például el tudjuk mondani Pósnán képviselő úrnak, hogy tévedni tetszik, ami a tankönyvek akkreditálását illeti, merthogy az önök minisztériuma, ugyan bár erre megvan a jogi lehetőség, sőt az új törvényben is szerepel, a gyakorlatban nem teszik lehetővé ezeknek a könyveknek az akkreditálását. És az persze egy nagyon tisztességes verseny egy piacon, amikor azt mondják, hogy itt van az állami tankönyv ingyen, vagy fizethetsz azért, hogy jobbat használj, és egyébként azt sem akkreditálom, hogy hivatalosan használhasd.

A gyakorlat egyébként ez, mert a szülők fizetnek inkább, mint hogy ezekből a tankönyvekből tanítsák a gyerekeiket. Az állami tankönyvek rendelése folyamatosan csökken, mert inkább az iskolában nem hivatalos, nem engedélyezett tankönyveket használnak a saját költségükön, mint hogy egyébként az önök által ingyen adott, de sajnos használhatatlan tankönyveket használják. De hát nem ez a cél, teljesen nyilvánvalóan ez egy abszurdítás.

Ami a másik ügyet illeti: elfeledkezett Pósnán képviselő úr megemlíteni azt, hogy nem csak a tantestületek szavazati jogát veszik el. Ha jól tudom - lehet, hogy ebben tévedek -, ön nem dolgozott közoktatásban, a felsőoktatást ismeri jobban, a közoktatásban más egy tantestületnek a működése és más a dolgozói értékezeteknek a működése, más szempontok merülnek fel, más módon működik, más emberek vannak ott. Hogy mennyivel többen, az attól is függ egyébként, hogy milyen az összetétele az iskolának, ez más egy szakképző iskolában például, ahol nagyon gyakran viszonylag sok olyan ember van, aki a szakmai hátteret biztosítja.

De ami ennél a lényegesebb: és mi történt mindenki mással? Hallhatta szószóló asszony hozzászólását, aki elmondta, hogy a nemzetiségeket hogyan

érinti ez a változtatás. Mi a helyzet a szülői képviselővel? Mi a helyzet a diákok képviselőivel? Ne vicceljenek már, képviselő úr!

Ami meg azt illeti, hogy aki a szabad tankönyvválasztásért szól, az a tankönyves lobbis része: akkor én a kenyeres- meg a tejeslobbinak is része vagyok, mert szeretném, ha minden gyereknek jutna enni. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Szabó Szabolcs képviselő úrnak adom meg a szót két percben.

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm szépen. Akkor térjünk vissza az érvényben lévő törvényi szabályozásra. Ebben az szerepel, elmondom még egyszer - ha kell, ötször is el fogom mondani -, hogy az igazgatóválasztás kapcsán a törvényben foglalt szervezetek, közösségek, személyek és a fenntartó véleményének kikérésével nevezik ki az igazgatót. Ez kerül most ki ezzel a módosítóval. A törvényben nem tantestület, hanem nevelőtestület van. „Alkalmazotti tanács” kifejezés nem szerepel, rá lehet keresni. Iskolaszék van, iskolatanács, szülői munkaközösség - egyiknél sincs taxatív leírva, hogy nekik véleményezési joguk van. Tehát ha arról beszélünk, hogy ki ismeri jobban a törvényt, akkor leállhatunk, de higgye el, hogy az eddigiek alapján úgy néz ki, mint ha én ismerném jobban. Tehát tessék pontosan idézni akkor, és konkrétan, paragrafus, bekezdés, vitassuk meg, hol van az, amiről beszél!

A másik meg az, hogy azt állítani, hogy egy pedagógus az elmúlt években olyan tankönyvet rendelt, amelyet ő szeretett volna, az - hogy is mondjam finoman? - nem igaz, és most akkor tényleg nagyon finom, udvarias és elegáns voltam. Akkor milyen levelet küldözgetett ki a minisztérium? *(Dr. Szél Bernadett: Így van!)* Rendelhető tankönyvek listája - akkor az mi volt? Vagy hogy van az, hogy ezek az állami tankönyvek ilyen robbanásszerűen elterjedtek, pedig rosszak? Ezt mindenki tudja, ezt bevallják a pedagógusok. Akkor miért terjedt el, hogyha az nincs rákényszerítve a pedagógusokra? És miért kell ezt félve, a nyilvánosság minimális lehetőségét is kerülve a pedagógusoknak intézni, hogy valamilyen más tankönyvet használjon? Azért, mert meg van nekik mondva, hogy azt használják.

Tehát találjon ki erre más érvet, sok mindent hajlandó vagyok elfogadni, de az, hogy mindenki abból tanít, amiből akar, ez tényszerűen nem igaz. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

(15.20)

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Kunhalmi Ágnes képviselő asszonynak adom meg a szót két percben.

KUNHALMI ÁGNES (MSZP): Köszönöm szépen. Én is csak ismételni tudnám önmagam, vagyis a

kollégáimat, akik elmondták, hogy felháborítónak tartják azt a cinizmust, hogy túladminisztráltságra hivatkozva elveszik a szülőktől és a gyerekektől a beleszólási jogot. Ne haragudjon, képviselőtársam, de ha van egy iskolaigazgató, aki szemmel láthatóan alkalmatlan a pályára, többször volt atrocitása a gyerekekkel, a szülőkkel, de mondjuk, jó pártkatona, akkor azt maguk ki fogják nevezni? Ne haragudjon, ez egyszerűen tényleg felháborító!

A másik, amit meg tetszett mondani, az az, hogy a magántanulói státuszt nem szüntetik meg. Csak éppen létrehoznak egy hivatalt, és elveszik a szülőnek, az intézményvezetőnek és az iskolának... - teljesen komplett hülyének nézve őket, hogy eldöntsék azt, hogy az állam által kirótt tankötelezettség idejét hogyan és milyen módon teljesítsék. Igenis, ennek a hivatálnak lehetősége lesz arra, hogy azt a gyakorlatot, ami kialakult az elmúlt években az önök által lebutított iskola miatt, hogy tanulócsoportokat hoztak létre középosztálybeli szülők, már nemcsak a gazdagok, hanem ez egyre lentebb csúszott, most már 8-9 ezer, sőt valaki szerint már a tízezret is eléri azon gyerekek száma...

Ez egy folyamat. Önök ezt most vissza akarják venni, vagy egyébként miért csinálták? Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük, képviselő asszony. Jelzem, hogy ketten is jelezték, hogy kétperces hozzászólásra szeretnének felszólalni a függetlenek közül, de mivel nincsen, aki normál hozzászólásra felszólaljon, ezért nem tudnék most így szót adni, ezért kérem, hogy bármelyikük nyomja meg, hogy normál hozzászólást szeretne tenni, és úgy tudjuk folytatni a diskurzust. Meg is történt, így megadom a szót Szél Bernadett képviselő asszonynak.

DR. SZÉL BERNADETT (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársam! Én boldogan olvasgatom bármilyen törvényjavaslatot, ha kell, egyszer, kétszer, háromszor, a végére már nem vagyok boldog általában, de a helyzet az, hogy önök egy csomó mindent rendeletileg fognak leszabályozni, ez van ebben a törvényben. És abban mi lesz, abban a rendeletben? Ha esetleg volna olyan kedves, és segítene sugalmazni nekünk esetleg az államtitkár úr, hogy mi várható ezekben a rendeletekben, tudnánk egy kicsit készülni a jövőre. Mert még egyszer mondom, itt a helyzet az, hogy a vakáció kezdetekor - teljesen perverz - ráborítottak egy ilyen csomagot a diákokra, a tanárookra, a szülőkre, és utána azt mondták, hogy ez bagatell, és akkor majd jönnek még a rendeletek. Ne iskolázzon engem, hogy olvasgassuk a törvényt! Elolvastuk, jobban mint - most mit mondjak, itt van három fideszes -, jobban, mint önök, de rendeletileg lesz egy csomó minden leszabályozva. Erre mint mond, tisztelt képviselőtársam?

A másik pedig az, hogy arról meg ne iskolázzon engem, amit rosszul tud, mert arra különösen háklis vagyok.

Tehát nemcsak tantestület van, hanem vannak szülők is és vannak diákok is, és világosan elmagyaráztuk önnek, hogy nem fog látszani az, ha nem értenek egyet az iskolaigazgató kinevezésével, mert nem lesz megkérdezve a véleményük - ilyen szép magyarul megmondva a dolgot. Tehát legyen kedves, ne ismételtesse azt, hogy itt minden rendben van és bürokráciacsökkentés, nem, nem vesszük be ezt, a törvényt másra mond. Vagy adjon be módosítót, még van rá lehetősége. Én nagyon boldogan fogok igent nyomni arra a módosítóra, ami visszaadja ezt a jogot a tanároknak, a diákoknak és a szülőknak.

A harmadik: én tényleg kértem államtitkár urat, hogy szóljon közbe a vitában. Tehát az nem vita, hogy az ön elején elmondja a közleményt, amit az EMMI kiadott, és utána Pósan képviselő úrral kell arról beszélgetnünk, hogy szerinte mi van a törvényben. Én szeretném az EMMI állásfoglalását számos kérdésben hallani. Nem értem azt sem - én átadtam önnek ezeket a különböző nyilatkozatokat, amit az elmúlt héten, vagy másfél hétben megkaptunk rengeteg szervezettől -, hogy lehet ennyi érdekcsoporton átlépni? Ezt hogy gondolják?! Tényleg, nekem ez sem világos. A MEOSZ kiadott egy teljesen egyértelmű közleményt azzal kapcsolatban, hogy ők mik gondolnak.

Tapolczai képviselőtársunk azt mondja, hogy volt valamifajta meeting tegnap a minisztériumban. Ezért halasztották el keddről péntekre a vitát, államtitkár úr, hogy akkor esetleg megismerjenek szakmai véleményeket? Kiket hívtak meg erre? Legyen kedves, mondja el a meghívotti kört. Nem helyes ez így, hogy gyakorlatilag ők teljesen korrektül, ezek a szervezetek elmondják, hogy mit gondolnak erről a helyzetről, és utána önök olyan látszatot keltenek, minthogyha ezeknek a szervezeteknek egy része nem jelent volna meg egy vitán, vagy egy vitalehetőségen.

Én láttam már olyat nemegyszer, hogy önök a saját civiljeiket meghívogatták, megbeszélgették velük a dolgokat, és utána úgy hivatkoztak rájuk, mint valami omnipotens civil társadalomnak a véleményére, közben a többiek, akik meg tényleg ott voltak a páston és harcoltak a gyerekekért, vagy bármilyen más nemes ügyért, azt mondták, hogy a véleményük se lett megkérdezve. Milyen egyeztetések voltak egészen konkrétan a minisztériumban ezzel kapcsolatban?

Válaszokat várok, államtitkár úr, és ha lehetséges, akkor úgy, hogy utána még tudjunk rá reagálni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük, képviselő asszony. Bósz Anett képviselő asszonynak adom meg a szót két percen belül.

BÓSZ ANETT (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Néhány felmerült gondolatra szeretnék reagálni. Nem elégszer mondtuk el, azt gondolom, hogy a szülők, a diákok, a tanárok és az intézményvezetők szeretnének beleszólni a saját iskolájuk vezetésébe. Ez egy teljesen normális

igény. Az iskola az iskolapolgároké, a helyi közösségé, azoké, akik ott tanulnak, azoké, akik ott tanítanak, és akik szeretnék jól igazgatni ezt az intézményt. Önök ezt gyakorlatilag az elmúlt évek során teljesen ellehetetlenítették. A tankönyvlobbis fölvetésre annyit szeretnék mondani, hogy egyáltalán nem tankönyvlobbi az, ha a tankönyvpiacra a minőségért emeljük fel a szavunkat, és azért emeljük fel a szavunkat, hogy legyen választási lehetősége a tanároknak, legyen választási lehetősége adott esetben a szülőknek is, mert egy jól működő iskolában ilyen fórumokon is meg lehet vitatni azt, hogy merre tovább, iskola, merre tovább, tanulás.

Szabadság nélkül az iskola nem tud működni. Önöktől nagyon sokszor hallhattuk, tisztelt kormánypárti képviselőtársaim, hogy a pedagógusok, amikor magukra zárják a tantermek ajtajait, akkor azt csinálnak, amit akarnak, de az a baj, hogy a szabadság nem úgy működik, hogy valami fűjtatóval, ha magamra zártam a nyílászárókat, akkor befűjkálom a szabadságot, és még az utolsó kis ablakot is bezárom, hogy ki ne szökjön a szabadság. Rendszerszinten kell tudni biztosítani a tanszabadságot a pedagógusoknak, a tankönyvválasztás szabadságát, annak a szabadságát, hogy beleszóljanak az intézményvezető választásába, annak a szabadságát, hogy dinamikusan tudjanak egyeztetni az ott tanuló diákok szüleivel, és bizony az ott tanuló diákokkal is.

Erről szólna a modern iskola, és egyébként azok a társaink itt, Európában, akik előrementek az idők során, azok ilyen iskolát hoztak létre. Tragédia, hogy önök nem! Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük, képviselő asszony. Ander Balázs képviselő úrnak adom meg a szót két percben.

ANDER BALÁZS (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A XXI. századi legfontosabb termelési tényező a nagy hozzáadott érték előállítására képes emberi tudás. Jól láthatóan a kormánypárti padosorokban ebből vajmi keveset értettek meg. Önök legszívesebben, azt kell hogy mondjam, a nemzet napszámosságait a kormányzat cselédjévé nyomorítanák, az iskolaigazgatókból narancsos komiszárokat faragnának, a polgárokból pedig engedelmes alattvalókat. A közoktatás világában itt, Magyarországon pedig elterjesztenék a „felfelé nyal, lefelé tapos” filozófiáját, hozzáállását, ami kiöl minden kreativitást, kiöl minden olyan komponenst ebből a rendszerből, ami előrébb tudná vinni.

Államtitkár úr, nagyon sok kérdést kapott itt a vita során. Arra kérem még ilyen formában is, hogy válaszoljon ezekre az aggályokra, válaszoljon ezekre a kérdésekre. Még egyszer mondom, nem tudunk bírálni csekket aláírni úgy, hogy nem látjuk pontosan ennek az egésznek a végkimenetelét. A Jobbik részéről mi egyértelműen azt mondjuk, hogy nemet mondunk a helytartókra, nemet mondunk erre az egészre, amit idetartak elének.

Mi igenis a minőségi oktatásban vagyunk érdekeltek, abban, hogy növekedjen az eredményesség, a hatékonyság és a méltányosság, ami vajmi kevéssé figyelhető meg most, ezekben a napokban, ezekben az években, abban a kilenc évben is, aminek megvolt az előzménye, de amit önök mégiscsak összehoztak. Köszönöm. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Kérdezem, hogy kíván-e még valaki hozzászólni a vitához. *(Nincs jelzés.)* Nem látok jelentkezőt, így az általános vitát lezárom.

Most megkérdem Bódis József államtitkár urat, hogy kíván-e válaszolni az elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Jelzi, hogy igen. Öné a szó, államtitkár úr.

BÓDIS JÓZSEF, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Mindenekelőtt azzal szeretném kezdeni, hogy köszönöm szépen a vitában az aktivitást, köszönöm szépen a csekély támogató nyilatkozatot vagy hozzászólást, és köszönöm a kritikákat is.

(15-30)

Az első megválaszolandó kérdés az volt, hogy miért péntek délutánra került ez a program. Ennek az egyedüli oka én vagyok. Akadályoztatva voltam, tegnap késő éjszaka értem Budapestre, és amikor látszott a parlament programja, én kértem, hogy ha egy mód van rá, akkor akkor legyen a vita, az általános vita, amikor én jelen tudok lenni. Úgyhogy nem tudom, ez a válasz így kielégítő vagy sem, de nem kell másban keresni az okot. Nincs mögötte taktika, én vagyok az egyetlen oka, és én hálás vagyok, annak ellenére, hogy egyébként nem egy kellemes szituáció, ilyen - hogy mondjam? - nagyon érzelemtől átítatott kritikákat hallani, ami nyilván elsősorban az előterjesztéssel, aztán a rendszer működésével kapcsolatos.

Minthogy számos általános kérdés merült fel, engedjék meg, hogy néhány általánossal kezdjem én is. Akárki akármit mond, a magyar közoktatás rendszere működik. Ez a közoktatási rendszer, amióta ebben a tankerületi rendszerben állt össze, egy szabályozott rendszer - azt senki nem állítja, hogy hibátlan és nem javítható, sőt javítani is kell. Ebben a rendszerben kiváló igazgatók, pedagógusok és kiváló tanulók vannak jelen, akik a különböző nemzetközi versenyeken nagyon rendesen megméretnek, és nem találatnak könnyűnek. Azt is tudom, hogy amikor egy oktatási rendszerről beszélünk, akkor az meghatározza a kereteket, a szabályzataival pedig bizonyos irányokat, de alapvetően a kulcsa a hivatástudattal dolgozó, elkötelezett pedagógus, és ők hál' istennek nagyon szép számmal vannak.

Azt is muszáj elmondanom - persze ezt önök tudják -, hogy én nem régóta vagyok ebben a rendszerben, de azóta amennyit csak lehet, igyekszem

megtapasztalni belőle, és nagyon sok-sok pozitív tapasztalatot is gyűjtöttem, miközben a negatív példák, a kirívó példák mindig figyelemfelkeltők.

Gyakran hivatkoznak PISA- és egyéb felmérésekre, és azt gondolom, ez borzasztóan fontos és jogos, ráadásul azért is, mert nem magunkat ítéljük meg, hanem minket, illetve a mi teljesítményünket ítélik meg odakintről, de hogyha a negatívumot észre vesszük, vegyük észre a pozitívumot is. Azon - hogy mondjam? - gyakran citált felmérések azon adatainak másodelemzéséből egészen jó kép is ki tud derülni. Például az oktatási innovációban az OECD átlag fölé tudtunk kerülni. Legyünk rá büszkék! Nem én, hiszen én nem voltam, vagyok a rendszer része, most már egy picit igen, de alapvetően azok a tanulók, azok a pedagógusok, akik hosszú évek óta ebben dolgoztak, dolgoznak, produkálják ezeket az eredményeket. A magyar iskolákban - és ezek a felmérések '16-ban végeztek - az IT-eszközök száma lényegesen alacsonyabb, mint mondjuk, a német iskolákban, de hogy a mi tanulóink például matematika terén, házi feladatok vonatkozásában vagy szövegértés terén lényegesen jobb eredményt tudnak produkálni, tudtak produkálni, az mégiscsak biztató. Nyilván nem szabad idealizálni semmit, ezt sem, de hogyha vannak pozitív trendek, azokat érdemes észrevenni.

Konkrét kérdésekre is muszáj kitérnem. Igazgatói kinevezések ügye. Ebben a javaslatban semmi más nem fogalmazódik meg eszmeileg, mint az, hogy nem törvényi szinten akarja szabályozni a kormány az igazgatói kinevezéseket, hanem ezt a fenntartókra bízta, új protokollok kidol... *(Arató Gergely: Saját maga a fenntartó!)* Bocsánat! Bocsánat, nem értettem, amit a képviselő úr mond. *(Arató Gergely: Az állam a fenntartó, úgyhogy ez nem egy nagy...!)* Oké, de vannak egyházi intézmények, vannak magánintézményeknek, ezeknek az intézményeknek az igazgatóválasztással kapcsolatban egy eljárást, egy protokollt kell kidolgozni - egyébként nyilván az állami intézményeknek is. Nincs szándék arra, hogy ebben ne legyen véleményezési lehetőség, mert hiszen - ez többek részéről elhangzott - ez egy borzasztó fontos dolog. A kormány ezt nem kívánja törvényben szabályozni.

Pedagógus-utánpótlás. Azt gondolom, hogy ez kulcskérdés több okból is. Egyrészt az előző évek erőfeszítéseinek köszönhetően ma már kimondhatjuk, hogy évente 4-5 ezer frissen végzett pedagógus van az országban. Az persze nem jó, hogy nem valamennyien az oktatásban helyezkednek el, de azt gondolom, hogy ez így volt évtizedekkel ezelőtt is, valamiért a pedagóguspálya vonzó más gazdasági szférák számára, és az a műveltség, amivel a pedagógusok rendelkeznek, más szektorokban is használható. Hadd mondjak egy konkrét példát! Amikor iksz évvel ezelőtt rektorként egy IT-céget sikerült Pécsre csábítani, annak a cégnek a legtöbb munkatársa pont pedagógus- és bölcsészkörekből került ki, a nyelvtudás miatt - de ez csak egy példa, nyilván nem a legjobb példa, de most éppen ez jutott eszembe.

Az óvodába lépés szabályozása. Akkor, amikor az óvodai rendszerünkről beszélünk, annyit azért mindenképpen hozzá kéne tenni, hogy ma Magyarországon egy olyan óvodai rendszer van, amely Európa, mondjuk, top 3-jába biztos beletartozik, és ez jó. Hogy javítani kéne? Az természetes, hiszen azért vagyunk, hogy mindent javítsunk, például az óvodai létet. De amikor megvizsgáltuk, hogy a három- és négyéves korosztályban egy 10 százaléknyi óvodás „eltűnik”, nincs a rendszerben, és még felmentést sem kértek, akkor jött az a gondolat, hogy úgy kéne szabályozni, hogy lehetőleg minél teljesebb legyen az óvodában megjelenő és korosztályos gyermekek száma. Természetesen senki nem akarja a szülők jogait ez ügyben csorbítani, abban is biztos vagyok, hogy önök is érzékenyen fogják figyelni, és mi is, hogy ez az elképzeléseknek megfelelően működjön.

Iskolaérettség-ügy. Egyre inkább látható az a tendencia, hogy nem a hatéves gyerekek mennek iskolába, hanem ez mindenféle egyéb indokkal szülők kérésére, de - hozzáteszem - akár szakemberek kérésére is tolódik. Nyilvánvaló, hogy ez jó dolog minden olyan esetben, amikor indokolt, viszont nem jó, ha ezzel trükköznek, én úgy gondolom. Egyébként a hivatal nem egy újonnan szervezendő hivatal, az Oktatási Hivatal lesz az, amely ez ügyben mérlegelni tud, nyilván szakértői vélemények alapján.

(15.40)

Magántanulói státusz. Ez ügyben maximum fogalomváltozás vagy átértelmezés történik. Senki nem kívánja azokat a lehetőségeket elvenni a tanulóktól, amelyeket ma ez a státusz, a magántanulói státusz jelent.

Viszont nyilván az ember tájékozódik, olvas, sajtót is olvas; van olyan becslés, ami azt mondja, hogy a magántanulói státuszban lévő tanulók 50 százaléka nem indokoltan van ott. Én ezt nem tudom megbecsülni, hogy ez így van vagy nem, mindenesetre ezzel az egyéni munkarenddel, illetve annak a szabályozásával egy tiszta helyzetet szeretnénk teremteni. Senkitől nem akarjuk elvenni a jogot, ha életkori, családi, illetve egészségügyi indokok alapján vagy akár élsportoló és egyéb szakmai okokból indokoltan ma magántanulói státuszban van, holnap ugyanezt az egyéni munkarenddel is megkaphatja.

Tankönyvügy: örökzöld téma, úgy látom, a parlamentben és másutt is. Amikor én a rendszerbe bekerültem, szerettem volna megérteni, hogy mi ez a folyamat, miért történt sok minden lépés. Nyilván sok érv elhangzott pró és kontra. Én nyilván a pró oldalról azért hadd mondjam azt el: annak kéne örülnünk, hogy a 2020-as tanévtől kezdve a tankönyvek térítésmentesen rendelkezésre állnak a tanulóknak a köznevelési rendszerben. Egy-egy iskola megteheti azt, hogy a pedagógiai programjában meghatároz más könyveket, az nem lesz ingyenes, nyilvánvaló. Tehát

nem tud ingyenes lenni, mert az a kör tud ingyenes lenni, amelyik bent van a tankönyvjegyzékben.

Néhány szám: 3 ezer közelében van a hivatalos tankönyvek száma, kétezer-hétszáznyolcvan-valamennyi pontosan. A kiadók tekintetében: 49 százalék magánkiadó, 51 százalék állami kiadó, majdnem egál a helyzet, tehát nem annyira tragikus, mint ami néhány hozzászólásban elhangzott.

Osztályozás: igen, jelen pillanatban, ha szöveges értékelést akar egy iskola, intézmény megvalósítani, ahhoz miniszter úrtól engedélyt kell kérni, és ha ő megadja, akkor természetesen az intézmény élhet ezzel. Ezzel a mostani törvény-előterjesztéssel nem kell engedélyt kérni, minden intézmény élhet a szöveges értékelés jogával, aki akar, és nyilván elég sok intézmény van így. Viszont nyilvánvaló, hogy a törvény azt is szabályozni kívánja, hogy a szöveges értékelés mellett legyen osztályozás.

Nem vagyok pszichológus, de egész életemet emberek között éltem, mint ahogy mindannyian, önök is, természetesen, de olyan viszonyban, ami nem mindig - hogy mondjam? - az a normál társalgási viszony. Borzasztóan fontos volt minden pillanatban az, hogy az ember tudjon bizalmi légkört megteremtteni. Nem hiszem, hogy azoknak az intézményeknek vagy tanárnak nehézséget okozna egy osztályzat megadása, akik egyébként a szöveges értékeléshez szoktak. Egyiket sem kell misztifikálni, de nem baj, ha parametrizálunk dolgokat, mert az élet meg minket is parametrizál; tudom, hogy engem most nem túl jól, de attól még ez igaz. *(Kunhalmi Ágnes: Ez így nem is igaz.)*

Szülők jogai: nagy baj lenne, ha bárki csorbítaná a szülők jogait. Lehet minden intézkedést, elképzelést kritizálni, de nem lehet leszűkíteni egy-egy szempontra komplex intézkedéseket. Én úgy gondolom, az egy jó dolog, hogy azt akarjuk, hogy több gyerek szülessen az országban. Rossz dolog lenne, ha a megszületés után nem foglalkoznánk velük, mert pár év és már a köznevelés rendszerében vannak.

A köznevelés rendszerét úgy kell működtetnünk, hogy az biztonságos legyen, átlátható legyen, és hatékony legyen. Akkor, amikor ma mindenünnen iszonyú mennyiségű adatáradat, információ jut el hozzánk, sokszor borzasztó nehéz ebben tájékozódni. Azt is tudjuk, hogy azok a hivatásos szakmák, amelyek ma vannak, egy részük eltűnik, aztán jönnek olyanok, amelyeket még nem is ismerünk. Erre felkészíteni elvileg az iskolának, képezésnek kéne. Nem olyan könnyű dolog az ismeretlenre felkészíteni.

De mégis, mivel lehet nagyobb esélyt, több esélyt adni a tanulóknak, egyetemistáknak, hallgatóknak? Azt gondolom, azzal, hogy olyan helyzetet, rendszert teremtünk, működtetünk, amely a képességeik kibontakoztatását segíti, a képességeik fejlesztését segíti.

Talán itt nem titok, hogy dolgozunk egy olyan oktatási stratégián, amely a szokványos szakmai szem-

pontokat megfejeleli egy kreativitásfejlesztési programmal, a legfiatalabb korosztálytól akár a felnőttekig bezárólag. Azt gondolom, hogy ez az, ami segít abban, hogy azoknak a kihívásoknak meg tudjunk felelni, meg tudjanak a gyerekek felelni, amelyeket ma még nem is ismerünk.

Nyelvvizsgaügy: igen, hát, így is lehet értelmezni, hogy nyelvvizsga nélkül mégiscsak taníthatnak a gyakorlók. A dolognak nem ez a lényege, hanem a lényege az, hogy szerezzenek gyakorlati tapasztalatot, a gyakorlatban tanulják vagy tapasztalják meg az oktatás szépségeit és nehézségeit. A nyelvvizsga tekintetében pedig, az nem egy friss jogszabály. '14-ben megszületett, ami a jövő évi felvételinél már hatályos lesz. Nagyon nehéz egy olyan helyzetben jól dönteni, amikor távoli dolgokról döntünk. '14-ben elég távolinak tűnt a 2020-as dátum ahhoz, hogy azt gondolja itt az Országházban mindenki, hogy az egy jó döntés lesz. A baj az, hogy mégsem értük el azt a nyelvtudási szintet, amit akkor kitűzték. Nyilvánvaló, hogy erre reagálni kell, de jelen pillanatban egyselőre ez nem változott. Nagyon örülnénk, ha azokat az akciókat, programokat az érintettek használnák, amivel segítjük őket a nyelvvizsgához. Illetve nyilván, megfelelő módon nekünk is át kell gondolni a majdani helyzetet, hogy mivel lehet ezt az ügyet segíteni. Mindenesetre a jelen előterjesztésben gyakorlói lehetőségről szól a történet, ami egyébként jó az iskoláknak, jó az érintetteknek. Bízunk benne, hogy újabb lendületet ad ahhoz, hogy többen nyelvvizsgázzanak.

Kérdésként hangzott el, hogy milyen szinten történtek az egyeztetések. El kell mondanom önöknek, hogy a törvényjavaslat egyeztetését Maruzsa Zoltán helyettes államtitkár úr végezte, pont azon okból, mert én akadályoztatva voltam, tehát nem tudtam jelen lenni.

(15:50)

Ez egy speciális helyzet, ugyanakkor a legtöbb helyen konszenzussal végződött az egyeztetés, megértették azt, hogy mi volt a szándék és nincs mögöttes szándék, és én abban bízom, hogy a még hátralévő időben minden olyan kérdés tisztázható lesz, akár esetleg módosító indítványokkal is élve, amely minden fontos kérdést megnyugtatóan rendez. Egyébként tudomásom szerint a Nemzetiségi Tanáccsal is megvolt az egyeztetés, és az is minden fontos kérdésben konszenzussal zárult.

Abban bízom, hogy ha nem is tételesen mindenkinek minden mondatára reagáltam volna, de minden fontos kérdésre tudtam olyan választ adni, amelyik ha nem is elfogadható, de legalább értelmezhető. Illetve talán még egy konkrét most eszembe jutott - a jegyzetemben nem láttam, de eszembe jutott -, hogy azt hiszem, például az angolnyelv-könyvek ügyében is kritika fogalmazódott meg. A pontos számra nem emlékszem, de 200 fölötti nyelvkönyv áll rendelkezésre.

Ez lehet, hogy kevés, lehet, hogy nem a legprogresszívebb tankönyvek, tehát még minősíteni se akarom, de ez jelentős szám, tehát van választási lehetőség. Német nyelv ügyében 70 és 80 közötti; igen, a francia nyelv-könyv ügyében valóban kell lépniünk. És azt is örömmel jelenthetem, hogy a megfelelő szakértőink dolgoznak azon, hogy ez megváltozzon, tehát francia nyelv-könyv ügyében valóban nagyon beszűkült az a lehetőség, ami jelenleg a tankönyvlistán szerepel.

Sokszor úgy gondoltam az életem során, hogy az igazi éles helyzet az, amikor valakinek az életét mentjük, és nagyon jó döntéseket kell ott hozni. Ez a mostani helyzet nem feltétlenül életmentésről szól, de arról igen, hogy borzasztó felelősséggel kell hozzáállni minden olyan kérdéshez, amely a közoktatás főszereplőinek, így az iskolában dolgozó pedagógusoknak, iskolaigazgatóknak, illetve a tanulóknak a sorsáról dönt. Én azt tudom önöknek ígérni, hogy minden olyan ügyben, amelyik fontos és a főszereplők életét meghatározza, mindig felelősségteljesen fogok odaállni a kérdésekhez, és önök elé is.

Én ezekkel a gondolatokkal szeretném még egyszer megköszönni mindenki aktivitását, köszönöm a kritikákat, amelyek, azt gondolom, a mi épülésünket szolgálják, és köszönöm a támogató hozzászólásokat. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

A mai napirendi pontjaink tárgyalásának a végére értünk. Napirend utáni felszólalásra végül nem jelentkezett senki.

Tájékoztatom önöket, hogy az Országgyűlés következő ülésére 2019. június 24-én, 25-én kerül sor.

Megköszönöm a munkájukat. Az **ülést bezárom**.

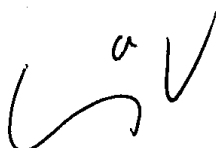
(Az ülés 15 óra 54 perckor ért véget.)

Földi László s. k.
jegyző

Hiszékeny Dezső s. k.
jegyző

Dr. Vinnai Győző s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv
Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés Hivatala főigazgatója
Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,
Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda
Budapest, V. Kossuth tér 1-3.
Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4
Telefon: 441-4222
Telefax: 441-4599
Nyomda: EUROTRONIK Zrt.
MINDEN JOG FENNTARTVA!
ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)
ISSN: 2064-8367 (Online)